

కలి 5121 - శ్రీ శార్వరి నిజ ఆశ్వియుజ బహుళ నవమి

సంపుటి: 73 సంచిక: 01 పుటలు: 152

09 - 15 నవంబర్ 2020

దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక

జాగృతి

వెల: ₹ 30/-

CONTINENTAL[®]
COFFEE

**Exclusive
Products for
Every Taste**

Available on

amazon.in

Flipkart

**big
basket**
India's largest online supermarket

happy
Diwali

PARTNERSHIP OF HUMANITY WITH MEDICINE

OUR BRANCHES

VIRINCHI HOSPITALS

Virinchi Circle, Rd Number 1, Shyam Rao Nagar, Banjara Hills, Hyderabad, Telangana 500034

Phone: 040 4699 9999

BRISTLECONE HOSPITALS

Plot No. 3-4-136/A, Street No.6, Barkatpura, Hyderabad, Telangana 500027

Phone: 040 4599 9999

BRISTLECONE HOSPITALS

NH 9, Thorruur X Road, Beside Sai Baba Temp, Hyderabad, Telangana 501505

Phone: 040 2411 2233

www.virinchihs.com

సంపుటి : 73 సంచిక : 01 పుటలు : 152

జాగృతి

వెల: ₹ 30/-

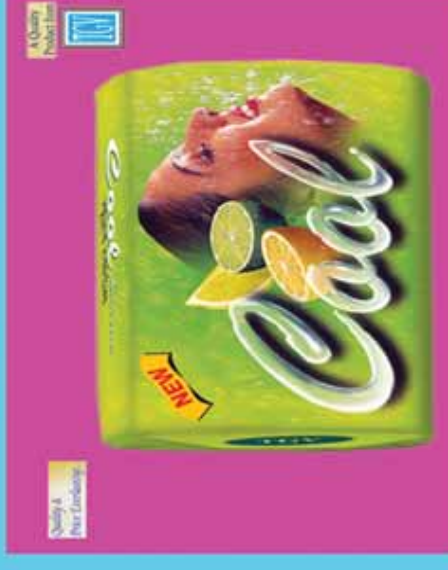
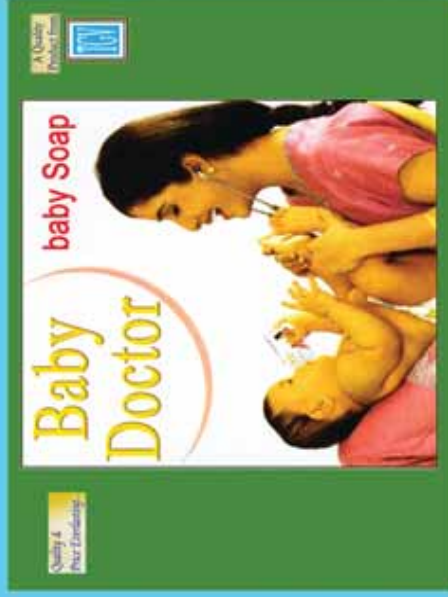
కవి 5121 - శ్రీ శార్వరి నిజ ఆశీయుజ బహుళ నవమి

09 - 15 నవంబర్ 2020

దీపావళి
ప్రత్యేక
సంచిక

ఆత్మనిర్భర భారత్
నా ఊరు! నా వృత్తి!

73 ఏళ్లుగా వెలువడుతున్న జాతీయ తెలుగు వారపత్రిక

TGV SRAAC LTD KURNOOL.

A vision to build a
better world.

34 years of Trust, Built brick by brick.

Residential

Commercial

Malls

Hotels

Call : 99 6617 6617

Mail : marketing@manjeera.com

www.manjeera.com

HYDERABAD
VIJAYAWADA
ONGOLE

RAJAHMUNDRY
BANGALORE

HAPPY
Diwali

చీకటిపై వెలుగు విజయమే దీపావళి పండుగ
దుష్టశక్తులను పారద్రోలి కొంగ్రొత్త జీవితానికి
స్వాగతం పలికే వెలుగుల రోజే దీపావళి పండుగ

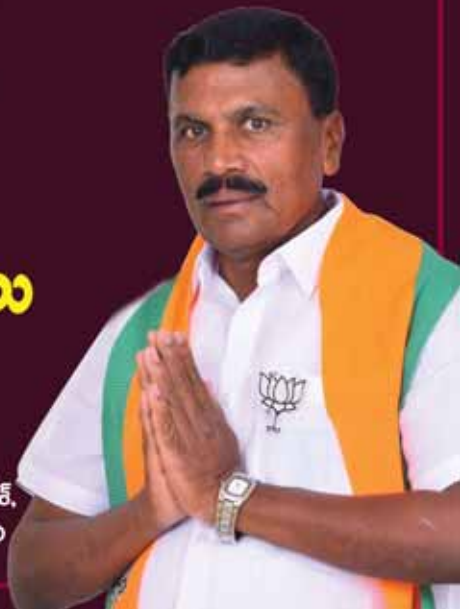
మీకు, మీ కుటుంబ సభ్యులకు

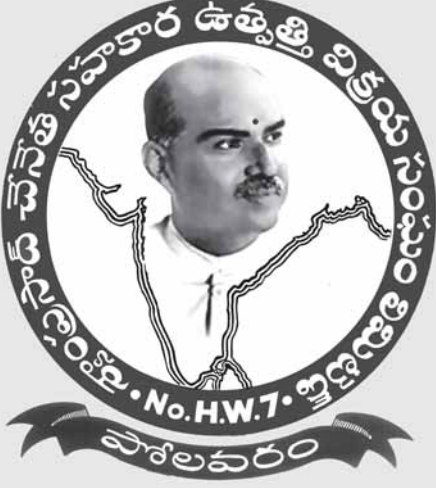
దీపావళి సుభాకాంక్షలు

కె. చిరంజీవి రెడ్డి

రాష్ట్ర కార్యదర్శి బీజేపీ ఆంధ్రప్రదేశ్,
మాజీ జూనియర్ సైనికాధికారి

బీపావళి శుభాకాంక్షలు...

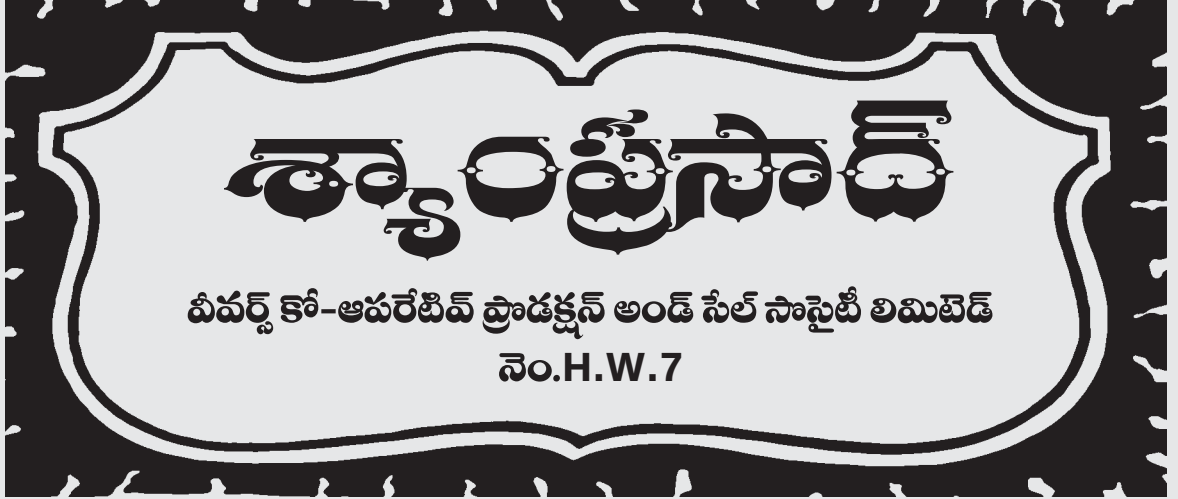
స్థాపితము : 03-08-1973

సభ్యులు : 235

మొదట్లో పేరు ధనం : 22,61,150

స్త్రీల సాందర్యమును ఇనుమడింపచేసి
మారుతున్న కాలానుగుణంగా
సరికొత్త డిజైనులలో మావద్ద నె.80s
స్పెషల్ ఫ్యాన్సీ చేనేత వస్త్రములు లభించును.

స్పెషల్ ఫ్యాన్సీ బుటా చీరలకు

పోలవరం - 521 162, కృష్ణాజిల్లా, ఫోన్ : 08672 - 243238

యం.జి.ఎన్.ఆర్.ఎల్.ఎస్.ఎన్. రాజు

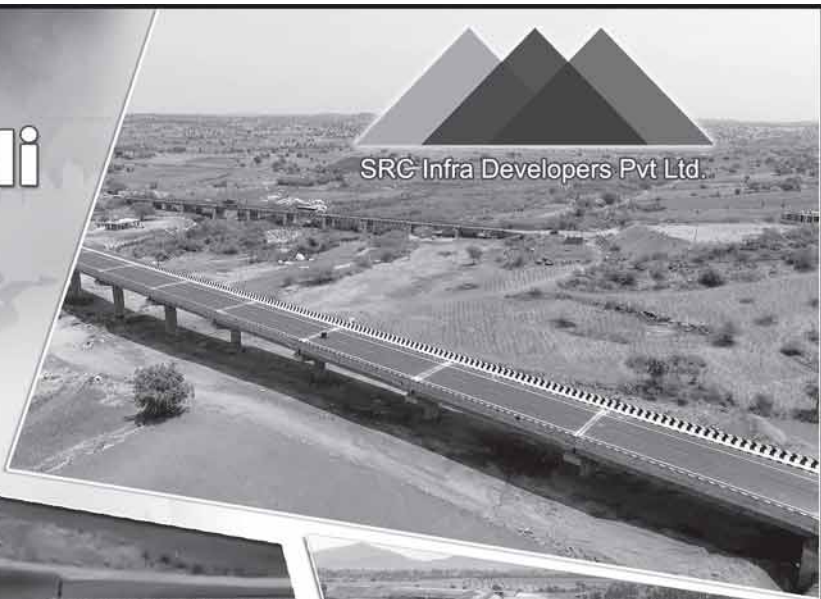
డెవలప్ మెంట్ ఆఫీసర్ & పర్సన్ ఇంచార్జ్

మేనేజరు : బులసర హేమవెంకటేశ్వరరావు

Wish You
Happy Diwali

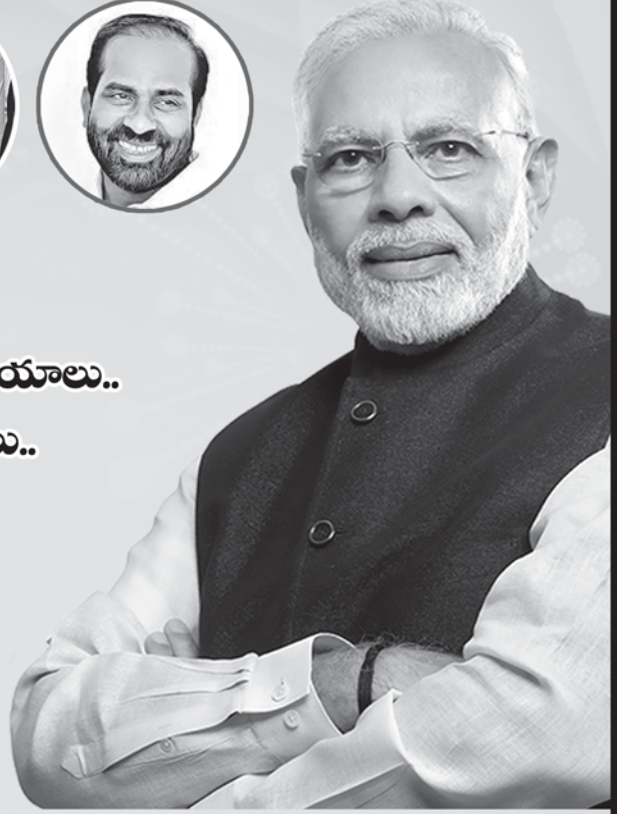
SRC Infra Developers Pvt Ltd.

SRC Infra Developers Pvt Ltd.

Registered Office : 7-272, Kakateeya Residency, Court Road, Anantapur, A.P. - 515 001

Head Office : 2A.2nd Floor, Sycon Polaris, # 1/58-4, Opp. Palace Grounds,
8th Main, Sadashiva Nagar, Bengaluru - 560 080

దేశభవితను నిర్దేశించే సాహసోపేత నిర్ణయాలు..

అసాధ్యాలను సుసాధ్యం చేస్తున్న విధానాలు..

నరేంద్ర మోదీ నాయకత్వంలో

సాధిస్తున్న అపూర్వ విజయం

ఏళ్ల తరబడి సాగిన

మూస పాలనకు చరమగీతం

అందుకే నేడు..

అందరి నోటా ఒకటే మాట

సబ్ కా సాత్ సబ్ కా వికాస్

రాష్ట్ర ప్రజలకు

బీపావళి

ఘోషాకాండలు..

సోము వీరాజు

ఎమ్మెల్సీ, భాజపా రాష్ట్ర అధ్యక్షులు, ఆంధ్రప్రదేశ్.

ఈ సంచికలో...

చరిత్రాత్మక పిలుపు (సంపాదకీయం)	- 13
దివ్యోపదేశాల దీపావళి	- 14
వ్యవసాయం	
అన్నం కుండ... ఆర్థిక అండ	- 16
పల్లె సంపద	
కులవృత్తులను కూల్చకండి!	- 24
చేనేత	
మమకారాల కలబోత...	- 28
పట్టు.. ధర్మవరం కనికట్టు	- 32
నేల మీది పాలపుంత పోచంపల్లి చీర	- 36
వెంకటగిరి జరీ తలపాగా	- 40
గద్వాల.. రంగుల అల	- 50
పొందూరు ఖాదీ	- 52
పర్యావరణ హితకారి.. కలంకారి!	- 54
మోరి చేనేతకు కైమాడ్పు	- 56
మోహన్‌జో భాగవత్ విజయదశమి సందేశం	
'సాంస్కృతిక నేపథ్యంతో స్వావలంబన'	- 60
స్కిల్ ఇండియా	
యువత భవిష్యత్తుకు బాట.. నైపుణ్యానికి పెద్దపీట	- 82
తినబందారాల	
ఉద్ధానం తెల్ల బంగారం..	- 86
జీడిపప్పు తినని జిహ్వా జిహ్వా కాదు	- 88
జీడిపప్పుతోనే జీవితం	- 90

చేదు అనుభవాల పెనంలో అనకాపల్లి బెల్లం..	- 92
అబ్బు... ఆత్రేయపురం పూతరేకు	- 94
ఆత్మనిర్భర భారత్‌లో	
దిగుమతులు తగ్గాలి!! ఎగుమతులు పెరగాలి!	- 96
అల్లికలు	
వేలికొసల విన్యాసం - లేస్	- 102
బొమ్మలోయ్.. బొమ్మలు..	
కొయ్యకు కొత్త వసంతం..	- 111
హస్తకళా ప్రావీణ్యానికి సాక్షి.. లేపాక్షి	- 112
లక్కబొమ్మల పేటిక.. ఏటికొప్పాక	- 114
'మోదీ మాటతో పునరంకితమవుతున్నాను'	- 118
కొండపల్లి బొమ్మ	- 120
జీవం ఉట్టిపడేలా..	- 124
లోహపు లోకం	
నకిలీ నగ.. అయినా ధగ ధగ	- 126
మన బుడితి.. విశ్వభ్యాతి	- 132
ఓంకారం వినిపిస్తున్న అజ్ఞరం	- 136
ఆత్మనిర్భర భారత్ నిర్మాతలు	- 138
కోనసీమ సిరి	
కుటీర పరిశ్రమకు కల్పవృక్షం	- 142
సాహిత్య వ్యాసాలు	
ఏ అక్షరమైనా..	- 34
చేతివృత్తుల దుస్థితి మీద కత్తులు దూసిన కలాలు	- 72
కథలు	
దీపావళి కథల పోటీ ఫలితాలు	- 22
ఊపిరి (ప్రథమ బహుమతి)	- 42
గుప్పెడు గింజలు (ద్వితీయ బహుమతి)	- 76
ఆనందతాండవం (విశిష్ట బహుమతి)	- 104

ఆంధ్రకేసరి విద్యా కేంద్రం జూనియర్ కళాశాల

☎ : 233077

ఆంధ్రకేసరి విద్యా కేంద్రం డిగ్రీ & పీజి కళాశాల

☎ : 221349

ఇందిరా ప్రియదర్శిని లా కళాశాల

☎ : 234156

అంజయ్య రోడ్, ఒంగోలు

కళాశాల పాలకవర్గం మరియు అధ్యాపక అధ్యాపకేతర సిబ్బంది.

ఎగ్జిక్యూటివ్ కమిటీ		జనరల్ బాడీ మెంబర్లు	
ప్రెసిడెంట్	: శ్రీ కె.శ్రీరామశర్మ	శ్రీ డి. తిరుమలయ్య	శ్రీ కె.బదరి రంగనాథ్
వైస్ ప్రెసిడెంట్	: శ్రీ సి.వి.రామకృష్ణరావు	శ్రీ కె. దశవతిరావు	శ్రీ యం. చంద్రశేఖర్
సెక్రటరీ	: శ్రీ పి.ఈశ్వరయ్య	శ్రీ బాలు సుబ్బారావు	శ్రీ యస్. సాంబశివ రావు
జాయింట్ సెక్రటరీ	: శ్రీ సి.హెచ్. తిరువాయు కుమార్	శ్రీ టి. హరిప్రసాద్ రావు	శ్రీ పి.వి. రంగనాథం
ట్రెజరర్	: డా॥ కె. నర్సింగ్ రావు	శ్రీ యల్. శివప్రసాద్	శ్రీమతి జి.యల్. సుధారాణి
సభ్యులు	: శ్రీ యం.నాగేశ్వరరావు	శ్రీ ఎన్. గోపాల్ రావు	శ్రీమతి సి.హెచ్. హేమబిందు
	: శ్రీ పి. చెంచురామయ్య	శ్రీ జి. సుబ్బారావు	శ్రీమతి కె.జయప్రభ
	: శ్రీ బి.వి.సుబ్బారావు	శ్రీ ఎన్. కోటి సూర్యనారాయణ	శ్రీమతి బి.జ్యోతి
	: శ్రీ కె.వేంకటేశ్వర రెడ్డి		

కళ్ళం పరిశోధన & లియల్ ఎస్టేట్స్ (ప్రై) లిమిటెడ్
 షోర్ సెం. 4-20-9, 2వ లైను, జి.కె.సి. నగర్, కె.యల్.సి. పబ్లిక్ స్కూల్ ఎదురు,
 గుంటూరు-522 006. ఫోన్ : 0863-2272345, సెల్ : 91779 59529, 77992 59947

కళ్ళం వారి
గ్రేడ్ సిటీ
 అభివృద్ధి

స్కాట్ లాజిస్టిక్స్ వ్యూరల్ ఇండిపెండెంట్ హౌస్ నిర్మాణం
బ్యాంక్ 200 చుగ్గలలో 150 చుగ్గలలో **బూజు సెక్టర్**

వెంచర్ విశిష్టతలు :

- ❖ క్లియర్ టైటిల్
- ❖ ఓపెన్ డ్రైనేజీ
- ❖ బ్యాంక్ టాప్ రోడ్స్
- ❖ విద్యుత్తు కరణ
- ❖ 10% ల్యాండ్ పార్కుల వెంచర్ చుట్టూ భద్రతావలయం (ఫెన్సింగ్) దెవలప్ మెంట్ కు
- ❖ ఓవర్ హెడ్ వాటర్ ట్యాంక్
- ❖ ప్రతి ప్లాట్ కు నీటి కుళాయి కనెక్షన్
- ❖ రోడ్ కు ఇరువైపులా ప్లాంట్ షెడ్స్
- ❖ అందమైన ప్రవేశ ద్వారములు

KALLAM AGRO PRODUCTS & OILS (P) LTD.

KALLAM BROTHERS COTTON'S (P) LTD.

KALLAM SPINNING MILLS LTD.

**KALLAM HARANADHA REDDY
 INSTITUTE OF TECHNOLOGY**

An ISO 9001 : 2015 Certified Institution ACCREDITED by NAAC with "A" Grade
 (Approved by AICTE NEW DELHI, Affiliated to JNTU Kakinada)

10th KM., NH-5, Behind Kallam Spinning Mills Ltd., Chowdawaram, GUNTUR - 522 019, A.P.
 Ph. : 0863-2119726, Cell : 94910 73337, 99855 20795, 9402 61773, E-mail : kaesguntur@gmail.com
 City Office : H. No. 4-20-9, 2nd Lane, Opp. KLP Public School, JKC Nagar, Gujjanagunda Center, GUNTUR - 6, Ph. : 2272345.

COURSES OFFERED :

M.Tech : CE, (Structures), ME (TE), CSE

B.Tech : ECE; CSE; (AI ML), IT; EEE; Mech; Civil

Diploma: EEE; ME; ECE; Civil

అసతో మా సద్గమయ

తమసో మా జ్యోతిర్గమయ

మృత్యోర్మా అమృతంగమయ - బృహదారణ్యకోపనిషత్

జాగృతి

సంపాదక్రియం

శాలివాహన 1941 - శ్రీ శార్వరి నిజ ఆశ్చియుజ బహుళ నవమి

09 నవంబర్ 2020, సోమవారం

చరిత్రాత్మక పిలుపు

భూ

మి ఒకచోట కంపిస్తే- భూకంపం. భూగోళం మొత్తం కకావికలైతే ఆ ఉత్పాతాన్ని కరోనా అనవచ్చునేమా! కంపం మాదిరిగానే కరోనా కూడా శిథిలాల గుట్టలను మిగిల్చింది. ప్రపంచ ఆర్థికవ్యవస్థ మొత్తం ఇప్పుడు ఆ శిథిలాల కిందే ఉంది. ఎటొచ్చి, ఆ వైరస్ లాగే ఆ శిథిలాలూ కంటికి కనిపించవు.

కరోనా బీభత్సం ప్రపంచాన్ని కనీసం పాతికేళ్లు వెనక్కి అంటే నిన్నటి శతాబ్దంలోకి విసిరేసింది. ఇది శిథిలం కావడమే. సర్వం కోల్పోవడమే. ఆర్థిక సామ్రాజ్యాలు నిర్మించిన పారిశ్రామికవేత్తలు మొదలు, రోజుకూలీ, ఓ చిన్న చేతివృత్తికారుడి వరకు కరోనా కుంగదీయగలిగింది. ఇకపై ప్రతి క్షణాన్ని కోల్పోయిన ఆ శక్తులను కూడగట్టుకోవడానికి వెచ్చించాలి. స్వాతంత్ర్యం సాధించుకున్నాకనో, యుద్ధ విరమణ తరువాతో ఏ దేశమైనా పునర్నిర్మాణానికి సర్వశక్తులూ ఒడ్డుతుంది. ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్ సరిగ్గా అలాంటి యత్నమే. ఇది- స్వయం సమృద్ధ భారత్ నిర్మాణోద్యమం. కొవిడ్ 19 కోరల నుంచే కాదు, గత తప్పిదాల బారి నుంచి కూడా తప్పించి మన ఆర్థికవ్యవస్థను పునర్నిర్మించే మహా సంకల్పం మే 12, 2020న ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ నోటి నుంచి ఆత్మనిర్భర భారత్ నినాదాన్ని పలికించింది. రూ.20 లక్షల కోట్లతో ప్రత్యేక ప్యాకేజీని ఆ ఆశయం కోసం రూపొందించారు.

ఆత్మగౌరవం గురించి తెలిసిన దేశం, దూరదృష్టి ఉన్న ప్రభుత్వం వ్యవస్థ స్వయం సమృద్ధంగా ఉండాలని వాంఛిస్తాయి. అలాంటి దృష్టికి ఆవశ్యకమైన వాతావరణాన్ని భారత్ చాలాసార్లు కోల్పోయింది. పారిశ్రామిక విప్లవ ఛాయలకు దేశాన్ని దూరంగా ఉంచడం అలా పోయిన అవకాశాలలో ఒకటి. ఆ లోటును ఐటీ ద్వారా కొంతయినా భర్తీ చేసుకున్నామని సంతోషించాం. దురదృష్టం, కరోనా తొలివేటుకు గురైనది ఆ రంగమే. కానీ ప్రస్తుతం భారత్‌ను ఏలుతున్న ప్రభుత్వ జాతీయశీలం వేరు. చరిత్ర వారసత్వంగా ఇచ్చిన వేనవేల గాయాలతో వేదన పడుతున్న ఈ జాతి; శుష్కనినాదాలతో, విజాతీయ పంథాలతో మళ్లీ దగా పడకూడదన్న జాగరూకత కలిగిన రాజకీయపక్షం దాని వెనుక ఉంది.

పాశ్చాత్య వ్యవస్థలతో ముడిపడి ఉన్న ఐటీ రంగాన్ని నిలబెట్టుకుంటూనే, ఇకనైనా ఈ దేశం ఊతకర్రలను వదిలి సొంత బలం మీద నిలబడాలన్నదే ఈ ప్రభుత్వం యోచన. అందుకే సేద్యం, చేనేత మొదలు, మారుమూల ఉండే చేతివృత్తి కళాకారుడిని కూడా ఆర్థికవ్యవస్థలో పూర్తిస్థాయి భాగస్వామిని చేయాలనీ, అతడి ప్రతిభను విశ్వవేదిక మీద ప్రదర్శించాలనీ మోదీ ప్రభుత్వం

అశిస్తున్నది. ఈ దేశంలో ఎన్ని కళలు ఉన్నాయి! వాటికి ప్రపంచంలో ఎంత గౌరవం! ప్రత్యేకత కలిగిన వృత్తులు ఎన్ని! అవి వ్యవస్థల మనుగడకు నేటికీ ఎంత అవసరం! మరి నిపుణుల్లో-లక్షలు! ఈ వాస్తవాలు తెలుసు కాబట్టే మోదీ వాటన్నిటి వెలుగు కోసం ఆత్మ నిర్భర భారత్ నినాదం ఇచ్చారు. ఈ ప్యాకేజీ ఓ లెక్కా అంటూ ఉటుసుపోక కొందరు వాచాలత ప్రదర్శిస్తున్నారు చేపను దానం చేయం, దానిని పట్టుకునే నైపుణ్యం ఇస్తాం అంటున్నారు ప్రధాని. ఇందులో కీలకం ఇదే. లేకపోతే ఆత్మ నిర్భర నినాదం అర్థ రహితం కాదా? మన వృత్తినిపుణుల పెద్దలు వీరి రక్తంలో నింపిన, గుండెలో ఒంపిన అద్భుత నైపుణ్యాన్ని తిరిగి స్వాగతిస్తున్నది నేటి ప్రభుత్వం. అదే సమయంలో, వారి పూర్వికుల వలె వీరిని నైరాశ్యం కమ్మేయకూడదని కోరుకుంటున్నది.

అందుకే, 'జాగృతి దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక 2020' ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్‌ను ఈ ఏటి అంశంగా స్వీకరించింది. కొన్ని పరిధుల మేరకే అయినా తెలుగు రాష్ట్రాలలోని వృత్తికళాకారుల ప్రతిభ, హస్తకళాజీవుల నైపుణ్యాల గురించి, ఉదాత్తాభిక్తిగా పాఠకులకు అందించాలని భావించింది. వారి బాధలను కొంచెమైనా లోకం దృష్టికి తేవాలని కోరుకున్నది.

కరోనా సృష్టించిన విధ్వంసం నుంచి ప్రపంచ దేశాలు సహా భారత్ కూడా బయటపడుతుంది. ఇది తథ్యం. జీవనసత్యం. మళ్లీ జీవన ప్రమాణాలు ఒక స్థాయికి చేరుకుంటాయి. కొనుగోలు శక్తి వస్తుంది. కానీ ఈసారి కొనుగోలు శక్తికి జాతీయతా దృష్టిని జోడించడం చాలా అవసరమని నేటి ప్రభుత్వం భావిస్తున్నట్టు కనిపిస్తుంది. మన ప్రజల అవసరాలు తీర్చడంతో పాటు, విదేశాలకు ఎగుమతులు చేసే స్థాయికి మన ఉత్పత్తులు పెరగాలి. మనం కొనుగోలు చేయవలసింది- మన వారి ఉత్పత్తులే. చౌకధరతో వస్తువు, దానికి రోగం ఉచితం అన్నట్టు ఉండే పొరుగు దేశపు ఉత్పత్తులు వద్దు. దేశం ఎదుర్కొంటున్న నగరాలకు వలస అనే మహమ్మూరినీ కరోనాతో పాటే వెళ్లగొట్టడమే మన కర్తవ్యం. నిన్నటిదాకా రైతే. అతడే ఒక్క దుర్నిక్షంతో నగరం బాట పట్టిన కూలీ అవతారం ఎత్తకూడదు. హస్తకళా ప్రావీణ్యం ఉన్న నిపుణుడు తన గ్రామంలోనే, తన పెద్దలు ఇచ్చిన ప్రతిభను ఆధునిక పంథాకు అన్వయించి సగౌరవంగా బతకాలి. మన కొనుగోలు శక్తిలో, మన ఆలోచనా ధోరణిలో జాతీయతా స్ఫూర్తిని నిక్షిప్తం చేయడం ఇందుకు ప్రథమ సోపానమవుతుంది. మోదీ పిలుపు వెనుక ఉద్దేశం ఇదే.

పాఠకులకు, ఏజెంట్లకు, ప్రకటనకర్తలకు

శ్రీ శార్వరి నామ సంవత్సర

దీపావళి శుభాకాంక్షలు

దివ్యోపదేశాల దీపావళి!

రావణవధ అనంతరం శ్రీరాముడు సీతాలక్ష్మణ సమేతుడై వెళ్లి అయోధ్యలో వట్టాభిషిక్తుడైన సందర్భంగానూ, శ్రీమహావిష్ణువు వామనావతారంలో బలిచక్రవర్తిని పాతాళానికి పంపినందుకు, పాలసముద్రం నుంచి లక్ష్మీదేవి అవతరించినందుకు గుర్తుగానూ, విష్ణుమూర్తి నరసింహావతారంలో హిరణ్యకశిపుని చీల్చి చంపి, హరిభక్తుల కష్టాలను తొలగించినందుకు కృతజ్ఞతగానూ హిందువులంతా దీపాలు వెలిగించి పండుగ చేసుకుంటారని కథలు ఉన్నాయి.

శ్రీ కృష్ణుడు సత్యభామా సమేతుడై... లోకకంటకుడైన నరకాసురుని వధించిన సందర్భాన్ని గుర్తు చేసుకుంటూ జరుపుకునేదే దీపావళి అని చెప్పే కథే బహుళ ప్రాచుర్యంలో ఉంది. ఈ పర్వదిన ప్రాముఖ్యం, ఆచార సంప్రదాయాల సమాహారమే ఈ వ్యాస జాగృతి.

దీపావళిరోజు పిల్లలకు తలంటు పోసి కొత్తబట్టలు తొడిగి, రకరకాల పిండివంటలతో బొజ్జనిండా భోజనం పెట్టి, సాయంత్రం పూట దీపాలు వెలిగించి, దగ్గరండి మరి వారిచేత కాకరవువ్వొత్తలూ, చిచ్చుబుడల్లా, మతాబులూ కాల్పించడం ప్రతి తల్లితండ్రీ చేసే పనే!

ఈ పండుగను ఎందుకు చేసు

కుంటున్నామో వాళ్లకి చెప్పే ప్రయత్నం మాత్రం చేయడం లేదు ఈ రోజులలో. పండుగనైనా, పర్వదినాన్నయినా ఎందుకు జరుపుకుంటున్నామో తెలుసుకుని, వాటి వెనుక ఉన్న తాత్వికతను అర్థం చేసుకుని చేసుకోవడం వల్ల ఎన్నో రెట్లు ప్రయోజనం కలుగుతుందన్నది శాస్త్రోక్తి. ప్రతి పండుగ, పర్వదినం భారతీయతనూ, దాని ఆత్మనూ దర్శింపజేసేదే. అలా అర్థం చేసుకుంటే కొన్ని విలువలకూ, సత్సంప్రదాయాలకూ మనం వారసులమన్న సాంస్కృతికపరమైన స్పృహ నిరంతరం నిలిచి ఉంటుంది.

దీపం జ్యోతి పరబ్రహ్మ దీపం సర్వ తమోపహం దీపేన సాధ్యతే సర్వం గృహే దీపం సమోస్తుతే
శతాబ్దాలుగా గదిని ఆవరించిన అంధకారం, దీపం వెలిగించగానే మాయమైనట్లు అనేక జన్మల్లో చేసిన పాపాలు భగవంతుని కరుణాకటాక్షంతో దూరం కావడమే దీపావళి. ప్రతి సంవత్సరం ఆశ్వీయుజ మాస ప్రారంభంలో దేవీసవరాత్రులు, అమావాస్యలో నరక చతుర్దశి, దీపావళి పండుగలు రావడం విశేషం. త్రయోదశి రోజున రాత్రి అపమృత్యు నివారణ కోసం దీపాలు వెలిగించి ఇంటిముందుంచాలి. నరక చతుర్దశి రోజున అభ్యంగన స్నానం చెయ్యాలి. నరకం వలన భయం లేకుండా నరక చతుర్దశి నాడు తైలాభ్యంగన స్నానం చెయ్యాలని భవిష్య పురాణం చెప్పింది. దీపావళి అంతరార్థం చీకటి నుంచి వెలుగులోకి రావడం. అంటే అజ్ఞానమనే చీకటిని తొలగించుకుని విజ్ఞానపు వెలుగులోకి ప్రవేశించడం.

శ్రీరాముడు ఆశ్వీయుజ మాసంలో విజయదశమి రోజున శమీవృక్షాన్ని పూజించి అయోధ్యకు వచ్చి పట్టాభిషిక్తుడయ్యాడు. మహావిష్ణువు వామనావతారం

ఎత్తి బలిచక్రవర్తిని పాతాళలోకానికి పంపించాడు. అయినప్పటికీ బలి శ్రీహరినే ధ్యానించాడు. దానికి సంతోషించిన శ్రీహరి 'నీవు దీపావళి రోజున పాతాళ లోకం నుంచి భూలోకానికి వచ్చి ఈ ఒక్క రోజు పరిపాలన చెయ్యి' అని వరమిచ్చాడు. దీపావళి రోజు వెలిగించే దీపాన్ని 'బలిదీపం' అంటారందుకే.

నరకుడు అంటే హింసించేవాడు అని అర్థం. ప్రాగ్జ్యోతిషపురమనే రాజ్యాన్ని పాలించేవాడు. రాజై ఉండి, దేవతల తల్లి అదితి కర్ణకుండలాలను, వరుణుడి ఛత్రాన్ని అపహరించాడు. మానవులను, మునులను హింసించేవాడు. దేవతల మీదికి పదేపదే దండెత్తేవాడు. ఆ హింసలు భరించలేక దేవతలు, మునులు శ్రీకృష్ణునితో మొరపెట్టుకున్నారు. కృష్ణుడు వాడిని సంహరిస్తానని మాట ఇచ్చి, యుద్ధానికి బయలుదేరాడు, సత్యభామా సమేతంగా. యుద్ధంలో అలసిన కృష్ణుడు అదమరచి ఉండగా, అదే అదనుగా సంహరించబోతాడు నరకుడు. అది గమనించిన సత్యభామ తానే విల్లందుకుని యుద్ధం చేస్తానని. ఈలోగా తేరుకున్న శ్రీ కృష్ణుడు సుదర్శన చక్రాన్ని ప్రయోగించి, నరకుని సంహరిస్తాడు. లోకకంటకుడైన ఆ రాక్షసుని భయం శాశ్వతంగా వదిలిన రోజు ఆశ్వీయుజ బహుళ చతుర్దశి. సత్యభామ రూపంలో ఉన్న భూదేవి కూడా నరకుడి మరణానికి బాధపడలేదు. ఆమె అతనొక్కడికే తల్లి కాదు, భూమిమీద జీవించే ప్రతి ఒక్కరికీ తల్లే కదా! పుత్రశోకాన్ని మరచి నరకుని పేరుమీద పండుగగా వ్రజలు జరుపుకోవాలని శ్రీమహావిష్ణువుని ప్రార్థించింది. ఆ తర్వాత రోజే ఆనందోత్సాహాలతో జరుపుకునే దీపావళి పండుగ. ఆ వేళ అన్ని లోకాల వారూ దీపాలు వెలిగించి, బాణాసంచా కాల్చి పండుగ జరుపుకున్నారు. నాటినుంచి ప్రతి యేటా ఆశ్వీయుజ బహుళ అమావాస్యనాడు దీపావళి పండుగ జరుపుకోవటం ఆనవాయితీగా వస్తోంది.

కుటుంబ వృద్ధికోసం తాతముత్తాతలు ఎంతగానో తపన పడి ఉంటారు. వారే కాదు, ఎంతోమంది శ్రేయోభిలాషులు మనకు సాయం చేయబట్టే మనమీ స్థితికి చేరుకున్నాం. దానికి కృతజ్ఞతలు చెల్లించాల్సిన బాధ్యత మన మీదుంది. దీపావళి నాటి సాయంకాలం వారందరినీ పేరు

డా. పూర్ణిమాస్వాతి

పేరునా తలచుకుంటూ వారి కోసం ఒక్కోదీపం వెలిగించాలి.

మనందరికీ సంపదను ప్రసాదించేది లక్ష్మీదేవి. ఆమెకు ప్రీతిపాత్రమైన రోజు దీపావళి అమావాస్య. అందుకే ఈ రోజున తప్పనిసరిగా ఆమెను పూజించాలి. ఆ తర్వాత టపాసులు కాల్చడం, సంబరాలు చేసుకోవడం. ముందుగా తల్లిదండ్రులు తాము తప్పకుండా ఆచరించి, ఆ తర్వాత తమ పిల్లల చేత ఆచరించేయాలి.

లోకంలోని చీకట్లను పారదోలి వెలుగు పూలతో నింపే సుదినం ఇది. భగవంతుడు పరంజ్యోతి స్వరూపుడు. ఆయన అన్నిరకాలైన చీకట్లను, అంటే... అవిద్యను, అజ్ఞానాన్ని, అవివేకాన్ని పారదోలగల సమర్థుడు. జ్ఞానప్రదాత. దీపం వల్లనే సమస్త కార్యాలూ సాధ్యమవుతాయి. మహాలక్ష్మి దీపకాంతలలో జ్యోతి తేజస్సుతో విరాజిల్లు తుంటుంది. అందుకే దీపావళి రోజున గృహస్థులందరినీ దీపతోరణాలతో అలంకరిస్తారు. నిత్యం హారతి పాటలు, శంఖం, ఘంటానాదాలు వినిపించే ఇంట్లోనూ, వరిశుభ్రంగానూ, అందంగానూ కనిపించే ఇంటిలోనూ, గోవులు, గోశాలలు, పుష్పగుచ్ఛాలు, వజ్రవైడూర్యాలు, సుగంధద్రవ్యాలు, సమస్త శుభప్రద, మంగళకర వస్తువులతోనూ, వేదఘోష వినిపించే ప్రదేశాలలోనూ, స్త్రీ నుఖశాంతలతో తలలతూగే చోట, శ్రీమన్నారాయణుని, తులసిని పూజించే ఇంట లక్ష్మీదేవి స్థిరనివాసం ఏర్పరచుకుంటుందని శాస్త్రోక్తి. పరధనం కోరని వారు, అబద్ధాలాడని వారు, అప్రియంగా మాట్లాడనివారు... లక్ష్మీదేవికి ప్రీతిపాత్రులు. సమాజానికి దుష్టుని పీడ వదిలించన్న ఆనందోత్సాహాలతో దీపావళినాడు బాణాసంచా కాల్చడం ఆనవాయితీ. టపాసులు కాల్చేముందు పిల్లలు గోగుప్పలకు నూనెతో తడిపిన వస్త్రాన్ని చుట్టి, దానిని కాలుస్తూ దుబ్బాదుబ్బా దీపావళి మట్టి వచ్చే నాగులవచితి.. అని దివిటీలు కొట్టడం ఆనవాయితీ. వెలుగు లేక జగతిలేదు అన్నారు. అంటే వెలుగు లేని ప్రపంచం శూన్యం అన్నమాట. దీపాలు వెలిగించి చీకట్లను పారద్రోలే వేడుక స్త్రీదైతే, ఉన్నంతలో పేదవారికి దానధర్మాలు చేయడం, సాటివారికి సాయపడే బాధ్యత పురుషులది, బాణాసంచా కాల్చి పరిసరాలను వెలుగులతో నింపే ఉత్సాహం పిల్లలది. దీపాలను మన ఇంటిలోనే కాదు,

ఇరుగు పొరుగు ఇళ్లలోనూ, దేవాలయాలలోనూ కూడా ఉంచి, పరహితంలో పాలు పంచుకోవటం బాధ్యత.

దీపావళి అంటే దివ్వల వరుస. దీపావళి రోజు సాయంకాలం...

దీపం జ్యోతి పరబ్రహ్మ దీపం జ్యోతి మహేశ్వర దీపేన సాధ్యతే సర్వం సంధ్యాదీపం సమోస్తుతే... అని మననం చేసుకుంటూ నువ్వులనూనె లేదా ఆవునేతిని మట్టి ప్రమిదెలలో నింపి, దీపాలు వెలిగించాలి. అనంతరం దీపతోరణాలతో గృహాన్ని అలంకరించాలి. అందరికీ మిఠాయిలు పంచాలి. పిల్లలు, పెద్దలు అందరూ మందుగుండు సామగ్రిని కాలుస్తూ అమావాస్య చీకట్లను తరిమికొట్టాలి. దారిద్ర్యబాధలు తొలగి, ధనలాభం పొందడానికి ఆశీర్వాదాలు అమావాస్య నాడు తప్పనిసరిగా లక్ష్మీపూజ చేయాలి.

అర్ధరాత్రి చీపురుతో ఇల్లంతా చిమ్మి, ఉప్పునీటితో కడగడం లేదా తుడవడం వల్ల అలక్ష్మి దూరంగా పారిపోతుందని నమ్మకం. అనంతరం గృహం మధ్యలో ఒకచోట కొత్త తుండు వేసి, దానిమీద నవధాన్యాలు పోసి, వాటి మీద లక్ష్మీదేవి ప్రతిమను ఉంచి యథాశక్తి పూజించి, కర్పూర హారతినివ్వడం వల్ల లక్ష్మీదేవి అనుగ్రహిస్తుందని శాస్త్రవచనం.

నరకుడు సత్యభామకూ, శ్రీకృష్ణునికీ కొడుకే! శ్రీమన్నారాయణుడు వరాహావతారం ధరించి హిరణ్యాక్షుడి బారినుంచి భూదేవిని కాపాడే సమయంలో భూదేవికీ, విష్ణువుకూ జన్మించాడతడు. ఆ భూదేవే సత్యభామగా అవతరించిందని, శ్రీదేవి రుక్మిణీదేవిగా, శ్రీమహావిష్ణువు కృష్ణావతారం ధరించాడనీ పురాణ గాథ. వరం ప్రకారం తల్లి చేతిలో తప్ప మరెవరి చేతిలోనూ నరకుడు చావకూడదు. కన్నతల్లి చూస్తూ చూస్తూ కొడుకును చంపుకోకు కదా! కానీ కొడుకు దుర్మార్గుడై లోకాలను

వీడి న్నన్నాడు.

మామూలు తల్లి దండ్రులైతే, ఎంత చెడ్డ వాడైనా కొడుకునే వెనుకేసు కొస్తారు. కాని జగన్మాత లోకక్షేమం కోసం వాడిని హతమార్చేందుకు యుద్ధం చేసింది. దుర్మార్గుడైనవాడు కొడుకైనా వదలకూడదన్నదే నీతి. సంతానాన్ని తల్లిదండ్రులు చక్కగా పెంచాలి. దొంగబుద్ధి, హింస, దౌర్జన్యం వంటి అవలక్షణాలు ఉంటే చిన్ననాడే తొలగించాలి. రేపటి పౌరులు ఉత్తములుగా ఉండాలంటే, ఇవాళ్టి తల్లిదండ్రులు ఉత్తమోత్తమమైన నడవడి కలిగి ఉండాలి.

ఉప్పునీటితో ఇంటిని తుడవడం, దీపాలు వెలిగించడం వెనుక ఉద్దేశం ఆరోగ్యం. ప్రస్తుత స్థితిలో అంతటి పరిశుభ్రతను దీపావళికి పరిమితం చేస్తే సరిపోదు. ఒకేరోజు, ఒకే సమయంలో అందరి ఇళ్లలో దీపాలు వెలగడం సమైక్యత దిశగా వేసే అడుగుని గుర్తించాలి. ఇలాంటి అడుగులు ఇప్పుడు మరిన్ని అవసరమని దీపాల సాక్షిగా గుర్తిద్దాం. వరిశుభ్రత భారతీయ జీవనంలో అంతర్భాగమని ప్రతిన చేద్దాం. కరోనా నేపథ్యంలో వచ్చిన ఈ దీపావళి కొన్ని శాశ్వత విలువలను, సంప్రదాయాలను మనకు బోధిస్తున్నది. వాటిని విస్మరించ బోమని, మనసావాచా ఆచరిస్తామని ఈ కోట్ల దీపాల సాక్షిగా ప్రమాణం చేద్దాం.

సంక్లిష్ట ప్రపంచ పరిస్థితులలో, దేశకాల పరిస్థితుల మధ్య మన ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ఇచ్చిన పిలుపు- ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్. అంటే- స్వయం సమృద్ధ భారత నిర్మాణోద్యమం. కొవిడ్ 19 మహమ్మారితో విశ్వం యావత్తు గజగజలాడిపోతున్న తరుణంలో, సరిహద్దులలో చైనా విరగబాటును ప్రదర్శిస్తున్న వేళలో- మే 12, 2020న ప్రధాని నోటి నుంచి వెలువడిన ఆ నినాదం భవిష్య భారతం గురించి అద్భుతమైన కలనూ, అదే సమయంలో పెద్ద బాధ్యతనూ ప్రతి భారతీయుని ఎదుట నిలిపింది. దేశీయమైన ఉత్పత్తులను పెంచడమే ఆ పిలుపు, ఆ ఉద్యమం లక్ష్యం. 'మేక్ ఇన్ ఇండియా' యోజనను బలోపేతం చేయడమూ ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్ లక్ష్యాలలో ఉన్నది. ఆధునిక కాలంలో మానవ తప్పిదాలతో లేదా ప్రకృతి వైపరీత్యాలతో, మహమ్మారులతో ప్రపంచం కకావికలయిన తరుణంలోనూ భారత ఆర్థికవ్యవస్థ మాత్రం తట్టుకు నిలబడింది. అందుకు కారణం- మన సేద్యం, మన కర్షకుడు. అంటే ప్రతి పొయ్యి మీది అన్నం కుండకు సాగు పెద్ద భరోసా. ఆర్థికవ్యవస్థకు చెదరని అండ. ఇప్పుడు ఆర్థికవ్యవస్థకు కొత్త రూపు ఇవ్వబోతున్న ఆత్మనిర్భర భారత్ కు కూడా సాగు కొండంత అండని ప్రభుత్వం విశ్వసిస్తున్నది.

ప్రపంచ పటంలో కనిపించే ఏకైక కర్మభూమి - భారత్. అనేక సంస్కృతులూ, ఆచార వ్యవహారాలూ ఇక్కడ కనిపిస్తాయి. అవెంత ప్రాచీనమో మన వ్యవసాయం కూడా అంతే పురాతనం. అనంత్యాకమైన వంటరకాలకు ఈ నేల ఆలవాలం.

భారత్ నూ, సేద్యాన్నీ వేరు చేసి చూడడం ఒట్టి అసంబద్ధం. కాలంలో మార్పు అనివార్యం. అయినా పురాతన భారతభూమిలో సేద్యానికి ఉన్న ప్రాధాన్యంలో మార్పును ఊహించలేం. భారత ఆర్థికవ్యవస్థకు జవనత్వాలు ఇచ్చి, తద్వారా దేశ రూపురేఖలను సమూలంగా మార్చదలిచినప్పుడు

'ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్ కు పునాదులు- మన కర్షకులు, వ్యవసాయరంగం, గ్రామాలే. వారు పటిష్టంగా ఉన్నప్పుడే ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్ పునాదులు కూడా పటిష్టంగా ఉంటాయి.'
'మన్ కీ బాత్', సెప్టెంబర్ 27, 2020

అన్నం కుండ... ఆర్థిక

ప్రతి పి. రాఘవరెడ్డి

సేద్యాన్ని పరిగణనలోనికి తీసుకోకుండా ఉండడం సాధ్యం కాదు. అందుకే 'ఆత్మనిర్భర కృషి' నినాదం కూడా ఊపందుకుంటున్నది. దేశ ఆర్థిక, సామాజిక రంగాల సమగ్రాభివృద్ధిని కాంక్షిస్తుంది ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్. రూ.20 లక్షల కోట్లతో ప్రత్యేక ప్యాకేజీని ఆ ఉద్యమం కోసం ఏర్పరిచినట్లు కూడా ప్రధాని చెప్పారు. ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్ కు, రైతాంగానికి ఉన్న అవినాభావ సంబంధం గురించి ప్రధానే స్వయంగా ఒక వాస్తవిక కల్పనను దేశం ముందు ఉంచారు కూడా. 'మనకీ బాత్' 69వ ప్రసంగంలో (సెప్టెంబర్ 27, 2020), 'ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్ కు పునాదులు- మన కర్షకులు, వ్యవసాయరంగం, గ్రామాల్లే. వారు పటిష్టంగా ఉన్నప్పుడే ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్ పునాదులు కూడా పటిష్టంగా ఉంటాయి.' అన్నారాయన. గతంలో ఎన్నో పెను తుపానులు ఎదుర్కొన్న మన వ్యవసాయరంగం కొవిడ్ 19 కష్టకాలంలో కూడా తన సత్తా చాటుకుందని ప్రధాని చెప్పడం తిరుగులేని సత్యం. సాగులో స్వయం సమృద్ధి సాధించాలని ఈ ఆగస్ట్ 29న (రూస్సీలోని రూస్సీలక్ష్మీబాయి

వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు చేసిన ఒక కార్యక్రమంలో) కూడా ప్రధాని పిలుపునిచ్చారు. గ్రామాల సమీపంలో వ్యవసాయ అనుబంధ పరిశ్రమల సముదాయాలు నెలకొల్పే యోచన చేసినట్లు ఆ సందర్భంలోనే చెప్పారాయన.

ఆత్మనిర్భర కృషి

సాగులో స్వయం సమృద్ధి లక్ష్యం ఏమిటి? సేద్యం చేసే రైతు, వ్యవసాయోత్పత్తులు చేసేవానిగానే మిగిలిపోకూడదు. అక్కడితో అతడి పాత్ర ముగిసి పోకూడదు. ఆ ఉత్పత్తులతో రైతు తన ఇచ్చానుసారం వాణిజ్యం నిర్వహించుకునే వ్యాపారవేత్తగా కూడా అవతరించాలి. జూన్ 5, 2020న వచ్చిన మూడు వ్యవసాయ సంస్కరణ చట్టాలు ఇందులో భాగమే. ఆత్మనిర్భర భారత్ అభియాన్ అన్న పిలుపు ప్రధాని నరేంద్రమోడి నోటి నుంచి వచ్చిన వెంటనే ఆత్మనిర్భర సేద్యం (కృషి) గురించి మథనమూ మొదలయింది. భారతదేశంలో ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా సేద్యం మీద ఆధారపడి ఉన్నవారు ఇప్పటికీ డెబ్బయ్యే శాతం ఉన్నారు. సేద్యం ఊసు లేకుండా ఈ దేశ అభివృద్ధి నమూనాకు ఆస్కారమే లేదని చెప్పడం అందుకే.

అయినా, నిత్యావసరాలైన వివిధ వ్యవసాయోత్పత్తులకు సంబంధించి భారత్ ఇప్పటికీ స్వయం సమృద్ధిని సాధించలేకపోయింది. నిత్యావసరాలైన ఈ వ్యవసాయోత్పత్తులను కూడా, ఇంకొక మాటలో

చెప్పాలంటే కడుపు నింపుకోవడానికి అవసరమయ్యే చాలా వస్తువులను మనం దిగుమతి చేసుకోవలసిన స్థితిలోనే ఉన్నాం. ఉదాహరణకి, వంటనూనెలు. ఏటా 15 మిలియన్ (కోటి యాభయ్ లక్షలు) టన్నుల వంట నూనెలను మనం దిగుమతి చేసుకుంటున్నాం. 9 మిలియన్ టన్నులకు పైగా పామాయిల్,

దాదాపు 2.5 మిలియన్ల సోయా నూనె, పొద్దుతిరుగుడు నూనె దిగుమతి చేసుకోవాలి. ఇండోనేషియా, మలేషియాల నుంచి పామాయిల్; అర్జెంటీనా, బ్రెజిల్, ఉక్రెయిన్, రష్యా నుంచి సోయా, పొద్దుతిరుగుడు నూనెలను తెచ్చు కుంటున్నాం. వ్యవసాయరంగాన్ని స్వయం సమృద్ధం చేయడం ఎంత అవసరమో ఈ ఉదాహరణతో అర్థమవుతుంది. ఈ వరిస్థితిలో మార్పు తీసుకురావడానికి ప్రభుత్వం వంట నూనెల దిగుమతి

మీద సుంకాలు ఇతోధికంగా పెంచాలి. అదే సమయంలో మన రైతులు చమురు గింజల ఉత్పాదకతను పెంచడానికి అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలి. ఇంతటి లక్ష్యాన్ని చేరుకోవడానికి సమయమే కాదు, రాజకీయ సంకల్పంతో కూడిన ముందుచూపు కూడా అవసరమవుతుంది. నిజానికి పొద్దుతిరుగుడు, వేరుసెనగ, ఆవ, పామోలిన్ సాగును భారత్ ఆరంభించ వచ్చు. పామోలిన్ పెంపకానికి అనువైన భూమి మన దేశంలో రెండు మిలియన్ హెక్టార్ల వరకు ఉంది.

ఎగుమతులు కొన్నే

వర్తమాన భారత పరిస్థితుల నేపథ్యంలోనే కాకుండా, చైనా దిగుమతుల మీద ఆధారపడడం మంచిది కాదన్న నిశ్చితాభిప్రాయం బలపడుతున్న క్రమంలో భారత వ్యవసాయ ఆర్థిక స్థితిగతులపై విహంగ వీక్షణం చేయవలసిన అవసరం కనిపిస్తుంది. మొదటిగా ఒక ప్రశ్న. దేశ అవసరాలు తీరిన తరువాత ఎగుమతులేమైనా చేయగలిగిన స్థితిలో - నెట్ ఎక్స్ పోర్టర్ గా - భారత్ ఇప్పుడు ఉన్నదా? గడచిన పదేళ్ల కాలంలో (2008-09, 2018-19) భారత్ వ్యవసాయ ఎగుమతులలో నెట్ ఎక్స్ పోర్టర్ గానే ఉంది. పైగా, 2022 నాటికి ఆ ఎగుమతులను రెట్టింపు చేయాలన్న ఆలోచనతో మోడి ప్రభుత్వం ఉంది. కానీ 2019-20 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఎదురైన ప్రతికూల పరిస్థితుల వల్ల వ్యవసాయ ఎగుమతులు 36 బిలియన్ డాలర్లకు పరిమితం కావలసి వచ్చింది. వ్యవసాయ వాణిజ్య మిగులు 11.2 బిలియన్ డాలర్ల వద్ద ఆగింది. ఈ నేపథ్యంలో వ్యవసాయోత్పత్తులను మరో రెండేళ్లలో రెట్టింపు చేయాలన్న ఆశయం నెరవేరడం కష్టమని నిపుణులు చెబుతున్నారు. భారత్ చేస్తున్న ఎగుమతులలో సముద్ర ఉత్పత్తులు (6.7 బిలియన్ డాలర్ల విలువైనవి), బియ్యం (6.4 బిలియన్ డాలర్లు), సుగంధ ద్రవ్యాలు (3.6 బిలియన్ డాలర్లు), దున్నపోతు మాంసం (3.2 బిలియన్ డాలర్లు), చక్కెర (2 బిలియన్ డాలర్లు), టీ-కాఫీ (1.5 బిలియన్ డాలర్లు), తాజా పళ్ళు, కూరగాయలు (1.4 బిలియన్ డాలర్లు), పత్తి (1 బిలియన్ డాలర్లు) ఉన్నాయి. బియ్యం, చక్కెర ఎగుమతులకు

ఆంధ్ర

**AATMANIRBHAR
KRISHI
AATMANIRBHAR
BHARAT**

రాయితీలు కూడా ఇస్తున్నారు. కానీ, ఎగుమతులు చేయడానికి అవకాశం ఉన్న కొన్ని విభాగాలను ఇప్పటికీ పట్టించుకోవడం లేదు. ప్రపంచ మార్కెట్లో ఎంతో విలువ, గిరాకీ ఉన్న పళ్లు, కూరగాయలు; సుగంధ ద్రవ్యాలు, చీ, కాఫీ, పత్తి ఎగుమతులు పెరగడానికి ప్రోత్సాహాలు కల్పించవచ్చు.

స్వయం సమృద్ధికి అవరోధాలు

అయినప్పటికీ దేశం స్వయం సమృద్ధితో సుసంపన్నం కావాలన్న ఆశయం నెరవేరడానికి ఇంకొన్ని అడుగుల దూరంలోనే ఉండిపోయింది. పెరుగుతున్న జనాభా, విభిన్నతత్వాలు కలిగిన నేలలు, శీతోష్ణ పరిస్థితులు, అధికోత్పత్తినివ్వలేని వంగడాలు (పలు వంటల్లో), తగినంత భూసారం పంటలకు అందని స్థితితో పాటు, అరకార నీటిపారుదల సౌకర్యాలు సాగు రంగంలో దేశం స్వయం సమృద్ధం కాకుండా నిలువరిస్తున్నాయి. తిండిగింజల ఉత్పత్తి, ఉత్పాదకతలు సైతం ఆశించిన మేర లేక ఇతర దేశాలపై ఆధారపడవలసిన అగత్యం నుంచి బయటపడే స్థాయికి దేశం చేరుకుంది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత భూసారాన్ని పెంపొందించుకొంటూ, సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని పెంచుకుంటూ అధికోత్పత్తినిచ్చే వంగడాలను, విత్తనాలను ఉపయోగిస్తూ, సాగు నీటి సౌకర్యాలను పెంపొందించుకొని, పలు పంటల్లో ఉత్పాదకత తద్వారా ఉత్పత్తులను పెంచుకొన్న సంగతినీ ఇక్కడ విస్మరించలేం. 'కృషితో నాస్తి దుర్భిక్షం' అన్నట్లు, మన ఆహార అవసరాలకు నరిపోయే విధంగా (ముఖ్యంగా వరి, గోధుమలు, మొక్కజొన్న, కూరగాయలు) ఉత్పాదకతనూ, ఉత్పత్తులనూ గణనీయంగా పెంచి స్వయంసమృద్ధిని సాధించగలిగాం. ఆహార ధాన్యాలతోపాటు, ఉద్యానవన పంటల ఉత్పత్తులలోను, పాలు, మత్స్యసంపద ఉత్పత్తులలోను పురోగతి సాధించిన మాట కూడా వాస్తవమే. పలు దేశాలు వాటి ఆహార అవసరాల కోసం మన దేశ ఎగుమతుల మీద ఆధారపడి ఉన్నాయి. అలాగే పప్పుధాన్యాలలోను, కొంతమేర నూనెగింజల ఉత్పత్తిలోను ప్రగతి సాధించినప్పటికీ, జనాభా పెరుగుదలకు అనుగుణంగా స్వయంసమృద్ధిని ఇంకా సాధించవలసి ఉంది. దేశ అవసరాలకు

అనుగుణంగా పప్పుధాన్యాల దిగుబడిలో ఇంకా వేగం, ప్రగతి సాధించాలి.

చమురు వదిలిస్తున్న వంటనూనెలు

నూనెగింజల దిగుబడిలో దారుణంగా వెనుకబడి లేకున్నా, మన అవసరాల మేరకు విదేశాల మీద ఆధారపడుతున్న వాస్తవాన్ని తోసిపుచ్చలేం. ఇక్కడ వంట నూనెల అవసరాలు తీర్చుకోవడానికి రూ. 60 నుంచి రూ. 70 వేల కోట్లు విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని దిగుమతుల కోసం వెచ్చిస్తున్నాం. విదేశీ మారకద్రవ్యాన్ని ఆదా చేయడానికీ, నూనెగింజల ఉత్పాదకతను, ఉత్పత్తులను గణనీయంగా పెంచడానికీ భారత ప్రభుత్వం దృఢ సంకల్పంతో

వ్యవహరించాలి. ఇక్కడే మరొక వాస్తవం తెలియాలి. దేశంలో వంటనూనెల వినియోగం అవసరానికి మించి రెండింతలు జరుగుతున్నదని అంచనా. ఆరోగ్యానికీ, అవసరానికీ తగ్గట్టు శాస్త్రబద్ధంగా నూనెలు వినియోగించడం కాకుండా రెట్టింపు వాడుతూ ఆరోగ్యానికీ, విదేశీ మారకద్రవ్యానికీ నష్టం చేస్తున్నాం. ఈ వలయంలో నుండి బయటపడేందుకు నూనెల అనవసర వినియోగాన్ని కనీసం తల ఒక్కంటికీ 10 కేజీలైనా (దాదాపు ముప్పయి కిలోల నుంచి) తగ్గించుకోవడమే తక్షణ కర్తవ్యం. ఉద్యానవన పంటలు పండ్లు, కూరగాయలలోను, పూల సాగులోను ముందడుగు వేయగలిగాం. ఆ రంగంలో ఇంకా ముందుకు వెళ్లడానికి ప్రభుత్వం పలు

పథకాలను తెచ్చింది. మత్స్యసంపద విషయంలోను పురోగతి ఉన్నా ఎగుమతులను పెంపొందించు కొంటూ మత్స్య ఉత్పత్తిదారుల ఆర్థిక స్వావలంబనకు దోహదపడే దిశగా ప్రభుత్వం మరిన్ని చర్యలు కూడా తీసుకుంటున్నది.

బలవర్ధక ఆహారం కోసం

కోవిడ్-19 నేర్పిన పాఠాలలో ముఖ్యమైనది- జాతి వ్యాధి నిరోధక శక్తి కలిగి ఉండాలి. అందుకు శరీరానికి అవసరమైన పోషక పదార్థాలను సమతౌల్యంతో అందించాలి. ఈ అవసరాలను తీర్చగలిగే ఆహారం ఇచ్చే పంటల కోసం జాతీయ పోషక సంస్థ మరింత శ్రమించాలి. ఇందుకు భారత

ప్రభుత్వం జాతీయ పౌష్టికాహార సంస్థ ద్వారా తగిన పథకాలతో ముందుకు రావడం ముదావహం. వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను ప్రాసెసింగ్ చేసి, విలువ ఆధారిత ఉత్పత్తులతో, తగిన ధరవరలతో స్థానికంగాను, ఇతర ప్రాంతాలు/దేశాలకు ఎగుమతితో వ్యవసాయదారులకు గిట్టుబాటు ధర లభ్యమయ్యే విధంగా సాగును మలచి వారి ఆర్థికప్రగతికి దోహదపడటం హర్షించదగ్గది. ఇందువల్ల విలువ ఆధారిత ఉత్పత్తులకు (ఇతర ప్రాంతాలలోను/విదేశాలలోను) గిరాకీ పెరిగి రైతు ఆర్థిక స్వావలంబనకు మార్గం సుగమం అవుతుంది. వ్యవసాయోత్పత్తులను డిమాండ్కు అనుగుణంగా, దేశ విదేశాల అవసరాల మేరకు, తగిన ప్రణాళికలతో

నాణ్యమైన ఉత్పత్తులకు...
నమ్మకమైన సర్వీసుకు...

Kumar®

AN ISO 9001 : 2015 QMS CERTIFIED COMPANY
PUMPS & MOTORS
SUPERIOR QUALITY • SUPERIOR VALUE

5 దశాబ్దాలుగా ఆదరిస్తున్న
ఆర్కా, ఫౌల్టీ, వ్యవసాయ
రైతు సోదరులకు
గృహ వినియోగదారులకు
డీలర్లకు, టెక్నిషియన్లకు
మా కృతజ్ఞతలు...

అరుణజ్యోతి డిస్ట్రిబ్యూటర్స్

చెన్నై

Cell : 93812 99777

సికింద్రాబాద్

Cell : 94907 59500

విశాఖపట్టణం

Cell : 94907 59511

తెనాలి

Cell : 94907 59522

నెల్లూరు

Cell : 94907 59544

విజయవాడ

Cell : 99663 55111

తిరుపతి

Cell : 94907 59519

e-mail : marketing@kumarpumps.co.in

visit : www.kumarpumps.co.in

వృద్ధిచేసి, వాటికి విలువను జోడించి ఉత్పత్తిదారులు గిట్టుబాటు ధరలను పొందేందుకు వీలైన చర్యలు ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్నది. ఈ దిశలో మార్కెటింగ్ లో పలు సంస్కరణలకు ప్రభుత్వం శ్రీకారం చుట్టింది.

వ్యవసాయరంగం ఆర్థిక స్వావలంబన సాధించేందుకు ఎన్నో అవకాశాలు ఉన్నాయి. భౌగోళిక పరిస్థితులు, నేలలు, నీరు, వాతావరణ పరిస్థితి, సహజ వనరులు, కష్టించి పనిచేసే రైతాంగం, శ్రామికులు, జాతాపాత పారిశ్రామిక వేత్తలు, చిత్తశుద్ధితో పనిచేసే దేశాధినేతలు, ప్రభుత్వాలు ఉన్న నేటి పరిస్థితులలో రైతు ఆర్థిక స్వావలంబన కోసం వేగవంతమైన చర్యలు తీసుకోవాలి.

విత్తనోత్పత్తి రంగం

వ్యవసాయోత్పత్తులు గణనీయంగా పెరగడానికి దోహదపడేవి- అధికోత్పత్తినిచ్చే నూతన వంగడాలు, విత్తనాలు. వీటితోపాటు ఇతర సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని జోడించి మంచి దిగుబడులను సాధించే 'గ్రీన్ రీవల్యూషన్'కు

వ్యవసాయరంగం ఆర్థిక స్వావలంబన సాధించేందుకు ఎన్నో అవకాశాలు ఉన్నాయి. భౌగోళిక పరిస్థితులు, నేలలు, నీరు, వాతావరణ పరిస్థితి, సహజ వనరులు, కష్టించి పనిచేసే రైతాంగం, శ్రామికులు, జాతాపాత పారిశ్రామిక వేత్తలు, చిత్తశుద్ధితో పనిచేసే దేశాధినేతలు, ప్రభుత్వాలు ఉన్న నేటి పరిస్థితులలో రైతు ఆర్థిక స్వావలంబన కోసం చర్యలు తీసుకోవాలి.

దోహదం చేయాలి. అధికోత్పత్తినిచ్చే విత్తనాలను రూపొందించి సరఫరా చేసి, ఆయా ప్రాంతాలలో అనుకున్న ఫలితాలు సాధించేందుకు వీలయింది. పలు పంటల్లో స్వయంసమృద్ధి దాని ఫలితమే. విత్తనోత్పత్తికి దేశంలో అపార అవకాశాలున్నాయి. ఒక్క హైదరాబాద్ ప్రాంతంలోనే 4000లకు పైగా విత్తనోత్పత్తి కంపెనీలున్నాయంటే ఈ రంగానికి ఎంతటి అవకాశముందో తెలుస్తుంది.

ఈ కంపెనీలలో బహుళజాతి సంస్థలకు చెందినవి కూడా ఉన్నాయి. కొన్ని కంపెనీలు నాణ్యమైన విత్తనాలను ఉత్పత్తిచేసి, దేశీయ అవసరాలకే గాక ఇతర దేశాలకు కూడా ఎగుమతి చేస్తూ దిగుబడి పెంచేందుకు దోహదపడుతున్నాయి. విశిష్టమైన నూతన వంగడాలను మన పరిశోధనా సంస్థలూ రూపొందించాయి. వాటిని వినియోగించి రైతులు మంచి దిగుబడులను సాధిస్తున్నారు. ఇతర దేశాలలో మన విత్తనాలకు గిరాకీ ఉన్నందున, దేశీయ బ్రాండ్లతో సరఫరా చేసి రాబడి పెంచుకోవచ్చు. విదేశీ మారక ద్రవ్యాన్ని విశేషంగా (వేల కోట్లలో) ఆర్జించవచ్చు.

సేద్యం, ఉద్యానవనం, పశు సంవర్ధక విభాగం, మత్స్య సంపద, హోం సైన్సెస్ వంటి విభాగాలలో జరుగుతున్న పరిశోధన, విద్యాబోధన, విస్తరణలో నూతన పరిజ్ఞానాన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ఈ రంగాలలో నిపుణులను తయారు చేసేందుకు కొన్ని దేశాలతో ఒడంబడికలున్నాయి. వీటిని పటిష్టపరచి, అటు

విద్యాబోధన, పరిశోధనలు, విస్తరణలతో పాటు అభివృద్ధి చేసిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఆయా దేశాల అవసరాలకు అనువుగా మలచి అమలుచేసి ఆయా దేశాల అభ్యున్నతికి సాయపడితే మన దేశ గౌరవం ఇనుమడిస్తుంది. ఈ సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అవసరమైన దేశాలకు అందిస్తూ ముందుకు సాగటం మంచి పరిణామం. నీటి యాజమాన్యం, డ్రైనేజీ, జీవసాంకేతిక పరిజ్ఞానం(Bio Technology), జీవవైవిధ్యం (Bio Diversity) వంటి పలు అంశాలపై అవగాహన ఒప్పుండాలి ద్వారా సాంకేతిక నిపుణుల పంపకాల ద్వారా దేశాల ప్రగతి, పరస్పర మైత్రీ సంబంధాల పటిష్టతకు అవకాశం కలుగుతుంది.

జీవవైవిధ్యం, కలప

అటవీసంపద, అందులో ఉన్న జీవవైవిధ్యం అపారం. ఆ సంపదను వృద్ధి చేసుకుంటూ అటవీ ఉత్పత్తులను మార్కెటింగ్ చేసుకుని గిరిజనులు లబ్ధి పొందుతున్నారు. జీవవైవిధ్యాన్ని సరైన రీతిలో వినిగించుకుంటూ, దానిని పెంపొందించే క్రమంలో మొక్కల పెంపకాన్ని చేపట్టి 'గ్రీనరీ'ని పెంపొందిస్తే కాలుష్యరహిత వాతావరణం, వాతావరణ మార్పులను నివారించగలం.

ఇందుకు అటవీ ప్రాంతంలో, బీడుభూములు, బంజరులున్నచోట అనుకూలతలను బట్టి టేకు, చందనం, ఎర్ర చందనం, జెషధ మొక్కలు, నేరేడు వంటి చెట్ల పెంపకాన్ని ప్రోత్సహిస్తే పర్యావరణం దెబ్బతినకుండా, తగిన వర్షాలతో దేశం సుసంపన్నంగా ఉంటుంది. రాబడి పెరిగి ఆయా ప్రాంతాల వారికి ఆర్థిక వెనలుబాటు కలుగుతుంది. అందుకే ప్రభుత్వం అటవీ ప్రాంత అభివృద్ధికి, జీవవైవిధ్యానికి, వాతావరణ అనుకూలతకు, గిరిజనుల వికాసానికి దోహదపడే విధంగా చర్యలు చేపడుతూ, ప్రగతికి దోహదపడుతున్నది.

వ్యాసకర్త : వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం
మాజీ ఉపకులపతి

Sri CHALIMEDA RAJESHWAR RAO
B.Sc. (Ag.)
CHAIRMAN

KARIMNAGAR MILK PRODUCER COMPANY LIMITED

KARIMNAGAR

A COMPANY OF 70 THOUSAND MILK PRODUCER FAMILIES

- Avg. Milk Procurement : 1.52 LLPD
- Avg. Milk Sales : 1.51 LLPD

Milk purchase price

- Buff. Milk : Rs. 585/ Kg. Fat
- Cow Milk : Rs. 230/ Kg. TS

- 555 Lakh litres per year
- 551 lakh litres per year
- Annual Turn Over Rs. 343.43 Crores.

Board of Directors

Dairy: 1 no

Milk Chilling centres : 4 no's
Bulk Cooling Units : 18 no's

Infrastructure Facilities:
Dairy 2.5 Lakhs Ltr. Capacity

Welfare Activities

Coverage Of Animal Health:

- ★ One Veterinary Assistant Per Mandal
- ★ Supply of Vaccines on 50% Subsidy
- ★ Emergency Services through Ambulance
- ★ Animal Health Camps

Breed Development

- ★ Artificial Insemination (Through BAIF).
- ★ Supply of Breeding Bulls on subsidy.
- ★ Subsidy on Milch Animals Insurance.
- ★ Financial Assistance in case of Milch Animals death.
- ★ Financial Assistance for Purchase of Milch Animals.
- ★ 50% Subsidy on transportation of Loaning Animals.
- ★ Supply of Sorted Semen on 50% Subsidy.

CALF REARING: REARING OF CROSS BREED HEIFERS AT DAIRY PROJECT

Fodder Development

- Supply of Fodder seeds on 50% Subsidy
- Free Distribution of Perennial Fodder Slips
- Incentive of Rs. 3000/- per 10 Gunta's & Rs. 1500/- per 5 Gunta's of Land for Fodder Raising.
- Supply of Chaff Cutters on 50% Subsidy

Cattle Feed

- Supply of Pre-mixed Cattle Feed on No Profit-No Loss Basis.

Milk Producers

- ✓ KALYANAMASTHU: FREE SUPPLY OF PUSTHELU & MATTELU TO THE FEMALE CHILDREN OF MILK PRODUCERS
- ✓ Educational Tours & Trainings
- ✓ 50% Subsidy on Premium Aam Aadmi Bheema Yojana Insurance
- ✓ Padl Ralthu Bharosa: Rs. 50,000 on Natural or Accidental Death of Milk Producer
- ✓ Payment of Scholarships to the School Children of Milk Producers
- ✓ Merit Scholarships to the Intermediate Students of Milk Producers
- ✓ Payment of Funeral Charges for the Deceased Milk Producers
- ✓ Pension Scheme for Milk Producers (PALA NIDHI)

Milk and Milk Products Manufactured at Karimnagar Dairy

జాగృతి నిర్వహించిన వాకాటి పాండురంగరావు స్మారక

దీపావళి కథల పోటీ - 2020 ఫలితాలు

ప్రథమ బహుమతి (రూ.12,000): **ఊపిరి** - మానస చామర్తి (యూఎస్ఎ)
ద్వితీయ బహుమతి (రూ.7,000): **గుప్పెడు గింజలు** - సుంకోజి దేవేంద్రాచారి (కడప)
తృతీయ బహుమతి (రూ.5,000): **ఆమెకంటే ఘనుడు** - డా.చెళ్లపిళ్ల సూర్యలక్ష్మి (చెన్నై)

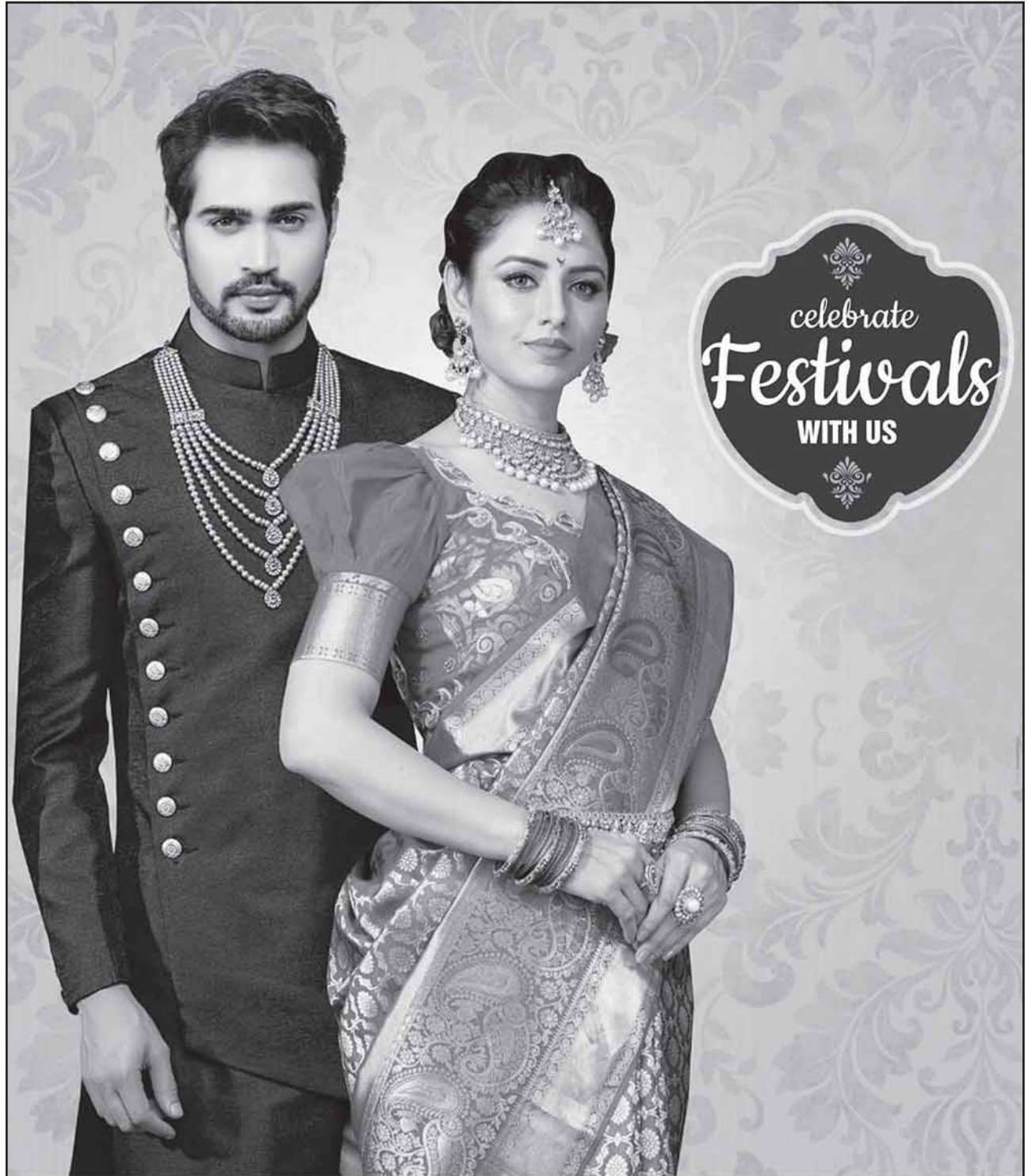
విశిష్ట బహుమతులు (రూ. 1000/- వంతున)

1. ఈ ఐస్క్రీమ్ నువు తిను నాన్న -పుట్టగంటి గోపీకృష్ణ (ధార్వాడ్)	5. అక్షరాలు కూలుతున్న దృశ్యం - చాట్ల దేవదానం రాజు (యానాం)
2. అనందతాండవం - కె.వాసవదత్త రమణ (హైదరాబాద్)	6. పవిత్రప్రవాహం - వి.రాజారామమోహనరావు (హైదరాబాద్)
3. పూర్ణం - డా. కనుపూరు శ్రీనివాసులరెడ్డి (సూర్యపేట)	7. అహ్వనం - డా.కేజే రావు (హైదరాబాద్)
4. జగమంత కుటుంబం - పి.జానకి (హైదరాబాద్)	8. వెద్దిగో - ఎం.రమేష్ కుమార్ (నెల్లెమ్మర్ల, విజయనగరం)

ప్రచురణకు ఎంపికైన కథలు

1. గరళభారి - వసుంధర (హైదరాబాద్)	17. అనుకున్నారా? - డా.ప్రభాకర్ జైన్ (హైదరాబాద్)
2. ఇలా ఎందరో - పి.వి.బి. శ్రీరామమూర్తి (విజయనగరం)	18. అన్నదానం - డా.తాళ్లపల్లి యాకమ్మ (మహబూబాబాద్)
3. పూర్ణాక్షి - విహారి - (జె.ఎస్.మూర్తి) (హైదరాబాద్)	19. నిర్ణయం - స్వామీ శ్రీపాద (హైదరాబాద్)
4. గ్రహణం విడిచింది - రంగనాథ్ సుదర్శనం (భద్రాద్రి, కొత్తగూడెం)	20. స్వర్గాదపి గరియసి - గంటి శ్రీరామప్రకాష్ (కాకినాడ)
5. మనమెందుకు యిక్కడే ఉన్నాం
- అకురాతి భాస్కర్ చంద్ర (హైదరాబాద్)	21. రెండు సంధ్యల మధ్య - ర్వాల్ ప్రసాద్
6. వై ఎర్త్ డోంట్ స్పీక్ - చైతన్యశ్రీ - (రావెళ్ల రవీంద్ర) (ఖమ్మం)	22. కంపిలి రాయలు - ఎస్.డి.వి.అజీజ్ (కర్నూలు)
7. కంటేనే అమ్మ అని అంటే ఎలా? - కలవల గిరిజారాణి (ముంబై)	23. నేర్పరి - కె.వి.లక్ష్మణరావు (పి.గన్నవరం, తూర్పుగోదావరి)
8. కరోనా ఓ ప్రేమకథ - ఎం.రాజేశ్ ఖన్నా (పుణె)	24. పల్లెకు పోదాం - ఆర్.సి.కృష్ణస్వామి రాజు (తిరుపతి)
9. సర్వత్ర సమదర్శనం - పాణ్యం దత్తశర్మ (హైదరాబాద్)	25. నిజ జీవితంలో గురువు - సి.అహల్య గుగ్గిళ్ల (సికింద్రాబాద్)
10. యాత్రికుడు - యర్రమిల్లి ప్రభాకరరావు (తణుకు)	26. అనంతపద్మనాభని సాక్షిగా - కృపాకర్ పోతుల (హైదరాబాద్)
11. కొరివి దయ్యం - ఎ.ఎస్.ఆర్.ప్రసాద్ (హైదరాబాద్)	27. తమసోమా జ్యోతిర్మయ - సువర్ణ మారెళ్ల (బెంగళూరు)
12. కావ్యకన్యక - కటకజ్యోతి మనోహరాచారి (జగిత్యాల)	28. పుత్రాధిచ్ఛేత్ పరాజయం - ఎం.సుగుణ రావు (విశాఖపట్నం)
13. దుమ్ము - అలపర్తి రామకృష్ణ (హైదరాబాద్)	29. శ్రీశైలం - మంచికంటి వెంకటేశ్వర్లు
(పి.నాయుడుపాలెం, ప్రకాశం)
14. కక్ష వేసిన శిక్ష - అంబల్ల జనార్దన్ (ముంబై)	30. జపమాల - బి.కామేశ్వరరావు (హైదరాబాద్)
15. ఒక నజరానా - ఒక రాజీనామా - దోరవేటి - (హైదరాబాద్)	31. నా జీవితం నా మేకపిల్ల - ఇంద్రాణి మామిడిపల్లి (హైదరాబాద్)
16. కంటేనే అమ్మా? - పెండ్యాల గాయత్రి (ఒంగోలు)	32. సంత - చొక్కర తాతారావు (విశాఖపట్నం)

వాకాటి పాండురంగరావు స్మారక కథల పోటీకి చక్కని స్పందన లభించింది. విజేతలకు అభినందనలు.
కథలు వీలు వెంబడి ప్రచురిస్తాం. కావీ అందజేస్తాం. ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలకు తావులేదు.
ప్రచురణకు ఎంపికైన వాటికి జాగృతి పారితోషికం ఉంటుంది.

 KISAN
FASHION MALL

NIZAMABAD - KAMAREDDY

The
SWAYAMVAR
Men's Ethnic Wear
NIZAMABAD

 AAKRUTI
colours of beauty

NIZAMABAD

తురక నర్సింహ

అఖిల భారత సంఘార జాతుల
సంక్షేమ మండలి సభ్యులు

భారతీయ నాగరికతా పరిణామంలో వృత్తి కులాల పాత్ర గణనీయమైనది. స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ప్రతి వారు ఏదో ఒక వృత్తిని చేపట్టి దేశాన్ని సుసంపన్నం చేయడంలో భాగస్వాములయ్యారు. కానీ 800 సంవత్సరాల విదేశీ పాలనలో, అంతకు ముందు వారి దురాక్రమణలలో అపార సంపదను దోచుకున్నారు. అయినా స్వతంత్రం సిద్ధించిన తరువాత దాదాపు రెండు దశాబ్దాల వరకు కులవృత్తుల వైభవం కనిపిస్తుంది. అటు పెట్టుబడిదారీ విధానం, పాలకుల నిర్లక్ష్యం కారణంగా కులవృత్తులు కుదేలై గ్రామ ఆర్థిక పరిపుష్టికీ, సామరస్యానికీ కూడా విఘాతం కలిగింది. గ్రామ రాజ్యామే రామరాజ్యమన్న నినాదాన్ని నిజం చేసినప్పుడే భారతదేశం సర్వతో ముఖాభివృద్ధి సాధిస్తుంది.

కులవృత్తులను కూల్చకండి!

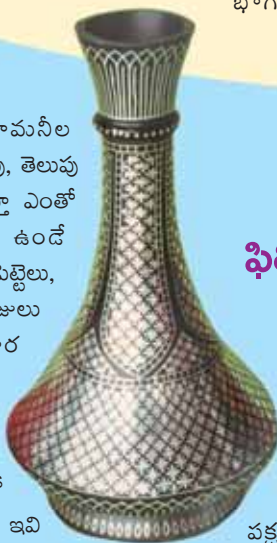
భారత సమాజంలో చేతివృత్తులవారికి చేతనిండా పని ఉండేది. కరెన్సీ (రూపాయి) విలువ కూడా అధికమే. వేరే వృత్తిపైన, భూమిపైన, అధికారంపైన ఆశపడకుండా, వచ్చినదానితో జీవిస్తూ, మిగిలిన వర్గాల వారితో కలసిమెలసి ఉండేవారు. కుమ్మరి / కమ్మరి / పద్మశాలి / వడ్డెర / చాకలి / మంగలి / మాదిగ / వడ్డంగి వంటి కులాలవారిదే నాడు కీలక పాత్ర. ఒక కులం చేసిన ఉత్పత్తి మిగతా వారికీ ఉపయోగపడేది. ఉదా॥ పద్మశాలి. వారు ఉత్పత్తి చేసే బట్టలు అందరికీ అవసరమే. ఇంటికప్పుకు కావలసిన పెంకులు,

మట్టిపాత్రలు, ధాన్యాల నిలవకు గాదులు వంటివన్నీ కుంభాకారులు ఇచ్చేవారు. సాగుకు అవసరమైన కర్రు, నాగళ్లు, ఎడ్లబండ్లు ఇతర పనిముట్లతో పాటు, ఇంటి నిర్మాణానికి అవసరమయ్యే సామగ్రి కుమ్మరి, వడ్డంగి చేసేవారు. బంగారం పని కంసాలిది. వడ్డెరవారు వ్యవసాయదారులకు బావులు, చెరువులు నిర్మించి, ఊరి మొత్తానికి నీటిపారుదల వ్యవస్థను నిర్మించేవారు. మాదిగలు చెప్పులు, డప్పులు అందించేవారు. కొన్ని సంచార జాతులు రామాయణ/ మహాభారత గాథలను జానపద కళల (యక్ష గానం, చిందు భాగోతం, తోలు

బొమ్మలు, శారద కథల పఠం కథలు) ద్వారా ప్రజలకు వినోదంతో పాటు, భారతీయ విలువలను, మానవతా విలువలను ప్రచారం చేసేవారు. ఇలా పరస్పరం ఆధారపడి ఉన్నందున సామరస్యంతో జీవించేవారు. కులమేదనా అక్కా, అన్నా, బావ, చెల్లి వంటి పరస్పరంతో పిలుచుకునేవారు. ఒకరి కష్టసుఖాలు మరొకరు పంచుకుంటూ ఆ వృత్తి సంబంధమైన సేవలను అందించుకోవడం వల్ల కుటుంబ వ్యవస్థ బలంగా ఉండేది. పితృదేవతల, కులదేవతల పేరిట సమైక్యంగా ఉండేవారు. ఇక్కడా ఆదానప్రదానాలు ఉండేవి. అన్ని కులాలు కలిసి గ్రామ దేవతల వండుగలు,

బట్టి

ఈ కళ బహమనీల కాలం నాటిది. నలుపు, తెలుపు రంగు లలో మెరుస్తూ ఎంతో ఆకర్షణీ యంగా ఉండే ఆకృతులతో పళ్లెలు, పెట్టెలు, కత్తులు, డాళ, గాజులు వంటి అలంకార వస్తువులు వీరు తయారు చేస్తారు. రాగి, తుత్తునాగం కలిపిన మిశ్రమంతో ఏర్పడే లోహంతోనే ఇవి తయారవుతాయి. హైదరాబాద్, సికింద్రాబాద్ నగరాలు ఈ కళకు ప్రసిద్ధి.

ఫిల్గ్రీ

వెండి నగిషీ కళనే ఫిల్గ్రీ అని పిలుస్తారు. కరీంనగర్ ఈ కళకు ఖ్యాతి చెందింది. ఇక్కడ నన్నని వెండిదారాలతో నున్నితమైన, వస్తువులు రూపొందిస్తారు. గంధపు గిన్నెలు, పళ్లెలు, పెట్టెలు, చెవిపోగులు, గొలుసులు, బ్రేలు, అగరొత్తుల స్థాండు వంటివే కాకుండా, పక్షులు, జంతువుల బొమ్మలు కూడా ఇక్కడ తయారు చేస్తారు. ఈ కళాకారుల సృజన అనన్య సామాన్యమైనది.

తివాచీలు

మొగలుల కాలంలోనే తెలుగు ప్రాంతాలలో తివాచీల నేత పని మొదలయింది. ఏలూరు, వరంగల్ పట్టణాలు ఇందుకు పేర్గాంచాయి. వీటిని దక్కును రగ్గులు అని కూడా అంటారు. నూలు, జనుముతోనే కాకుండా, ఉన్నితో కూడా తివాచీలు నేస్తారు. వీటికి విశ్వఖ్యాతి ఉంది. ఎలాంటి ఆకృతి ఇచ్చినా దానిని తివాచీ మీదకు తెచ్చే ప్రతిభ ఈ కళాకారులకు ఉంది.

SWAMY VIVEKANANDA SEVA SAMITHI EDUCATION TRUST

Since 1988

HINDU PUBLIC SCHOOL

Affiliated to CBSE

Sanathnagar, Hyderabad - 18, Phone : 040-23704355, 23711185

E-mail : hindu_school88@yahoo.com | Visit us : www.hindupublicschool.com

31 Years of
Quality Education

| Affiliated to CBSE | NCC (Boys & Girls) | ABACUS | IIT | YOGA |
| DANCE | MUSIC | KARATE | ART & CRAFT | SPORTS |

HINDU JUNIOR COLLEGE FOR GIRLS HINDU DEGREE & PG COLLEGE FOR WOMEN

Near Hanuman Devasthanam, Sanath Nagar, Hyderabad - 18. Phone : 040-23816194

E-mail : principalhwc1997@gmail.com | Visit us : www.hinducollegeforwomen.com

Courses Offered for
INTERMEDIATE

M.P.C - Bi.P.C - M.E.C - C.E.C

B.Sc

| Maths, Physics, Computer Science
| Maths, Statistics, Computer Science
| Maths, Chemistry, Computer Science
| Maths, Electronics & Computer Science
| Micro Biology, Chemistry, Computer Application
| Micro Biology, Bio-Technology, Chemistry

B.Com.

| Regular

| Computers | **M.Com, M.Sc.** | Computer Science | Organic Chemistry |

HINDU PUBLIC SCHOOL

Regd. by Govt. of Telangana

APHB Colony, Opp. IDPL Colony, Chintal, Hyderabad-10.

Phone : 040-23089868, 23089869

E-mail : hindutechno1@gmail.com | Visit us : www.hindutechnoschool.com

Building Firm Foundation
for Bright Future

| YOGA | DANCE | KARATE | ART & CRAFT | SPORTS |

HINDU PUBLIC SCHOOL

Balanagar, D.No:11-6-27/28,29 & 30/NR,

Survey No. 710 to 725, Opp. IDPL Factory,

Balanagar (Garg Weighbridge Lane), Hyderabad-500037

Phone : 040-29707257

E-mail : hpsbalanagar@gmail.com

| YOGA | DANCE | KARATE | ART & CRAFT | SPORTS |

HINDU PUBLIC SCHOOL

D.No.8-3-167, A.G.Staff Quarters,

A.G.Colony, Yousufguda, Hyderabad - 32,

Phone : 9948145059, 040-23715059

E-mail : hpsagcolony@gmail.com,

Visit us : www.hindupublicschool.com

| YOGA | DANCE | KARATE | ART & CRAFT | SPORTS |

B. Shyam Sunder Goud

B.Com., L.L.B.

Managing Trustee

Swamy Vivekananda Seva Samithi Education Trust

క్రీడలు, వినోద, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలు జరిపేవారు. ఊరికి ఆపదలు, అంటే చెరువు, కుంటలు తెగితే కలసి పరిష్కరించుకునేవారు. ఇదే బాంధవ్యం ఇరుగుపొరుగు గ్రామాలతోనూ ఉండేది. తామంతా ఒకే సమాజంలో భాగమని ఏకాత్మతను ప్రదర్శిస్తూ జీవించేవారు.

అయినా, సమాజ విఘటనకు యత్నించిన శక్తులు నాడూ ఉన్నాయి. దేశంలో బ్రిటిష్ పాలిత ప్రాంతాలలో అయినా, నైజాంలాంటి నియంతల సంస్థానాలలో అయినా భూస్వామ్య విధానంలో ఆధిపత్యం కోసం క్రింది సమాజంలో వైషమ్యాలు సృష్టించేవారు. అయినా ఈ పన్నాగాలు ప్రజల సామరస్యాన్ని పెద్దగా భగ్గుం చేయలేదని చరిత్ర చెబుతోంది. ఆ పన్నాగాలు నెరవేరి ఉంటే కులవృత్తులవారి మధ్య సౌభ్రాత్రం కనుమరుగై ఉండేది. కానీ, ఆ విషభీజాల ప్రభావం నేడు ప్రబలంగానే కనిపిస్తున్నది. ఆనాటి భూస్వామిక వ్యవస్థలో భూములన్నీ జమీందారుల, జాగీరుదారుల చేతులలో ఉన్నా, సాధారణ ప్రజల మధ్య ఆర్థిక అసమానతలు నేటి సమాజంలో మాదిరిగా లేవు.

తోళ్ల పంత్రిమ

దేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాలతో పాటు తెలుగు రాష్ట్రాలలో కూడా తోళ్ల పరిశ్రమ విస్తరణకు విశేష అవకాశాలు ఉన్నట్టు ఏనాడో నిర్ధారించారు. తెలుగు ప్రాంతంలో ఈ పరిశ్రమ ప్రధానంగా పాదరక్షల తయారీలో ఖ్యాతి పొందింది. ఇది 25 లక్షల ఉద్యోగాలకు అవకాశం ఉన్న రంగంగా గుర్తించారు. ఇక్కడి పాదరక్షలు అమెరికా, ఇటలీ, జర్మనీ వంటి దేశాలకు ఎగుమతి అవుతున్నాయి. ఇంకా సంచులు, వాలెట్లు, బెల్ట్లు కూడా తయారు చేస్తారు. భారతదేశం 2.4 బిలియన్ డాలర్ల విలువైన తోలు ఆధారిత ఉత్పత్తులను చేస్తున్నది. ఈ పరిశ్రమకు ఎగుమతులలోను, దిగుమతులలోను కూడా రాయితీలు ఉన్నాయి.

స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన వెంటనే కులవృత్తుల ఆధునీకరణ, వాటికి ప్రోత్సాహం, వృత్తి ఆధారిత కుటీర పరిశ్రమలు, చిన్నతరహా పరిశ్రమలు నెలకొల్పకపోవడమే కాక, మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థను ప్రోత్సహించారు. తర్వాత పెట్టుబడిదారీ ఆర్థిక వ్యవస్థగా మార్చి కులవృత్తులను బజారున పడేశారు. పెట్టుబడిదారులు, భూస్వామ్య కులాల నుండి వచ్చినవారు పాలకులై ఆర్థిక వ్యవస్థను వారి స్వంత ఎజెండాగా మార్చుకున్నారు. కులవృత్తులను నిస్సారం చేశారు. పూర్వం నుండి వృత్తి కులాలవారికి రాజకీయాధికారంలో ప్రాతినిధ్యం లేదు. వీరి వాణి వినిపించలేదు. భారతదేశంలో 80% కులవృత్తుల వారు రాజకీయంగా స్వతంత్రహీనులై జీవిస్తుండగా, 20శాతం వారి చేతిలో 90శాతం సంపద సమకూడింది. పద్మశాలీలు కులవృత్తిని కోల్పోయి బొంబాయి, భీవాండ్, సూరత్ లాంటి నగరాలకు వలసపోయారు. ఈ వలస నేటికీ సాగుతున్నది. స్వర్ణకారుల పని ఖాన్ జవెల్లర్స్, జాన్ జవెల్లర్స్ చేతుల్లోకి పోయింది. క్షురకుల పని సౌందర్య పోషణ పేరిట ఒక విష కౌగిలిలో చిక్కుకుంది. వడ్డెర వృత్తి గనుల శాఖ, పెట్టుబడిదారుల చేతిలోకి వెళ్లింది. ధనికులు ప్రాక్షేప్త తెచ్చి వడ్డెర కులం చేతులు విరగొట్టి అర్థ కూలీలుగా మార్చినారు. ఈ పరిణామం వలన ప్రజలలో ఆర్థిక అసమానతలు, రాగద్వేషాలు ప్రజ్వరిల్లి సమాజ విఘటనకు తోడ్పడే ప్రమాదం పెరిగింది. కాబట్టి రాజరిక రాజకీయ పార్టీల

పాలనను నిరోధించి, ప్రజాస్వామ్యాన్ని ఆచరించే పార్టీలు అధికారంలోకి వచ్చి కులవృత్తులవారికి ఆర్థిక పరిపుష్టిని కల్పించాలి. వారిని ఆర్థికవ్యవస్థలో భాగస్వాములను చేయాలి. దీనికోసం వారి జనగణన చేపట్టాలి.

ప్రధాని మోదీ మేక్ ఇన్ ఇండియా కలనను నిజం చేయడానికీ, దీనదయాశేజీ, శ్యామాప్రసాద్ ముఖర్జీ వంటి వారి కలలైన కుటీర పరిశ్రమల చేతివృత్తుల, చిన్నతరహా పరిశ్రమల స్వావలంబన భారత సమాజానికి నేటి అవసరం. వస్త్ర పరిశ్రమ లాభాలలో పద్మశాలీ సంఘాలకు శ్రామికుల వాటా ఇవ్వాలి. ఈ సంఘాలకు సబ్సిడీ, రుణ సదుపాయం కల్పించి ప్రోత్సహించాలి. వృత్తిని కోల్పోతున్న వడ్డెర కులస్థులకు జెసీబీ, ప్రాక్షేప్త యంత్రాలు సమకూర్చుకో వడానికి రుణాలు ఇవ్వాలి. సివిల్ కాంట్రాక్ట్ పనులలో వీరికి రిజర్వేషన్ కల్పిస్తూ పనులు అప్పజెప్పాలి. బండలు, కొండలు వీరికి లీజుకు ఇవ్వాలి. ప్రతి వృత్తి కులంవారికి వారి వారి వృత్తుల ఆధునీకరణలో తోడ్పడుతూ, ఆధునిక పరిజ్ఞానం అందిస్తూ, వృత్తి నైపుణ్యం పెంచుకోవడానికి సహకారం ఇవ్వాలి. వృత్తి కులాల సమగ్రాభివృద్ధి నిజమైన మానవ వనరుల వినియోగమన్న వాస్తవిక నివాదంతో ముందడుగు వేయాలి. నేటి వైజ్ఞానిక సమాజంలో మానవ వనరుల వినియోగమే దేశాలకు సంపద. దేశమంటే మట్టి మాత్రమే కాదు, మానవ వనరుల అభివృద్ధి కూడా.

పెంబర్తి కళాఖండాలు

భాగ్యనగర్ గాజలు

లక్కతో గాజును తయారు చేసి, దాని మీద చిన్న చిన్న అద్దం ముక్కలు, పూసలు, రంగురంగు రాళ్లు అతికించి చేసే గాజులకు హైదరాబాద్ ఎంతో ఖ్యాతి. బుట్టబొమ్మలకు(చిత్తూరు జిల్లా) మదనపల్లి, కొయ్యవస్తువులకు (గుంటూరు జిల్లా) తాళ్లపాలెం, రంపపు పొట్టు బొమ్మలకు (నెల్లూరు జిల్లా) పరిగొండ, భువనగిరి, మాధవమాల కొయ్యబొమ్మలకు ప్రసిద్ధి.

వరంగల్ జిల్లాలోని పెంబర్తి గ్రామం ఈ బొమ్మల కళాకారులకు ప్రసిద్ధి. గోడలకు పెట్టే చిత్రాలు, మొక్కల కుండీలు, విగ్రహాలు, పుస్తకాలు-కలలాలు పెట్టుకునే స్టాండ్లు, ఇక్కడ తయారవు తాయి. రాగి, ఇత్తడి, వెండి, కంచు లోహాలతో వీరు రమణీయంగా ఆకృతులు తయారుచేస్తారు. ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ కాలంలో సినిమా వారికి నంది పేరిట ఇచ్చిన జ్ఞాపికలు వీరే తయారు చేసేవారు. కొంచెం తేడాతో శ్రీకాళహస్తి, తిరుపతి, సిద్దిపేటలలో కూడా ఇలాంటి ఇత్తడి కళారూపాలు చేసే కళాకారులు ఉన్నారు.

స్థాపితం: 2001 విశ్వసనీయత - భద్రత - పారదర్శకత సంస్థ లక్ష్యంగా

ది కాకతీయ కా - ఆపరేటివ్ సొసైటీ (లి), తెనాలి.

(రి.నెం. A.M.C/G.N.T./D.C.O/2001/532)

ఎన్.జి.ఓ.ఎన్ కళ్యాణ మండపము ఎదురుగా, సత్యనారాయణపార్కు రోడ్డు, కొత్తపేట, తెనాలి.
ఫోన్ నెం : 08644 - 235671, 235672.

- మా బ్రాంచీలు : 1. అంగలకుదురు - ఫోన్ : 08644 - 233299,
2. కొల్లూరు - ఫోన్ : 08644 - 243788, 3. బాపట్ల - ఫోన్ : 08643 - 224051,
4. కొల్లివర - ఫోన్ : 08644 - 245399, 5. రేపల్లె - ఫోన్ : 08648 - 222388,
6. మంగళగిరి - ఫోన్ : 08645 - 231255.

ఖాతాదారులకు మా సేవలు

- ★ 13 నెలల నుంచి 24 నెలల డిపాజిట్స్పై అత్యధిక వడ్డీ 8%
- ★ సీనియర్ సిటిజన్స్కు 13 నెలలు, ఆపై కాలపు డిపాజిట్స్ ఒక శాతం అదనపు వడ్డీ 9%
- ★ ప్రతిరోజూ తక్కువ వడ్డీకి 11.5% చొప్పున తక్షణం మంజూరయ్యే 'గోల్డ్ లోన్స్'
- ★ ఇళ్లు, ఇళ్ల స్థలాల హామీపైన, వ్యక్తిగత జామీనుపైన తక్కువ వడ్డీపై అప్పలివ్వబడును.
- ★ 2020-21 ఆర్థిక సంవత్సరానికి మార్గగేజీ లోన్స్పైన 15% వడ్డీ అమలులో ఉండును.

అమలులో ఉన్న పథకాలు

1. సీనియర్ సిటిజన్స్కు, వికలాంగులకు 'డోర్ సర్వీస్' సౌకర్యం కలదు.
2. తక్కువ డిపాజిట్, తక్కువ అద్దెతో 'లాకర్స్' సదుపాయం.
3. చిన్న చిన్న పాదుపు మొత్తాలలో పెద్ద మొత్తం పొందేందుకు రోజువారీ డిపాజిట్ పథకం (180రోజులు)
4. ఎక్కువ వడ్డీ లభించు నెలవారీ లిక్విడ్ డిపాజిట్స్ పథకం.
5. సంవత్సరంపై కాలపు డిపాజిట్స్పై నెలనెలా వడ్డీ చెల్లించు పథకం.
6. ప్రమాద ఇన్సూరెన్స్ లింకేజీ పథకం. మొదలగు మరెన్నో పథకాలు అమలులో ఉన్నాయి.

డిపాజిట్స్పై అమలులో ఉన్న వడ్డీ రేట్లు

సేవింగ్స్ ఖాతా పై	- 5%
30 రోజుల నుండి 45 రోజుల వరకు	- 5%
46 రోజుల నుండి 90 రోజుల వరకు	- 6%
91 రోజుల నుండి 180 రోజుల వరకు	- 7%
181 రోజుల నుండి 1 సం॥ వరకు	- 7.5%
13 నెలల నుంచి 24 నెలల వరకు	- 8%

లిక్విడ్ డిపాజిట్స్ పథకం

(నెలకి ప్రతి రూ.1000/-లకు)

కాలము	వడ్డీరేటు	వచ్చు మొత్తము
ఒక సంవత్సరానికి	9%	రూ.12,596-00
రెండు సంవత్సరాలకి	9.5%	రూ.26,504-00
మూడు సంవత్సరాలకి	10 %	రూ.42,074-00
నాలుగు సంవత్సరాలకి	10.5%	రూ.59,738-00

ది కాకతీయ కా - ఆపరేటివ్ సొసైటీలో సభ్యులుగా చేరండి.
డిపాజిట్స్ చేయండి - అధిక లాభం, విలువైన సేవలు పొందండి.

హెడ్ ఆఫీసు మరియు అంగలకుదురు పనివేళలు :

సోమవారం నుండి శుక్రవారం వరకు

ఉ॥ గం. 10-00ల నుండి సా॥ గం.5-30 ని.ల వరకు

(మ॥ గం. 2.00 ల నుండి గం. 3.00ల వరకు విరామం)

శని, ఆదివారాలు : ఉ॥గం.10.00ల నుండి సా॥ 4.30 ని॥ల వరకు

బ్రాంచి ఆఫీసు పనివేళలు :

సోమవారం నుండి శుక్రవారం వరకు

ఉ॥ గం. 10-00ల నుండి సా॥ గం.5-30 ని.ల వరకు

(మ॥ గం. 2.00 ల నుండి గం. 3.00ల వరకు విరామం)

శనివారం ఉ॥ గం.10.00ల నుండి సా॥ గం.4.30 ని॥ల వరకు

ప్రతి ఆదివారం సెలవు

సెక్రటరీ కనమర్లపూడి రుక్మాన్సీలక్ష్మి

మమకారాల కలబోత

చీర
లోని
గొప్పతనం
తెలుసుకో/ ఆ చీరకట్టి
ఆడతనం పెంచుకో/
సింగారమనే దారంతో చేసింది చీర/
ఆనందమనే రంగులనే అద్దించి చీర/
మమకారమనే మగ్గంపై నేసింది చీర...అంటూ
ప్రముఖ గీత రచయిత చంద్రబోస్ ఓ సినిమా కోసం
రాసిన పాటలో చివరగా 'విదేశాల వనితలకు సారె పోని
పంపేది... భారతీయ సంస్కృతిని సగర్వంగా చాటేది... మన జాతీయ
జెండాకు సమానంగా నిలిచేది' అని చీర గురించి వర్ణించారు. నిజమే..
మగ్గం చీరంటే నూలు పోగులు, రంగులు, జలీ బుటా మాత్రమే కాదు.. మమకారాల
కలబోత చేనేత చీర.

దేవతలకు వస్త్రాలను తయారు చేసింది దేవల మహర్షి అని దేవాంగులు నమ్ముతారు. అలానే భావనారూపిని పద్మశాలీలు కులదైవంగా భావిస్తుంటారు. ముఖ్యంగా కృష్ణాజిల్లాలోని పెడన, పోలవరం, కప్పలదొడ్డి, రాయవరం, మల్లవోలు, కాజా, ఘంటసాల, చల్లపల్లి తదితర గ్రామాల్లో పలు సంఘాలు, సంఘేతరులు నేత చీరలను తయారు చేస్తున్నారు. మగ్గం, దాని అనుబంధ వృత్తుల్లో ఉన్న దాదాపు పన్నెండు వేల మంది దీనిపై జీవితాన్ని వెళ్లబుచ్చుతున్నారు. వీరిద్వారా యేడాదికి యాభై కోట్ల రూపాయల ఉత్పత్తి జరుగుతోంది. టై అండ్ డై, జరీబుటా, జాకార్డ్ తరహా చీరలు ఇక్కడ నేస్తుంటారు. ఈ జిల్లాలో ఉన్న దాదాపు 30 సంఘాలలో ఎనిమిది వేల మంది, మాస్టర్ వీవర్స్ దగ్గర నాలుగు వేలమంది పనిచేస్తున్నారు. వీరు ఉత్పత్తి చేసే చీరల్లో అరవై శాతం సంఘాల దగ్గరకు వచ్చి

కొంటున్నారు, మరో సలభై శాతం చీరలలో అత్యధికంగా తమిళనాడుకు, ఆ పైన కర్ణాటక, కేరళకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. భార్యాభర్త ఇద్దరూ మగ్గం పని చేస్తే ఆరు గజాల చీరని ఒక్క రోజులో తయారు చేయొచ్చు. జరీ బుటా చీర రూ. 950 నుండి రూ. 1,000 వరకూ ఉంటుంది. జాకార్డ్ చీర అయితే రూ. 1800 నుండి 2 వేల ధర పలుకుతుంది. కృష్ణాజిల్లాలోని చీరల ప్రత్యేకత ఏమిటంటే.. హిందువుల సంఘం వచ్చే సూపర్ కూమ్స్ యార్డ్ దీనికి ఉపయోగిస్తారు. అందువల్ల పైనింగ్ బాగుంటుంది. అయితే ఇవాళ చీర వాడకం క్రమంగా తగ్గిపోతున్న నేపథ్యంలో పల్లెల్లో మగ్గాలు నిదానంగా కనుమరుగు అవుతున్నాయి. కానీ గ్రామీణ చేతి వృత్తుల్లో ప్రధానమైన నేతపనికి దూరంగా జరగడానికి, మగ్గాన్ని వీడటానికి చాలామంది ససేమిరా అంటున్నారు. తమ పిల్లలు చదువుకుని పట్టణాలు, నగరాలకు వెళ్లినా తమ

జీవితం మగ్గం గొయ్యిలోనే సాగాలనే పట్టుదలతో ఉన్నారు.

ప్రస్తుత పరిస్థితిలో చేనేతకు చేయూతనివ్వాలనే ఇటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, అటు కేంద్ర ప్రభుత్వం భావిస్తున్నాయి. ఆ దిశగా పలు పథకాలను ఏర్పాటు చేసి చేనేత కార్మికుడిని, చేనేత సంఘాలను ఆదుకునే పనిచేస్తున్నాయి. ఇందులో భాగంగానే మగ్గం ఉన్న ప్రతి కార్మికుడికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇరవై నాలుగు

బిజ్జ బాలగంగాధరరావు
పోలవరం

త చేనేత!

వేల రూపాయలను యేడాదికి అందిస్తోంది. అలానే వృద్ధ చేనేత కార్మికుడికి నెలకు రూ. 2,250 పెన్షన్ ఇస్తోంది. ఇక చేనేత సంఘాలు త్రిప్లీ ఫండ్ ను కేంద్రప్రభుత్వ సహకారంతో నిర్వహిస్తూ కార్మికులకు కొంత మొత్తాన్ని అందిస్తున్నాయి. యేడాదికి ఒకసారి వచ్చే ఈ మొత్తం కూడా కార్మికులకు ఆర్థికంగా ఉపయక్తంగానే ఉంటోంది.

ప్రస్తుతం కృష్ణాజిల్లాలో గుర్తింపు పొందిన చేనేత సంఘాలకు నేషనల్ హ్యాండ్లూమ్ డెవలప్ మెంట్ కార్పొరేషన్ మిల్లల నుండి నూలును కొని, నలభై శాతం సబ్సిడీతో అందిస్తోంది. దీనికి పావల వడ్డీ రుణమాఫీ ఉన్నా దానివల్ల పెద్దంత ఉపయోగం కలగడం లేదని, సప్లయ్ చేసే ధరనే ఇరవై శాతం తగ్గించాలని చేనేత సంఘాలు కోరుతున్నాయి. ఇక సంఘాలు తయారు చేసే చీరలకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం 30 శాతం రిబేటు ఇస్తోంది. యేడాదిలో జరిగే నాలుగైదు ప్రధాన పండగల సమయంలో ఈ మొత్తాన్ని విడుదల చేస్తోంది. గతంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేనేత కార్మికులకు ఉచిత జీవిత బీమా పథకాన్ని అమలు చేసేది, కారణాలు ఏవైనా ఇప్పుడు దానిని రద్దు చేసింది. దానిని పునరుద్ధరించాలన్నది చేనేత కార్మికుల కోరిక. ఇక కేంద్ర ప్రభుత్వం అయితే రూ. 30 లక్షల టర్నోవర్ కలిగిన సంఘాలకు 30 శాతం రిబేటు ఇస్తోంది. కానీ పన్నుల ధరలు బాగా పెరిగిన నేపథ్యంలో మూడేళ్ల క్రితం దీనిని తొలగించారు. అలానే 2013 నుండి 2017 వరకూ రావలసిన మొత్తాన్ని సైతం ఇంకా విడుదల చేయలేదని సంఘాల నేతలు చెబుతున్నారు. కరోనా కష్టకాలంలో తాము పడిన ఇబ్బందులను, ఎదుర్కొన్న నష్టాలను పరిగణనలోకి తీసుకుని కేంద్ర చేనేత జాళి శాఖ పెద్దమనసుతో ఆలోచించి నిర్ణయం తీసుకోవాలని ఈ సంఘాలు కోరుతున్నాయి. రూ. 30 లక్షల స్లాబ్ ను తీసేసి, ఎంత ఉత్పత్తి చేస్తే దానిపై 30 రిబేటు ఇవ్వమని అడుగుతున్నాయి.

జి.ఎస్.టి. విధానంలో సవరణ

చేనేత పరిశ్రమకు తాజా జి.ఎస్.టి. విధానం ముందుకు సాగకుండా ముకుతాడు వేస్తోందన్నది సంఘాల నేతలు చెబుతున్న మాట. ప్రస్తుతం

ఎన్ హెచ్ డిసి నూలు మీద ఐదు శాతం జి.ఎస్.టి. విధిస్తోంది. ఇక జరి కొనుగోలు సమయంలో 12 శాతం, కెమికల్ రంగులు కొనేటప్పుడు 18 శాతం జి.ఎస్.టి. కట్టాల్సివస్తోంది. అలానే చీరలు తయారుచేసి అమ్మేటప్పుడు 5 శాతం జి.ఎస్.టి. వసూలు చేయాల్సి ఉంటుంది. ఆ రకంగా చీరను సిద్ధం చేసి మార్కెట్ లోకి పంపేసరికి సగటున 18 శాతం జి.ఎస్.టి. కట్టినట్లు అవుతోంది. సహజంగానే ఈ భారమంతా వినియోగదారుడి మీద పడేదే. కాబట్టి నూలుపై ఉన్న ఐదు శాతం జి.ఎస్.టి.ని తొలగించాలన్నది చేనేత సంఘాల కోరిక. దీని ద్వారా చేనేత కార్మికుల ఉపాధి మెరుగువుతుందనేది వారి నమ్మకం.

మార్కెటింగ్ పై దృష్టి

చేనేత కార్మికుల సహకార సంస్థ ఆప్కా 1976లో ప్రారంభమైంది. వివిధ పట్టణాలు, నగరాలలో వందకు పైగా దీనికి షోరూమ్స్ ఉన్నాయి. కానీ కృష్ణాజిల్లాలోని చేనేత సంఘాల దగ్గర ఈ సంస్థ పెద్దగా కొనుగోలు చేయడం లేదని తెలుస్తోంది. కేవలం పది శాతం ఉత్పత్తులనే ఆప్కా కొనుగోలు చేస్తోందని అంటున్నారు. దాంతో తాము నేసిన చీరలను మార్కెటింగ్ చేసుకోవడం కష్టమవుతోందన్నది వారి వాదన. చేనేత ఉత్పత్తుల ప్రదర్శన, కోనుగోలు కోసం కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భాలలో వివిధ నగరాలలో ఎగ్జిబిషన్స్ నిర్వహించినా, అక్కడి అమ్మకాలు ఆశాజనకంగా లేకపోవడంతో నష్టమే ఎదురువుతోందని చెబుతున్నారు. దీని బదులుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వ్యవసాయ దారులకు మార్కెట్

యార్డులు ఏర్పాటు చేసి, గిట్టుబాటు ధరకు అమ్ముకునే సౌలభ్యం కల్పించినట్లే చేనేత ఉత్పత్తుల అమ్మకానికి యార్డులను ఏర్పాటు చేయాలని సంఘాలు కోరుతున్నాయి.

చేనేతపై కేంద్రం 'ముద్ద'

ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ నేతృత్వంలోని కేంద్ర ప్రభుత్వం చేనేత కార్మికులను ఆదుకునేందుకు తమ వంతు సాయం అందిస్తోంది. ముఖ్యంగా చేనేత రంగం అభివృద్ధి, కార్మికుల సంక్షేమంపై కేంద్ర జాళి శాఖామంత్రి సృష్టి జుబిన్ ఇరానీ దృష్టిపెట్టారు. కరోనా మహమ్మారి కారణంగా కుదేలైన రంగాలలో చేనేత కూడా ఒకటి. అందుకే దానిని తిరిగి నిలబెట్టడానికి కసరత్తు చేస్తున్నారు. ఇందులో భాగంగానే జాతీయ చేనేత అభివృద్ధి పథకం కింద ఆర్థిక సాయం, రుణ సదుపాయం, మార్కెటింగ్ చేసుకునే వ్యవస్థలను ఏర్పాటు చేస్తున్నారు. చేనేత కార్మికుల పిల్లల విద్యకోసం సాయం చేస్తున్నారు. ఎంపిక చేసిన విశ్వ విద్యాలయాలలో ప్రత్యేకమైన కోర్సులు చేసే వారికి 75 శాతం ఫీజు వాపసు సౌకర్యం కల్పిస్తున్నారు. దీనితో పాటుగా కేంద్రం సమగ్ర చేనేత క్లస్టర్ల అభివృద్ధి పథకాన్ని చేనేత కార్మికుల సమగ్ర సంక్షేమ పథకాన్ని, నూలు సరఫరా పథకాలను అమలు చేస్తోంది. దీనితో ముడి పదార్థాలు, మగ్గాలు, ఉపకరణాల కోనుగోలు, డిజైన్ ఆవిష్కరణలు, ఉత్పత్తుల వైవిధ్యీకరణ,

మౌలిక సదుపాయల అభివృద్ధి, నైపుణ్యాభివృద్ధి కోసం ఆర్థిక సాయం లభిస్తుంది. అలానే ప్రధానమంత్రి జీవన్ జ్యోతి బీమా, ప్రధానమంత్రి సురక్ష బీమా యోజన, మహాత్మాగాంధీ బంకర్ బీమా యోజనతోనూ చేనేత కార్మికులకు ప్రమాద, అంగవైకల్య బీమాలను అందిస్తున్నారు. ప్రధానమంత్రి ప్రవేశ పెట్టిన 'భారత చేనేత' బ్రాండ్ కు చక్కని స్పందన లభిస్తోంది. ఇక కరోనా కష్టకాలంలో మగ్గం కార్మికులకు ఐదు లక్షల వరకూ రుణాలు ఇచ్చేలా కేంద్రం చర్యలు తీసుకుంటోంది. మూడేళ్లలోగా తీర్చే ఈ రుణంలో ఇరవై శాతం రాయితీని అందిస్తోంది. చేనేత ఉత్పత్తులను మార్కెటింగ్ చేసుకోవడానికి ఈ-కామర్స్ ద్వారా ఆన్ లైన్ అమ్మకాలు జరుపుకునే సౌలభ్యాన్ని కల్పించింది. చేనేత కార్మికులు దళారీల చేతిలో మోసపోకుండా ప్రత్యక్ష మార్కెటింగ్ వ్యవస్థను ఏర్పాటు చేసి, దేశవ్యాప్తంగా ఇప్పటి వరకూ 39 అర్బన్ హబ్స్ ను నెలకొల్పింది.

శ్యాంప్రసాద్ వీవర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ

1973లో పోలవరంలో ప్రారంభమైన శ్యాంప్రసాద్ వీవర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ స్థానిక చేనేత కార్మికులకు ఎంతో సహాయకారిగా ఉంది. మరీ ముఖ్యంగా కృష్ణాజిల్లాలోని అనేక సంఘాలకు ఆదర్శంగా నిలిచింది.

అంతవరకూ కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టు పార్టీల సానుభూతిపరుల చేతిలో ఉన్న అనేక సంఘాలు కార్మికుల శ్రమను దోచుకున్నాయి తప్పితే, వారి బాగోగులను పట్టించుకో లేదు. తమ సంఘంలో సభ్యులైన దాదాపు 180 మందికి బోసన్లు ఇవ్వడం మొదలెట్టింది శ్యాంప్రసాద్ వీవర్స్ సొసైటీనే. అంతేకాదు.. వచ్చిన లాభాలలో కొంతమేర డివిడెండ్ రూపం గానూ కార్మికులకు అందిస్తోంది. గతంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ నేతల నేతృత్వంలోని చేనేత సంఘాలు నష్టాలను చూపించగా, కమ్యూనిస్టు పార్టీ నేతల కనుసన్నలలో నడిచిన సంఘాలు లాభాలలో అధిక మొత్తాలను పార్టీ ఫండ్ కు తరలించి, కార్మికు

లకు మొండి చెయ్యి చూపించేవి. కానీ శ్యాంప్రసాద్ వీవర్స్ కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీ చేనేత రంగంలోకి అడుగుపెట్టిన తర్వాత పాత సంఘాలు తమ వైఖరిని మార్చుకుని, కార్మికులకు డివిడెంట్లు ఇవ్వాలన్న పరిస్థితి వచ్చిందన్నది అక్కడి చేనేత కార్మికులు చెబుతున్న మాట.

నిజానికి మగ్గం కార్మికుడి జీవితం సగం గొయ్యిలోనే సాగుతుంది. అతనికి చెయ్యి అందిస్తే లేచి పైకి వస్తాడు. లేదంటే భూమిలోనే కలిసిపోతాడు. అందులోంచి అతన్ని బయటకు తీసుకొని రావాలా వద్దా అనేది ప్రభుత్వాలతో పాటు ప్రజలూ ఆలోచించాల్సిన విషయం. ప్రభుత్వాలు ఎంత సాయం చేసినా, చేనేత వాడకాన్ని పెంచినప్పుడే దానికి అసలైన ప్రతిఫలం దక్కుతుంది. దేశంలోని అత్యధికులు చేనేత ఉత్పత్తులను వాడినప్పుడు సహజంగానే వాటికి గిరాకీ ఏర్పడుతుంది. దాంతో ఉత్పత్తులూ పెరుగుతాయి. స్వయంసిద్ధంగా ఈ చేనేత పరిశ్రమ వృద్ధి చెందుతుంది. కోట్లాదిమంది కార్మికులకు ఉపాధి లభిస్తుంది. అంతేకాదు.. ముందు చెప్పుకున్నట్టు నేత చీర జాతీయజెండాలా వాణిజ్య యవనికపై రెపరెపలాడుతుంది.

ఖాదీ కళాకారులను

సాధికారం

చేస్తున్న కేవీఐసీ

కొవిడ్-19 మహమ్మారి దేశాన్ని

తీవ్రంగా దెబ్బతీసిన తరుణంలో కూడా జోలి రంగంలో చేనేత విజయగాథలు నమోదవుతున్నాయి. ఖాదీ నేత కళాకారుల సాధికారతకు మాస్కుల తయారీని ఒక సాధనంగా మార్చాలని ఖాదీ, గ్రామీణ పరిశ్రమల కమిషన్ చొరవ తీసుకుంది. దేశవ్యాప్తంగా 9 లక్షల ఫేస్ మాస్కులు పంపిణీ చేయడంతో పాటు తమ జెట్ లెట్ల ద్వారా ఆన్ లైన్ లో మాస్కుల విక్రయాన్ని కూడా కేవీఐసీ చేపట్టింది. ఆన్ లైన్ అమ్మకాలు సహా మొత్తం 11 లక్షల ఫేస్ మాస్కులు విక్రయించినట్లు గణాంకాలు తెలుపుతున్నాయి. దేశవ్యాప్తంగా పంపిణీ చేసిన మాస్కులకు ఈ విక్రయ గణాంకాలు

అదనం. అధికంగా మహిళలే భాగస్వాములుగా ఉన్న చేనేత కళాకారులకు మాస్కులు కుట్టే బాధ్యతను అప్పగించి ఒక్కో మాస్కుకు రూ. 3 చెల్లించింది. ఆ రకంగా మాస్కుల తయారీ కళాకారులకు రూ. 30 లక్షలకు పైగా చెల్లింపులు చేసింది. కేవీఐసీ ఇటీవల ఇండియన్ రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ నుంచి 1.61 లక్షల ఫేస్ మాస్కుల సరఫరాకు ఆర్డర్ పొందింది. ఇది 20 వేల మీటర్ల ఖాదీ వస్త్రం తయారీకి, 9 వేల పని దినాల కల్పనకు సహాయకారిగా ఉంటుంది.

ఇండియన్ రెడ్ క్రాస్ సొసైటీ నుంచి అందిన ఈ ఆర్డర్ ను కేవీఐసీ చైర్మన్ వినయ్ కుమార్ సక్సేనా స్వాగతిస్తూ ఖాదీ ఫేస్ మాస్కులకు గల డిమాండు 'ఆత్మనిర్భర్ భారత్' బాటలో ఒక పెద్ద అడుగు అని అభివర్ణించారు. 'మన ఖాదీ కళాకారులు అధికంగా నూలు, వస్త్రం, ఉత్పత్తి చేసేందుకు ఇది సహాయకారి అవుతుంది. కష్టకాలంలో వారికి మరింత ఆదాయాన్ని ఇది జోడిస్తుంది' అని సక్సేనా అన్నారు.

జి.వి.వేక్ వెంకటస్వామి
చీఫ్ కోర్ కమిటీ మెంబర్

బీసీపీ శుభాకాంక్షలు

ప్రతి దృశ్యం..
ప్రజల పక్షం..

ప్రభాత
వెలుగు

తెలుగు దినపత్రిక
తెలుగు వార్తకు కొత్త వెలుగు

పట్టు... ధర్మవరం కనికట్టు

నరాలనే దారాలు
చేస్తాడు. మగ్గం గుంతకీ
దేహం అంకితమిస్తాడు.

ఫలితం- మోకాళ్లు, మోచేతులు, కీళ్లు
బాధిస్తుంటాయి. ఆసు లయే అతడి గుండె

చప్పుడుగా మారుతుంది. ప్రతి చెమటచుక్కలోనూ

ఇంద్రచాపం వెలయిస్తాడు. జీవితమంతా మానసపుత్రికలను

సృష్టిస్తూ ఉంటాడు. అతడే నేత కార్మికుడు. కాదు..కాదు.. చేనేత

కళాకారుడు. ఆ మానసపుత్రిక - తను సృష్టించిన పట్టుచీర. పంచవన్నెల

రామచిలుకలనీ, హరిణాలు, గజరాజులనీ చిత్రిస్తాడు. పైటకొంగు మీద పురివిప్పిన
నెమలి రూపును నేస్తాడు. బంగారు జలీ అంచు మీద పెళ్లికూతురు కూర్చున్న మేనా,

మోస్తున్న బోయాలనూ మగ్గం మీదే మలుస్తాడు. అందాల ప్రకృతినే చీర మీద

ఆవిష్కరిస్తాడు. ఆ చీర మగ్గం నుంచి దిగిన తరువాత తన పేటంట ఉండేది కొన్ని

గంటలే. అంచుడాబే గాని, పంచెడాబు లేదన్నట్టు అతడి సామర్థ్యానికి ఖ్యాతి ఉన్నా,
బతుకంతా అల్లుకుంటున్నది నిరాశే.

ఆంధ్రప్రదేశ్, అనంతపురం జిల్లాలో
వ్యవసాయం తరువాత అతిపెద్ద వృత్తి చేనేత.
ఈ వృత్తిపైన ప్రధానంగా తొగటవీర క్షత్రియ,
దేవాంగ, పద్మశాలి, పట్టుశాలి, స్వకులశాలి,
కుర్నిశాలి కులాలు ప్రధానంగా ఆధారపడి
ఉన్నాయి. నేడు అన్ని కులాలవారు చీరలు
నేస్తున్నారు. ధర్మవరం కేంద్రంగా పట్టు పరిశ్రమ

జిల్లా వ్యాప్తంగా ఉంది. 1990కి ముందు జిల్లాలో
తాడిపత్రి, ఉరవకొండ, యాడికి, పెద్దపప్పురు
మండలాల్లో నూలు చీరలు నేసేవారు. సాసైలీల
ద్వారా ఈ పని జరిగేది. ప్రభుత్వం తరపున ఆప్కా
సాసైలీలు నేసిన చీరలను కొనుగోలు చేసేవారు.
సంఘ సభ్యులకు సాసైలీ కూలి ఇచ్చేది. ప్రభుత్వ
రాయితీలు, బోనస్సులు సాసైలీలకే. కార్మికులకు

ఎలాంటి ప్రభుత్వ సహాయం అందేది కాదు. 1990
తరువాత ప్రభుత్వం నూలు చీరల కొనుగోలు
ఆపేసింది. దీనితో ఆ కార్మికులు కూడా
పట్టుచీరలు నేయడం నేర్చుకొన్నారు.
నాటి నుండి జిల్లాలో తయారైన
పట్టుచీరలు ధర్మవరం
చేరుతున్నాయి.

అనంతపురం కరువు

జిల్లా, వర్షపాతం తక్కువ.

సాగు ఆశించినంత రాదు.

అందుకే అన్ని కులాల

యువకులు ధర్మవరం వచ్చి నేత

పని నేర్చుకొని, జీవనం సాగిస్తున్నారు.

రెడ్డి, కమ్మ, కాపు వంటి ఓసి వర్గం, బీసీ,
ఎస్సీ,ఎస్టీల వరకు; ముస్లింలు, క్రైస్తవులు కూడా
చేనేతపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. రైతన్నలు మల్లారీ
సాగుచేసి, పట్టు పురుగులు పెంచి, గూళ్లు తయారైన
తరువాత రీలర్లకు (పట్టుదారం తీసేవారు)
విక్రయిస్తారు. రీలర్లు మొదటగా కొన్న పట్టుగూళ్లను
స్టీమ్ చేస్తారు. అంటే ఆవిరిపైన పట్టుగూళ్లు ఉంచి
లోపల పట్టుపురుగు చనిపోయేలా చేస్తారు. తరువాత
ఎనమిది పట్టుగూళ్లు పోగులు తీసి ఒక దారంగా
గుండ్రటి కట్టను తయారుచేస్తారు. ఈ దారాన్ని
నిలువు పాగడ గాను, అడ్డం ప్యాక్ గాను వాడతారు.
ముడిపట్టును, తయారైన పురిదారాన్ని ట్విస్టర్
అమ్ముతాడు. ఒక నిలువు పాగడ 10 చీరలకు 75
గజాలు, 10,800 పోగులు (దారాలు)లోని తూకం
3,500 గ్రాములు, ప్యాకేజీ (పట్టు) ఒక చీరకు
ఐదొందల గ్రాములు. ఈ ప్రకారం తీసుకెళ్లి రంగులు
అద్దకం వేయిస్తారు. ఒక ఇంటిలో నాలుగు మగ్గాలు
వేసుకొని, ఇద్దరు యజమానులు, ఇద్దరు కూలివారు
కలిసి నేత నేసేవారు. వీరితో పాటు కుటుంబ
సభ్యులకీ పని ఉంటుంది.

రంగులు వేసిన నిలువు పాగడను ఆరుబయట

పులిచెర్ల వేణుగోపాల్
ధర్మవరం

వెలిపి, రంగు అద్దే సమయంలో ఎక్కువైన పోగులు తెగితే, అతికి, అంటు (గంజి) పెట్టి ఆరబెడతారు. అచ్చు అతుకుతారు. రెండు ప్రక్కల అంచులకు రెండు కొమ్ములు (నాడి) నడుమకు ఒక కొమ్ముతో మగ్గం నేస్తూ, మధ్యలో జరి బుటాలు (చిన్న చిన్న పూలు, ఆకృతులు) అల్లుతూ చీర నేస్తారు. కావలసిన వెండి జరీని సూరత్ నుండి దిగుమతి చేసుకొంటారు. అనంతపురం జిల్లాలోని, ధర్మవరం, సోమందేపల్లి, ముద్దిరెడ్డిపల్లె, నార్పల, తాడిపత్రి, యాడికి, ఉరవకొండ, పెద్దపప్పురు, సిండికేట్నగర్, అనంత పురం రూరల్ మొత్తం కలిపి యాభైవేల చేనేత మగ్గాలు ఉండవచ్చు.

తలంబ్రాల చీరలు, రిసెప్షన్ చీరలు.. ఇలా వినియోగదారులు కోరిన కొత్త కొత్త ఆకారాలతో ఎప్పటికప్పుడు నేస్తున్నారు. ఇక్కడ ఉన్న చిత్రకారులు బొమ్మలను, శిల్పాల చిత్రాలను సేకరించి, వివిధ ఆకృతులు చీరపైన వచ్చేలా, సృజనాత్మక శక్తితో రూపొందించి మగ్గం నిపుణులకు ఇస్తారు. వాటిని చేనేత కార్మికుడు వస్త్రాల మీద పునఃసృష్టి చేస్తాడు. నేసిన చీరలను స్థానికంగా ఉన్న సిల్క్ హౌస్ యజమానులకు అమ్ముతారు. ఒక ఒప్పందం చేసుకొని సంవత్సరం పొడుపునా మగ్గంపై వారి ఆర్డరు ప్రకారం చీరలు నేస్తారు. డిజైన్ ను బట్టి ఒక చీర ఐదు రోజుల నుంచి పదిరోజులు, కొన్నింటికి పదిహేను రోజులు పడుతుంది. ధర ఐదువేల నుండి యాభైవేల వరకు ఉంటుంది. వెండిజరీ, గోల్డు జరీని బట్టి ధర మారుతుంది. సిల్క్ హౌస్ యజమానులు ప్రక్క జిల్లాలకు, ప్రక్క రాష్ట్రాలకు, దేశ విదేశాలకు ఎగుమతి చేస్తారు. ముఖ్య పట్టణాలు, ప్రధాన నగరాల్లో గల షాపింగు మాల్స్ వారు వచ్చి తమకు నచ్చిన పట్టుచీరలు నేయించుకొని తీసుకెళ్తారు.

ధర్మవరం పట్టుచీరలతో ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా జిల్లాలో దాదాపు నాలుగు లక్షలమంది జీవిస్తున్నారు. ఒకప్పుడు పట్టుచీర చేనేత కళాకారునికి పిలిచి పిల్లనిచ్చే వారు. అదంతా ఈ పరిశ్రమ చాలా

విస్తరించి అభివృద్ధి చెందిన కాలం. అప్పుడు కళాకారుని జీవనం, జీవన ప్రమాణం, గౌరవప్రదంగా సాగాయి. కాలం మారిపోయింది. ముడిపట్టు ధర పెరిగింది. గిట్టుబాటు ధర మాత్రం లేదు. ఇంటిలో స్వంత మగ్గం మీద పెట్టుబడి పెట్టి నేస్తున్న కార్మికులు నష్టపోయారు. నాడు నాలుగు మగ్గాలున్న యజమాని నేడు ఒక మగ్గానికే పరిమితమవుతున్నాడు. ఆ ఒక్క మగ్గానికి పెట్టుబడి లేక సిల్క్ హౌస్ యజమాని దగ్గర ముడిపట్టు తీసుకొని కూలి తీసుకుని నేస్తున్నారు. అంటే మగ్గం యజమాని, కూలీగా మారిపోయాడు. కొంతమంది వంద మగ్గాలను నెలకొల్పి, కూలీలచేత నేయిస్తున్నారు. కార్మికులకు చట్టాల ప్రకారం బీమా సౌకర్యం లేదు. హెల్త్ కార్డులు లేవు. ప్రకృతి వైపరీత్యాలు జరిగితే ప్రాణానికి భరోసా లేదు. ప్రస్తుత కరోనాతో పనిలేదు. కొంతమంది యజమానులు నిత్యావసర సరకులు ఇచ్చారు. స్వంతింటిలో కూలి తీసుకుని నేసేవారు పనిలేక, సిల్క్ హౌస్ డబ్బులు ఇవ్వక ఇబ్బందులు వడ్డారం. పడుతున్నారు.

ధర్మవరం చేనేత పట్టు పరిశ్రమ కుదేలైన మాట నిజం. ఎంతో వైభవాన్ని చూసిన పరిశ్రమ క్రమంగా క్షీణిస్తున్నది. చేనేత వీడి వేరే పనులు చూసుకుంటున్నారు. ఈ క్షీణతకి ప్రధాన కారణం పవర్ లూమ్ (మరమగ్గం). చట్ట ప్రకారం చేనేత డిజైన్ రకాల చీరలు మరమగ్గాల మీద తయారు చేయరాదు. కానీ అదే

జరుగుతోంది. యంత్రయుగంలో ఎన్నో కులవృత్తులు మాయమైనట్లు, ఎంతో కళాత్మకమైన చేనేత వృత్తి కూడ మరుగున పడుతున్నది. కుటుంబానికి, స్వంత మగ్గానికి ప్రభుత్వమే ముడిపట్టు పంపిణీ చేసి, నేసిన పట్టుచీరకు గిట్టుబాటు ధర ఇవ్వాలి. క్రయవిక్రయాలకు చేనేత డిపో, చేనేత బ్యాంకు స్థాపించాలి. చేతివృత్తులను, కులవృత్తులను, కాపాడుకోవాల్సిన బాధ్యత ప్రజలందరిది. ధర్మవరం పట్టు చేనేత కళాకారులను, వారి కళను, ప్రోత్సహించాలి, ఆదరించాలి. ఆ దిశగా ప్రజలు, ప్రభుత్వం పూనుకోవాలని ఆశిద్దాం.

ఏ అక్షరమైనా..

కల్పనా ప్రతిభ, విశిష్టమైన పరిజ్ఞానం, కథన కౌశలం... ఈ లక్షణాలను శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి కథలలో చూశారు స్వర్ణీయ వాకాటి పాండురంగారావు. 'అత్తరు శాస్త్రి' పేరుతో శ్రీపాదవారి కథా సంపుటాలకి వాకాటి రాసిన పీరికలో ఈ మాటలు కనిపిస్తాయి. ఆ లక్షణాలు ఆ కథక చక్రవర్తి ప్రతి కథలో కనిపిస్తాయని వాకాటి చెప్పింది అక్షరసత్యమే. ఇవేకాదు, సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రిలో 'తెలుగు వేళ్లున్న ప్రపంచ స్థాయి రచయిత'ను వాకాటి దర్శించారు. రచయిత లేదా రచయిత్రి వేళ్లు అసలు ఎక్కడ? ఇప్పుడు ఎక్కడ ఉన్నాయి? ఈ ప్రశ్నలూ ఎప్పటికీ వేసుకోదగినవే. అక్షరలతలు సహజమైనవో, ప్లాస్టిక్కువో చెప్పేవి ఈ వేళ్లే. ఇవాళ చాలామంది కథకులు విస్మరిస్తున్న విషయం - రచనలో నాటకీయత. కథకుడు నాటక రచయిత కూడా అయితే అలాంటి వారి రచనలో కనిపించే లక్షణాలు ఏమిటో శ్రీపాద వారి కథల గురించి చెప్పే సందర్భంలోనే వాకాటి నమోదు చేశారు. అవి - దృష్టి వైశిష్ట్యం, వర్ణనా వైశాల్యం, పాత్ర చిత్రణ, సంభాషణ వైదగ్ధ్యం. ఇవి శ్రీపాద కథలలో వాకాటి గమనించినా, తన కథలనూ ఈ లక్షణాలతో అద్భుతంగా పొదిగారంటే సత్యమారం కాదు. ఎన్నో మంచి కథలు రాసి, కథ ఎలా ఉండాలి చెప్పిన వారు వాకాటి.

రచయిత వేళ్లు ఎక్కడ ఉండాలి? తను పుట్టిన గడ్డలోనే ఉండాలి. ఆయా రచయితల సాంస్కృతిక వారసత్వంలో ఉండాలి. ఇతివృత్తం ఏదైనా వాళ్ల రచన నింగిలో ఎగిరే పతాకంలా తలెత్తుకుని ఉండాలి. రచనలో చెప్పదలుచుకున్న దానినీ, పాత్రలో నిక్షిప్తం చేసిన తాత్వికతనీ రచయిత గౌరవించవలసిందే. అది తన సృష్టి. వాకాటి అందించిన అనేక కథలు, వ్యాసాలు కూడా స్థానియతను గుబాళిస్తూ, ఇతివృత్తాల పరంగా ఎగిరేసిన జెండాల మాదిరిగా ఉంటాయి. 'దిక్కుబి', 'చేత వెన్నముద్ద', 'మిత్రవాక్యం' వ్యాస సంకలనాలలో ఇది సుస్పష్టం. మిత్రవాక్యం శీర్షిక కింద బిథోవెన్ గురించి రాసిన వ్యాసంలో కళాకారుడు దేశ పాలకుడికి సముద అన్న భావాన్ని చెప్పారు వాకాటి. అప్పుడు కదా నిజమైన కళ ఆవిర్భవిస్తుంది.

వాకాటి భారతీయతను మనసా వాచా నమ్మారు. ఇందుకు 'శివాన్విత' కథల సంకలనంలోని 'శివాన్విత' తిరుగులేని ఆధారం. వ్యాసాలలో భారతీయత పునాదిగా సామాజిక, సాంస్కృతిక నేపథ్యంతో విశ్లేషణ కనిపిస్తుంది. మానవ సంబంధాలు భారతీయత పరిధిలోనే, మన అనాది విలువలకు కొనసాగింపుగానే సాగాలని ఆయన భావిస్తారు. 'శివాన్విత' సంకలనంలో 1971-81 మధ్య రాసిన పదిహేను కథలు ఉన్నా, శివాన్విత కథ ఏ విధంగా చూసినా సమున్నతం. గొప్ప శిల్పి చెక్కిన శిల్పంలా ఉంటుంది. పురాతన భారతం స్త్రీపురుష సమాగమం గురించి అందించిన ఉన్నత తాత్వికతతో ఆ శిల్పాన్ని మలిచినట్టు అనిపిస్తుంది. ఇంతకీ ఆ తాత్వికత ఏమిటి? అర్ధనారీశ్వరతత్వం.

ఈ కథలో పాత్రలు - వసుధ, రత్నాకర్ - రెండే. మిగిలిన పాత్రలన్నీ నగణ్యాలే. ప్రతి వాక్యం, ప్రతి సన్నివేశం, ఈ సన్నివేశానికి కూర్చిన నేపథ్యం పాఠకులని అర్ధనారీశ్వరతత్వం ఎంత అద్భుతమైనదో, నిరుపమానమైనదో, సుందరమో, చిరంతనమో చెప్పడానికి

నంసిద్ధులను చేస్తూ ఉంటాయి. వేకువనే స్విమ్మింగ్కు వెళ్లిన రత్నాకర్ కోసం ఇంట్లోనే ఉన్న వసుధ కాఫీ తాగుతూ ఎదురుచూడడం దగ్గర కథను ఎంతో అందంగా ఆరంభిస్తారు వాకాటి. బయట కారు ఆగిన శబ్దంతో అతడు తిరిగి ఇంటికి వచ్చినట్టు సంకేతించడంతో కథ ముగుస్తుంది. తొలి పరిచయం వేళకి రత్నాకర్ ఎవరో ఏమిటో వసుధకి తెలియదు. యాడ్ ఏజెన్సీలో పనిచేసే వసుధ, ఒక బట్టల కంపెనీ వ్యాపార ప్రకటనకి వ్యాఖ్య రాయవలసి వస్తుంది. అందులో కనిపించిన మోడల్ రత్నాకర్. ఎవరో చేసిన ఉత్పత్తిని ప్రచారం చేయడానికి అతడు దేహాన్ని అద్దెకివ్వడం నచ్చలేదు. తరువాత విషయం తెలుస్తుంది. నెమ్మదిగా దగ్గరవుతారు. ఇంతకీ వసుధకు ఒకసారి పెళ్లయి, భర్త తొలిరాత్రి తరువాత ప్రమాదంలో మరణిస్తాడు. ఏ స్త్రీ జీవితాన్నయినా దారుణ పరిణామానికి గురిచేయగలిగిన ఆ పెను విషాదం వసుధ మనసును తాకలేకపోతుంది. అతడంటే ఆమెకు వెగటు. తొలిరాత్రి దేహం అతని పరమైంది. అది మనసు అంగీకారంతో, ఇష్టంతో కాదు. మనసు అంగీకరించాకే స్త్రీ పురుషునితో సమాగమించడంలోనే సహజత్వం ఉందనేది బహుశా ఆమెకు కూడా తెలియని ఆమె తత్వం. ఇది వసుధ ద్వారానే తెలిసినా రత్నాకర్ ఆమెను వివాహం చేసుకుంటాడు. ఒకటే ప్రతిజ్ఞ. ఆమె తనదైనా, తాకదు. కానీ కన్యాకుమారిలో పడవలో నుంచి ప్రమాదపశాత్తు వసుధ సముద్ర సంగమంలో పడిపోతుంది. అతడే ప్రాణాలకు తెగించి రక్షిస్తాడు. ఆపైనే ఆమె మనసు అతడిని స్వీకరిస్తుంది.

ఆత్మాధునిక భావాలు ఉన్న జంటతో ఈ ఇతివృత్తాన్ని భారతీయత నేపథ్యంతో అక్షరబద్ధం చేసేందుకు రచయిత పడిన కష్టం గగుర్పాటు కలిగిస్తుంది. వీరిద్దరి పరిచయం చిక్కబడిన తరువాత అర్ధనారీశ్వర ప్రతిమను కొంటారు. తరువాత నర్తకులైన దంపతులు ప్రదర్శించిన అర్ధనారీశ్వర రూపకం చూస్తారు. నృత్యం శివునిదైతే, పార్వతి శివాన్నిత. మధ్యలో ఆలయాలను దర్శించినప్పుడు అమ్మవార్ల అద్భుత రూపాల గురించి రచయిత చెబుతూ ఉంటారు. పూర్వకవుల వర్ణనలో, స్తోత్రాలలో కనిపించే మహా స్త్రీమూర్తిని గుర్తు చేస్తారు. కోణార్క సూర్యదేవాలయం దగ్గర రత్నాకర్ అంటాడు, 'జీవితాన్ని దోస్టిక్ నిండా ఎత్తి తాగిన జాతి మాత్రమే సృష్టించ గలిగిన శిల్పాలు' అని. నిజానికి అవన్నీ శృంగార భంగిమలే. శరీరాన్ని త్రోసిరాజనలేదు. అవసరానికి మించి ఆరాధించనూ లేదనీ వ్యాఖ్యానిస్తాడు. ఈ చిన్న కథలో ఇలాంటి ప్రతీకలు ఎన్నో! తన మనసును అర్పించడానికి వసుధ సంసిద్ధమైన ఘట్టాన్ని కన్యాకుమారి కాన్వాస్‌తో కూర్చడం ఈ కథలో విశిష్టత. మూడు సంగమాలు కాదు, స్త్రీపురుష సమాగమం మీద యుగయుగాలుగా వస్తున్న మనదైన ఒక సమున్నత దృష్టిని మరొక సాగరంలా వసుధ పాత్ర ద్వారా రచయిత ఆవిష్కరించారు. 'కడలి తన చేతులను అప్యాయంగా పుడమి చుట్టూ అల్లింది. పుడమి పులకరించి కరిగి కడలిలోకి జారిపోతున్నది' అన్న వాక్యాలతో కథ ముగుస్తుంది. వాకాటి ప్రతి అక్షరం భారతీయ ఆత్మకు అద్దమే.

Bring happiness Brighten your life

Be a proud owner of your Home in
Bollineni BION
Opp. Botanical Garden Entrance Gate,
Kondapur

3 & 4 BHK Apartments, Sizes from 1840 Sft. to 3650 Sft.

936 Luxury Apartments in 8.9 Acre Layout

World-class Amenities & Facilities

Construction is in full swing

Just 10 Min Drive from HITEC City & Gachibowli

BOLLINENI
bion
NATURE'S INCARNATION

*Terms & Conditions Apply

BSCPL Infrastructure Ltd
has won the Times
Business Awards 2020
for "BEST QUALITY
CONSTRUCTION"

CREDAI

Please type
"Bollineni Bion",
to get the exact location
in Google Maps

RERA No. P02400000967

GHMC Permit No: 1/C20/09164/2019

Disclaimer: Images shown are purely conceptual in nature and not a legal offering. The builder/promoters reserves the right to make changes in the layout, specifications and plans as deemed fit.

BSCPL Infrastructure Ltd.

91486 37252

salesenquiry@bscplre.com

Hyderabad | Bengaluru | Chennai | Dubai

వినియోగదారుల అభిరుచులకు అనుగుణంగా అత్యాధునిక నైపుణ్యాన్ని అందిపుచ్చుకొని వస్త్రాలు తయారుచేయటం పోచంపల్లి (నల్గొండ జిల్లా) చేనేత ప్రత్యేకత. ఇక్కడ తయారైన వస్త్రాలకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా గిరాకీ ఉంది. సహజంగా లభించే చెట్ల రసాలతో రంగులు అద్ది వస్త్రాలను తయారుచేసే సాంప్రదాయిక ప్రక్రియను ఇక్కడి నేతన్నలు తిరిగి ప్రారంభించారు. గత పది సంవత్సరాల నుండి రాజ్ కోట్, ఇక్కత్ తరహా వస్త్రాల తయారీలో సరికొత్త డిజైన్లతో, తెలంగాణ సాంప్రదాయిక వారసత్వం ఉట్టిపడేలా ఇక్కడి పనితనం ఆకట్టుకుంటోంది. పోచంపల్లి మున్సిపాలిటీ పరిధిలో చేనేత వస్త్ర పరిశ్రమ మీద ఆధారపడి 20 వేల కుటుంబాలు ఉన్నాయి.

1600 మగ్గులున్నాయి. 8 వేల మంది

ఈ పనిచేస్తున్నారు.

నేల మీది పాలపుంత పోచంపల్లి చీర

1964 నుంచి హైదరాబాద్ వస్త్ర వ్యాపారి రతన్ బాబురావు పట్టుచీరల తయారీకి ప్రోత్సాహం అందించారు. ఆ విధంగా పోచంపల్లి పట్టు పరిశ్రమ 1970 నాటికి దేశవ్యాప్తంగా గుర్తింపు పొందింది. ఇటీవల కాలంలో వస్త్ర ఉత్పత్తుల నాణ్యతలో అనేక మార్పులు చోటుచేసుకున్నాయి. సాంప్రదాయిక డిజైన్ల నుంచి అత్యాధునికమైన ప్యాషన్లతో, రంగులతో ఇక్కడి నేత కళాకారులు

చీరలు నేస్తూ విదేశీ వినియోగదారుల మెప్పును సైతం పొందుతున్నారు. ఇందుకు డిజైన్లర్లు, మాస్టర్ వీవర్లు, డ్రెయర్లు విశేషంగా కృషిచేస్తున్నారు. పోచంపల్లి ఇక్కత్ వస్త్రాలు ఉమ్మడి నల్లగొండ జిల్లాలోని కోయల గూడెం, సిరిపురం, వెల్లంకి, చోటుప్పల్, నారాయణ పురం, గట్టుప్పల, పుట్టపాక, చందూరు, ఆలేరు, యాదగిరిగుట్ట తదితర గ్రామాలతోపాటు ఉమ్మడి వరంగల్ జిల్లాలోని జనగామ, బచ్చన్నపేటలలో కూడా తయారవుతాయి.

స్వాతంత్ర్యానంతరం గ్రామాల్లో చేనేత పరిశ్రమపై ఆధారపడిన కార్మికుల మనుగడ ప్రశ్నార్థకమైంది. వికేంద్రీకృతమైన కుటీర పరిశ్రమ స్థానిక మార్కెట్ల నుంచి దూరమైంది. అభివృద్ధి

వ్యూహాలలో భాగంగా వస్త్ర పరిశ్రమలో అనేక విధానాలు ప్రవేశపెట్టారు. ఫలితంగా అసంఘటిత చేనేత రంగం నిరాదరణకు గురైంది. 1970, 1980 దశకాల్లో చేతిమగ్గులు గణనీయంగా తగ్గాయి. ఈ అంతర్గత సంక్షోభంలో వినియోగదారుల అభిరుచులకు అనుగుణంగా సాంప్రదాయిక చేతిమగ్గం ద్వారా అత్యంత నైపుణ్యంతో వస్త్రాలను తయారు చేయగలిగిన నేతన్నలు మాత్రమే మనుగడ సాగించే పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఫలితంగా ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని ఎంతోమంది నేత కార్మికులు శాశ్వతంగా ఈ వృత్తిని వదిలేశారు.

గడిచిన ఆరు దశాబ్దాలలో పోచంపల్లి వస్త్ర పరిశ్రమ పురోగమనంలో వ్యాపారులు, మాస్టర్

పట్నం కృష్ణకుమార్

9848408780, లెక్చరర్,
భూదాన్ పోచంపల్లి

వీవర్లు, కార్మికులు ఎన్నో సవాళ్లను అధిగమించారు. కాటన్ వస్త్ర ఉత్పత్తుల నుంచి సిల్క్ ఉత్పత్తికి మార్పు చెందే క్రమంలో అనేక సమస్యలు ఎదురయ్యాయి. నైపుణ్యం గల కార్మికులు లేకపోవడం వల్ల అద్దకం, వార్పు చేయటం, పడుగు చేయడంలో అనేక ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నారు. జరి అంచులు, పింజర్లు (జరిపేట్) నిర్మాణం, అచ్చులు, బుటాల రూపకల్పన, జాకార్డ్ డిజైన్లు వంటి అత్యాధునిక పరిజ్ఞానాన్ని అందుకోవడం కార్మికులకు సవాల్ గా మారింది. అయితే చేనేత సహకార సంఘాల ద్వారా వీరు మార్కెటింగ్ మెలకువలు నేర్చుకున్నారు. ఇక్కడి నేత కార్మికుల సంక్షేమం కోసం టైడ్ డై వస్త్ర ఉత్పత్తిదారుల సంఘం; సిల్క్ నూలు అమ్మకందారుల సంఘం, ముడి నరుకుల విక్రయదారుల సంఘం

పనిచేస్తున్నారు.

పోచంపల్లిలో నిపుణులైన చేనేత పారిశ్రామికులు కొందరు స్వతంత్రంగా మగ్గులు నడుపుతూ ప్రైవేట్ వ్యాపారానికి మొగ్గు చూపడం వల్ల నైపుణ్యంలేని నేతన్నలు మగ్గం కూలీలుగా మనుగడ సాగించాల్సి వస్తోంది. ఇక నూలు ధరలలో జరిగే హెచ్చు తగ్గుల మూలంగా కార్మికుల నుంచి వ్యాపారుల దాకా అందరూ సమస్యల్లో చిక్కుకుపోతారు. కొనుగోలు ధరల్లోను మార్పులు వస్తాయి. దీంతో నేత కార్మికులు నష్టపోయే ప్రమాదం ఉంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గ్రామీణ చేతి వృత్తులను ప్రోత్సహించేలా బడ్జెట్ లలో హెచ్చు స్థాయిలో నిధులను కేటాయిస్తే నేత కార్మికులకు మరింత ప్రయోజనం చేకూరుతుంది. ఈ వృత్తి మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్న కార్మికులకు ఆరోగ్య బీమా అందించాలని, ముడినరుకులపై సబ్సిడీలను కొనసాగించడమే కాకుండా కేంద్రం చేనేత వస్త్రాలపై జిఎస్ టీని పూర్తిగా తొలగించాలని ఇక్కడి కార్మికులు కోరుతున్నారు.

పోచంపల్లి ఇక్కడ డిజైన్ వస్త్రాలకు దేశీయ,

విదేశీయ మార్కెట్ లో మంచి డిమాండ్ ఉండటంతో 1990 నుంచి టెక్స్ టైల్ మిల్లుల యజమానులు పోచంపల్లి డిజైన్లను తమ వస్త్ర ఉత్పత్తులపై ముద్రిస్తూ ఇక్కడి మార్కెట్ ను దెబ్బతీస్తున్నారు. ఏ పార్టీ అధికారంలోనికి వచ్చినా ఈ విషయాన్ని చూసీ చూడనట్లుగా వదిలేస్తున్నారని చెబుతున్నారు. మరోవైపు జాతీయ మార్కెట్ లోకి విదేశీ వస్త్రాలను అనుమతించడం ద్వారా ఇక్కడి చేనేత వస్త్రాలకు మార్కెట్ అందుబాటులో లేకుండా పోయిందని స్థానిక చేనేత వ్యాపారులు చెబుతున్నారు.

గడిచిన పది సంవత్సరాలుగా నేత పనిని వదిలి ఇతర వృత్తులలోకి వలన వెళ్లిన కార్మికులను తిరిగి వెనక్కి తీసుకురావటంలో ఇక్కడి చేనేత పరిశ్రమ సఫలమైంది. ఇటీవల ప్రధాని నరేంద్ర మోదీ ప్రకటించిన 'ఆత్మనిర్భర భారత్'తో మమ్మందు చేనేతకు మంచిరోజు లొస్తాయని ఈ వృత్తిమీద ఆధారపడిన వారు ఆశాభావం వ్యక్తంచేస్తున్నారు.

With Best Compliments From :

SRI LAKSHMI HOME NEEDS

MFRS : STEEL & WOODEN FURNITURE

Spl : Imported Furniture & Interior Works

Proprietor

K. VENKATESWARLU, M.Sc. D G L

H.No. 16-11-741/10/D, Opp : Konark Diagnostic Centre,
Dilsukhnagar, HYDERABAD - 500 036

☎ : (O) 24047744, 24048744, 66847744, (R) 24067722

మిఠాయిలలో రాజా.. కాకినాడ కాజా

అదొక అమోఘమైన రుచి. పేరు చెప్పగానే ఊరు - ఊరు చెప్పగానే పేరు గుర్తుకు వచ్చే ఒక రుచికరమైన అద్భుతమైన తీపివంటకం - అదే కాకినాడ కాజ. నేడు ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచినది.

గొట్టం కాజాగా పిలిచే అనేక రకాల కాజాలు ఉన్నప్పటికీ, మదతకాజా (తాపేశ్వరం), తీగ కాజాయే వేరు. గత ఐదు శతాబ్దాలుగా ఈ ఖ్యాతి విస్తరిస్తూనే ఉంది.

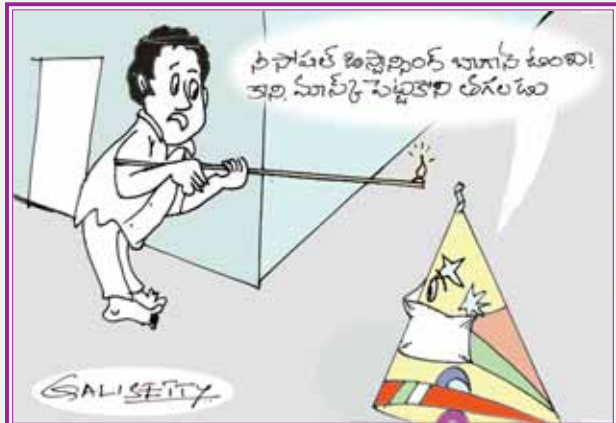
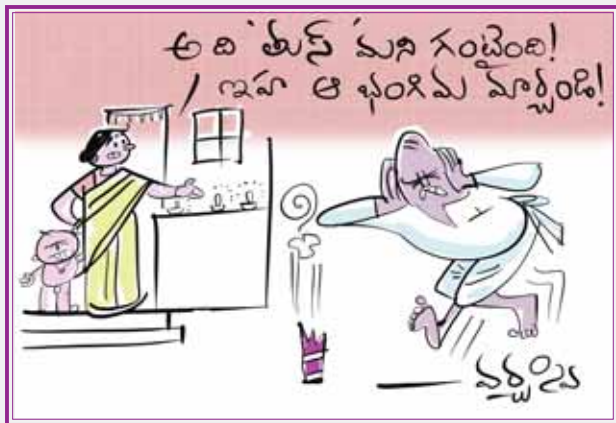
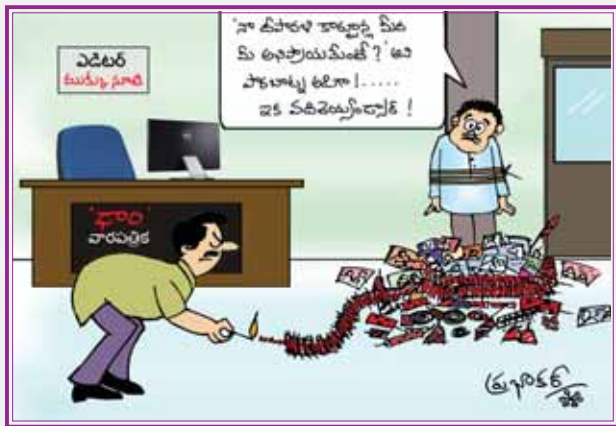
1891లో తెనాలి తాలుకా చిన్నపరిమి గ్రామం నుండి కాకినాడకు వలస వచ్చిన చిట్టి పెద్ది కోటయ్య ఈ కాజాకు ఆద్యుడని అంటారు. కోటయ్య నిజానికి కోటప్పకొండ వాని. ఆయన పేరుతోనే నేటికీ విరాజిల్లుతున్నది. అదే రుచి అదే కాకినాడ కాజ. ఒక చిన్న పాకలో ప్రారంభించి, తానే తయారు చేసుకొని అమ్మేవారు. 1930 వరకు ఆయన కుమారుడు వెంకటప్పయ్య, ఆ తరువాత 1957 వరకు రామయ్య, 2009 వరకు రామకృష్ణ ప్రస్తుతం ఐదవతరం రాంకుమార్ అదే ప్రమాణాలతో అందిస్తున్నారు.

ప్రత్యేక కార్యక్రమాలు, శుభకార్యాల సందర్భాల్లో, బంధువుల కోసం ఈ కాజాలను తీసుకుని వెళతారు. ఇది చాలా చిన్న పరిశ్రమ అయినప్పటికీ దాదాపుగా అరవై కుటుంబాలు దీనిపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నాయి. ప్రభుత్వం నుండి ఎలాంటి ప్రత్యేక సహాయసహకారాలు లేనప్పటికీ కాకినాడ కాజ ప్రజల మన్ననలు పొందింది.

దీని తయారీలో ఉన్న ప్రధానమైన సూత్రం, పద్ధతి సొంతదారుని దగ్గరే ఉంది. ఆయనే దగ్గరుండి కాజాలు చేయిస్తారు. ఆకారం చిన్నదైనా - తరాలు గడిచినా కాజా వినియోగం పెరుగుతూనే ఉంది. శుభకార్యాలు, పండగ సమయాల్లో ఈ వినియోగం అత్యధికంగా ఉంటుంది. ఇతర ప్రాంతాలలో వీరి శాఖలు కాసరావు. అందుకే తాజా కాజాలకోసం ఇతర ప్రాంతాలవారు కాకినాడ రావలసిందే. మామూలు సమయాల్లో కేజీ ధర రూ. 150-200 వరకు ఉంటే, శుభకార్యాలు ముమ్మరంగా ఉండే సమయాల్లో, పండుగల్లో కేజీధర రూ. 300-400 వరకు ఉంటుంది.

కోటయ్య కాజా యజమాని రామకృష్ణ పర్యవేక్షణలో ఇతర రకాల తీపి పదార్థాలు అనేకం ఉన్నాయి. ఇందులో బొబ్బట్లు, మదతకాజా, కోవా దేనికవే ప్రత్యేక రుచులతో అలరిస్తున్నాయి.

నండాారి కృష్ణ
కాకినాడ

స్వాభిమానానికి
ఎజెండా
ఆత్మనిర్భర భారత్
జెండా

శ్రీ నరేంద్ర మోదీ గారికి
హార్దిక
శుభాకాంక్షలు..

గోనుగుంట్ల సూర్యనారాయణ
మాజీ శాసనసభ్యులు, ధర్మవరం, భాజపా, ఆంధ్రప్రదేశ్.

చరిత్రాత్మక వెంకటగిరి అక్షర చైతన్యానికే కాదు, చేనేతకూ ఖ్యాతి పొందింది. ఎందరో మహానుభావులు ఆ రంగానికి ఎనలేని సేవలు అందించారు. వెంకటగిరి సంస్థాన రాచరికంలో మల్లయుద్ధాలలో, బాల అనే యుద్ధకళ వంటి వాటిలో విజేతలను వెండిజరీ తలపాగాలతో సత్కరించేవారట. వెండిజరీతో నేసిన తలపాగాల కోసమే వెంకటగిరిలో నేత పరిశ్రమ మొదలైంది. తర్వాత మహిళలు ధరించే వెండిజరీ చీరలు, ఇతర కాటన్ చీరలు నేయడం, పురుషులకు వెండి అంచుతో పంచెలు నేయడం మొదలు పెట్టారు. గుజరాత్‌లోని సూరత్ నుంచి వెండిజరీ తెప్పించేవారు. దేశంలోని అనేక ప్రాంతాల్లోని నూలు మిల్లుల నుంచి నూలు తెప్పించేవారు. క్రమంగా వెంకటగిరి జరీచీర అభివృద్ధి చెందింది.

వెంకటగిరి జరీ తలపాగా

వెంకటగిరి చేనేత కార్మికుల అభివృద్ధి కోసం ప్రభుత్వం 'ది వెంకటగిరి హేండ్-లూమ్ వీవర్స్ కో ఆపరేటివ్ సొసైటీ' పేరిట చేనేత సహకార సంఘం ఏర్పాటు చేసింది. ఈ సంస్థను 1936లోనే రిజిస్టర్ చేశారు. అత్యంత నైపుణ్యం గల కార్మికులు ఇందులో సభ్యులు. ఈ సంస్థలో పనిచేసే కార్మికులతోనే వెంకటగిరి జరీచీరకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా మంచిపేరు వచ్చింది. కార్మికులకు అనేక ప్రయోజనాలు కలిగాయి.

ఈ సంస్థకే చెందిన సుమారు 247మంది చేనేత కార్మికులకు వెంకటగిరి రాజావారు 22 ఎకరాల భూమిని ఇండ్ల స్థలాల కోసం ఇచ్చారు. చేనేత కార్మికులపై తమ ప్రేమను చాటారు. ఈ సంస్థలోని ఎందరో చేనేత కళాకారులు జాతీయ స్థాయిలో 'రాష్ట్రపతి, ప్రధానమంత్రిల' ద్వారా

బహుమతులు, అవార్డులు అందుకున్నారు. కానీ 1990 వరకు ఒక వెలుగు వెలిగిన ఈ సంస్థ మూతపడింది. తరువాత కార్మికులు మాస్టర్ వీవర్స్ కింద పనిచేయడం, లేదా స్వంతంగా నూలు కొని నేయడం మొదలయింది. కాలానుగుణంగా, వెండి ధర విపరీతంగా పెరిగిపోతున్న తరుణంలో వెండి జరీచీర నేయడం భారమైంది. వీటి స్థానంలో టెస్టెడ్ జరీచీరలు, సీకో చీరలు, ఇతర చీరలు నేస్తున్నారు. ఇప్పుడు పట్టు వస్త్రాలు రూపొందిస్తున్నారు.

కొత్త రకాల చీరలతో ఎప్పటికప్పుడు కొత్త వుంతలు తొక్కుతూ కార్మికులు పరిశ్రమను కాపాడుకుంటున్నారు. నేటితరానికి చెందిన వారు కూడా ఈ రంగంలో ఎన్నో జాతీయ పురస్కారాలు సాధించి వెంకటగిరికి పేరు ప్రఖ్యాతలు అందిస్తున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి ఆనాడు

గనకల వెంకటేశ్వర్లు లాంటివారు పురస్కారం అందుకొనగా నేటితరంలో గౌరవప్రిత రమణయ్య, పట్నం ముని, సజ్జ వీరయ్య, కూన మల్లికార్జున్, పట్నం చీరాలయ్య, లక్కా శ్రీనివాసులు, దొంతు సంజీవి, మునిరాజు లాంటివారు ఉన్నారు. వెంకటగిరి చీర 120, 140 నెంబరు నూలు అతి సన్ననైన దారంతో నైపుణ్యంతో నేస్తారు. ఈ చీరలు అందాన్నీ, ఆరోగ్యాన్నీ ఇస్తాయని పేరు తెచ్చుకున్నాయి.

నాటి ప్రముఖ సినిమా కవి 'ఆత్రేయ' చేనేత కార్మికుల గురించి రాసిన పాటలో 'గాలిలోన తేలిపోయే చీరకట్టిన చిన్నదాన, చీర వెలుగు జిలుగు శిల్పం ఎలా వచ్చేనో చెప్పగలవా? చిరుగు పాతల బరువు బ్రతుకుల నేతగాళే నేసినారు' అని నేత కార్మికుని దైన్యాన్ని వర్ణించారు. ఎంత కష్టమైనా వృత్తికి న్యాయం చేసేందుకు కష్టాలకు ఓర్చి చేనేతను కాపాడుతున్న నేతన్నకు వందనాలు.

ఈశ్వరయ్య సన్నిబోయిన
ఆర్ఎస్ఎస్ గూడూరు జిల్లా సహకార్యవాహ

Whish You Happy Deepavali

K.JAGAN MOHAN B.E.

Managing Partner

PIONEER PILE FOUNDATION CONSTRUCTION ENGINEERS

CLASS 1 ENGINEERING CONTRACTOR AND
SPECIALISTS PROVIDING DRILLING & BLASTING SERVICES

Tele / Fax : 0891-2501273

Cell : +91 94408 78205

e-mail : pioneer_jaganmohan@yahoo.com

DOOR NO : 9-17-27/1, FLAT NO. 402,
BOPPANA'S RESIDENCY, C.B.M. COMPOUND,
VISAKHAPATNAM - 530 003

మే 26, 2020.

సాయంకాలమైనట్టుగా బయట నుండి పిల్లల సైకిళ్ల చప్పుళ్లు, మాటలు వినపడుతున్నాయి. బాల్యనీలో నుండి కిందకు తొంగి చూసి- “అమ్మా...సిక్స్ అయిపోయింది...

నాన్నను పిలువ్...” ఆటలాపేసి పరుగెత్తుకొచ్చాడు హర్ష.

“విష్ణు....” వాల్‌క్లాక్ చూసి కేకేశాను.

బోస్టన్‌కి గంట దూరంలో ఉండే చిన్న ఊరు మాది. లాక్‌డౌన్ మొదలై రెండు నెలలా పది రోజులవుతోంది. వర్క్ ఫ్రం హోంలో మేనేజర్‌ల అతి జాగ్రత్త వల్లో అభద్రత వల్లో తెలీదుకాని

విష్ణుకి పని ఒత్తిడి బాగా పెరిగింది. ఐదేళ్ల నా పిల్లాడిని నాన్న పనికి అడ్డం పడకుండా

కాచుకుంటూ పగళ్లనెలా నెట్టుకొస్తున్నానో నాకే తెలీదు.

“బుజ్జబాబు పగలంతా ఏం చేశాడూ..” విష్ణు వస్తూనే హర్షని గాల్లోకి ఎగరేసి

కేరింతల్లోకి దించాడు.

ఊపిరి పీల్చుకుంటూ లాప్‌టాప్ పట్టుకున్నాను. రోజూ ఇదే వేళకి కరోనా కేసుల

వివరాలు అప్డేట్ అవుతాయి. ఈ అంకెలు, కర్వీలూ చూడద్దనే అనుకుంటాను కానీ,

అలవాటైపోయింది ఈ రెండు నెలలుగా. పూటా వేలల్లో పెరుగుతోన్న కేసులను చూసి,

మొదట్లో చాలా భయంగా ఉండేది. దూరాల నున్న ఇంటివాళ్ల మీద బెంగ ముప్పుటలా

నమిలివారేసేది. ఇండాకే ఓ స్నేహితురాలు ఫోన్‌చేసి, మా రాష్ట్రంలో కేసులు కాస్త తగ్గుముఖం

పడుతున్నాయని చెప్పడం గుర్తొచ్చి, ఆశగా బోస్టన్ న్యూస్ పేజీ

ఓపెన్ చేసిన నేను, హెడ్‌లైన్స్ చూస్తూనే అదిరిపడ్డాను.

అపనమ్మకంతో ఇంకో న్యూస్ ఛానెల్ తెరిచాను. ఇంకో

సైట్, ఇంకో సైట్.... అన్నిటోనూ అదే మాట.

ఎలా?

ఇది తగ్గుతోందనుకోవడం భ్రమేనా!

ఈ జబ్బు పోదా మన మధ్య నుండి!

అంగ్లెయిటీ... భయం. అభద్రత. నాకేమైనా

ఐతే.. ఎవరున్నారు నాకిక్కడ - ఈ దేశంలో నా

పరిస్థితేమిటి- నేనూ ఒంటరినే కదా? విష్ణు...

హర్ష... వాడి బడి, భవిష్యత్తు - ఏవేవో భయాలు.

నిస్సత్తువ నరసరానా కమ్మకుంటోంది. వెనక్కు

వాలి కళ్లు మూసుకున్నాను. అమెరికా అంటే ఎన్ని

కలలు! ఎన్ని వాగ్దానాలు!

ఇక్కడికి వచ్చిన తొలినాళ్ల

జ్ఞాపకాలు నా కళ్ల

వెనుక....

* * *

“నా కార్డ్

పని చెయ్యట్లేదు,

క్వాష్ ఏమై నా

ఉందా?” విష్ణు ఫోన్‌కి

బయటకు వెళ్లబోతున్న దాన్నల్లా మళ్లీ కౌంటర్ దగ్గరికి వచ్చాను.

బిల్లింగ్ కౌంటర్ దగ్గర పిల్లలకు ఎరలుంటాయని నాకు భయం. అందుకని మాల్స్‌లో ఒకరు పిల్లాణ్ణి

దీపిలి

మానస చామర్లి

తీసుకుని బయటకెళ్లాక, రెండోవాళ్లు బిల్ కట్టి రావడం మా జంటకలవాటు.

ఆ రోజు విష్ణు పిలిచాడని వెళ్లేసరికి మా వాడి చూపు అక్కడున్న లాలీపాప్లు, చాక్లెట్ల మీద పడనే పడింది. నేను వందని చిరుతిట్టేవాడికి “వీలైనంత” పెట్టకూడదని అనుకుంటాను కాబట్టి, మోకాళ్ల మీద కూర్చుని వాడిని మాయ చెయ్యడానికి మల్లగుల్లాలు పడుతున్నాను. కానీ స్థానబలం మనకేనా, వాళ్లకూ ఉంటుందని- ఆవేశ నా కర్ణమైంది. వెనుక చూడబోతే చేంతాడంత క్యూ. అందరూ నన్నే చూస్తున్నట్టని పించి, తీసుకోమని విష్ణుతో చెప్పామని తిరిగేలోపు, తను బిల్ చెల్లించి నా క్లబ్ కూడా ట్రోలీలో వేసుకు వెళ్లిపోయాడు.

ఒక్క క్షణం ఏం చెయ్యాలో తెలీలేదు. మళ్లీ వెనక్కి వెళ్లే బోలెడంత సమయం పట్టేస్తుంది. ఫోన్ తీసేలోపే “ఆడ్ ఇట్ ఇన్ మై బిల్ ప్లీజ్” అని సౌమ్యంగా వినపడిందో గొంతు. కౌంటర్లో మనిషి నన్ను పక్కకు తొలగమని వాళ్ల బిల్లింగ్ మొదలెట్టేసింది. తల తిప్పి చూసేసరికి మావాడి రెండు చేతుల్లోనూ రెండు లాలీపాప్లు.

మూడున్నరేళ్ల పసివాడు వాడప్పుడు. వెనుక నిలబడ్డావిడను చూసి సంబరంగా నవ్వి బయటకు పరుగుతీశాడు. హడావపుడిగా ఆవిడకు థాంక్స్ చెప్పి, వాడి వెనుక పరుగెత్తాను. కొన్నవన్నీ ట్రంక్లో సర్దుతూ విష్ణుకి కథ చెబుతూండగానే ఆవిడ కూడా పార్కింగ్ ఏరియాలోకొస్తూ కనపడ్డారు. ఆ సాయమెంత

**వాకాటి పాండురంగ
రావు స్మారక దీపావళి
కథల పోటీలో ప్రథమ
బహుమతి
పొందిన కథ**

ప్రేమ పూర్వకంగా చేసిందో అర్థమవుతోన్నా, తిరిగి ఇచ్చేస్తామనడం వాళ్ల ముచ్చటను కించపరచినట్లవుతుందని మనసు చెప్తున్నా, అప్రయత్నంగానే అవిడకేసి అడుగులేశాను.

నేను దగ్గరకెళ్లగానే అవిడ ఆదరంగా నవ్వి - తన పిల్లల పనితనం గుర్తొచ్చి కొనిపెట్టాననీ, వాళ్లట్లా ఎందరి దగ్గర పుచ్చుకున్నారో లెక్కలేదనీ, మరేం పద్దెదది చాలా చిన్న మొత్తమే కనుక మర్చిపోమ్మనీ... అచ్చు నా మనసులో ఉద్దేశం అర్థమైతే సర్ది చెప్పిందావిడ.

అటుపైని కబుర్లలో, మేము అప్పుడే అమెరికాకి వచ్చామని, ఇంకా ఆ ప్రాంతానికి కొత్తేసేసి చెప్పాను. “ఓహో రియల్లీ...! యు విల్ లవ్ అవర్ కంట్రీ, ఐయాం షూర్ యు విల్” అంటూ ఉత్సాహపరిచి, మా వాడికి చేతులూపి వెళ్లిపోయిందావిడ.

నడినెత్తిమీద దాకా పాకిందా అన్నట్టున్న విశాలమైన నుదురు. బలంగా బిగించి కట్టిన జుట్టు, నల్లగా వడలిపోయినట్టున్న దేహం... అవిడ ముఖమంతా పరుచుకున్న నవ్వు- కళ్లలో దయ... చాలా చిన్న సాయమే కావచ్చు... కానీ ఈ దేశం మనుషులు ఏమంత పరాయివాళ్లు కారన్న భరోసానిచ్చిందా సంఘటన. ఆ అర్థ దాలరుకి నేను రుణపడిపోతున్నానని నాకు ఆ క్షణమే నిశ్చయంగా తెలుసు.

ఆవిడ అన్నట్టే నేనైతే బానే ఉన్నాను. అమెరికాని నిజంగానే ప్రేమించాను. దేశమంటే మట్టి కానట్టే, దేశమంటే ఇక్కడి స్వేచ్ఛ, శుభ్రత, దాలర్లు కూడా కాదు. దేశమంటే అక్కడైనా ఇక్కడైనా నాకు మనుషులే. ఎవరైనా బెజవాడ వాళ్లమని చెబితే ఎంత సంబరపడిపోతానో, ఇక్కడ డ్రూన్ బెరీ పేరు చెబితే అలా దగ్గరితనం ఊహించుకుంటాను. ఆ ఊళ్లో నా వాళ్లూ నా ఇల్లు ఎలాగో.... ఇక్కడ దేవిక, ప్రతిమ, మా స్నేహపువందిరి అట్లాగ, మేమంతా ఈ కమ్యూనిటీలోకి ఒకేసారి వచ్చాం. ఇద్దరి భర్తలూ విష్ణు చేసే కంపెనీలోనే పనిచేస్తారు. పైగా ఒకే ఈడు మగపిల్లలు మా ముగ్గురికీ. దేవికకు ఒక ఆడపిల్ల కూడా- అక్షర. ఒంట్లో నలతగా ఉంటే ముప్పుపూటలా డబ్బాలివ్వడం నుండి, కలిసి వారం రోజుల టూర్లకు వెళ్లేదాకా మా స్నేహం ఇట్టే బలపడిపోయింది. ఇక పుట్టినరోజులో పండగలో వస్తే అది ఒకరింట్లో కాదు, మూడు కుటుంబాలకూ పండగే. బాగా గుర్తున్నది మాత్రం అక్షర ఏడో పుట్టిన రోజు.

మా కమ్యూనిటీలోనే లీజింగ్ ఆఫీసు వెనుక విశాలంగా ఉండే పార్టీహాల్ లో ముప్పై కుటుంబాలను పిలిచి వేడుక చేద్దామనుకున్నారు వాళ్లు. అమెరికన్స్ కూడా వస్తున్నారని బయట నుండి కొన్ని మాత్రమే ఆర్డర్ చేసి, మిగతావి కారాలు తక్కువగా జాగ్రత్తగా ఇంట్లో మేమే చేశాం.

పుట్టినరోజు నాడు సాయంత్రం... పట్టినంత పార్టీ సరంజామా భద్రంగా సర్దుకుని హాల్ దగ్గర కార్ దిగామో లేదో, సోఫియా కనపడింది. తను లీజింగ్ ఆఫీసులో లీజ్ కన్వలెంట్ గా పనిచేస్తుంది. పసిమి ఛాయతో ఆరోగ్యంగా మెరిసిపోయే ఒళ్లు, నీలాల పొదిగినట్టుండే కళ్లు, పూవులా విచ్చుకుని మొహమంతా పాకే నవ్వు. తేనె కారుతున్నట్టుండే పెదాలు - తనను చూస్తే అమ్మాయిలైన నాకే రెప్ప వేయబద్ది కాదు. మొదటిసారి ఇంటి లీజు పేపర్లు సైన్ చేసి ఇవ్వడానికి వెళ్తే మత్తుగా పలికిన ఆమె గొంతు నాకే రోజుకీ గుర్తే. పైగా, ఆమెను చూసినప్పుడల్లా, యౌవనారంభంలో కేట్ వినస్లెట్ ఇలాగే ఉంటుందన్న ఊహతో, టైటానిక్ పాట చెప్పలో మోగిపోయేది.

“కావాలనే అలాంటివాళ్లని పెడతారట”- చేతుల్లోని సర్దుకుంటూ అన్నీ తెలిసినట్టే చెప్పింది దేవిక- “మా ఆయన్ని రెంటీ తగ్గించమని అడిగి రారా అని పంపితే ఈ అమ్మాయి మాటలకి తబ్బిబ్బి మారు మాట్లాడకుండా తిరిగొచ్చాడు... ఊరుకోలేదులే... వాయింబి పారేశా ఆ పూట.”

“ఏ మాటకామాట... హీరోయిన్ లా ఉండదా.. రమేశ్ గారే కాదు, నేనూ చేతి చమురు వదిలించుకునే వచ్చాను...” నవ్వుతూ చెప్పాను.

“ఆ బాస్కెట్ బాల్ కుర్రాడేనా హీరో?” ప్రతిమ గొంతు తగ్గించి అడిగింది.

“ఎవరు?” కుతూహలంగా చూశాను.

“మీ బిల్లింగ్... ఆ నల్లపిల్లని వెంటేసుకు తిరగదూ..!” దేవిక గుర్తులు చెప్పింది..

“ఓహో...”

“ఆ... నన్నగా నల్లగా పొడుగ్గా... ఆరున్నర అడుగులుంటాడా? గడకర్రలా అదేం పొడుగోగానీ... తెల్సా... ఓ రోజేదో పార్కింగ్ కోసం ఆఫీసు కొచ్చానా... ఈ పిల్ల టేబుల్ మీద ఎక్కి కూర్చుని ఉన్నాడు. ఇద్దరూ చేతుల్లో చేతులు పెట్టుకుని ఒకటే ముచ్చట్లు...” దేవిక చెబుతుండగానే, మా ఎదురు తలుపులు నెట్టుకుంటూ అతను బయటకొచ్చాడు. చప్పున మా మాటలాగిపోయాడు. అతని చేతిలో

పిల్లి పిల్ల.

ఒకటంకె వేసినట్లుండే అతని ముఖం సోఫియాను చూస్తూనే వికసించింది. ఆమె చకచకా అడుగులేస్తూ వచ్చి అతని చేతుల్లోని పిల్లిని అందుకు ముద్దాడింది. ముట్టుకుంటే మెత్తగా లోపలికి నొక్కుకుంటాయనిపించే సోఫియా గులాబీ చెంపలు రెండింటినీ ఖాళీ అయిన తన అరచేతుల మధ్య పెట్టుకుని అపురూపంగా చూసుకున్నాడతను. వదిలేసి ఉన్న ఆమె జుట్టును సుతారంగా సర్దుతూ మెల్లగా అతని చేయి ఆమె చెవి వెనక్కి వస్తోంది. మామూలు గానే మత్తుగా పలికే సోఫియా గొంతు ఆ సాయంత్రం ఇంకా గారాలుపోవడం వినపడుతూనే ఉంది. అతని కళ్ళల్లో తారాడిన ప్రేమలో... విష్ణు నన్ను చూసే చూపూ, నేను నా పిల్లాడిని చూసే చూపూ కలిసిపోయి కనపడ్డాయి.

“And I Know that my heart will go on... We'll stay forever this way... You are safe in my heart and My heart will go on and on...” నాలుగవతోంది సమయం. “ఇంకో గంటగానీ

మగవాళ్ళు కదలేరు ఆఫీసుల నుండి. బోలెడు సమయం ఉంది...” తాపీగా హాల్లో అడుగుపెడుతూ చెప్పింది దేవిక.

“అక్షర వాళ్ళ స్కూల్ బస్ వచ్చే టైం అయింది. ఇక్కడే దిగమన్నాను. ఆ టేబుల్ మీద మిగిలిన సామాను తెచ్చెయ్యవా ప్లీజ్...” ఇంటి తాళాలు నా చేతిలో పెట్టి ఫోన్ వచ్చిందని పక్కకెళ్లింది దేవిక. నేను మళ్ళీ పార్కింగ్ దగ్గరకి వచ్చేసరికి సోఫియా అతనూ మాయం. స్కూల్ బస్ దిగి అక్షర తన స్నేహితులతో కబుర్లు చెబుతూ నిలబడి ఉంది.

“అక్షరా.... అమ్మ ఇక్కడే ఉంది...” లోపలివైపుకు చూపించి కార్ దగ్గరకి వెళ్లిపోయాను.

దేవిక వాళ్ళిల్లంతా వరిచయవే కనుక కావాల్సినవన్నీ మెల్లిగా సర్దుకుని, అటునుండటే కేక్ పాప్ కి వెళ్లి కేక్ కూడా తీసేసుకుని హాల్ కి చేరుకున్నాను. ముందీ తాళం తన చేతుల్లో పెట్టేస్తే... అనుకుంటూ దేవిక కోసం చూస్తే ఎక్కడా పత్తా లేదు. తనే కాదు, అసలు మా వాళ్ళెవరూ లేరు. మనసు తీడు శంకించింది. పరుగు పరుగున హాల్ ను

అనుకునే ఉండే బాస్కెట్ బాల్ కోర్ట్ కి వెళ్లాను. పిల్లాడిని కూడా అక్కడే వదిలేసి వెళ్లానన్న ఊహకే లోపల ఏదో కంగారు. ప్రతిమ అక్కడే బేల మొహంతో నిలబడి ఉంది.

నన్ను చూస్తూనే “కియా వాళ్ళమ్మాయి పూల్ లో పడిపోయిందట... కియా బ్రౌన్, 6000 బిల్లింగ్...” ఏడుపు గొంతుతో చెప్పింది.

నా గొంతు తడారిపోయింది. ఎప్పుడు... ఎలా?

క్షణాల్లో నా కళ్ళు అక్కడున్న పిల్లలందరినీ వెదుకుతున్నట్టే స్కాన్ చేశాయి... థాంక్ గాడ్...!

పరుగులాంటి నడకతో పూల్ దగ్గరకి వెళ్లాను. ఎవరో ఒకరిద్దరు నిలబడి మాట్లాడు కుంటున్నారు. మామూలుగా అద్దంలా, అందంగా కనపడే ఆ ప్రాంతమంతా రొచ్చురొచ్చుగా ఉంది.

“ఏమైంది...” నన్ను చూసి వచ్చేస్తున్న దేవికను ఎదురెళుతూ అడిగాను.

“ఇప్పుడే తీసుకెళ్లారు. వద్దేదు, కళ్ళు విప్పింది”

Cell : 9100841038

JUST PETS

GROUP OF RAJESH MEDICAL AGENCIES

Pet Food, Accessories, Medicines & Vaccines Available

20-27-20, Opp. To Bhashyam High School,
Pinnamaneni Polyclinic Road, VIJAYAWADA - 520 008.

E-mail : justpetss@yahoo.com

web : justpetss.com

పూల్స్నైడ్ అంబ్రెల్లా కిందకు నడిచి, చేతిలోని క్రాస్ ని బేబుల్ మీద పెట్టింది.. “అక్కడ తడిసి పడి ఉంది” అంటూ నిస్త్రాణగా అక్కడున్న కుర్చీలోకి వాలిపోయింది.

“అసలు లోపలికలా వచ్చిందో తెలీలేదు. వాళ్ల నాన్న దగ్గర కీ తీసుకుని రావడం అలవాటో- అక్షర పార్టీ అని వచ్చిందో...! ఏమో, పడటమైతే ఎవ్వరూ చూడేదుట. మెయింటెనెన్స్ వాళ్లకి ఎలా తెలిసిందో - 911కి కాల్ చేసారుట.”

“అవునా!”

“ఇదుగో ఇక్కడే పడుకోబెట్టారు. ఎన్ని నీళ్లు మింగిందో పాడుపిల్ల. ఒంటిమీద సోయి లేదు.”

“వాళ్లమ్మ...?”

“దారిలో ఉండుంటుంది. బోస్ట్లో కదా చేసేది. నాన్నకేదో అనారోగ్యమంటారు.. ఇంట్లోనే ఉంటాడెప్పుడూ... పిలిచినా వెంటనే రాలేకపోయాట్ట. పెద్దవాళ్ల తోడు లేకుండా పిల్లనాక్కడన్నీ వదిలేసినందుకు కేస్ అవుతుంది అనుకుంటున్నారు.”

“....”

“మా అక్షర ఈడుపిల్ల మధూ... ఏమైనా అయి ఉంటే...”

“యేయ్... ఊర్కోండి, ఊర్కోండి! ఏం కాలేదుగా...” నూతిలో నుండి వచ్చినట్టు పలికింది నా గొంతు.

“లోపలికి వెళ్లిపోదాం....” బలవంతంగా లేవదీశాను.

ఫోటోల కోసం నవ్వుమని పార్టీలో పీకేసారు దేవికని. నా మాట విని అతికించుకుంది.

బయటవాళ్లందరూ వెళ్లిపోయాక డబ్బాలో పిజ్జాలు, కేక్, కొన్ని స్నీట్లు సర్దుతూ అంది..

“వాళ్లమ్మ వచ్చి ఉంటుందా? ఇక్కడ రహిమని వాళ్లింటికి వెళ్లచ్చో లేదో తెలీదు... ప్రైవసీ అంటారో ఏమంటారో... నాకైతే మనసాగట్టేదు...”

ముందు చెప్పకుండా నేనూ ఎవరి తలుపు ఎప్పుడూ తట్టలేదు కనుక ఏం చెప్పాలో తెలీలేదు.

“...వాళ్లకి వంట వని ఉంటుందో ఆ మాంసం ముక్కలు తీసి బ్రెడ్లో పెట్టుకు తీసేస్తారో... అయినా వండే మనసుంటుందా ఈ పూట వాళ్లమ్మకి... ఇంట్లో ఇద్దరు పెద్దవాళ్లు కూడా ఉంటారు” జాలిగా చెప్పుకుపోతోంది....

రచయిత్రి సరిశయం

పుత్తీ పెరిగిందంతా బెజవాడలో.

కంప్యూటర్ సైన్స్లో ఇంజనీరింగ్ చేసి పదేళ్లకు పైగా ఐ.ఐ.టి.లో ఉద్యోగం చేసి ప్రస్తుతం విరామం తీసుకున్నాను. నా భర్త అనిల్ ప్రాజెక్టు పని మీద గత రెండేళ్లుగా బోస్టన్లో నివాసం. కవిత్వమంటే ప్రేమ. కథల పట్ల ఆసక్తి. ‘మధుమానసం’ అన్న బ్లాగు పదేళ్లుగా సదుపుతున్నాను. ఇందులోని రచనలన్నీ నాతో నేను, లోకంతో నేను జరుపుకునే సంభాషణలు. అనుభవం బలమైనకొద్దీ వ్యక్తీకరణ సులువవుతుందని నమ్ముతాను. ప్రస్తుతం ‘ఈ మాట’ వెబ్ పత్రిక సంపాదకపర్గ సభ్యురాలిగా పనిచేస్తున్నాను.

విప్లవ తాలూకు నీడలు ఎంతెంత దూరాలకు ఎన్నెన్ని మార్గాల్లో పాకగలవో అలోచించినప్పుడు కలిగిన ఆశ్చర్యమూ, బాధా ఈ ‘ఊపిరి’ కథ.

“వాళ్లమ్మ నాన్ననా?”

ఏమో మరి... తెల్లవాళ్లు... వాళ్లాయాన వైపేమో...”

“ఊం...”

“అక్షర చేత తలుపు కొట్టిస్తాను, ఏదైతే అదవుతుంది.”

నా మాట కోసం ఆగకుండా అక్షరను లాక్కొచ్చింది. “పంగోబెట్టి వీపు విమానం మోత మోగించాలి. ఏం పనుందని అటుపోయిందనలు...” సణుగుతూ సణుగుతూ నావైపు తిరిగింది. “ఇట్లా అడ్డంగా శవంలా ఇంతెత్తు ఉచ్చిన పొట్లతో నా ముందు పడి ఉంది... బతుకుతుందా భగవంతుడా అని ఎంత భయపడ్డానో తెల్సా మధూ... ఏదో ఆ దేవుడి దయ....” కళ్ల నిండా నీళ్లు నింపుకుని, రెండు

పూట్లా దేవుడికి దీపం పెట్టే దేవిక, గుప్పెట్లోని క్రాస్ ని రెప్పలకద్దుకుంది.

* * *

“చెస్ బోర్డ్... మ్యా... చెస్ బోర్డ్...” నా పిల్లాడు అరుపులతో గదిలోకొచ్చాడు. వాడి వెనుక విష్ణు కూడా.

డీలా పడిపోయిన నా ముఖాన్ని చూస్తూ వేళాకోళంగా అన్నాడు - “మళ్లీ కరోనా న్యూస్ ఆం? ఈ రోజేం చూశావ్! మధూ... నువ్ బాగా సెన్సిటివ్గా తయారవుతున్నావ్...నిజంగా వస్తే ఎలాగూ ఫేస్ చెయ్యక తప్పదు. అప్పటిదాకా జాగ్రత్తగా ఉండాలో గానీ ఏంటిదీ...! నువ్విది చూట్టం ఆపేయ్ ముందు” - రాప్ మని లావెటప్ క్లోజ్ చేసేశాడు.

తన మాట పట్టించుకోకుండా నా లోకంలో నేనున్నప్పుడు, కవ్వించి మాటల్లోకి దింపేందుకు విష్ణు అలవాటుగా చేసే పనది. మామూలుగా అలా చేస్తే నేనస్సలు ఊరుకోనని తనకు తెలుసు. గొడవ పడతాను. చిట్టి దెబ్బలేస్తాను, తన చేతే మళ్లీ అన్ లాక్ చేయిస్తాను. నేను చూసిందేదో తనకూ చూపించి నా గోలేమిటో గొడవేమటో వినేదాకా వదిలిపెట్టును.

అలాంటిదేమీ లేకుండా నేను అభావంగా ఉండిపోవడంతో చెస్ బోర్డ్ వెదికి, సెట్ చేయమని పిల్లాడిని హాలోలోకి పంపి పక్కన కూర్చుండిపోయాడు. ఏమైంది? భుజాన్ని భుజంతో తోస్తూ అడిగాడు.

తన మోచేతి వంపులోకి చేయి దూర్చి దగ్గరగా జరిగి భుజంమీద తలవాల్చుకున్నాను.

“ఏమైంది మధూ...?” మెత్తగా పలుకుతోందతని గొంతు.

“ఏంటోగా ఉంది విష్ణూ... ఇండియా వెళ్లిపోవాలనిపిస్తోంది. ఇక్కడుండాలని లేదు.... అన్నలేదు...”

“ఓయ్ పిచ్చీ... ఇది లోకమంతా ఉంది. అక్కడ కూడా ఉంది. ఇంకా చెప్పాలంటే ఇప్పుడు ఇక్కడికన్నా ఎక్కువగానే ఉంది. మహా అయితే బదారు నెలలు... ఇది కాస్త కుదుటపడగానే వెళ్లిపోదాం...”

“...”

తల తిప్పి చూశాడు.

“ఊపిరాడనట్టుగా ఉంది. గుండెంతా బరువుగా ఉంది.... గొంతు...”

“రిలాక్స్...” నేనేమంటున్నానో అర్థమైనట్టు అద్దుపడ్డాడు.

“నీకు తల్చుకుంటే హాయిగా అనిపించేవేనైనా

తల్లుకో.... కాస్టేప్పుడుకో పోనీ... నేను కుకర్ పెడతాను.... ప్లీ..." పెదాల మీద వేలునుంచాడు.

“పాటలు పెట్టనా? బుల్లి లాంతర్ వెలుగే... చెలి నీ నవ్వే...” లావ్టాప్ ఓపెన్ చేశాడు. “దుల్కర్ని చూడకుండా వివాలంతే... ఓకే?” నవ్వుబోతూ నా మొహం చూసి ఆగిపోయాడు. అతని చురుకైన కళ్లు స్క్రీన్ క్షణాల్లో స్కాన్ చేశాయి. వేళ్లు చప్పున మ్యూట్ బటన్ నొక్కేశాయి.

“నాన్నా... బోర్డ్ సెట్ చేశా...”

“వస్తున్నా... వన్ మినిట్...”

“నానా...”

“నాన్నా...” బయట నుండి పిల్లాడి గొంతు వచ్చి కూర్చోమని పోరుపెడుతోంది. విష్ణు లేచి గది తలుపులు దగ్గరగా వేసి వెళ్లిపోయాడు.

కళ్లు మూసుకున్నాను. లోపలా బయటా మొత్తం చీకటి.

ఎప్పుడు మనసు బాలేదని చెప్పినా, నేను మర్చిపోలేనంత ఆనందం పొందిన క్షణాలను తల్లుకోమంటాడు తను. ఎప్పుడూ సంతోషంగానే

ఉంటాననుకుంటాను కానీ, అమృతానందాన్ని నిజంగా అనుభవించిన క్షణాలు నా జీవితంలోనూ కొన్నే. కాలం జల్లెడ వట్టినన్ని పట్టగా... మిగిలినవి మరీ తక్కువ.

పెళ్లికి ముందు ఓ ఆదివారం రిలీజ్ ఉందని ఆఫీసుకెళ్లాను. పూర్తయేసరికి 11 దాటిపోతుందని, రోజూ రాత్రి చేసే కాలే కోసం ఎదురు చూడద్దనీ విష్ణుకి చెప్పాను. దార్మేటరీలో పడుకునే ఏర్పాట్లాగా ఉంది. సరిగ్గా 11 దాటేసరికి ఫోన్ బజ్జుమంది. పరుగులమీద గేటు దగ్గరకెళ్లాను. ఆఫీసు రోజుల్లో నలిగిపోయినట్లుండే గచ్చిబొలి రోడ్డు ఆ రాత్రి స్ట్రీట్ లైట్లు వెలుగులో మెరుసస్తా విశాలంగా కనపడ్డాయి. చుట్టూ ఉన్న కొండరాళ్ల మీద నుండి హాయి గాలి తాకుతోంది. పల్నర్ హెడ్ లైట్ ల కాంతిని నే వచ్చే దారిలో పరిచి ఎదురు చూస్తున్నాడు విష్ణు. సెక్యూరిటీ వాళ్లు కుతూహలవు చూపులను నెట్టుకుంటూ విజిటర్స్ కోసం మూలకెక్కడో ఉండే చిన్న సిమెంటు బెంచీల దగ్గరకు తీసుకెళ్లాను. ఊహించని తన రాకకి నా కళ్లల్లో పొంగిన వెలుగు

విష్ణుతో ఏం ఊసులాడిందో - చొరవగా నా చేతులు పట్టుకున్నాడు; నా వేళ్ల మధ్య తన వేళ్లు, నా అరచేతి మీద తన అరచేయి, నా లోపలి అదిరిపాటు చదువుతున్నట్లు తనలా నా కళ్లలోకే చూస్తోంటే ఒళ్లంతా చిత్రమైన మైమరుపు. జ్వరమో చలో తెలీని స్థితి. చూపువాల్సేను కున్నాను, చేయి లాక్కోబోయాను, వదలివ్వలేదు. ఆ ఖాళీ వీధులు, మనక వెలుతురు, హైదరాబాద్ రాత్రి గాలి, అడుగు దూరంలో విష్ణు.... ముద్దుపెట్టాను తనకి. నా జీవితంలో తొట్టతొలి ముద్దు. మా చేతులు ఇంకా గట్టిగా నొక్కుకున్నాయి. గుచ్చుకున్న అతని చెంపల గరుకుదనం తల తిప్పుకున్నాక, తన పెదవి మెత్తదనం నరాల పాకించిన ఉద్దేకం, సౌఖ్యం - వాటికి సాటిరాగలేదీ ఈ ప్రపంచంలో నాకిక దొరకదనే అనుకున్నాను - నా పిల్లాడు పుట్టేదాకా....

ఎట్లాంటి క్షణమది! మొద్దుబారిన నా శరీరపు మత్తంతా ఒదిచిపోయేలా, వన్నెండు

☎ 98481 29208
90001 06333

M/s. ANNAPURNA SEEDS & FARMS

Manufacturers Of :
ALL VARIETIES OF PADDY & HYBRIDE MAIZE SEEDS

Proprietor
CH. VENUGOPAL REDDY

Office & Processing Plant
I.D.A.MADIKONDA
MANDAL : HANAMKONDA, Dist : Warangal (T.S.)

గంటలపాటు అనుభవించిన యాతన, తెరలు తెరలుగా వచ్చి పోయిన సరకం చూపించిన నొప్పి - అన్నీ మర్చిపోయేలా కేర్... మంటూ వినపడ్డ గొంతుకి, అమాంతం లేచి వాణ్ణి గుండెలకు హత్తుకోవాలనిపించింది. కంగారూ మదర్ కేర్ అంటూ పిల్లాణ్ణి తెచ్చి నర్సు నా గుండెలమీద వేస్తే - ఇంకా సూగైనా వీడని వాడి వచ్చి ఒంటి వాసన, వాడు తడిమితడిమి చప్పరించిన ముగ్గురాల వాసన, లోపలి నుండి రక్తపు ముద్దలను తోసుకుంటూ వరదలా నా నుండి పారుతున్న నెత్తుటి వాసన - అన్నీ కలిసి కమ్ముకుని మాటలకందని ఉద్వేగంతో ఉక్కిరిబిక్కిరుస్తోన్నాయి.

నా ఆంతరంగిక రహస్యాల్లాంటి ఈ

పిల్లాడికి ఇచ్చుకోమన్నారు. అవి పట్టుకుని లేని ఉత్సాహం పులుముకుని వాడి దగ్గరకొచ్చాను. మళ్లీ అదే రాగం. విష్ణు వాడిని తీసుకుని అక్కడే ఉన్న చిన్న ప్లే ఏరియా దగ్గరకు వెళ్లిపోయాడు. నాకు చెడ్డ చిరాగ్గా అయిపోయింది మనసంతా; అలసటగా, తలనొప్పిగా భారంగా అనిపించింది. కొత్తగా కనపడుతోన్న బొమ్మలతో ఆడుకోకుండా ఎవరొచ్చి ఎత్తుకుపోతారో అన్నట్టు నీళ్లు నిండిన కళ్లతో అన్నీ పరీక్షగా గమనించు కుంటున్న పిల్లాడిని చూస్తే రంపపు కోత కాక మరేమిటి! వెళ్లక అరసెకను పనేనని తెలుసు.. అయినా..

సరిగ్గా అప్పుడే ఓ జంట ఓ పసికూనను తీసుకు వచ్చి నా పక్క కుర్చీల్లో కూర్చున్నారు. కూనంటే కూనే. రోజుల పిల్లేమో. తల్లితండ్రీ దాన్ని కాళ్ల దగ్గర బుట్టలో

ఇంతక్రితం వార్తల్లో చూసిన దృశ్యం కళ్లముందు మెదలడంతో నిలిచిపోయింది. నన్ను చీల్చు కుంటూ... భయం... కోపం... గిట్టే...

ఏమనుకున్నాను నేను! లోకం బాగుందనీ, ఇక్కడ ప్రేమ ఒక భాషనీ ఎలా అనుకున్నాను నేను! నా చిట్టి జీవితంలో నేను చూసిన ప్రేమ- స్నేహం, సంతోషం ఇవే నిజమని ఎలా గుడ్డిగా నమ్మాన్నేను!

సిగ్గుగా ఉంది. నిజాన్ని కళ్లారా చూస్తుంటే నొప్పిగా ఉంది. చాలా చాలా నొప్పిగా ఉంది.

“యు విల్ లవ్ అవర్ కంట్రి” అని చెప్పిందే....

ఆ అమ్మ ఈ రోజు కనపడితే ఏమంటుంది? ఈ లోకాన్ని మర్చిపోయినట్టు ప్రేమమత్తులో తూగుతున్నారే - ఆ జంట ఈ రోజు ఒకరితో ఒకరు ఏం చెప్పుకుని ఉంటారు? పూల్లో పడిపోయిన కియాట్రాన్ పిల్లని కాపాడాలి- కానీ ఆమెలో జీవనస్ఫూర్తి ఈ రోజు బతికే ఉంటుందా? ఆ పసిడి, గుర్తు చేసుకుంటే చాలు- తలనొప్పికి మాత్రం వేసుకుంటే నరం సర్దుకుని తెరిపించినట్లు... ఎన్నెన్ని ఏకాంత క్షణాల్లో నా చింతల్ని తుడిచింది. ఆమెలోని సంతోషం జన్మంతా అలాగే ఉంటుందన్న హామీ కావాలి. ఎవరిస్తారు? ఒక్క మనిషి చేసిన తప్పు, ఇంకో తరాన్ని శాపమై వెంబడించదన్న మాట కావాలి - ఎవరిస్తారు?

చేతికందిన త్రో-పిల్లోని హత్తుకు తలదాచు కున్నాను. తలుపు తీసున్న అలికిడైంది.

“అమ్మా... నాన్నెందుకు బ్లాక్స్ తో కూడా ఓపెనింగ్ చేయచ్చు అంటున్నాడు?...” ఇదెలా సాధ్యమన్నట్టు చూస్తున్నారూ పసికళ్ళు.

ఓరగా తీసిన తలుపులో నుండి చిన్న కాంతి పాకుతూ గదంతా వెలుగు నిస్తోంది. చెస్ లిటరేచర్, చరిత్రా, నియమాలూ నిబంధనలూ రివాజులూ... అన్నీ మనసులో నుండి తుడిచేసుకున్నాను.

“చెయ్యచ్చు కన్నా... వైట్స్ కి ఏ అదనపు అడ్వాంటేజ్ ఉండక్కర్లేదు” స్థిరంగా చెప్పాను.

* * *

(జార్జ్ ఫ్లాయిడ్ అనే భాక్ అమెరికన్ మెడ మీద ఒక పోలీస్ అఫీసర్ మోకాలి నుంచి దరిమిలా అతని చావుకు కూడా కారణమైన అతి దురదృష్ట కరమైన సంఘటన, మే 25, 2020న జరిగింది. దాని వీడియోలు మే 26 నుండి ప్రసార మాధ్యమాల్లో కనపడి నిరసనలు మొదలయ్యాయి. I can't breath అని మొత్తుకున్న అతని ఆఖరి మాటలు నినాదాలయ్యాయి.)

ఏమనుకున్నాను నేను! లోకం బాగుందనీ, ఇక్కడ ప్రేమ ఒక భాషనీ ఎలా అనుకున్నాను నేను! నా చిట్టి జీవితంలో నేను చూసిన ప్రేమ- స్నేహం, సంతోషం ఇవే నిజమని ఎలా గుడ్డిగా నమ్మాన్నేను! సిగ్గుగా ఉంది. నిజాన్ని కళ్లారా చూస్తుంటే నొప్పిగా ఉంది. చాలా చాలా నొప్పిగా ఉంది.

అపురూప క్షణాల జాబితాలోకి ఓ పరాయి మనిషి చేరి పీఠం వేసుకున్నది మాత్రం... ఓ ఏడాది క్రితం... ఇక్కడ. అమెరికాలో.

నా పిల్లాడికి నాలుగో ఏడు వాక్సిన్ వేయించాల్సిన రోజు. వాడికి వాక్సిన్ వేయించడమంటే మొదటి నుండీ సరకంలాగే ఉండేది. ఆ బక్క పలచటి దేహాన్ని నా ఒళ్ళోనే కుదేసి, పొడవడానికి అనుకూలంగా బిగించి పట్టుకు కూర్చోమనేవాళ్ళు. గొంతు చించుకుంటూ ఒడిలో వాడేడుస్తుంటే నా గుండెలవినిపోయేవి. అమెరికా హాస్పిటల్లలో వాతావరణం బాగుంటుందనీ, బోలెడు బొమ్మలూ పుస్తకాలూ వాడిని ఆకర్షిస్తాయనీ ఆశపడ్డ నాకు అదంతా ఉట్టిపాటేనని వీడిని హాస్పిటల్ కి తీసుకువస్తూనే నిర్ణయమయి పోయింది. సూదుల్లో గుచ్చుతారని అర్థమై అక్కడ ఉండనంటే ఉండనని రణపెంకి వేషమేశాడా రోజు. రిసెప్షన్ లో మనిషి ఐపాడ్ ఇచ్చి ఏవో ఫార్మ్స్ నింపమన్నారు. చేతిలో కొన్ని స్టిక్కర్స్ పెట్టి

ఉంచి వాళ్ల కబుర్లలో వాళ్ళున్నారు. నల్లటి ముఖంలో తెల్ల కలువరేకుల్లాంటి కళ్ళు... ఆ కళ్లలో మగ్గిన నేరేడు పళ్లలాంటి నల్లటి కనుపాపలు. ఐదు సెకన్లు ఆ చంటిదాస్తూలా చూశానో లేదో నా మనసంతా తెలియని ప్రశాంతత కమ్ముకుంది. లోపల ఉన్న కంగారంతా మాయమై మబ్బులా తేలిపోతున్నంత హాయిదనం ఆవరించుకుంది. నాకింకా గుర్తు.... ఒక నిమిషమైనా గడిచిందో లేదో, ఆవలిస్తూ నిద్రలోకి జారిపోయింది. నిద్రలోనే, పరాయిమనిషెవరో దీక్షగా తనను చూస్తున్నారన్న స్పృహ లేని ఆ చిట్టి తల్లి బోసిగా నవ్వింది. పసిపిల్లలకు కలలోస్తాయా? ఆ ఊహలోకంలో ఏం చూసింది? నాకు చక్కలిగింతలు పెట్టినట్టే పైకి నవ్వేశాను. నాకప్పుడు ఎక్కడున్నానన్న స్పృహ లేదు. నా పిల్లాడి బెంగ గురించిన బెంగ లేదు. ఉన్నదల్లా తెరలు తెరలుగా మీద వాలుతున్న సంతోషం.

* * *

సన్నగా నను అల్లకోబోయిన సంతోషమేదో,

LATEST TECHNOLOGY
KE SAATH RAHO DO KADAM AAGEY

— THE ALL NEW —
DESTINI 125

INDIA'S FIRST FAMILY SCOOTER

POWERED BY

10% IMPROVED ACCELERATION* 11% MORE MILEAGE*

NOW WITH
NEW SIGNATURE
LED GUIDE
LAMPS

Scan the QR code to experience
the new Hero Destini 125

XSENS A Smart Sensor Technology
that automatically adjusts vehicle performance
depending on riding conditions

via Vehicle
Speed Sensor

via L3S Sensor
and Oxygen Sensor

via Bank
Angle Sensor

via Air Inlet
Temperature Sensor

via Throttle
Position Sensor

via Crank
Position Sensor

via Engine Oil
Temperature Sensor

via Manifold Air
Pressure Sensor

via Side
Stand Sensor

అభిక్త డీలర్:

SREE VAISHNAVI AUTOMOBILES

H.NO. 1-8-586, Nakkalagutta,
HANAMKONDA - 506 001, Ph : 2544404
Dealer Code - 10815

Cell : 7799766351

SREE VAISHNAVI HERO

Opp: TARA Gardens, Near REC,
Warangal. Dealer Code - 10815
Cell : 9949312348

గద్వాల అనగానే అద్భుతమైన పట్టుచీరలు కళ్ళలో మెదులుతాయి. చీరలే కాకుండా రకరకాల పట్టువస్త్రాలను ఇక్కడ ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు. నిజాం కాలంలో హైదరాబాద్ రాష్ట్రం రాయచూర్ జిల్లాలో గద్వాల ఉండేది. మహారాణి ఆదిలక్ష్మి దేవమ్మ గద్వాల సంస్థానానికి రాణి. ఈ సంస్థానంలో సుమారు రెండొందల గ్రామాలు ఉండేవి. సంస్థానానికి కావాల్సిన బట్టలు నేసేందుకు మహారాష్ట్ర, పోలాపూర్లో ఉన్న కొంతమంది చేనేత కార్మికులను మహారాణి తీసుకొచ్చారు. అప్పటికే ఉత్తరప్రదేశ్‌లోని బెనారస్ చేనేతకు కంచుకోట. మహారాణి అక్కడి నేతన్నలతో శిక్షణ ఇప్పించారు. సంస్థానంలోని రాజులకు, రాణులకు కావాల్సిన రుమాళ్లు, ధోవతులు, తలపాగాలు, ఏడుమూరల ముతక చీరలు, రవికలు మొదలైన ఉత్పత్తులు మొదలుపెట్టారు. కాలక్రమేణా బెంగళూర్ నుండి పట్టు, సూరత్ నుంచి వెండిజరీ, చీరాల నుంచి నూలు తీసుకొచ్చి చీరలు నేయడంతో వీరి చేనేత కళ ఆరంభమైంది. అయితే వారణాసిలో నేర్చుకున్న కళను గద్వాల నేతన్నలు యథాతథంగా అమలు చేయలేదు. తమదైన శైలిని జోడించారు. ఇది గద్వాలకు జాతీయ స్థాయి గుర్తింపు తీసుకొచ్చింది. దీనిని నమ్ముకుని వేల కుటుంబాలు హాయిగా

జీవించాయి. చీరల తయారీలో ఎన్నో మార్పులు వచ్చినా గద్వాల చేనేత పరిశ్రమ మాత్రం సాంప్రదాయ నేత పని విధానాన్ని నమ్ముకుని నిలదొక్కుకుంది. 80 నంబరు నూలు, స్వచ్ఛమైన సిల్క్... 42, 52 శాతం జరీతో సిల్క్ ను కలగలిపిన అంచుతో గుంత మగ్గలపై నూలును కలిపి నేసే విశిష్టమైన సంప్రదాయం ఉన్న గద్వాల చీరలకు భౌగోళిక పేటెంట్ కూడా దక్కింది. 1995 దాకా గద్వాలలో చేనేత పరిశ్రమ కళకళలాడుతూనే ఉంది.

గద్వాల చేనేత పరిశ్రమ మూడంచెలుగా కొనసాగుతోంది. కుటీర పరిశ్రమగా పేరొందిన ఈ రంగంలో ప్రధానంగా యజమానులు, మాస్టర్స్ వర్న్ (మధ్యవర్తులు), కార్మికులు ఉన్నారు. సిరిసిల్ల వస్త్ర పరిశ్రమలో చూస్తే ప్రధానంగా కార్మికులందరూ పద్యశాలీలు కనిపిస్తారు. గద్వాలలో ఇలా కాదు. పద్యశాలి, పోకులశాలి (మరాఠితెగ), ముస్లింలు, కురిపినిశెట్టి, శాలె, జాండ్ర, తొగట, కుమ్మరి, బోయ అందరూ నేతన్నలే. ముస్లింలు మాత్రం చీరలకు అంచులు నేస్తారు. యజమానులు మధ్యవర్తులకు డబ్బులిస్తారు. వారు కార్మికులకు నూలు, సిల్క్, దారం, మగ్గలు అన్ని సమకూరుస్తారు. చీర తయారు కావడానికి చేతివేళ్లు, కాళ్లు ప్రధానం. భర్త కాళ్ళ కింద (పావుకోళ్లు) తొక్కడం, భార్య జరి అంచుల్ని నేయడం ఏకకాలంలో చేస్తారు. మగ్గం నేయడానికి ప్రధానం ఇరుసులాడు కొమ్ములు. దీన్ని ఎద్దుల కొమ్ములతో చెక్కుతారు. మగ్గానికి ఇది ముఖ్య సాధనం. కండెల ద్వారా దారం తీయడం, దంటు పన్నె (రీడ్) దీని ప్రత్యేకత.

కష్టాల కడలిలో నేతన్నలు

చాలీచాలని కూలీలు, ముడిసరుకు ధరలో పెరుగుదల, మార్కెట్ ను పోటెత్తుతున్న తక్కువ ధరల చీరలు, సొంతంగా మార్కెట్ చేసుకునే అవకాశం లేకపోవడం, సహకార సంఘాలు చేతులెత్తేయడం ఇలా గద్వాల నేతన్నను అనేక కష్టాలు చుట్టుముట్టాయి. ఇప్పుడు కార్మికులు మగ్గలను నేసేందుకు ఇష్టపడటం లేదు. విశిష్టమైన సాంప్రదాయంతో నేసే చీరలను మరమగ్గలపై తయారు చేస్తున్నారు. దీంతో సంస్థానాధీశుల కాలం నుంచి వెలిగిన గద్వాల చేనేతకు పెద్ద కష్టం వచ్చింది.

ప్రస్తుత స్థితి

భౌగోళిక పేటెంట్ పొందిన సంప్రదాయ రీతి పట్టుచీరలు గద్వాలలో ఇప్పుడు ఎవ్వరూ నేయడంలేదు. ఇతర ప్రాంతాల్లో వీటి నకల్లు (కాపీ) మరమగ్గలపై తక్కువ ధరకే తయారు కావడమే అందుకు ప్రధాన కారణం. ఒకప్పుడు గద్వాలలో దాదాపు ఐదువందల చేనేత మగ్గలపై చీరలను నేసేవారు. రెండువేలకుపైగా కార్మికులు ఉపాధి పొందేవారు. ఇప్పుడు మగ్గల సంఖ్య వందకు లోపే. వీటిపైన గద్వాల చీరలను కాకుండా 'పైథానీ' చీరలు నేస్తున్నారు. ఇవి కూడా బాగా ఖరీదైనవే. ఈ చీరలకి మహారాష్ట్రలో గిరాకీ ఎక్కువగా ఉంది. ప్రస్తుతం గద్వాల నేతన్నలకు పైథానీ చీరల ద్వారానే ఉపాధి లభిస్తోంది. తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడిన తర్వాత నూతన ప్రభుత్వం చేనేత కార్మికుల కోసం నయా పైనయినా ఖర్చు చేయలేదని నేత కార్మికుల ఆరోపణ. ఇటీవల ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్లోనూ పెద్దగా కేటాయింపులు లేవు. ప్రభుత్వమే చేనేత ఉత్పత్తులు కొనుగోలు చేసి కార్యాలయాలకు సరఫరా చేయాలి. బడ్జెట్ లో అధిక నిధులు కేటాయించి నేతన్నల సంక్షేమానికి ఖర్చు చేయాలి. అప్పుడే గద్వాల చేనేతకు పూర్వవైభవం వస్తుంది. నేతన్నల బతుకులు కొంతలో కొంతైనా మెరుగవుతాయి.

గద్వాల.. రంగుల అల

మన జీవితంలో వెలుగు నింపే దీపావళి
అందరికీ శుభం చేకూర్చాలని కోరుకుంటూ..

బీపావళి
శుభకాంక్షలు..

పన్నాల హరీష్ రెడ్డి
అధ్యక్షులు, మేడ్చల్ (అర్బన్) జిల్లా.

గాంధీజీ పిలుపుతో విదేశీ వస్త్ర బహిష్కరణ, వస్త్ర దహనోద్యమాలు పతాక స్థాయికి చేరుకున్న కాలమది. స్వదేశీ ఉత్పత్తులను గౌరవించడం మొదలైన కాలం కూడా అదే. అప్పుడే 'యంగ్ ఇండియా' పత్రికలో బాపూజీ పొందూరు(శ్రీకాకుళం జిల్లా) ఘనతను ప్రస్తావించారు. స్వదేశీ ఉద్యమం, అందులో ఖాదీ వస్త్రధారణ కీలకంగా మారాయి. పొందూరులో పత్తిని శుభ్రం చేసి, రాట్నంతో వడికి సన్ననాలు తీయడం, నేత తీరుతెన్నులను బాపూజీ తన పత్రికలో ప్రకటించారు. అప్పటినుండి పొందూరు ఖాదీకి ప్రపంచ ఖ్యాతి మొదలయింది. ఈ వస్త్రంలోని నాణ్యత, నాజూకుతనం కూడా ఆ గౌరవానికి కారణం. పొందూరు చుట్టుప్రక్కల 40 గ్రామాల మహిళలు చేపముళ్లు వాడుతూ పొందూరు ఖాదీ నూలు తయారుచేస్తున్నారు. ప్రతి కుటుంబానికి ఇదే వృత్తి.

ఈ వస్త్రాల తయారీకి మొదటిగా పోగులకు (అవసరమైతే) ఎంచుకున్న రంగు అద్దుతారు. తరువాత ఆ నూలును ఆరుబయట సరిలో వేసి, గంజి పెట్టి, ఆపై మగ్గం ఎక్కిస్తారు. రోజుకు రెండు మీటర్ల చొప్పున ఆకుముళ్ల సాయంతో నేస్తారు. వారం రోజుల కృషి తరువాత ఖాదీ వస్త్రం తయారవుతుంది. స్వరాజ్యోద్యమంలో నాయకులకు ఇది స్ఫూర్తి, స్వతంత్ర భారత నేతలకు ఈ వస్త్రం ఒక హోదా.

ఇంట్లో ముగ్గురు వంతున పనిచేస్తే, ఒక్కొక్కరికి రోజుకు రూ. 500 దక్కుతుంది. తరతరాల నుంచి ఈ వృత్తికే అలవాటుపడిన కార్మికులు బయట పనికి వెళ్లలేరు. అందుకే చాలీచాలని ఆదాయంతో జీవనం సాగిస్తున్నారు. ప్రభుత్వాలు ఖాదీ కార్మికులపై దృష్టి పెట్టి గిట్టుబాటు ధర కల్పించే విధంగా చూడాలని చేనేత కార్మికుడు మొగదల మల్లేశ్వరరావు కోరుతున్నారు. పొందూరు ఏఎఫ్ కేకే సంఘం, పొందూరు సంస్థ ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి గాంచాయి. గాంధీజీ ఆశయానికి అనుగుణంగా మానవ

శ్రమతోనే నూలు వడికి వస్త్రాన్ని తయారుచేస్తారు. అదే ఈ పరిశ్రమ ప్రత్యేకత. పరిశ్రమలో నూలు వడికే వారు 1200 మంది వరకు ఉన్నారు. నేత నేసేవారు వందమంది. సంస్థ ద్వారా సంవత్సరానికి సుమారుగా 2.5 కోట్లు చిల్లర అమ్మకం ఉంటుంది. ఇందులో సుమారుగా 2.4 కోట్ల మేరకు రాష్ట్రం కొనుగోలు చేస్తుంది. మిగిలినది ఇతర రాష్ట్రాల్లో ధ్రువపత్రాలు ఉన్న సంస్థలకు అమ్ముతున్నారు. కార్మికులకు సంవత్సరానికి రూ. 24 వేల ఆర్థిక సహాయం, 50 సంవత్సరాల పైబడిన చేనేత కార్మికులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వ పింఛను అందుతున్నాయి. ఇంత ఘనత ఉన్నా వదుకు, చేనేత కార్మికులకు శ్రమకు తగ్గ మజూరీ అందటం లేదు. మజూరీ పెంచి, అమ్మకాలపై భారం పడకుండా చూడాలని కార్మికులు కోరుతున్నారు. కరోనా కల్లోలంతో ఆరునెలలుగా చిల్లర అమ్మకాలు గణనీయంగా, సుమారు రూ. 60 లక్షలకు పడిపోయాయి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు వెంటనే చొరవ తీసుకుని, ఖాదీ సంస్థను ఆర్థికంగా ఆదుకుని, పొందూరు ఖాదీ సంస్థ అభివృద్ధి పథంలో ముందుకు వెళ్లే విధంగా చూడాలని ఏఎఫ్ కేకే సంఘం కార్యదర్శి డి. వెంకట్రావు విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

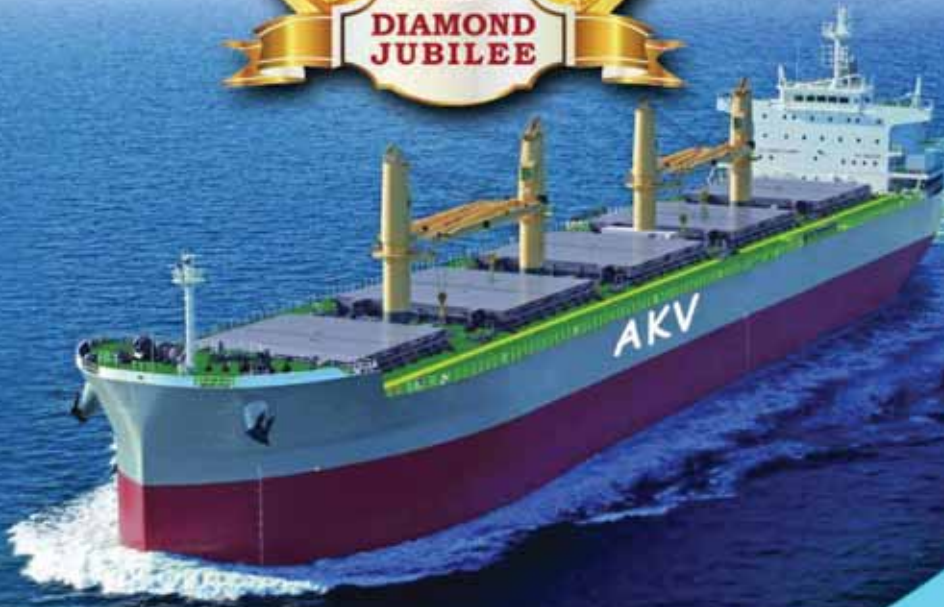
దేశ నేతలకు నేతన్నల కానుక పొందూరు ఖాదీ

అనకాపల్లి

అక్కలనాయుడు

విశ్రాంత ఉపాధ్యాయుడు

AKV LOGISTICS PVT LTD

CLEARING & FORWARDING AGENTS,
&
HANDLING, TRANSPORT CONTRACTORS

D.No. 16-26-1/5, Opp. New Port Railway Station, Venkateswaranagar Colony,
3rd Street, KAKINADA - 533 001. (A.P) INDIA. Tel : 0884-2361142, 2381665
E-mail : info@akvgroup.in

BRANCHES

Krishnapatnam Port : Elite Home, Flat No, 101,
2nd Floor, D.No. 108, Opp. Fisheries College,
MUTHUKURU - 524 344, Nellore Dist.,
Phone : 0861 - 2377188 | E-mail : kptm@akvgroup.in

Gangavaram Port : H.NO: 19-24-25,
Opp. Aruna Picture Palace, BC Road,
Peda Gantyada, Gajuwaka,
Visakhapatnam-530044.
E-mail : gpl@akvgroup.in

పర్యావరణ పరిరక్షణపై ఇవాళ ప్రతిఒక్కరూ దృష్టి పెడుతున్నారు. కానీ మన అలవాట్లు మాత్రం అందుకు భిన్నంగా ఉంటున్నాయి. ఉదాహరణకు మనం వాడే బట్టలు మిల్లుల్లో తయారవుతాయి. వాటికి వాడే రంగులు రసాయనాల మయం. కానీ సహజ రంగులతో, పర్యావరణ హితంగా తయారయ్యే మేలైన వస్త్రాలు సైతం మనకు అందుబాటులోనే ఉన్నాయి. అయితే వాటిపై మనం ఎప్పుడూ పెద్దగా దృష్టి పెట్టలేదనిపిస్తోంది. అవే 'మచిలీపట్నం కలంకారి' దుస్తులు.

పదహేనవ శతాబ్దానికి పూర్వం నుండే మచిలీపట్నంలో కలంకారి పరిశ్రమ ఉంది. బ్రిటిషువారు భారతదేశానికి వచ్చిన తర్వాత ఈ కలంకారి వస్త్రాలను చూసి, ఇష్టపడి ఐరోపా దేశాలకు వాటిని ఎగుమతి చేసే సౌకర్యాలు మరింతగా కల్పించారు. అలా లండన్ లోని విక్టోరియా మ్యూజియంలోనూ మచిలీపట్నం కలంకారి వస్త్రాలు ఇవాళ్టికీ ప్రధాన ఆకర్షణగా నిలుస్తున్నాయని చెబుతుంటారు. అయితే, వస్త్రరంగంలో వచ్చిన యంత్రీకరణ కారణంగా ఈ చేతివృత్తి పరిశ్రమ కుదేలైంది. స్వాతంత్ర్యానంతరం భారత హస్తకళల సంస్థ అధ్యక్షురాలిగా ఉన్న కమలాబాయి ఛటోపాధ్యాయ మచిలీపట్నం వచ్చి కలంకారి పరిశ్రమను నిలబెట్టాలని చేసిన ప్రయత్నంతో తిరిగి ఇది పునర్జీవం పొందుకుంది. ఆ సమయంలో విన్నకోట వెంకటస్వామినాయుడు, అనుమకొండ వెంకట రంగయ్యనాయుడు, రేకపల్లి పార్థసారథి కుటుంబాలతో పాటు వడ్లమూడి వారి కుటుంబానికి చెందిన మూడునాలుగు తరాల వారూ ఇదే వృత్తిని కొనసాగించడంతో ఇప్పుడు మరింతగా విస్తరించింది. ఇవాళ్టికీ మచిలీపట్నంలోని వివిధ ప్రాంతాలతో పాటు పెదన, పోలవరం,

పర్యావరణ హితం

కప్పలదొడ్డిలో కలంకారి పనిచేసే జీవనం సాగిస్తున్న వారు వదివేలకు పైగానే ఉన్నారు. విశేషం ఏమంటే... కాలక్రమంలో కలంకారి అద్దకం ఐదారు కులవృత్తుల వారికి జీవనోపాధిగా మారింది. కృష్ణాజిల్లాలోని కలంకారి వస్త్రాల తయారీదారుల కారణంగా యేడాదికి ఇరవై ఐదు కోట్ల రూపాయల ఉత్పత్తి జరుగుతోంది. అందులో దాదాపు 18 కోట్ల రూపాయల ఉత్పత్తులను ఢిల్లీ, పశ్చిమ బెంగాల్, తమిళనాడు, కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర తదితర రాష్ట్రాలకు పంపుతుంటే, దాదాపు ఏడు కోట్ల రూపాయల విలువ చేసే ఉత్పత్తులను విదేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. సహజసిద్ధమైన రంగులను కలం సాయంతో వస్త్రాలపై వివిధ రకాల ఆకృతులలో చిత్రీకరించేదే

కలంకారి. అయితే... కాలంతో వచ్చిన మార్పుల కారణంగా చేతితో గీయడం బదులుగా చెక్క అచ్చుల అద్దకంతో కలంకారి వస్త్రాలను తయారు చేస్తున్నారు. కలంకారి వస్త్రాల తయారీ అనేది రెండుమూడు రోజుల్లోనో లేదా ఒకటి రెండు వారాల్లోనే జరిగిపోయేది కాదు. ఓ వస్త్రం తయారు కావాలంటే కనీసం నెల రోజులు పడుతుంది. ఎందుకంటే ముడి వస్త్రం.. మనకు కావాల్సిన చీరగానో, లుంగీగానో, దుప్పటిగానో, తివాచీ గానో రూపుదిద్దుకోవాలంటే... నాలుగైదు దశలు ఉంటాయి. ప్రతి దశలోనూ వస్త్రాలను ఆరబెట్టడం ఉంటుంది. సరళంగా చెప్పాలంటే... ముడి వస్త్రాన్ని కొనుగోలు చేసిన తర్వాత దానిని తమకు కావలసిన సైజులో

కలంకారి... కలంకారి!

కత్తిరించుకుని, నాచు ఉన్న చెరువుల్లో కొద్దిగంటల పాటు నానబెడతారు. దాంతో ఆ వస్త్రాల తయారీ సమయంలో వాడిన రంగులు పోతాయి. ఓ రకంగా ఇది బ్లీచింగ్ పెట్టినట్టు. ఈ వస్త్రాలను ఆరబెట్టి ఆ తర్వాత కరక్కాయ పొడర్ కలిపిన ద్రావణంలో నానబెడతారు. దానివల్ల ఆపైన ఉపయోగించే రంగులు జారిపోకుండా వస్త్రాన్ని పట్టి ఉంచుతాయి. ఈ వస్త్రాలు ఆరిన తర్వాత చెక్క అచ్చుల సాయంతో సహజసిద్ధమైన రంగులను దానిపై నేర్పుగా అద్దుతారు. అవి ఎండకు ఆరబెట్టి... ఆ తర్వాత చెరువుల్లో జాడించాక, పెద్ద పెద్ద రాగి బానల్లో 300 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత వద్ద జాజి ఆకు, హలిజరిన్తో ఉడక బెడతారు. దీని తర్వాత మరోసారి ఆరబెట్టి వాటిని

కొనుగోలుదారులకు పంపుతారు. ఈ మొత్తం వ్యవహారంలో యంత్రాల సాయం తీసుకోవడం ఉండదు. ఈ అద్దకానికి ప్రధానంగా నాలుగు రంగులు ఉపయోగిస్తారు. ఎరుపు రంగును మేడి చెట్టు వేరు నుండి, పసుపును దానిమ్మలు, మామిడి చెట్టు బెరడు నుండి, నీలంను నీలిచెట్టు నుండి, నలుపును మైరోబాలన్ పండు నుండి తీసుకుంటారు. అందువల్ల ఈ రంగులేవీ కలంకారి వస్త్రాలను వాడే వారి దేహానికి ఎలాంటి హాని కలిగించవు. పైగా పర్యావరణ హితం కూడా!

మచిలీపట్నం కలంకారి దుస్తుల్లో ప్రధానంగా లుంగీలు, దుప్పట్లు, చీరలు, షర్టింగ్స్, టేబుల్ క్లాత్స్, డోర్ కర్టెన్స్, టివాచీలు తయారవుతున్నాయి. డోర్ కర్టెన్స్లో పూలు, ప్రకృతి దృశ్యాలకంటే దేవుడి బొమ్మలే ఎక్కువగా ముద్రిస్తారు. వెంకటేశ్వరస్వామి, గోపాలకృష్ణుడు, ఆంజనేయుడు, సాయిబాబా, లక్ష్మీదేవి మూర్తులతో తయారు చేసే డోర్ కర్టెన్స్కు గిరాకీ ఎక్కువ. కలంకారి అచ్చులను తయారు చేయడం కూడా నిజానికి గొప్పకళ. బందరుకు చెందిన గుజ్జరు రుక్మాజీ కుటుంబం వీటిని తయారు చేయడంలో పేరు తెచ్చుకుంది. జాతీయ స్థాయిలోనూ రుక్మాజీ గౌరవ పురస్కారాలు పొందారు. అయితే మూడు దశాబ్దాల క్రితం నిజామాబాద్ నుండి పెడన వచ్చి స్థిరపడిన కొండ్రు గంగాధర్, నరసయ్య సోదరులు సైతం తమదైన నైపుణ్యాన్ని ఈ చెక్క అచ్చుల తయారీలో చూపించారు. వీరు కూడా ఉత్తమ కళాకారులుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి సత్కారాలు అందుకున్నారు.

కలంకారి అనేది పూర్తిగా చేతివృత్తి కావడంతో తక్కువ పెట్టుబడితో ఈ రంగంలోకి దిగొచ్చు. కేవలం పది లక్షల పెట్టుబడితో పదిమంది కలిసి కూడా దీనిని ప్రారంభించొచ్చు. అయితే, గతంలో మాదిరిగా ఈ ఉత్పత్తులకు ఇప్పుడు గిరాకీ లేదు. మార్కెటింగ్ వ్యవస్థ పటిష్టంగా లేకపోవడం దీనికి ప్రధాన కారణం. పవర్ లూమ్స్ నుండి కొనుగోలు చేసే నూలు వస్త్రానికి సబ్సిడీ ఇవ్వాలని, అమ్మకం సమయంలో వసూలు చేస్తున్న ఐదు శాతం జి.ఎస్.టీ.ని రద్దు చేయమని కలంకారి కళాకారులు కోరుతున్నారు. అలానే ఈ వస్త్రాల తయారీకి

ఉపయోగించే కరక్కాయ, తుమ్మ జిగురు, జాజి ఆకు, నల్ల బెల్లం, పచ్చ మైనం వంటి వాటిని ఎక్కడెక్కడి నుండో దళారుల ద్వారా కొనుగోలు చేస్తున్నారు. అలా కాకుండా పెడనలోనే ప్రభుత్వం చొరవ తీసుకుని వీటిని సరఫరా చేసే డిపోను ఏర్పాటు చేస్తే మధ్యవర్తుల ప్రమేయం లేకుండా సరసమైన ధరలకు పొందే ఆస్కారం ఉంటుంది.

ఇప్పటికే కేంద్ర ప్రభుత్వం కొండవల్లి బొమ్మలతో పాటు, మచిలీపట్నం కలంకారిని కూడా చేతివృత్తి కళల క్రింద గుర్తించింది. దానికి తగ్గట్టుగా కేంద్రం నిర్వహించే బయ్యర్స్, సెల్లర్స్ సమావేశాలలో కలంకారి వస్త్రాల తయారీ దారులకూ అవకాశం ఇస్తే మరింతగా ఎగుమతి చేసే ఆస్కారం ఉంటుందని అంటున్నారు. గతంలో ఆఫ్లో వారు కలంకారి వస్త్రాలను కొని, వాళ్ల బ్రాంచీల ద్వారా వినియోగదారుల దగ్గరకు చేరవేసేవారు. కానీ ఇప్పుడు అది తగ్గిపోయింది. వస్త్రాలు తయారు చేసుకున్న కార్మికులే, స్వయంగా వాటిని మార్కెట్ చేసుకోవాల్సిన పరిస్థితి. దీనికి తోడు కలంకారి వస్త్రాల తయారీ అనేది వేసవి కాలంలో సాగినట్లుగా పర్యాటకంలో సాగదు.

ప్రతి దశలోనూ వస్త్రాన్ని తడవడం, ఆరబెట్టడం చేయాలి కాబట్టి వర్ష, శీతాకాలంలో అది అసాధ్యం. అందువల్ల దీని మీద ఆధార పడిన కార్మికులకు సంవత్సరం అంతా పని ఉండదు. వీటన్నింటినీ దృష్టిలో ఉంచుకుని కలంకారి చేతివృత్తి మీద ఆధారపడిన వారికి గుర్తింపు కార్డులు ఇచ్చి కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆదుకోవాలని వీరు కోరుతున్నారు. ప్రభుత్వాలు పెద్ద మనసుతో సహకరిస్తే మాత్రం ఈ స్థానిక ఉత్పత్తులు మేడిన్ ఇండియా స్ఫూర్తితో దేశవిదేశాలలో విశేషంగా గుర్తింపును పొందటం తథ్యం.

వడ్డి టింప్రకాన్ నారాయణ
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

అగ్గిపెట్టెలో పట్టే విధంగా ఆరుగజాల చీరను సైతం నేసే నైపుణ్యం గల నేతన్నలు ఉండేవారట. మహాత్మాగాంధీ, జవహర్‌లాల్ నెహ్రూ, ఇందిరాగాంధీ వంటి జాతీయ నాయకుల ఆకృతులు వచ్చేలా చేయగల సామర్థ్యమున్న చేనేత కార్మికులు కోనసీమలో ఉన్నారు. మోరి, బండారులంక చేనేత సహకార సంఘాలు చీరల ఉత్పత్తిలో ఖ్యాతి గాంచాయి. అలినాడు జాతిపిత మహాత్మాగాంధీ కూడా బండారులంకలో తయారైన అంగోస్తం ధరించారని చెబుతూవుంటారు. కాలానుగుణంగా పెరుగుతున్న పోటీ ప్రపంచంలో మిల్లు వస్త్రాల ధాటికి చేనేత పరిశ్రమ కుదేలైపోయినా ఆ పోటీని తట్టుకొని నిలబడి ఇక్కడి చేనేతన్నలు తమ ఉనికిని చాటుకుంటున్నారు.

మోరి చేనేతకు కైమోడ్పు

తూర్పుగోదావరి జిల్లా సఖినేటిపల్లి మండలం మోరి చేనేత సహకార సంఘం, అమలాపురం మండలం బండారులంక చేనేత సహకార సంఘం నష్టాలన్నా అంతరించిపోతున్న చేనేత రంగానికి అండగా నిలబడుతున్నాయి. ఈ సంఘాలతోపాటు ఉప్పాడ, కొత్తపల్లి, పెద్దాపురం, మానన్‌బాద, కె.జగన్నాథపురం, పనలపూడి, పులిగుర్తి, అంగర, చెందుర్తి తదితర 50 చేనేత సహకార సంఘాలు వస్త్రాల ఉత్పత్తిలో తమ వంతు కృషిచేస్తున్నాయి. సొసైటీలకు మాతృసంస్థగా ఉన్న “ఆప్రో” సంస్థ సంఘాల నుండి ఆశించిన మేర వస్త్రాలు కొనుగోలు చేయకపోవడం, కొనుగోలు చేసిన వస్త్రాలకు చెల్లింపులు సక్రమంగా చేయకపోవడంవల్ల, సహకార సంఘాలు నష్టాల ఊబిలో కూరుకుపోతున్నాయి. చేనేత మగ్గానికి నూలు వచ్చేవరకూ ఈ ఉత్పత్తి ప్రక్రియను పరిశీలిస్తే, కుటీర పరిశ్రమగా ఉన్న ఈ పరిశ్రమలో సహకార సంఘాలు తణుకు, గుంతకల్లు, పెడన వంటి ప్రాంతాల నుండి నూలు కొనుగోలు చేసుకుంటారు. ఇలా కొనుగోలు చేసిన నూలును తమకు అవసరమైన డిజైన్లు వచ్చే రీతిలో వాటికి రంగులు అద్దకం చేస్తారు. గతంలో మోరి సహకారం సంఘంలోనే ఈ అద్దకం ప్రక్రియ కొనసాగేది. అయితే వ్యయభారంతో బండారులంకలో నూలు అద్దకం చేయిస్తున్నారు. అద్దకం పూర్తి చేసుకుని వచ్చిన నూలును డబ్బాలుగా చుట్టిస్తారు. చేనేత కార్మికుని గృహంలో మహిళలు రాట్నం ద్వారా ఈ డబ్బాలు చుడతారు. చుట్టిన డబ్బాలను ‘జంత్రం’ అనే ప్రక్రియ ద్వారా ‘పాగడ’గా మారుస్తారు. తరువాత ఈ పాగడలను ‘సరి’ పడతారు. నూలు మొత్తం గంజి పట్టించి నేతకు అనువుగా మార్చే విధానాన్నే ‘సరి’ పట్టడం అంటారు. ఈ సరి ప్రక్రియ పూర్తి చేసుకున్న పాగడను ‘నేత’ నేసే నిమిత్తం కార్మికునికి ఇస్తారు. ఒక ‘పాగడ’ నేత నేయడానికి మగ్గం పనిచేసే కార్మికునికి 15 రోజుల సమయం పడుతుంది. ఒక పాగడ ద్వారా 8 చీరలు ఉత్పత్తి అవుతాయి. 40,60,80,100 నెంబరు నూళ్లతో తయారుచేసే చీరలలో వంద నెంబరు చీరలను సూపర్ ఫైన్ వెర్రిటిగా చెప్పవచ్చు. కాటన్, టై అండ్ డై, జరిపేట, కుప్పడంపేట, పిలింబోర్లర్ చీరలు, చొక్కా గుడ్డలు, టవల్స్, లుంగీలు, జేబురుమాళ్లు, దుప్పట్లు, డ్రెస్ మెటీరియల్, మధుపర్మాలు ఈ సంఘాలు ఉత్పత్తి చేస్తున్నాయి. మోరి చేనేత సంఘంలో 1,086మంది సభ్యులు, బండారులంకలో 1,576 మంది సభ్యులు ఉన్నారు. గతంలో సహకార సంఘాలు తమ రిటైల్ పాయింట్ల ద్వారా వస్త్రాలు విక్రయించేవి. అయితే వీటి నిర్వహణ భారం కావడంతో సొసైటీల వద్దే అమ్మకాలు నిర్వహిస్తున్నారు. అంతేకాకుండా ప్రభుత్వం ఇచ్చే రిబేటుపై కూడా అమ్మకాలు ఆధారపడి వుంటాయి. వీటితోపాటు ఢిల్లీ, హైదరాబాద్, విజయవాడ వంటి కేంద్రాల్లో ప్రభుత్వం నిర్వహించే ఎక్స్‌పో ఎగ్జిబిషన్స్ ద్వారా వస్త్రాలను అమ్ముకొంటూ సొసైటీలు తమ మనుగడ సాగిస్తున్నాయి.

గోపరాజు జివమార్లాల్
సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ఆప్రో, టెస్కో వంటి సంస్థలు వివిధ ప్రభుత్వ పథకాలకు సహకార సంఘాల నుండి కొనుగోలు చేసిన వస్త్రాలకు చెల్లింపులు చేయకపోవడంవల్ల సొసైటీల నిర్వహణ కష్టతరమవుతోంది. ఒక్క మోరి సంఘానికే రూ. 35 లక్షల మేర బకాయిలు ఉన్నట్లు తెలుస్తోంది. ఇటీవల రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేనేత కార్మికులకు రూ.24,000 చొప్పున సహాయం అందించడం కొంత ఊరట.

జయ భారత్ హాస్పిటల్

(సింహపురి వైద్య సేవాసమితి)

(రిజిస్టర్డ్ ట్రస్టు)

16/2884, సోమశేఖరపురం, నెల్లూరు - 524 003, ఫోన్ నెం. (0861)2326204, 2338838

ప్రజాసేవలో మాచే నిర్వహించబడుతున్న పథకాలు

జయభారత్ హాస్పిటల్

- ◆ అతి తక్కువ ఖర్చుతో అత్యాధునిక వైద్య సేవలందిస్తున్న మల్టీ స్పెషాలిటీ 200 పడకల ఆసుపత్రి.
- ◆ 24 గం|| OP, ల్యాబ్, క్యాజువాలటీ, ఎక్స్రే, మెడికల్ షాపు, అంబులెన్స్ సౌకర్యం కలదు.
- ◆ అత్యాధునిక పరికరాలతో 12 పడకల I.C.U. సదుపాయము.
- ◆ అన్ని సౌకర్యాలతో 3 ఆపరేషన్ థియేటర్లు (జనరల్, "C" ARM మరియు కంటీ).
- ◆ ల్యాప్రోస్కోపిక్ మరియు అర్థోస్కోపిక్ ఆపరేషన్లు చేయబడును.
- ◆ అల్ట్రాసౌండ్ స్కాన్ మరియు ఎండోస్కోపిక్ సదుపాయము కలదు.
- ◆ యాక్సిడెంట్ ట్రామాకేర్ సెంటర్ సౌకర్యము కలదు.

10 పడకల డయాలసిస్ విభాగము.

గిరిజనుల కొరకు 10 పడకల ఉచితవైద్య విభాగము.

గ్రామీణవైద్య సేవా పథకం : ప్రతిరోజు ఒక్కొక్క గ్రామానికి వెళ్లి రోగులను పరీక్షించి, ఉచితంగా మందులు పంపిణీ చేయబడును.

DBCS ద్వారా ఉచితంగా కంటి శుక్ల ఆపరేషన్స్ చేయబడును.

నిత్య సంజీవని పథకము : ప్రతిరోజు ఒక రోగికి ఉచితంగా వైద్యము నిర్వహించబడును.

డా.ఎన్.టి.ఆర్. వైద్య సేవా పథకము : రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు మరియు పింఛనుదారులకు & ఎంబార్స్ మెంట్ సదుపాయం కలదు.

ఆరోగ్యభారతి : ఆరోగ్యభారతితో కలిసి స్కూల్ హెల్త్ ప్రోగ్రామ్ ఆరోగ్యమిత్రులకు శిక్షణ, మధుమేహ రహిత భారత్ కార్యక్రమాలు.

డా|| మల్లెల రామయ్య కాలేజి ఆఫ్ నర్సింగ్ : బిఎస్సీ నర్సింగ్ కోర్సు బాలికలకు.

సంజీవని వైద్య సేవా పథకం : 1. దాత రూ.10,000/లు ఇస్తే సంవత్సరం వారు కోరిన రోజున వారి పేరుమీద వైద్యసేవలు అందిస్తాం. 2. దాత రూ.1,50,000/లు ఇస్తే శాశ్వతంగా ప్రతి సంవత్సరం వారు కోరిన రోజున వారి పేరుమీద వైద్య సేవలు అందిస్తాం. 3. మీ కుటుంబ, ఆస్తుల సభ్యుల జన్మదిన, వివాహ వార్షికోత్సవాల సందర్భంగా పేదలకు వైద్యసేవ చేసేందుకు ఈ పథకంలో భాగస్వాములు కావాలని కోరుచున్నాము.

నిర్వహణ ట్రస్టు

1. పి.సీతారామిరెడ్డి	- అధ్యక్షులు	5. సి.వేంకటేశ్వరరెడ్డి	- సభ్యులు
2. బి.సుబ్బారావు	- ఉపాధ్యక్షులు	6. జి.వి.సుధాకర్ రావు	- సభ్యులు
3. ఎన్.హరికుమార్ రెడ్డి	- ప్రధానకార్యదర్శి	7. వై.జయరామిరెడ్డి	- సభ్యులు
4. జి.వి.కృష్ణారెడ్డి	- సభ్యులు	8. డా. సి.వి. సుబ్రహ్మణ్యం	- సభ్యులు

వెలవెలపోతున్న అద్దకం

వస్త్రాలకు, నేతకు ఉపయోగించే నూలుకు రంగులు వేసే ప్రక్రియే అద్దకం. ఉన్ని, పట్టు, నార, చాపలు నేయడానికి ఉపయోగించే గడ్డి, తోళ్లు, కాగితాలు వంటి వాటికి రంగులు వేయడం కూడా ఈ అద్దకపు పరిశ్రమ శాఖలుగానే పరిగణిస్తున్నారు. నూలుకు, బట్టకు ప్రత్యేకంగా రంగులు వేయడం ఈ పనిలో కీలకం. ఈ కళలు ప్రాచీన భారతీయులు నిపుణులని చారిత్రక ఆధారాలు చెబుతున్నాయి. భారత్ అద్దకపు వస్త్రాలు ఆంగ్లేయులకు మన దేశానికి రాకపూర్వమే తెలుసు. డచ్చి, పోర్చుగీసు వర్తకుల ద్వారా కేరళ తీరం కాలికట్ నుండి ఈ వస్త్రాలు విదేశాలకు ఎగుమతి అయ్యేవి. విదేశీయులు వాటిని కాలికట్ రేవు నుండి దిగుమతి చేసుకోవడం వల్ల 'క్యాలికో' అని పిలిచేవారు. ఆ పేరే కాలక్రమేణ 'క్యాలికో' అద్దకమని, కలంకారి అద్దకమని రూఢి అయింది.

బందరు, పాలకొల్లు, కాకినాడ వద్ద గల గొల్లపాలెం, తంజావూరు జిల్లాలోని నాగూరు, కుంభకోణం, మధుర, శ్రీకాళహస్తి, సేలం మొదలైన పట్టణాలు కలంకారి అద్దకం పరిశ్రమకు పేరు పొందాయి. ఈ పట్టణాల్లో అద్దకపు పరిశ్రమలో నిపుణులైనవారు నేటికీ ఉన్నారు. బెంగాల్‌లో నూలు, పట్టు వస్త్రాలు కలంకారి అద్దకానికి, పంజాబు, కశ్మీరు ఉన్ని అద్దకానికి ప్రపంచ ఖ్యాతి పొందాయి. భారత్‌లో ఈ పనిని వృత్తిగా చేసుకొన్న వారిని రాష్ట్రాలవారిగా, వేరు వేరు పేర్లతో పిలుస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కొండవల్లి, బందరు, గుంటూరు, నెల్లూరు, కర్నూలు జిల్లాల్లో ఈ పని చేసే చిత్రకారుల వంశస్థులున్నారు. కొండవల్లి, బందరు పట్టణాల్లో ఆర్యక్షత్రియ చిత్రకారులు కలంకారి అద్దకానికి సంబంధించిన దిమ్మలను, అచ్చులను చెక్కడంలో, ఊహాచిత్రాలు గీసి 'సూదినీలను' తయారుచేయడంలో నైపుణ్యం సంపాదించారు. క్రమంగా ఈ వృత్తుతో పాటు కళలు నశించాయి. రంగరేఖలు, జీనిగరులు అనే వర్ణస్థలం అద్దకంలో ప్రావీణ్యం సంపాదించారు. రాష్ట్రంలోని కొన్ని పట్టణాల్లో ఉనుపులవాళ్లు ఇదే వృత్తిగా జీవిస్తున్నారు. 1866లో లండన్ ప్రదర్శనలో బందరు, శ్రీకాళహస్తి, పాలకొల్లు కలంకారి అద్దకపు బట్టలు అత్యధికంగా విక్రయించారు. వీటి నాణ్యత, నైపుణ్యం చూసి విదేశీయులు ఆశ్చర్యపోయారు. ఎంతో ప్రశంసించారు. ఇది

తెలుగు కళాకౌశల్యానికి ఉదాహరణ.

అనేక రంగుల్లో చిత్రాలను ముద్రించడం కలంకారి అద్దకం విశేషం. ఒకే వైపు అద్దకం, ఒకే చిత్రం రెండు వైపులా ముద్రించడం, లేదా వేరు వేరు చిత్రాలను అద్దడం కూడా ఈ ప్రక్రియలో భాగం. వస్త్రమంతా తెల్లగా ఉండి, బొమ్మలు రంగులో ఉండడం, అలాగే రంగు బట్టల మీద తెల్లని బొమ్మలు ఉండడం వంటి పద్ధతులు కూడా ఇందులో కనిపిస్తాయి. ఒకే బట్టమీద ఇరవై రంగుల వరకు అద్దవచ్చు. కలంకారి అద్దకం చాలా విలక్షణమైంది. ఒక బట్టమీద అనేక చిత్రాలుండి వివిధ రంగులు ఒకదానితో ఒకటి కలిసిపోకుండా దేనికది స్పష్టంగా కనిపించడమే ఈ పని గొప్పతనం. ప్రాచీన కాలం నుండి బట్టపై కుంచెలతో బొమ్మలుగీయడం, దిమ్మలతో అద్దటం, కల్లద్దకం, తళుకద్దకం అని నాలుగు పద్ధతులు వాడుకలో ఉన్నాయి.

భారత్‌లో వ్యవసాయంతో పాటు అద్దకం కూడా ప్రధాన వృత్తిగా అభివృద్ధి చెందింది. అనేకమంది ఇదే వృత్తిగా తరతరాలుగా జీవనోపాధి పొందారు. నేత యంత్రాలు వచ్చి చేతి మగ్గాలు కనుమరుగైనట్లే విదేశీ కల్పిత కృత్రిమ, రసాయన రంగుల వల్ల దేశీయ కళలు, రంగులు నాశనమయ్యాయి. వీటితో అద్దకం పరిశ్రమ వెనుకపడింది. ఆంగ్లేయులు కుటిల బుద్ధితో నాశనం చేసిన భారతీయ కళల్లో ఇది ఒకటి. నేటికీ కొన్ని రాజమందిరాల్లో, వీధి భాగవత ప్రదర్శనలో తెరల మీద, తోలుబొమ్మల్లోను, గృహాలంకరణలో వాడే చిత్రాల్లో ఈ కళానైపుణ్యం అక్కడక్కడ కనిపిస్తుంది. నిర్లక్ష్యానికి గురయిన భారతీయ సంస్కృతికి చిహ్నాలుగా నేటికీ ఇవి మిగిలి ఉండడం మన అదృష్టం. అద్దకపు కళాఖండాలను చిత్రవస్తు ప్రదర్శనశాలలో చూసి ఆనందించే దుర్లభ

పట్టింది. భారతదేశంలో ఒకప్పుడు వన్నెకెక్కిన కళను పునరుద్ధరించడం అంత సులభం కాదు. అయితే రంగులకు వనికి వచ్చే ముడివదార్థాలతో పరిశోధనలు చేసి ప్రకృతికి మేలు చేసే రంగుల తయారీ, దిమ్మలు, అచ్చులు, మూసలు రూపొందించడం వంటివి ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా అభివృద్ధి చేయవలసిన ప్రక్రియలు.

విద్యాబోధనలో వృత్తి విద్యలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. ఈ కళలను ఒక అంశంగా బోధనలో ప్రవేశపెట్టి రాబోవుతరం నేర్చుకునేందుకు వీలు కల్పించాలి. గతంలో వంశపారంపర్యంగా ఇదే వృత్తిగా జీవించిన సామాజిక వర్గం వారి జీవన విధానం అధ్యయనం చేసి పుస్తకాలుగా ముద్రించి భవిష్యత్తు తరాలకు తెలియజేయవలసిన అవసరం కూడా ఎంతైనా ఉంది.

With best compliments from

The Largest Electrical Kingdom

Tel : 0866-2566800

6699881

Fax : 6699882

NATARAJ Electricals

H.O. : # 11-25-79, 1 Town, Main Road, Vijayawada-1.

B.O. : # 11-25-381, 1 Town, Main Road, Vijayawada-1.

Dealing With

Vijaya[®]
WIRES, CABLES & P.V.C. PIPES

Finalex
WIRES & CABLES

POLYCAB[®]
WIRES & CABLES

legrand

FINECAB

PHILIPS

Schneider
Electric

website : www.natarajelectricals.com

e-mail : natarajelectricals@yahoo.co.in

ఈసారి విజయదశమి ఉత్సవం పరిమిత సంఖ్యతో మాత్రమే జరుపుకుంటున్నామని మీ అందరికీ తెలుసు. దానికి కారణం కూడా తెలుసు. కరోనా వైరస్ వ్యాపించ కుండా నివారించేందుకు సామూహిక కార్యక్రమాలను సాధ్యమైనంత తగ్గించుకుంటున్నాం. మార్చి నుంచి ప్రపంచమంతా కరోనా సంక్షోభంలో చిక్కుకోవడం వల్ల అభివృద్ధి గురించిన యోజన వెనుకబడింది. ఇక, గత విజయదశమి తరువాత చెప్పుకోదగిన అనేక పరిణామాలు జరిగాయి.

2019 విజయదశమికి ముందే పార్లమెంటు ఆమోదంతో 370వ అధికరణం రద్దయింది. నవంబర్ 9, 2019న దీపావళికి ముందు రామజన్మభూమి వివాదం మీద సర్వోన్నత న్యాయస్థానం స్పష్టమైన, చరిత్రాత్మక తీర్పు వెలువరించింది. తీర్పు వెలువడినాక భారతీయ సమాజం చూపిన సహనం, నయమనం అసాధారణమైనవి. దీని ఫలితంగా ఆగస్టు 5న అయోధ్యలో భూమిపూజ కార్యక్రమం అద్భుతంగా, స్నేహపూర్వక వాతావరణంలో, ఆనందోల్లాసాల మధ్య పూర్తయింది. త్వరలో రామమందిర నిర్మాణమూ జరుగుతుంది. రాజ్యాంగ ప్రక్రియను అనుసరించి పార్లమెంటులో పౌరసత్వ సవరణ చట్టం ఆమోదం పొందింది. పౌరుగు దేశాలలో అణచివేతకూ, వేధింపులకూ గురై వచ్చిన మన సోదర సోదరీమణులకు పౌరసత్వం ఇచ్చే ప్రక్రియను ఈ చట్టం మరింత సులభతరం, వేగవంతం చేస్తుంది. ఈ దేశాలలో మొదటి నుంచి మతపరమైన

మైనారిటీల పట్ల వివక్ష సాగుతూనే ఉంది. ఈ పౌరసత్వ సవరణ చట్టం ఏ మత వర్గానికీ వ్యతిరేకం కాదు. ఇతర దేశాల నుంచి వచ్చి పౌరసత్వం కోరుకునేవారికి ఇప్పటి రాజ్యాంగపరమైన ప్రక్రియ యథాతథంగా అమలవుతుంది. కానీ కొత్త చట్టాన్ని వ్యతిరేకించినవారు ఇది ముస్లిం జనాభాను తగ్గించడానికి జరుగుతున్న ప్రయత్నమంటూ లేనిపోని అపోహలూ, భయాలూ సృష్టించాలని చూశారు. నిరసన పేరుతో దేశంలో హింస, అరాచకాలను వ్యాపింపచేయడానికి ఈ పరిస్థితిని వాడుకోవాలని అవకాశవాదులు చూశారు. దానితో దేశంలో మతపరమైన ఉద్రిక్తతలు చెలరేగి, మత సామరస్యం దెబ్బతినే ప్రమాదం ఏర్పడింది. ఈ పరిస్థితిని చక్కదిద్దేందుకు ప్రయత్నించే లోపునే కరోనా సంక్షోభం చుట్టుముట్టింది. అయినా అల్లరిమూకలూ, అవకాశవాదులూ దేశంలో గొడవలు లేవదీయడానికి ప్రయత్నిస్తూనే ఉన్నారు. కానీ మీడియా కరోనా వారాకథనాలతో తలమునకలై ఉండడంతో వీరి కార్యకలాపాలకు పెద్దగా ప్రచారం లభించలేదు.

ప్రపంచ దేశాలన్నింటిలోనూ దాదాపు ఒకే

పరిస్థితి (కరోనా వ్యాప్తిలో) కనిపించింది. కానీ, చాలా దేశాలతో పోలిస్తే కరోనా సంక్షోభాన్ని తట్టుకోవటంలో భారత్ మరింత దృఢంగా నిలిచింది. ఆయా దేశాలు ఎదుర్కొన్న దారుణ పరిస్థితుల వంటి వాటికి గురి కాకుండా భారత్ తప్పించుకోవడానికి కారణాలున్నాయి. మన ప్రభుత్వం, పాలనా యంత్రాంగం సకాలంలో రంగంలోకి దిగి చర్యలు చేపట్టాయి. ప్రజలను అప్రమత్తం చేయడంతోపాటు అత్యవసర సేవలను అందించే బృందాలను సిద్ధం చేయడం ద్వారా పరిస్థితి చేయి దాటిపోకుండా చూడగలిగాయి. కరోనా వ్యాప్తిని అరికట్టేందుకు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తల గురించి మీడియా బాగా ప్రచారం చేసింది. దీనివల్ల సామాన్య ప్రజానీకంలో కొంతమేర భయాందోళనలు వ్యాపించినప్పటికీ, సమాజం మొత్తంలో జాగ్రూరకత, నిబంధనలను పాటించే క్రమశిక్షణ వచ్చాయి. వైరస్ సోకినవారికి చికిత్స అందించడంలో, దాని వ్యాప్తిని అరికట్టడంలో వైద్య సిబ్బంది, మునిసిపల్ సిబ్బంది, పోలీసు, ప్రభుత్వ సిబ్బంది గొప్ప భావనతో అపూర్వమైన, బాధ్యతాయుతమైన స్పందన కనబరిచారు. సొంత

‘సాంస్కృతిక నేపథ్యంతో స్వావలంబన’

నాగ్ పూర్ లో అక్టోబర్ 25న
జరిగిన విజయదశమి
ఉత్సవంలో సర్ సంఘచాలక్
పరమ పూజనీయ డా. మోహన్
జీ భాగవత్ ఉపన్యాసం

కుటుంబాలకు దూరంగా ఉంటూ, ప్రాణాలకు లెక్క చేయకుండా ఈ కరోనా యోధులు 24గంటలూ సేవలు అందించారు. పౌరులు కూడా అందు బాటులో ఉన్న వనరులను ఉపయోగించుకుని సాటివారిని ఆదుకునేందుకు ప్రయత్నించారు. సమాజంలో సంవేదన, పరస్పర సహకారం, ప్రజలు, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం మధ్య విశ్వాసం వంటివి కనిపించినా, ఈ విపత్తుర పరిస్థితులను ఆసరా చేసుకుని లబ్ధి పొందాలన్న ధోరణి కూడా అక్కడక్కడ కనిపించింది. మహిళలు కూడా స్వయంప్రేరణతో ముందుకు వచ్చి పనిచేశారు. మహమ్మారి మూలంగా ఉద్యోగాలు కోల్పోయి ఉపాధి కరువైన వారు, సొంత ఊళ్ళకు తరలిపోయినవారు ఇబ్బందులు పడినప్పటికీ చాలా సహనంతో ధైర్యంగా పరిస్థితిని ఎదుర్కొన్నారు. తమ కష్టాలను కూడా లెక్క చేయకుండా ఇతరులకు సహాయపడిన సందర్భాలూ అనేకం. స్వస్థలాలకు తరలిపోతున్న వారికి వాహన సదుపాయం కలిగించడం, వారికి మార్గంలో ఆహారం, నీరు అందించడం, రాత్రిపూట పడుకోవడానికి ఏర్పాట్లు, రోగులకు మందులు అందించే ఏర్పాట్లు చేశారు.

వలస కార్మికులకు నిత్యావసర వస్తువులను వారి ఇంటి వద్దనే అందించడం వంటి అనేక కార్యక్రమాలు మొత్తం సమాజంలో అనేకమంది చేపట్టడం కనిపించింది. కనీసీ ఎరుగని ఇలాంటి విపత్తుర పరిస్థితిని ఎదుర్కునేందుకు ఉద్యమ స్ఫూర్తితో చేపట్టిన అనేక సేవాకార్యక్రమాలు మన ప్రజలలోని ఐక్యత, సంవేదనాశీలతలకు ఉదాహరణలుగా నిలిచాయి. శుభ్రత పాటించడం, ఆరోగ్యకరమైన జీవన విధానం వంటి మన సాంప్రదాయక అలవాట్లతో పాటు, రోగనిరోధక శక్తిని పెంచే ఆయుర్వేద సూత్రాలు ఈ సమయంలో ఎంతో మేలు చేశాయి.

సమాజంలోని ఐకమత్యం, మనందరం ఒకటే అనే భావన, అపారమైన సంవేదనాశీలత, సహకారం వంటివాటిని ఆంగ్లంలో సోషల్ కాపిటల్ అంటూ ఉంటారు. ఇది ఈ కష్టకాలంలో మనకు బాగా అనుభవానికి వచ్చింది. అలాగే శతాబ్దాల పురాతనమైన మన సాంస్కృతిక విలువలు, పద్ధతులు మనకు అక్కరకు వచ్చాయి. ఈ సమయంలో సమాజంలో కనిపించిన ఐకమత్యం, ఆత్మవిశ్వాసం, సహనం వంటివి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత కొందరికి మొట్టమొదటిసారి అనుభవంలోకి వచ్చాయి. సాటివారికి సాయం చేయడం కోసం తమ ప్రాణాలను సైతం పణంగా పెట్టిన వైద్య సిబ్బంది, మునిసిపల్ సిబ్బంది, ఇతర సేవా కార్యకర్తలతో పాటు అజ్ఞాతంగా పనిచేసిన ఎంతోమందిలో జీవించి ఉన్నవారికీ, బలిదానమైన వారికీ నేను మనఃపూర్వకంగా వందనం సమర్పిస్తున్నాను. వారందరూ అభినందనీయులు. ఈ ప్రయత్నంలో ప్రాణాలు కోల్పోయినవారికి మనం శ్రద్ధాంజలి ఘడిద్దాం!

ఈ గడ్డు పరిస్థితిని దాటడానికి వివిధ రకాల సేవాకార్యక్రమాలు అవసరం. కళాశాలలు, పాఠశాలలు పునః ప్రారంభించడం, ఉపాధ్యాయులకు జీతాలు, పిల్లల ఫీజులు వంటివి కొత్త సమస్యలుగా ముందుకు రాబోతున్నాయి. సరైన ఆర్థిక వనరులు లేని పాఠశాలలు తమవద్ద పనిచేసే ఉపాధ్యాయులకు జీతాలు ఇవ్వలేని స్థితిలో ఉన్నాయి. ఉద్యోగ, వ్యాపారాలు కోల్పోయిన తల్లిదండ్రులు తమ పిల్లల ఫీజులు చెల్లించలేని పరిస్థితిలో ఉన్నారు. కాబట్టి పాఠశాలలు తెరవడానికి, ఉపాధ్యాయులకు జీతాలు, పిల్లల ఫీజుల కోసం సహాయం అందించే ప్రయత్నం జరగాలి. వలసల వల్ల అనేకమంది ఉపాధి కోల్పోయారు. ఇప్పుడు మళ్లీ ఉపాధి వెతుక్కోవాలి.

అయితే తమకు తెలిసిన రంగం కాకుండా కొత్త రంగంలో ఉద్యోగం సంపాదించాలంటే ప్రత్యేక, అదనపు నైపుణ్యం అవసరం. ఈ విధంగా ఉపాధి కోల్పోయి తమ సొంత గ్రామాలకి వెళ్లిన అందరికీ వెంటనే ఉపాధి లభించకపోవచ్చు. అలాగే ఈ సంక్షోభం మూలంగా ఆగిపోయిన వనరులను పూర్తిచేయడానికి మళ్లీ పనివారిని అన్వేషించుకోవడం మరికొందరి సమస్య. కాబట్టి వృత్తినిపుణ్యం లేని పనివారికి తగిన శిక్షణ ఇవ్వడం, వారికి ఉపాధి చూపడం చాలా ముఖ్యమైన పని. ఉపాధి లేని కుటుంబాలలో కలతలు వస్తాయి. తీవ్రమైన నైరాశ్యం వల్ల నేరాలు, ఆత్మహత్యలు పెరుగుతాయి. వీటిని నివారించడానికి కౌన్సిలింగ్ సేవలు చాలా అవసరం.

ఇలాంటి అనేక సమస్యలను దృష్టిలో పెట్టుకుని మార్చి నుంచి అవసరమున్న అన్ని స్థలాలలో స్వయంసేవకులు వివిధ రకాల సేవాకార్యక్రమాలను చేపడుతున్నారు. స్వయంసేవకులు అనేక రకాల నూతన సేవా కార్యక్రమాలను చేపట్టడంలో శక్తి వంచన లేకుండా ముమ్మరమవుతుంది. సమాజంలోని ఇతరులు కూడా ఈ సమస్యలను గుర్తించి దీర్ఘకాలిక పరిష్కారాలను అన్వేషించే ప్రయత్నం చేస్తారని ఆశిస్తున్నాను.

ఇప్పటికీ కూడా ఈ వైరస్ గురించి ప్రపంచానికి పూర్తిగా తెలియలేదు. ఇది రూపాన్ని మార్చుకుంటు వేగంగా విస్తరిస్తున్న విషతుల్యమైన వైరస్. దీని తీవ్రత తగ్గిందని మనకు తెలుసు. అయినా ఇంకా చాలాకాలం పాటు దీనితో కలిసి సహజీవనం చేస్తూనే, దాని నుంచి రక్షించుకుంటూ ఉండాలి. అలాగే ఈ సంక్షోభం మూలంగా తలెత్తిన ఆర్థిక సమస్యల నుండి, సామాజిక సమస్యల నుండి, తోటివారిని కాపాడే పనికి మౌనమే వాలి. భయం, ఆందోళనలకు గురి కాకుండా అప్రమత్తంగా, వ్యూహాత్మకంగా వ్యవహరించాలి. అన్ని పనులలో చురుకుగా ఉండాలి. సామాజిక జీవనం మళ్లీ యథాస్థితికి వస్తున్న తరుణంలో వైరస్ వ్యాప్తిని అరికట్టడం కోసం సూచించిన నిబంధనలను మనం పాటించడమే కాక, ఇతరులూ పాటించేందుకు ప్రోత్సహించడం మన నైతిక కర్తవ్యం.

ఈ మహమ్మారిని ఎదుర్కొనే క్రమంలో మన సమాజానికి సంబంధించిన అనేక విషయాలు వెల్లడై నాయి. ప్రపంచం అంతర్ముఖియై ఆలోచించడం ప్రారంభించింది. ప్రపంచ ఆలోచనాధోరణి మారింది. ఇప్పుడు 'న్యూ నార్మల్' అనే మాట ఎక్కువగా వినిపిస్తోంది. కరోనా పరిస్థితులవలన జనజీవనం స్తంభించి పోయింది. దైనందిన జీవితానికి సంబంధించిన వసులన్నీ నిలిచిపోయాయి. మన జీవితంలో ప్రవేశించిన కృత్రిమ విషయాలూ ఆగి పోయాయి. శాశ్వతమైన, అవసరమైన విషయాలు కొనసాగుతున్నాయి. లాక్డౌన్ అమలులోకి వచ్చిన వారం లోపునే గాలి ఎంతో శుభ్రపడినట్లు మన అనుభవానికి వచ్చింది. బావులు, చెరువులు, నదులలో నీరు స్వచ్ఛంగా తయారైంది. మన ఇంటి ప్రాంగణంలో, తోటలలో వక్షల కిలకిలారావాలు మళ్లీ వినిపించసాగాయి. ఆస్తులు కూడబెట్టడంలో, కూడబెట్టినది అనుభవించడంలోనే సమయ మంతా వెచ్చిస్తున్న మనకు కరోనా కారణంగా ఒక్కసారిగా వచ్చిన వెసులుబాటుతో జీవితంలో నిజమైన సంతోషం ఏమిటో గుర్తుకు వచ్చింది. విలువల ప్రాముఖ్యం తెలిసింది. కరోనా సంక్షోభం మూలంగా ఏది శాశ్వతం, ఏది తాత్కాలికం, ఏది సరైనది, ఏది నిరుపయోగ మైనది అనే విషయాలు ప్రపంచ మానవాళికి తెలిసివచ్చాయి. మన సాంస్కృతిక విలువలు తిరిగి మనందరిలో పునరుజ్జీవం పొందాయి.

దేశకాల పరిస్థితులకనుగుణంగా ఈ జీవన విలువలను అందుకోవడంలో కుటుంబాలు నిమగ్నమయ్యాయి.

ఇప్పుడు ప్రపంచం కుటుంబ వ్యవస్థ ప్రాముఖ్యతను, ప్రకృతితో కలిసిమెలసి జీవించటం లోని గొప్పతనాన్ని అర్థం చేసుకునే దిశగా ప్రయాణిస్తున్నది. ఈ ఆలోచన కరోనా కారణంగా కలిగిన ప్రతిక్రియతో కూడిన తాత్కాలిక అంశమా? లేక శాశ్వతమైనదా అన్నది కాలమే నిర్ణయిస్తుంది. ఒకటి నిజం. ఈ సంక్షోభం మానవాళిని కీలకమైన జీవనవిలువల వైపు ఆయస్కాంతంలా ఆకర్షించింది. ఇప్పటివరకు మార్కెట్ శక్తుల ఆధారంగానే ప్రపంచాన్ని ఏకం చేయాలనుకునే ధోరణి ప్రబలంగా ఉండేది. ఈ సంక్షోభం మూలంగా తమ శక్తి, వనరులకు తగినట్లుగా వ్యవహరిస్తూ పరస్పరం సహకరించుకోవాలన్న ధోరణి ప్రతి దేశానికీ వ్యాపించింది. 'స్వదేశీ' విధానానికి మరోసారి ప్రాధాన్యం పెరిగింది.

వైరస్ వ్యాప్తిలో చైనా ప్రాత్ర గురించి భిన్న కథనాలు వినిపిస్తున్నా తన ఆర్థికశక్తి, యుద్ధోన్మాదాలతో సరిపాధ్యులో మన భూభాగాలను ఆక్రమించు కునేందుకు ఆ దేశం చేసిన ప్రయత్నాలు ప్రపంచానికి స్పష్టంగా తెలుస్తూనే ఉన్నాయి. భారత ప్రభుత్వం, పాలనా విభాగం, సైన్యం, ప్రజలు ఈ దాడిని ధైర్యంగా ఎదుర్కొని, తగిన విధంగా జవాబు చెప్పారు. ఈ దృఢ సంకల్పం, ఆత్మాభిమానం, పరాక్రమం చైనాను నిర్హితపరచాయి. రాబోయే రోజులలోనూ మనం ఇదే జాగరూకతనూ,

దృఢత్వాన్నీ కొనసాగించాలి. చైనా విస్తరణవాద, దుందుడుకు ధోరణి ప్రపంచానికి కొత్తేమీకాదు. ఇరుగుపొరుగు దేశాలతో సంబంధాలను మరింత మెరుగుపరచుకోవడం, అంతర్జాతీయ సంబంధాలను పటిష్టపరచుకోవడం, సైనిక సామర్థ్యం పెంచు కోవడం, అంతర్గత భద్రతను కాపాడుకోవడమే చైనా ఆర్థిక, వ్యూహాత్మక దుష్టపన్నాగాలకు విరుగుడు. మన ప్రభుత్వ విధానాలు ఆ దిశగానే సాగుతున్నాయి. శ్రీలంక, బంగ్లాదేశ్, నేపాల్, మయన్మార్ (బ్రహ్మ దేశం) వంటి పొరుగు దేశాలతో మనకు స్నేహ పూర్వక సంబంధాలతోపాటు నైతిక విలువలు, విధానాల విషయంలోనూ సామ్యం ఉంది. ఈ దేశాలతో సంబంధాలను మరింత పటిష్టపరచు కోవడం త్వరితగతిన జరగాలి. అందుకు అభిప్రాయ భేదాలనూ, చిరకాలంగా నలుగుతున్న వివాదాలనూ సత్వరం పరిష్కరించుకోవాలి. మనం అందరితో స్నేహాన్నీ కోరుకుంటాం. అది మన స్వభావం. కానీ మన మంచితనాన్ని బలహీనతగా, చేతగానితనంగా భావించి, పశుబలంతో దాడిచేసి మనల్ని బలహీన పరచడానికీ, విచ్చిన్నం చేయడానికీ జరిగే ప్రయత్నాలను మాత్రం అంగీకరించం. మనను విమర్శించేవారు ఈ విషయాన్ని గమనించాలి. భారతమాత వీరపుత్రుల శౌర్యపరాక్రమాలు, స్వాభిమానంతో కూడిన నాయకుల ప్రవర్తన, ప్రజల అపారమైన సహనం వంటివి చైనాకు సరైన సందేశాన్నే పంపాయి. దీనితో చైనా తన ధోరణిని మార్చుకుంటుందనే భావిస్తున్నాం. అలా కాకుండా తన దుడుకు వైఖరినే కొనసాగిస్తే ఎదుర్కొనేందుకు దేశ ప్రజానీకం సిద్ధంగా, అప్రమత్తంగా ఉన్నారనే స్పష్టమవుతోంది.

దేశరక్షణ, సార్వభౌమత్వం విషయాలలో దేశం వెలుపలి నుంచి ఎదురవుతున్న సవాళ్లతోనే కాదు, నిరుడు దేశం లోపల జరిగిన పలు సంఘటనలు కూడా మనం కలిసిమెలసి ఉండడం, జాగరూకతతో ఉండడంతో పాటు; ప్రభుత్వం, పాలనావిభాగాలు నిరంతరం అప్రమత్తంగా ఉండవలసిన అవసరం గురించి హెచ్చరిస్తున్నాయి. ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో అధికారం కోసం పోటీ పడటం సహజం. కానీ ఆ పోటీ ఆరోగ్యకరంగా ఉండాలి. అది శత్రువుల మధ్య యుద్ధంలా ఉండకూడదు. సామాజిక వ్యవస్థను బలహీనం చేసే ద్వేషం, శత్రుత్వం, పగల మాదిరిగా పరిణమించరాదు. పోటీదారుల మధ్య తేడాలను ఆసరాగా చేసుకుని ఈ దేశంలోని వైవిధ్యాన్ని

KESHAV MEMORIAL EDUCATIONAL SOCIETY

(ESTD. - 1940)

Ph : 040 - 2322 7009

KESHAV MEMORIAL HIGH SCHOOL E/M

Himayathnagar, Hyderabad - 500 029. | Ph : 040 - 2326 4222

KESHAV MEMORIAL JUNIOR COLLEGE E/M

(Recognized by Government of T.S.) Code : 61014

Himayathnagar, Hyderabad - 500 029 | Ph : 040 - 2322 6470

Courses : MPC - EAMCET | MEC - CA FOUNDATION
MPC, MEC, CEC - REGULAR

KESHAV MEMORIAL INSTITUTE OF COMMERCE & SCIENCE'S

(Affiliated to Osmania University) | Ph : 040 - 2322 4651

KESHAV MEMORIAL INSTITUTE OF TECHNOLOGY (KMIT)

(Approved by AICTE and Affiliated to JNTUH) | Ph : 040 - 2326 1407

NEIL GOGTE INSTITUTE OF TECHNOLOGY (NGIT)

(Approved by AICTE, Affiliated to Osmania University)

Uppal, Hyderabad - 500 088. Ph .040-29888261, 29888262

KESHAV MEMORIAL COLLEGE OF LAW (KMCL)

(Approved by Bar Council of India and Affiliated to Osmania University)

Ph : 040 - 2326 4945 | LL.B., 3 YDC & 5 YDC

KESHAV SMARAK JUNIOR COLLEGE

(Recognized by Government of T.S.) Code : 61396

Barkatpura - 500 027 | Ph : 9948075993, 9100134136

Courses : MPC - EAMCET | MPC - JEE MAINS | MPC - ADVANCE

Narayanaguda, Hyderabad - 500 029.

విభేదాలుగా చిత్రించి, ప్రజల మధ్య చీలిక తేవడానికి ప్రపంచంలోని కొన్ని శక్తులు యత్నిస్తున్నాయి. కానీ అవి అనుకున్న పని జరిగే అవకాశం మనం ఇవ్వకూడదు. సమాజంలో నేరాలు, హింసకు పాల్పడేవారిని వెంటనే గుర్తించి, అదుపులోకి తీసుకునే విధంగా ప్రభుత్వ సంస్థలు ప్రజల సహకారంతో పనిచేయాలి. మన చర్యలు అరాచక శక్తులకు అవకాశంగా మారకుండా జాగ్రత్తపహించాలి. దానికోసం మనం అన్ని మతాలు, ప్రాంతాలు, కులాలు, భాషలకు చెందినవారి పట్ల ఒకే సంవేదన కనపరచాలి. రాజ్యాంగ నిబంధనలకు లోబడి వ్యవహరించాలి. దురదృష్టవశాత్తు ప్రజా స్వామ్యం, రాజ్యాంగం, చట్టం, సెక్యూలరిజం అంటూ మన సామాజిక, సాంస్కృతిక విలువలను వ్యతిరేకించేవారే సందేశాలు ఇస్తున్నారు. ప్రజలను భ్రమలోకి నెట్టేసి గందరగోళానికి గురిచేస్తున్నారు. ఆగస్టు 29, 1949 నాటి రాజ్యాంగ సభలో డా. భీష్మరావ్ అంబేద్కర్ ఇలాంటి శక్తులను గురించి చెప్పి దానికి 'అరాచకత్వపు పరిభాష' (grammar of anarchy) అనే మాటను ఉపయోగించారు. మనం అలాంటి శక్తులను గుర్తించి, వారి కుట్రలు, కుతంత్రాలు గురించి మన సోదర సోదరీమణులను అప్రమత్తం చేయాలి.

సంఘం (ఆర్ఎస్ఎస్) గురించి ఎలాంటి అపోహలు కలగకుండా ఉండేందుకు సంఘం ఉపయోగించే పరిభాష, అలాగే ఆ పదాలు ఏ సందర్భంలో ప్రయోగిస్తాం, వాటి తాత్పర్యం

తప్పనిసరిగా తెలియాలి. హిందుత్వం అనేది అలాంటి ఒక మాట. ఈ పదానికి పూజా వద్దతులతో సంబంధాన్ని కలిపి సంకుచితం చేశారు. సంఘం అలాంటి సంకుచిత అర్థంలో ఈ పదాన్ని ఉపయోగించదు. ఈ పదం దేశానికి గుర్తింపును తెచ్చింది. అలాగే ఆధ్యాత్మిక పునాదిగా ఉన్న మన పరంపరను గుర్తుచేస్తుంది.

నిరంతరమూ, సనాతనమూ అయిన, విలువైన సమస్త సంపదలతో వ్యక్తపరిచే పదంగానే హిందుత్వం అన్న పదాన్ని సంఘం ఉపయోగిస్తున్నది. కాబట్టి ఈ పదాన్ని గౌరవించేవారు, అన్నికాలాలలో ఉపయోగపడే హిందూ సాంస్కృతిక విలువలను ఆచరించేవారు, ఈ విలువలను ఫలప్రదం చేయ గలిగినవారు, ఈ హిందూ సంస్కృతికి చెందిన పూర్వీకుల పరంపరను, గౌరవాన్ని హృదయ పూర్వకంగా తమదిగా భావించే 130 కోట్లమంది ప్రజానీకమంతటికీ ఆ పదం వర్తిస్తుందని సంఘం భావిస్తున్నది. ఈ పదానికి ఉన్న సరైన అర్థాన్ని తెలుసుకోకపోతే ఈ సమాజంతో, దేశంతో మన బంధం పూర్తిగా తెగిపోతుంది. మనలో మనకు కలహాలు సృష్టించాలనుకునేవారూ, విదగ్ధులను కునేవారూ మాత్రమే అందరినీ కలిపి ఉంచగలిగే 'హిందూ' అనే ఈ పదం గురించి రాద్ధాంతం చేస్తుంటారు. హిందూ చింతనలో భాగమైన ఈ వైవిధ్యాన్ని తమ వేర్పాటువాదానికి ఆధారం చేసుకుంటారు. 'హిందూ' అంటే ఒక మత సంప్రదాయం కాదు, ఒక ప్రాంతంలో వుట్టినది కాదు, ఏదో ఒక కులానికి జాగీరు కాదు, ఒక భాషకు చెందినవారిని గుర్తించే పదమూ కాదు. అనేక

ప్రత్యేకతలు కలిగిన, ఒక అపారమైన నాగరికతకు సంబంధించినదీ, అందరికీ చోటు కల్పించి, మానవ సంస్కృతి అనే విశాల భావనతో అందరిని కలిపి ఉంచే భావాత్మక ఏకత్వాన్ని సూచించేదీ ఈ 'హిందూ' పదం. కొందరికి ఈ పదాన్ని ఆమోదించడంలో అభ్యంతరాలు ఉండవచ్చును. కానీ, ఇదే భావాత్మక ఏకత్వాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని వారు మరేదైనా పదాన్ని ఉపయోగిస్తామంటే అభ్యంతరం లేదు.

అయితే, దేశ సమైక్యత, భద్రతలను దృష్టిలో పెట్టుకుని హిందూ అనే పదాన్ని తమదిగా భావించి, స్థానికంగాను, విశ్వవ్యాప్తంగాను ఉన్న వివిధ అర్థాలను నమస్వయం చేయడానికి సంఘం ప్రయత్నిస్తున్నది. హిందూస్థాన్ 'హిందూ రాష్ట్రం' అని సంఘం అన్నప్పుడు అందులో రాజకీయ అధికారంతో ముడిపడిన ఆలోచన ఏదీ ఉండదు. హిందూత్వమే ఈ దేశం గుర్తింపు. ప్రతి ఒక్కరి సామాజిక, కౌటుంబిక, వృత్తి, వ్యక్తిగత జీవితాలలో ప్రతిఫలించే విలువలన్నీ హిందూ సామాజిక, సాంస్కృతిక సంప్రదాయాల నుండి వచ్చినవే కాబట్టి హిందూత్వం మన దేశపు అస్తిత్వమని, గుర్తింపు అని సంఘం భావిస్తుంది. ఈ భావాత్మక ఏకత్వాన్ని అనుభవించడానికీ, హిందూ పద్ధతిలో జీవించడానికీ ఎవరూ తమ మత సంప్రదాయాలను, భాషను, ప్రాంతీయ గుర్తింపును వదులుకోవలసిన అవసరం లేదు. కేవలం ఆధిపత్య ధోరణిని వదులుకోవాలి. వేర్పాటువాద భావాలను కూడా స్వయంగా, మనఃపూర్వకంగా వదులుకోవాలి.

మీ చేతికి ఆధికారం, ఆధిపత్యం వస్తాయంటూ పిడివాదాన్నీ వేర్పాటు వాదాన్నీ ప్రోత్సహించే,

ప్రేరేపించే ద్వేషపూరిత, స్వార్థశక్తుల బారిన పడకుండా జాగ్రత్త వహించాలి.

* * *

దేశంలోని షెడ్యూల్డ్ కులాలు, తెగలు; మైనారిటీలు అని వ్యవహరించేవారి ద్వారా వేర్పాటువాద బీజాలను నాటేందుకు, భిన్నత్వంలోనే అంతర్లీనంగా ఉన్న ఏకత్వాన్ని నాశనం చేసేందుకు చాలా ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. వేర్పాటు వాదాన్ని ప్రోత్సహించేవారు ఆ సమూహంలో చేరి వారికి నేతృత్వం వహిస్తూ 'భారత్ తెరే తుక్తే హోంగే' (భారత్ ముక్కలవుతుంది) అంటూ నినాదాలు చేస్తున్నారు. రాజకీయ స్వార్థం, వేర్పాటువాద, విచ్ఛిన్నకర ధోరణులను ప్రవేశపెట్టాలనే దురుద్దేశంతో, దేశం పట్ల ద్వేషాన్ని నింపుతూ భారతీయ ఏకత్వతకు వ్యతిరేకంగా పనిచేస్తున్నారు.

దీనిని అర్థం చేసుకొని ధైర్యంతో, ఓర్పుతో ముందుకెళ్లాలి. రెచ్చగొట్టే శక్తుల బారినపడకుండా మనం రాజ్యాంగానికి, చట్టానికి లోబడి శాంతియుతమైన మార్గాల్లో అందరిని కలుపుకుని వెళ్లాలనే ఏకైక లక్ష్యంతో సమాజ కార్యంలో లీనం కావాలి. ఇలాంటి సంయమనం, సంతులన ధోరణి, సద్భావనతో కూడిన వ్యవహారం వల్ల పరస్పరం విశ్వాసం కలుగుతుంది. ఇలాంటి వాతావరణంలోనే ప్రశాంతమైన మనసుతో సమన్వయం సాధించడం ద్వారా సమస్యకు పరిష్కారం లభిస్తుంది. ఇతరుల ప్రయోజనాలను కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని వ్యవహరించగలుగుతాం. దీనికి భిన్నమైన ఆచరణ పరస్పర అవిశ్వాసాన్ని పెంచుతుంది. ఒకరిపై ఒకరికి నమ్మకం లేకపోవడం వల్ల సమస్యకు సమాధానం లభించదు. సమన్వయ అర్థం చేసుకోలేని స్థితి కూడా ఏర్పడుతుంది. కేవలం ప్రతిక్రియ, విద్వేషం, భయం, నియంత్రణ లేని హింస ఊపందుకుంటాయి. ఫలితంగా పరస్పరం దూరంకావడం ద్వారా విరోధం పెరుగుతుంది.

ఈ వ్యవహారంలో మనందరం ఒకరిపట్ల ఒకరు సంయమనంతో సాహసోపేతంగా వ్యవహరిస్తూ, విశ్వాస, సౌహార్దాలను పెంచడానికి అందరూ సత్తాన్ని స్వీకరించాలి. రాజకీయ ప్రయోజనాల దృష్టితో ఆలోచించే ప్రవృత్తిని తొలగించుకోవాలి. భారత్ నుండి భారతీయతను వేరుచేసి జీవించలేరు. ఇలా చేసే ప్రయత్నాలన్ని అపఖ్యాతి పాలు కావటం మన కళ్ల ముందే జరిగింది. మన అభివృద్ధి జరగాలంటే మనందరమూ ఏకం కావాలనే

వాస్తవాన్ని దృష్టిలో ఉంచుకోవాలి. భావాత్మాక ఐకమత్యం, చైవిధ్యాలను స్వీకరిస్తూ, వాటిని గౌరవించే భావన, మూలంలో హిందూ సంస్కృతి, హిందూ పరంపర, హిందూ సమాజంలోని స్వీకరించే ప్రవృత్తి, సహిష్ణుత భారతదేశంలో ఉన్నాయన్న విషయాన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి.

సంఘంలో ప్రతి వ్యక్తి 'హిందూ' పదాన్ని తరచూ

పలుకుతుంటారు. కానీ దీనికి సంబంధించి అనేక విషయాలు ప్రస్తుతం చర్చకి వస్తున్నందు వల్ల ఈ పదాన్ని గురించి వివరించాల్సివచ్చింది. అలా తరచూ చర్చకు వస్తున్న విషయాల్లో ఒకటి, 'స్వదేశీ'. స్వదేశీ పదంలోని 'స్వ' అంటేనే హిందూత్వం. ఆ శాశ్వత, సనాతన తత్వం వల్లనే మనకు ఇంతటి సమన్వయ, సహకార, సహన

★ Ready to
Occupy

GEV
RADHA MADHAV
Luxury Lifestyle at its Best !

LEADING THE CHANGE

PROMOTERS
GEV

Vijayawada Office
GEV PROJECTS

60-9-10, Old Pinnamaneni Poly Clinic Road, Siddharath Nagar, Vijayawada - 520 010, A.P.
Tel : 0866-2485526, 2485527 | e-mail : vijayawada@gev.in | Web : www.gev.in

Visakhapatnam Office
GEV PROJECTS

D.No. 36-3/1, MIG - 77, Pithapuram Colony, Visakhapatnam - 530 017, A.P.
Tel : 0891-2754525 | e-mail : vizag@gev.in

Call : +91 95054 95054
e-mail : sales@gev.in | www.gevradhamadhav.com

ధోరణి అలవడినాయి. దాని మూలంగానే స్వామి వివేకానంద అమెరికాలో కుటుంబ భావనతో ప్రపంచాన్ని దర్శిస్తూ, సర్వధర్మ సమభావనతో కూడిన పిలుపునిచ్చారు. ప్రఖ్యాత కవి, రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ కూడా భారతీయ పునరుజ్జీవనానికి ఈ తత్వద్ృష్టి ఆధారమని తన 'స్వదేశీ సమాజ్' పుస్తకంలో పేర్కొన్నారు. ఈ విషయాన్నే అరవిందులు తమ ఉత్తరపాద ఉపన్యాసంలో ప్రస్తావించారు. 1857 తరువాత ఇక్కడి సమాజంలో జరిగిన మేధోమథనం, ఇక్కడి జాతీయ సంస్థలు ఎదుర్కొన్న అనుభవాలు మొదలైనవన్నీ మన రాజ్యాంగ పీఠికలో ప్రతిఫలిస్తున్నాయి. అదే భారతీయ తత్వం. ఈ 'స్వ' తత్వమే మన అన్ని కార్యకలాపాలకు, ఆలోచనలకు మూలం కావాలి. మన ప్రయత్నాలు, వాటి పరిణామాలు ఈ సూత్రానికి అనుగుణంగానే ఉండాలి. అలా జరిగినప్పుడు మాత్రమే భారత్ స్వావలంబన సాధించినట్లు. ఉత్పత్తి కేంద్రాలు, కార్మిక శక్తి, ఆర్థిక లాభాలు, ఉత్పత్తి హక్కు మొదలైనవన్నీ జాతీయ నియంత్రణలో ఉండాలి. అయితే స్వదేశీ విధానానికి అది ఒక్కటే నరిపోదు. స్వావలంబనతో, అహింసా పథం కలయికే స్వదేశీ అని వినోబా భావే చెప్పారు. జాతీయ

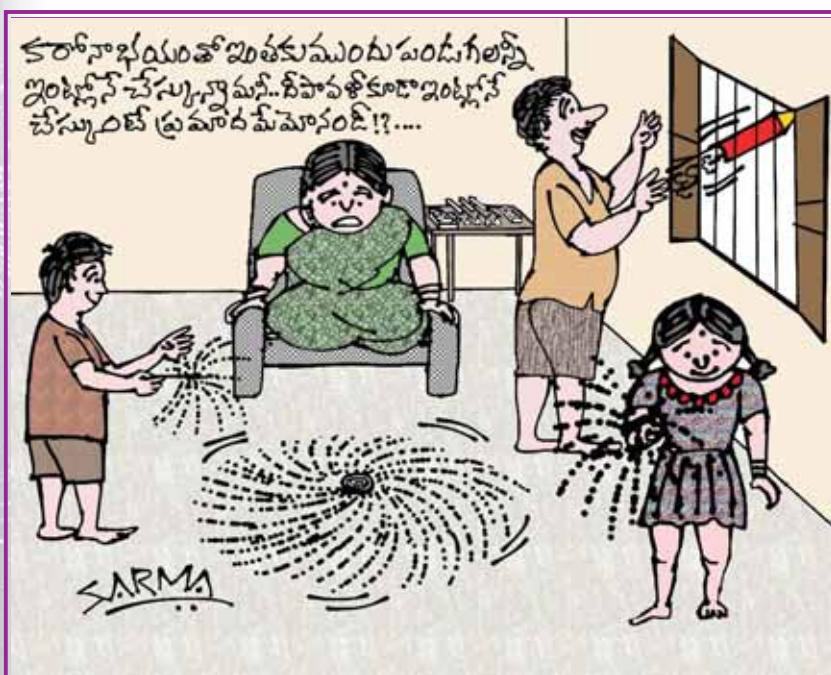

స్వావలంబన, సార్వభౌమత్వం సాధించి అంతర్జాతీయ సహకారాన్ని పొందే స్థితినే స్వదేశీ అని, దత్తోపంత్ రేంగ్డే అన్నారు. అది వస్తువులు, సేవలకంటే మించిన విషయమని ఆయన చెప్పారు. కనుక ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యాన్ని, స్వావలంబనను సాధించడానికి, అంతర్జాతీయ సహకారాన్ని పొందడానికి మనం కొత్త సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని తెచ్చే విధేశీ కంపెనీలను ఆహ్వానిస్తాం. కానీ, అవి మనకు సమ్మతమైన పద్ధతులలో, పరిస్థితులలో పనిచేయడానికి సిద్ధపడాలి.

స్వావలంబన అంటే స్వీయ అస్తిత్వంపై ఆధారపడి కార్యకలాపాలు సాగించడం. మన ధోరణి మన లక్ష్యాన్నీ, మన మార్గాన్నీ నిర్ధారిస్తుంది. ప్రస్తుతం

ప్రపంచం అనుసరిస్తున్న పద్ధతుల ద్వారా మనం కూడా కొంత విజయాన్ని సాధించవచ్చును గాక. కానీ అందులో 'స్వ' అనేది ఉండదు. ఉదాహరణకు వ్యవసాయ విధానం రైతుకు విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగుమందుల కొనుగోలుపై పూర్తి అధికారం ఇవ్వాలి. అవసరమైతే పక్కనే ఉన్న గ్రామం నుంచి తెప్పించుకోగలిగిన స్వేచ్ఛ, అవకాశం ఉండాలి. అలాగే అతనికి పంటల నిల్వ వంటి విషయాల్లో పూర్తి అవగాహన కల్పించాలి. మనకు విస్తృతమైన, వ్యవసాయ చరిత్ర ఉంది. అందువల్ల ఆధునిక వ్యవసాయ పద్ధతుల గురించి అవగాహన కల్పిస్తూనే కాలపరీక్షకు నిలచిన సంప్రదాయ పద్ధతులను కూడా కొనసాగించే స్వేచ్ఛ రైతుకు ఇవ్వాలి. కేవలం లాభాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని చేసే పరిశోధనలు, ప్రైవేటు కంపెనీల ఒత్తిడులు, మధ్య దళారుల బెడద లేకుండా రైతు తన పంటను తనకు తోచిన చోట అమ్ముకునే వీలు, వెసులుబాటు కల్పించగలిగితేనే అది సరైన స్వదేశీ వ్యవసాయ విధానం అవుతుంది. ఈ మార్పులన్నీ ఒకేసారి అమలు చేయడానికి వీలు కాకపోవచ్చును. అయితే ఈ మార్పులను సాధ్యమైనంత త్వరగా తీసుకువచ్చే వాతావరణాన్ని నిర్మించాలి.

'స్వ'ను ఆధారం చేసుకుని ఆర్థిక, వ్యవసాయ, కార్మిక, ఉత్పత్తి, విద్యా విధానాలను రూపొందించడానికి ఇటీవల సకారాత్మక ప్రయత్నం జరిగింది. ఎన్నో చర్చలు, సలహాలు, సంప్రదింపుల తరువాత నూతన విద్యావిధానం అమలుచేశారు. విద్యారంగానికి చెందినవారందరితోపాటు సంఘం కూడా కొత్త విధానాన్ని ఆహ్వానించింది. 'వోకల్ టు లోకల్' అనే నినాదం కూడా స్వదేశీకి అనేక దారులు తెరచింది. అయితే ఈ ప్రక్రియలన్నీ నజావుగా సాగి, సత్ఫలితాలు ఇవ్వాలంటే సునిశితమైన పర్యవేక్షణ,

With Best Compliments from :

KRISHNADAS & CO.

JEWELLERY EXPORTERS & IMPORTERS
(Appointed Jewellery Valuer, Govt. of India)

Amrutha Hills, Topaz Building, Green Lands Road,
Somajiguda, Hyderabad - 500 082. INDIA
Email : kdjewels@gmail.com

Off : 040-6661 6566, 2340 3430
Res : 040 - 2354 1271 | Fax : 040 - 2340 7723

KISHANDAS & CO.

(HERITAGE HYDERABAD)

6-3-1111/3, Nishad Baug Layout, Begumpet - 16, Hyderabad.

Ph : 040 - 2340 3000 / 2844 | Cell : + 91 70457 92992

e-mail : info@kishandas.in

పరిశీలన ఉండాలి. కాబట్టి స్వ తత్వాన్ని పూర్తిగా అర్థం చేసుకుని, ఆచరించగలిగితేనే మనం సరైన దిశలో వెళ్లగలుగుతాం.

అభివృద్ధిలో సంఘర్షణ అనివార్యమైనదిగా భారతీయతత్వం పరిగణించదు. అన్యాయాన్ని అంతం చేయడానికి సంఘర్షణ చిట్టచివరి మార్గమని చెబుతుంది. ఇక్కడ సహకారం, సమన్వయాలపై ఆధారపడి అభివృద్ధి సాగింది. కాబట్టి వివిధ రంగాలలో స్వావలంబన సాధించడానికి ఏకాత్మ భావన చాలా కీలకం. పరస్పర సహకారంతో, సమన్వయపూర్వక కృషితో దేశం మొత్తం సాధించే అభివృద్ధినే స్వావలంబన అనవచ్చును. శరీరంలోని అవయవాలన్నీ ఒకదానిపై మరొకటి ఆధారపడి పనిచేసినట్లు, ఒక విధానాన్ని రూపొందించేవారు కలసి పనిచేసినప్పుడే పరస్పర విశ్వాసం, ఐక్యతా భావంతో వ్యవహరించినప్పుడే ఆ పని సాధ్యపడు తుంది. ఏదైనా విషయాన్ని అందరూ కలసి చర్చించడం, ఆ చర్చ ద్వారా ఒక నిర్ణయానికి రావడం, నిర్ణయించిన విధంగా పరస్పర సహకారంతో కార్యాన్ని నిర్వహించడం అనే పద్ధతి కుటుంబం నుంచి సమాజం దాకా కనిపించే ప్రక్రియే.

**సమానో మంత్రః సమితిః సమానీ
సమానం మనః సహచిత్తమేషామ్
సమానం మంత్రమభిమంత్ర ఏవః
సమానీన వో హవిషా జుహోమి**

(మన మాట ఒకటి అగునుగాక, మన స్వరం ఒకటి అగునుగాక, మన మనసులు వివేకవంతమైన ఆలోచనలతో ఒకటి అవునుగాక, ఒకే లక్ష్యాన్ని కలిగిన మనం, ఏకత్వాన్నే ఆరాధింతుముగాక).

అదృష్టవశాత్తూ, ప్రతి ఒక్కరి మనసులో, అన్ని విషయాలపై అలాంటి విశ్వాసాన్ని పెంపొందించే సామర్థ్యం నేటి రాజకీయ నాయకత్వం కలిగి ఉందని ఆశించవచ్చు. ప్రజలు, ప్రభుత్వం మధ్య పరిపాలన స్థాయి తగినంత సున్నితంగా పారదర్శకంగా ఉండటం ద్వారా ఈ పని మరింత సమగ్రంగా జరుగుతుంది. అందరి సమ్మతితో తీసుకున్న నిర్ణయాలు మార్పు లేకుండా అమలు జరుగుతున్నట్లు ఎప్పుడైతే కనిపిస్తుందో అప్పుడు ఆ సమన్వయం, సమ్మతి వాతావరణం ఇంకా

బలపడుతుంది. ప్రకటించిన విధానాల అమలు చివరి స్థాయి వరకు ఎలా జరుగుతుందనే దానిపై అవగాహన, నియంత్రణ ఎల్లప్పుడూ ఉండడం కూడా అవసరం. విధాన రూపకల్పనలో దాని అమలులో సంసిద్ధత, పారదర్శకతతో వ్యవహరించడం వల్ల మార్పుల ప్రయోజనాలను ఆశించిన రీతిలో పూర్తిగా పొందవచ్చు.

కరోనా పరిస్థితిలో మేధావులు, ప్రణాళిక సంఘ నిపుణులందరి దృష్టి ఒకటే. అది, దేశ ఆర్థిక, వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను వికేంద్రీకరించి చిన్న, మధ్యతరహా పరిశ్రమలు, ఉపాధి కల్పన, స్వయం ఉపాధి, పర్యావరణ హితం చేకూర్చే అన్ని రంగాలను త్వరితగతిన స్వావలంబన దిశగా తీసుకెళ్లేందుకు ప్రయత్నించడం. ఈ రంగాల్లో పనిచేసే మన చిన్న, పెద్ద పారిశ్రామికవేత్తలు, రైతులు మొదలైన వారందరూ ముందుకు వచ్చి దేశం కోసం దీనిని విజయవంతం చేయాలన్న ఆసక్తిని ప్రదర్శిస్తున్నారు. పెద్ద దేశాలు, బలమైన ఆర్థికశక్తులతో పోటీ పడుతున్న వారికి ప్రభుత్వం అండగా నిలవాలి. కరోనా పరిస్థితి కారణంగా, ఆరునెలల విరామం తర్వాత మళ్లీ నిలదొక్కుకోవటానికి వారికి ప్రభుత్వ సహకారం ఉపయోగపడుతుంది.

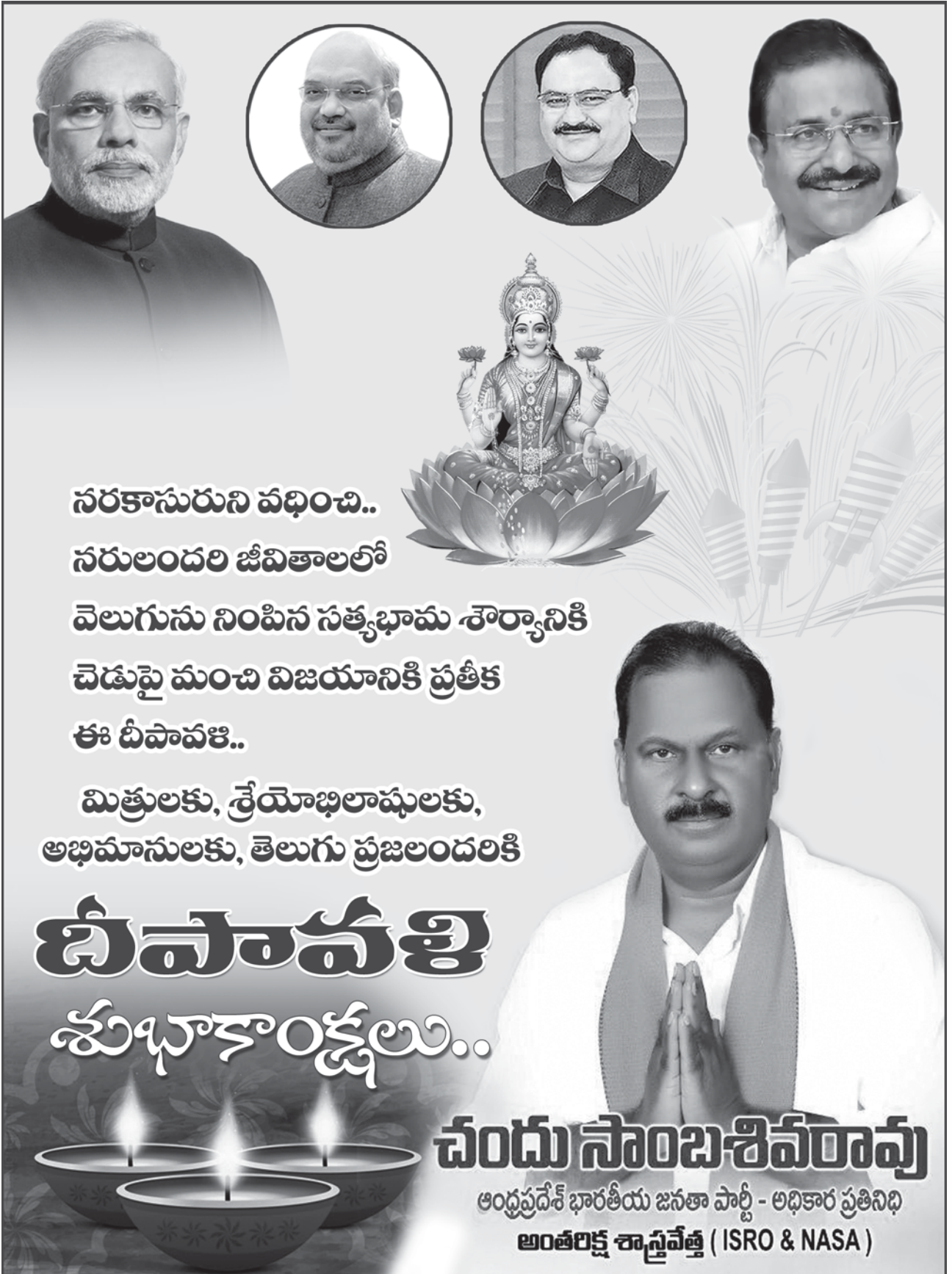
దేశ పురోగతికి సంబంధించి మన భావాలనూ, ఈ భూమినీ ఆధారంగా చేసుకొని, మన నేపథ్యంతోనే మార్గాన్ని ఏర్పరుచుకోవాలి. ఆ దారి, గమ్యం మన జాతీయ సాంస్కృతిక ఆకాంక్షకు అనుగుణంగా ఉండాలి. మనం ప్రతి ఒక్కరిని సమ్మతితో,

సానుకూల దృక్పథంతో ఆ ప్రక్రియలో పాల్గొనేలా చేయాలి. సాధ్యమైనంత కచ్చితంగా, పారదర్శకంగా పథకాల అమలు జరగాలి. ఈ అభివృద్ధి ఫలితాలు చివరివ్వకే వరకు చేరుకుంటే, మధ్యవర్తుల దోపిడీ ఆగిపోతుంది. భగవంతుని స్వరూపమైన ప్రజలు నేరుగా అభివృద్ధి ప్రయోజనాలు పొందుతారు, మనం దానిని చూస్తాం. అప్పుడే మన కలలు సాకారమవు తాయి. లేకపోతే మన ప్రయత్నాలు అసంపూర్తిగా మిగిలే ప్రమాదం లేకపోలేదు.

పైవన్నీ ముఖ్యమైన అంశాలే. కానీ జాతీయాభి వృద్ధిలోని అన్ని ప్రక్రియల కంటే సమాజ బాధ్యత గురుతరమైంది. అదే ప్రముఖమైంది. కరోనా కారణంగా వ్రవంచం మేల్కొంది. 'స్వీయ' ప్రాముఖ్యం, జాతీయత, సాంస్కృతిక విలువలు, పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం ఆలోచన, ఆ దిశగా పనిచేయడానికి సంసిద్ధత వ్యక్తమైనాయి. కరోనా మంద గించడంతో సమాజంలో మళ్లీ శాశ్వతమైన, ఎంతో ప్రాముఖ్యం గల ఈ విషయాలను విస్మరించడం తగదు. సమాజంలోని వారందరూ నిరంతరం సాధన చేస్తూ దీన్ని ఆచరించే దిశగా సత్యమార్గం ఎంచుకొని క్రమంగా ముందుకు తీసుకెళ్లాలి.

మన ఆచరణ ద్వారా ఈ విషయాల్లో మార్పులు తీసుకురావడానికి ఒక క్రమపద్ధతిని రూపొందించు కొవాలి. ప్రతిరోజు ఒక చిన్న కార్యక్రమం నిర్వహిస్తూ మన ఆచరణను కొనసాగిస్తూ ముందుకు వెళ్లవచ్చు. ప్రతి కుటుంబం ఒక బృందంగా మారాలి. వారానికి ఒకసారి, మన కుటుంబంలోని ప్రతి ఒక్కరం

నరకాసురుని వధించి..
నరులందరి జీవితాలలో
వెలుగును నింపిన సత్యభామ శౌర్యానికి
చెడుపై మంచి విజయానికి ప్రతీక
ఈ దీపావళి..

మిత్రులకు, శ్రేయోభిలాషులకు,
అభిమానులకు, తెలుగు ప్రజలందరికీ

దీపావళి

శుభాకాంక్షలు..

చందు సాంబశివరావు
ఆంధ్రప్రదేశ్ భారతీయ జనతా పార్టీ - అధికార ప్రతినిధి
అంతరిక్ష శాస్త్రవేత్త (ISRO & NASA)

కలుసుకొని శ్రద్ధతో భజన లేదా ఆనందరకర వాతావరణంలో గడిపి, ఇష్టమైన రీతిలో ఇంట్లోనే భజనం చేసి, తర్వాత రెండుమూడు గంటలు సంభాషించుకోవాలి. అందులో ఈ విషయాలను ప్రస్తావించాలి. ఆచరించేందుకు చిన్న సంతకం చెప్పుకోవాలి. వచ్చేవారం కుటుంబ సభ్యులందరూ తిరిగి కలసినప్పుడు వీటి అమలు గురించి చర్చించాలి. ఈ విధంగా ఈ ప్రక్రియను నిరంతరం కొనసాగించవచ్చు. ఇలా చర్చించడం అవసరం. ఎందుకంటే విషయం కొత్తదైనా, పాతదైనా, వాటిలోని నవ్యత లేదా పురాతనత్వాలు ఆ విషయం వల్ల వచ్చే ఉపయోగాన్ని రూఢి చేయవు. ప్రతిదాన్ని పరిశీలించిన తరువాతే దాని ఉపయోగం, అవసరాల పరమార్థమేమిటో గ్రహించాలి. ఇలాంటి పద్ధతి మన పెద్దలు అందించారు.

సంతా: పరీక్ష్యానృతరద్ భజన్తే మూఢః పరప్రత్యయనేయ బుద్ధిః

కుటుంబంలో ప్రత్యేక ప్రణాళిక లేకుండా జరిగే చర్చలోని అంశాల పరిజ్ఞానం, సారాంశం, వాటి నిజమైన అవసరాన్ని తెలుసుకోవడం, స్వీకరించడం లేదా వదిలివేయడం, అర్థం చేసుకోవడం, స్వచ్ఛందంగా అంగీకరించడం అనే ప్రక్రియ ద్వారానే శాశ్వత మార్పు సాధ్యమవుతుంది. ప్రారంభంలో, మన ఇంటి నిర్వహణ, అలంకరణ, కుటుంబ సంప్రదాయం, ఆచార వ్యవహారాల గురించి చర్చించవచ్చు. పర్యావరణం గురించి బాగా తెలుసుకోవడం, ఇంటిలో నీటి వినియోగం, ఆదా చేయడం, ప్లాస్టిక్ ని పూర్తిగా వదిలివేయడం, ఇంటి ప్రాంగణంలో పచ్చదనం, పువ్వులు, కుండీలలో

పెరుగుతున్న కూరగాయలు, తోటల పెంపకం తదితర కార్యక్రమాల గురించి చర్చించడం కూడా సహజంగా ఉంటుంది. అందరికీ ప్రేరణదాయక మవుతుంది. మనమంతా ప్రతీరోజు మనకోసం మన కుటుంబం కోసం సమయాన్ని కేటాయిస్తాం. అవసరాన్నిబట్టి ధనం ఖర్చు చేస్తూ కొన్ని పనులు చేస్తుంటాం. అయితే సమాజం కోసం రోజూ ఎంత సమయం లేదా ఎంత ధనాన్ని వ్యయం చేస్తాం? ఇలాంటి అంశాలు కలసి చర్చించుకోవడం ద్వారా ఈ విషయంలో ముందుకు వెళ్లవచ్చు.

భాష, ప్రాంతం, వర్గం ఏవైనా, సమాజంలోని వారంతా మన మిత్రులు, కుటుంబసభ్యులని అనుకుంటున్నామా, లేదా? అన్ని కులాలు, భాషలు, రాష్ట్రాలలో మన స్నేహితులు, వ్యక్తులు, కుటుంబ సభ్యులు మనకు ఉన్నారా లేదా అని యోచిస్తే, వారందరి వద్దకు మనం వెళ్లడం, రావడం సహజంగా జరుగుతుంది. మనందరికీ రాకపోకలు, ఆహార-విహారాల మధ్య ఏకత్వం ఉంది. సామాజిక సామరస్యం దృష్టికోణంతో చూస్తే ఇది ఎంతో ముఖ్యమైంది. ఈ విషయాలలో సమాజంలో నిర్వహించే కార్యక్రమాలు, ప్రయత్నాలలో మన కుటుంబ సహకారం, ఈ అంశాల పట్ల అవగాహన అవసరమనిపిస్తుంది. ప్రత్యక్ష సేవా కార్యక్రమాలలో పాల్గొనడం, రక్తదానం, నేత్రదానం వంటివి చేయడం; సమాజంలోని వ్యక్తులనూ ఈ విధంగా ఆలోచించేటట్లు చేయడం తదితర కార్యక్రమాలలో మన కుటుంబ సభ్యులు కూడా సహకరించవచ్చు. ఇటువంటి చిన్న పనుల ద్వారా వ్యక్తిగత జీవితంలో సామరస్యం, స్వచ్ఛత, మనో నిగ్రహం, క్రమశిక్షణ సహా హుందాగా ప్రవర్తించే వ్యక్తిత్వాన్ని నిర్మాణం చేయవచ్చు. ఫలితంగా సామాహిక జీవనంలో

కార్యక్రమా లలో జాతీయ స్వభావాన్ని వారి అనుభవానికి తీసుకురావడానికి ప్రయత్నిస్తే, సమాజంలోని అన్ని వర్గాలు పరస్పరం సహకరించు కోవడంతో ఆ సామాహిక శక్తి దేనినైనా సాధించ గలదన్న దృష్టి కలిగిస్తే, ఆత్మవిశ్వాసం, మన విలువల ఆధారంగా అభివృద్ధి దిశగా వయనించాలన్న ఆకాంక్ష, గమ్యం గురించిన స్పష్టమైన దృష్టి ఉంటే నమీవ భవిష్యత్తులో ప్రపంచవ్యాప్తంగా కాలనుగుణంగా జరిగే వృద్ధిలో సుఖశాంతులు, సోదరభావంతో నిజమైన స్పేష్, సమానత్వాన్ని అందించేందుకు భారతదేశం దీవధారిగా నిలవగలుగుతుంది. ఈ దృశ్యాన్ని మనం మందరం చూడబోతున్నాం. వ్యక్తిలో, కుటుంబంలో పరివర్తన తేవడం ద్వారా సోదరభావం, పురుషార్థం (ప్రయత్నశీలత) న్యాయం, నైతిక ప్రవర్తనకు అనువైన వాతావరణం సృష్టించాలి. రాష్ట్రీయ స్వయంసేవక్ సంఘ్ 1925 నుండి దేశవ్యాప్తంగా ఇలాంటి కార్యకర్తల బృందాన్ని తయారు చేయడానికి మాత్రమే పనిచేస్తోంది.

ఈ రకంగా ఐక్యత సాధించిన సామాజిక జీవనమే సహజమైన ఆరోగ్యవంతమైన స్థితి అని చెప్పవచ్చు. శతాబ్దాలుగా దురాక్రమణదారుల దాడి, ఆనాటి చీకటి పాలన నుండి విముక్తి చెందిన మన స్వాతంత్ర్య భారతావని నవయుగంలో చక్కటి ఐక్యత సాధించిన స్థితి కనిపిస్తుంది. అందుకు మనదేశ మహపురుషుల ప్రయత్నించారు. స్వాతంత్ర్యం తరువాత ఈ గమ్యాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకొని కాలానుగుణమైన రీతిలో తగిన భావలో నిర్వచించే రాజ్యాంగం మనకు లభించింది. దాని ప్రతిష్ఠ పెంచే విధంగా సమాజంలో మన దృష్టికోణం, పరస్పర సామరస్యం, ఏకాత్మభావన, దేశహితం మాత్రమే సర్వోన్నతమని భావించే వ్యవహారం సంఘకార్యం తోనే సాధ్యం. వదిలెత్తిన ఈ కార్యంలో ప్రామాణికంగా, నిస్వార్థ బుద్ధితో తను-మన-ధన అర్పణే ధ్యేయంగా స్వయంసేవకులు పనిచేస్తున్నారు. మీరందరూ వారికి సహకరించే కార్యకర్తలుగా తయారై, దేశ అభ్యున్నతిని ఆకాంక్షించే ప్రగతి రథానికి చేయూతనందించ వలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ప్రశ్నలనేకం. సమాధానం ఒక్కటే.. అడుగులో అడుగు కలుపుతూ నడిచేవారందరూ వైభవోపేత ఉన్నత శిఖరాన్ని... అన్ని దిశలనుండి అధిరో హించాలి. భారత్ మాతాకీ జై!

Cell : 98491 30066
98491 30008

Off : 0883-2465346, 2463413
Res : 0883-2462613, 2473168

కంటిపూడి స్టీల్స్ ప్రై లిమిటెడ్

ఐరన్ & స్టీల్

హోల్సేల్ & రిటైల్ మర్చంట్స్

షాప్ నెం. 25, మునిసిపల్ షాపింగ్ కాంప్లెక్స్,
కంబాల టాంక్ వద్ద, రాజమండ్రి - 533 105
e-mail : accounts@kantipudisteels.com
(GSTIN : 37AACCK5550G1ZK)

బ్రాంచ్లు :

కోరుకొండ రోడ్డు, రాజమండ్రి

- ☎ 0883-2471478

☎ 98498 33499

మోరంపూడి జంక్షన్, రాజమండ్రి

- ☎ 0883-2431830

అచ్చంపేట జంక్షన్, కాకినాడ

- ☎ 0884-2307171

మండడం, గుంటూరు

- ☎ 08645-243526

ఆటో నగర్, విశాఖపట్నం

- ☎ 0891-2765346

పెందుర్తి, విజయనగరం

స్వాతంత్ర్యానికి పూర్వం, తరువాత కూడా ఇక్కడ వ్యవసాయమే ప్రధానవృత్తి. 20వ శతాబ్ది ప్రారంభంలో గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో నాగలి పట్టిన రైతు పొలంలో అరక దున్నే దృశ్యం తెలుగు ప్రాంతాలతో పాటు, దేశమంతటా సర్వసాధారణం. వ్యవసాయానికి అనుబంధంగా కమ్మరి, కంసాలి, కుమ్మరి, చేనేత వంటి వృత్తులు కుటీర పరిశ్రమలుగా, పలువర్గాల వారికి జీవనోపాధి మార్గాలుగా ఉండేవి.

జాతీయోద్యమంలో గాంధీజీ ప్రవేశించకముందు సంఘ సంస్కరణోద్యమం, రాజకీయోద్యమం రెండూ విడివిడిగా సాగేవి. అప్పట్లో సాహిత్యంలో సంఘ సంస్కరణకు కవులూ, రచయితలూ ప్రాధాన్య మిచ్చేవారు. గాంధీజీ ఆ రెండు ఉద్యమాలను సమన్వయం చేశారు. వీటిలో బ్రిటిష్ పాలనకు వ్యతిరేకంగా సాగిన ఉద్యమం ఒక పార్శ్వమైతే, దేశ వునర్నిర్మాణం కోసం చేపట్టిన కార్యక్రమం మరొకటి. ఖద్దరు ప్రచారం, మహిళాభ్యుదయం, గ్రామాభ్యుదయం, మతసామరస్యం, అస్పృశ్యతా

వివరించింది.

కవికొండల వేంకటరావు 'మాతృదేశ సంకీర్తనం' పేరుతో వెలువరించిన గీతాలలో 'రాట్నం' అనే గేయం (1924) 'పల్లె పల్లెకు చేరి ఖద్దరు ఉద్యమానికి ఉద్యుక్తులని చేసింద'ని డా॥మద్దూరి సుబ్బారెడ్డి 'జాతీయోద్యమ కవిత్వం' సిద్ధాంత గ్రంథంలో పేర్కొన్నాడు. జాతీయోద్యమంలో మంగిపూడి వేంకటశర్మ సీమబట్టలు కట్టేవారిని

చేతివృత్తుల దుస్థితి మీద కత్తులు దూసిన కలాలు

నిరసన, మద్యపాన నిషేధం వంటి నిర్మాణాత్మక కార్యక్రమాలు ఇందులో భాగమే. ఇవి ప్రజానీకంలో ఆర్థిక స్వావలంబననూ, సాంస్కృతిక సంక్షేమ స్ఫూర్తిని పెంపొందించేవి.

జాతీయోద్యమం కాలంలో ప్రధానంగా ఖద్దరు ధారణ, ఖద్దరు ప్రచారం కేవలం దేశభక్తికి చిహ్నాలేకాక, ఆర్థికపరమైన స్వయంసమృద్ధిని కలిగించేవి. జాతీయోద్యమ కవి గరిమెళ్ల సత్యనారాయణ 'మాకొద్దీ తెల్లదొరతనము' అనే పాట ఆంగ్లేయుల మీద కలం ఎగరేసిన తిరుగుబాటు బావుటా. గాంధీజీ ఆశయాల మీద బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ నిషేధం ఎంత తీవ్రంగా ఉండేదంటే - 'గాంధీ టోపీ పెట్టి పాఠశాలలోకి రావద్దు రావద్దంటాడు/రాజద్రోహమంతా రాట్నములోనున్నదంటాడు'. అప్పట్లో రాట్నం విదేశీ వ్యతిరేకతకూ, స్వదేశీ ప్రీతికీ చిహ్నం. ఆత్మ గౌరవ ప్రతీక. విదేశీ వస్త్ర బహిష్కరణ, స్వదేశీ వస్త్రధారణకు అటవట్టు రాట్నమే. స్వదేశీ ఉద్యమానికి మూలమైన రాట్నాన్ని మరుగు పరచాలని బ్రిటిష్ జాతి అన్ని విధాలా ప్రయత్నించింది.

కొండపల్లి జగన్నాథరావు ఖద్దరు ప్రచారం కోసం రాసిన పాట అప్పట్లో బాగా ప్రచారం పొందింది. ఇందులో 'నూలు వడికే విధము తెలియండి / సాలుకరువడి కోట్ల రూపాయలు వ్యర్థముగాను / పరదేశాలపాలు సేయబోకండి' అంటాడు కవి. విదేశీ వస్త్రాలకు అప్పట్లో సాలుకు రూ. 60 కోట్లు ఖర్చు చేసేవారు. స్వదేశీ ఖద్దరు వస్త్రాలను ధరించి ప్రయోజనం పొందమన్న ఈ గేయం బాగా ప్రచారం పొందింది. ఖద్దరు ప్రాధాన్యాన్ని

'సీమబట్టలు మానవెండుకురా, సిగ్గూరా' అంటూ అధిక్షేపించాడు. గరికపాటి మల్లాప్రసాద్ 'విదేశీ వస్త్రాలు వద్దనీ / స్వదేశీ వస్త్రాలు ముద్దు' అనీ ఖద్దరు వంటి చేనేత వృత్తులను, కుటీర పరిశ్రమలను దెబ్బ తీసిన విదేశీ వస్త్రాలు తగదని హితవు పలికాడు.

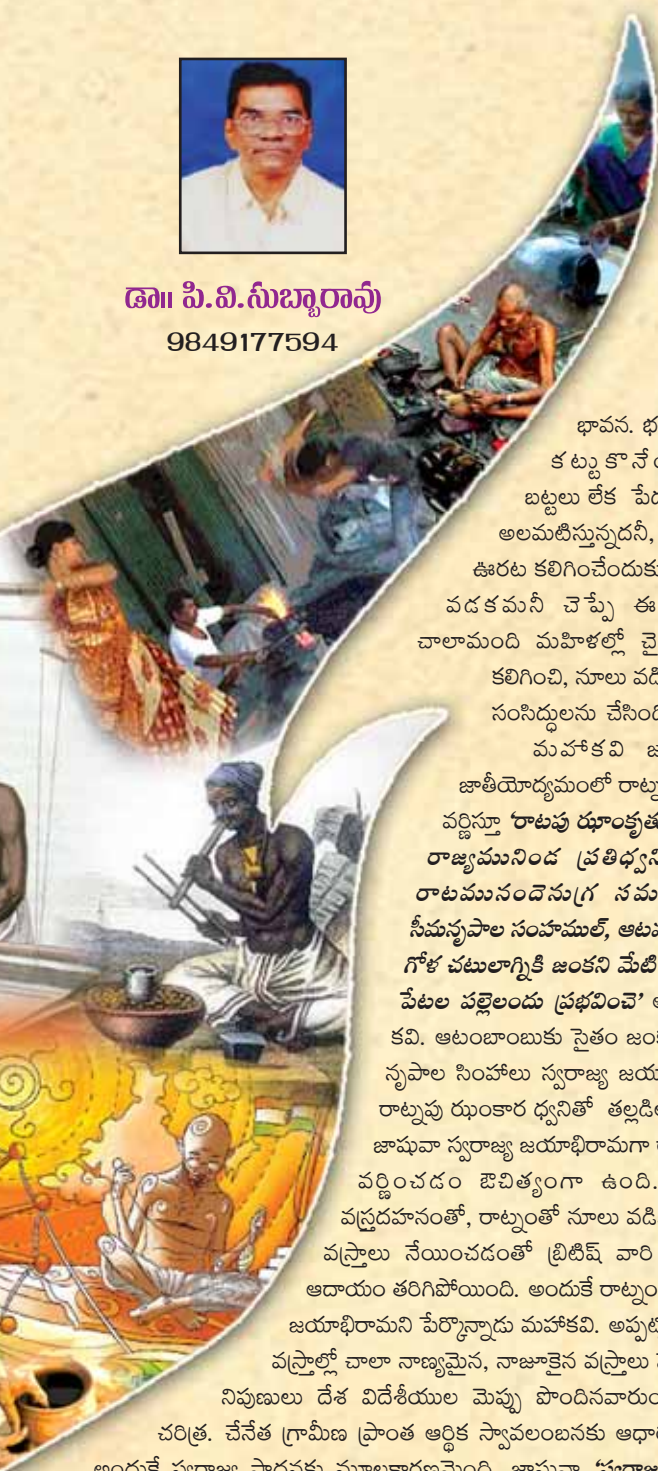
నెల్లూరి వెంకట్రామానాయుడు గాంధీజీ ఆశయాల ప్రచారంలో భాగంగా నూలు వడకమన్న ప్రబోధంతో 'పెట్టరే రాట్నము / ఓ తల్లూరా! మీరింకనైనను' అంటూ రాట్నంపై నూలు వడికేందుకు సంసిద్ధులు కావాలన్న ప్రబోధం చాలామందిని ప్రభావితం చేసింది. రాట్నం పెట్టి నూలు వడకడం అప్పట్లో వ్యక్తిత్వ గౌరవానికి సంకేతం. బట్టలు నేయడం ఉన్నత పౌరసత్వ

డా॥ పి.వి.సుబ్బారావు

9849177594

కవిత్వీకరిస్తూ 'స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం నాడు / అమ్మ కట్టిన ఖద్దరు చీర గాంధీ జయంతి నాటికి / మాసికలు పడింది' అంటూ అధిక్షేపించాడు. చేనేతకు అనుబంధంగా ఉన్న అద్దకం వంటి కుటీర పరిశ్రమలు కూడా యాంత్రికరణ ప్రభావంతో ఆదరణ కోల్పోయాయి.

యాంత్రికరణ, పారిశ్రామికీకరణ, ప్రపంచీకరణల ప్రభావాలకు ముందు తెలుగు రాష్ట్రాల్లో వ్యవసాయం ప్రధాన వృత్తి, జీవనోపాధి. యాంత్రికరణ ప్రభావంతో ఎడ్లబండ్లు, గొర్రు వంటి వ్యవసాయ పనిముట్ల స్థానాల్లో ట్రాక్టర్లు, మరనాగళ్లు, పంట కోత యంత్రాలు వచ్చాయి. వ్యవసాయ కూలీలు ఉపాధి కోల్పోయి పరిశ్రమల్లో కూలీలుగా చేరారు. వ్యవసాయ పనిముట్ల తయారీ, మరమ్మత్తులు వృత్తిగా జీవించే కమ్మరి, కంసారి వృత్తుల వారు జీవనోపాధిని కోల్పోయారు. కుమ్మరి వృత్తి కూడా దయనీయంగా మారింది. స్వర్ణకార వృత్తిలో గౌరవంగా జీవించిన స్వర్ణకారుల పరిస్థితి దైన్యంగా తయారైంది. 'కుటీర' పరిశ్రమలుగా విలసిల్లిన ఈ వృత్తులన్నీ దెబ్బతిన్నాయి. వారికి జీవనోపాధి కష్టమై కొందరు ఆత్మహత్యలకు పూనుకుంటున్నారు. కొందరు దుఃఖాన్ని దిగమింగు కొని బతుకులను అతికష్టం మీద సాగిస్తున్నారు. ఆధునిక కవులు అనధికార శాసనకర్తల్లా స్పందించి ఆయా వృత్తుల వారి దైన్యస్థితిని కవిత్వీకరించిన విధానాన్ని పరిశీలిద్దాం.

ప్రపంచీకరణ అధిపత్యం వల్ల, ప్రభుత్వాల నిర్లక్ష్యం వల్ల చేనేత పనివారి బతుకులు ఎంత ఛిద్రమయ్యాయో డా॥ రాధేయ 'మగ్గం బతుకు' కావ్యంలో వర్ణిస్తూ, 'పత్తిని పండించినవాడు / పాడెమీద ఊరేగుతున్నాడు / ఆ పత్తిని వస్త్రంగా నేసినవాడు / మగ్గం గిలకకు ఊరేసుకుంటున్నాడు' అంటాడు.

పత్తిని పండించే రైతులు దళారీల దోపిడీకి గురై గిట్టుబాటు ధర రాక అప్పుల పాలై ఆత్మహత్యలు చేసుకుంటున్నారు. పత్తిని వస్త్రంగా నేసిన నేతన్న నిరాశా నిస్పృహలతో మగ్గం గిలకకు ఉలేసుకొని ఉసురు తీసుకుంటున్న స్థితి మనసులను కలచివేస్తుంది. ఒకప్పుడు ఎంతో వైభవోపేతంగా విలసిల్లిన చేనేత మరమ్మరి ప్రభావంతో కుదేలైంది. వారి బతుకులు ఛిద్రమయ్యాయి. వారి ఆత్మహత్యల దైన్యస్థితిని 'మగ్గం శాలలన్నీ మార్చురీ గదులుగా / రూపాంతరం చెందుతున్న దీనాతిదీన స్థితి నేతగాడిది' అంటాడు. దానికి కారణాలను కవిత్వీకరిస్తూ 'ఈ విధ్వంసం వివాదానికి / పల్లవి ప్రపంచీకరణది / చరణం సామ్రాజ్యవాదానిది / పాపం పాలనా యంత్రాంగానిది' అంటాడు.

ప్రపంచీకరణ, సామ్రాజ్యవాద దుర్మార్గాలను ఉపేక్షిస్తున్న పాపం పాలనా యంత్రాంగానిదేనని అధిక్షేపించాడు. 'మగ్గమే జీవితమైన చోట / మరణానిదే అంతిమ విజయా?' అంటూ ప్రశ్నించాడు. 'నేతగాళ్ల తలరాతలన్నీ / చిక్కుపడిన దారపు ఉండలేనా?' అంటూ స్వానుభవంతో చేనేత వారి కష్టాలూ, బాధలూ దర్శించిన కవి వాస్తవికతతో చిత్రించాడు. చేనేతతో కవికి ఉన్న అనుబంధం వల్ల నేతన్నల జీవితగాధలను ఆర్థికంగా వర్ణించాడు. మరో కవి సజ్జా వెంకటేశ్వర్లు 'మగ్గాల శాలిలంబేన / ఒక సామూహిక నేతన్నల బందెఖాన / ఒక జీవించే హక్కు నైతం కోల్పోయిన / ఒక చిట్టచివరి మజలీ / ఒక గురి చూసి నిర్మించిన ఆరుబయలు జైలు' అంటూ స్వేచ్ఛారహితమైన నేతన్నల దుర్భరస్థితిని స్వీయానుభూతితో వర్ణించాడు.

కుమ్మరి వృత్తి గ్రామీణ ప్రజోపయోగమైన కుటీర పరిశ్రమగా ఎన్నో తరాలుగా విలసిల్లుతున్నది. నవనాగరిక యాంత్రికరణ ప్రభావం వల్ల కుమ్మరి పరిస్థితి దయనీయంగా మారింది. కుమ్మరి వృత్తి పల్ల సానుభూతితో

భావన. భరతమాత కట్టుకొనేందుకు బట్టలు లేక పేదరికంతో అలమటిస్తున్నదనీ, ఆమెకు ఊరట కలిగించేందుకు రాట్నం వడకమనీ చెప్పే ఈ రచన చాలామంది మహిళల్లో చైతన్యాన్ని కలిగించి, నూలు వడికేందుకు సంసిద్ధులను చేసింది.

మహాకవి జాషువా జాతీయోద్యమంలో రాట్నపు శక్తిని వర్ణిస్తూ 'రాట్నపు ఝాంకృతుల్ భరత రాజ్యమునిండ ప్రతిధ్వనింపగా / రాట్నమునందెనుగ్ర సమర స్థిర సీమన్యపాల సంహముల్, ఆటమబాంబు గోళ చటులాగ్నికి జంకని మేటి శక్తి మా పేటల పల్లెలందు ప్రభవించె' అంటాడు కవి. ఆటంబాంబుకు సైతం జంకని సీమన్యపాల సింహులు స్వరాజ్య జయభిరామ రాట్నపు ఝంకార ధ్వనితో తల్లడిల్లారుట. జాషువా స్వరాజ్య జయభిరామగా రాట్నాన్ని వర్ణించడం ఔచిత్యంగా ఉంది. విదేశీ వస్త్రదహనంతో, రాట్నంతో నూలు వడికి స్వదేశ వస్త్రాలు నేయించడంతో బ్రిటిష్ వారి కోట్లాది ఆదాయం తరిగిపోయింది. అందుకే రాట్నం స్వరాజ్య జయభిరామని పేర్కొన్నాడు మహాకవి. అప్పట్లో ఖద్దరు వస్త్రాల్లో చాలా నాణ్యమైన, నాజూకైన వస్త్రాలు నేయగల నిపుణులు దేశ విదేశీయుల మెప్పు పొందినవారుండేవారని చరిత్ర. చేనేత గ్రామీణ ప్రాంత ఆర్థిక స్వావలంబనకు ఆధారమైంది.

అందుకే స్వరాజ్య సాధనకు మూలకారణమైంది. జాషువా 'స్వరాజ్యదాయిని సమోవాకంబు ఖాదీరమా' అంటూ ప్రశంసించాడు. గాంధీజీ సృష్టికావ్యంలో 'రాట్నము చేత నిమ్మజాల కాహారంబు' కల్పించిన అభ్యుదయవాదిగా గాంధీజీని పేర్కొన్నాడు. అప్పట్లో గాంధీజీ ప్రబోధంతో ఖద్దరు ఉద్యమంలో అట్టుడుగువర్గాల వారు పాల్గొని రాట్నంపై నూలు వడకడం, బట్టలు నేయడం వృత్తులుగా జీవనోపాధిని సాగించారు. ఖద్దరును గాంధీ మునీంద్రుని ప్రియపుత్రికగా సంబోధించి 'ఖద్దరు రాజీ కేల్సోమ్మల్' అంటూ ప్రశంసించాడు.

స్వాతంత్ర్యానంతరం యాంత్రికరణ ప్రభావంతో మరమ్మరిగాలు రావడంవల్ల చేనేత పరిశ్రమ కుంటుపడింది. అన్ని రంగాలలో ఆవరించిన అవినీతి చేనేత పరిశ్రమలో కూడా ప్రవేశించింది. డా॥ సి.నారాయణరెడ్డి ఈ విషయాన్ని

టి.రాజారామ్ 'తాను మాత్రం బతుకు బాసలోని / దారిద్ర్యం మూయలేని మూకుడు అవుతున్నాడు / ఫ్లాస్టిక్, జర్మన్ సిల్వర్, కూలర్, ఫ్రిజ్ / ఇవన్నీ అతని బతుకును / భట్లన పగిలిన బాసను చేశాయి / నాణ్యమైన అమ్ముడు పోని కుండ / అంటూ అతడి జీవన పోరాటాన్ని అక్షరసత్యంగా కవిత్వీకరించాడు. కవి చెప్పినట్లు ఫ్లాస్టిక్, జర్మన్ సిల్వర్ వంటి పాత్రలు మట్టిపాత్రలకు బదులుగా వచ్చి అతని బతుకును భట్లన పగిలిన కుండగా మార్చాయి. అతడి దారిద్ర్యం బట్టబయలువు తున్నందున 'మూయలేని మూకుడు' అనే పద ప్రయోగంతో వర్ణించడం బావుంది. ప్రస్తుతం అతడి వృత్తి నైపుణ్యం, పనితనం 'పాదే ముందు నిప్పుల కుండైందని' ఆవేదనతో చెప్పాడు. మరో ప్రముఖ కవి నందిని సిధారెడ్డి ఆదరణ కోల్పోయిన కుమ్మరి దంపతుల ద్వైతాన్ని వర్ణిస్తూ 'ఇప్పుడు ఇల్లు గడువక / ఆ దంపతులిద్దరికీ / ప్రతిదినము తగాదే / అతడు పనితనం నేర్పాడుగానీ / బతుకు నేర్పలేదు / కుండ పగుళ్లు కనిపెట్టింది / కానీ బతుకు పగలు కనిపెట్టలేకపోయింది' - అంటూ 'పైనల లోకాన్ని తిట్టుకుంటూ / మనసు చంపుకోలేక మళ్ళీ మళ్ళీ / మట్టి పిసుకుతూనే ఉన్నాడు' అన్నాడు కవి. కులవృత్తిగా అలవాటైన పనికి ఆదరణ తగ్గినా మరే పని చేతగాక, చేయలేక అదే పని చేయడం ఆనవాయితీనే. కుమ్మరి ద్వైతాన్ని వాస్తవికత ఉట్టిపడేట్లు కవి వర్ణించాడు.

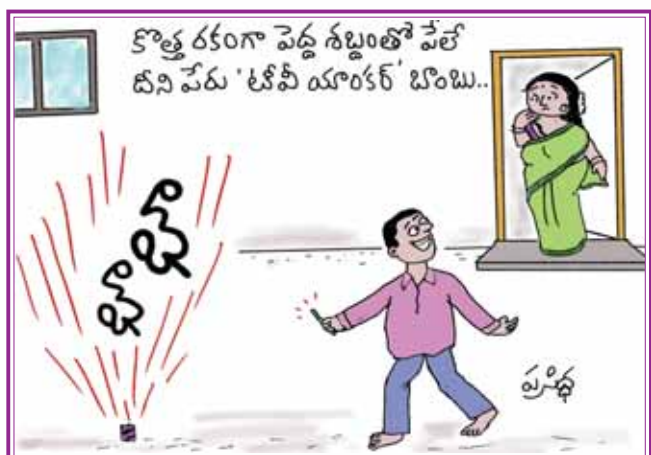
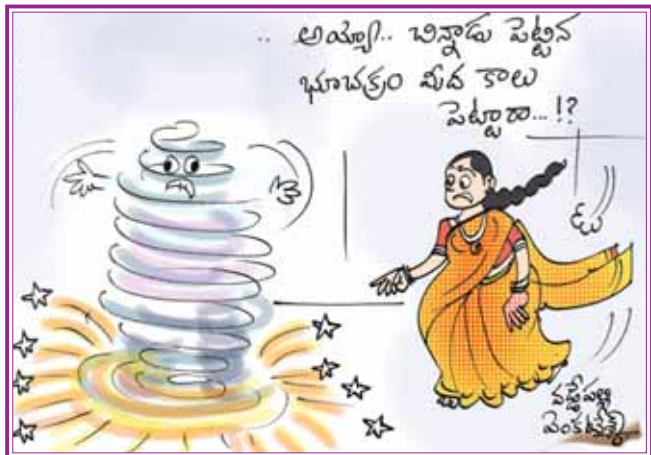
గ్రామీణ వ్యవస్థలో వ్యవసాయానికి అనుబంధంగా ఎంతో ప్రాధాన్యం కలిగిన కుమ్మరి వృత్తి ప్రస్తుతం నిర్లక్ష్యానికి గురైంది. మర నాగళ్లు, ట్రాక్టర్లు వచ్చాక కుమ్మరి వృత్తికి ఆదరణ కరువైంది. నేడు కుమ్మరి వృత్తి ద్వైతాన్ని వజ్రల శివకుమార్ కవిత్వీకరిస్తూ 'కుమ్మరి పనిముట్లన్నీ వారికే / దీనస్వరాలు వినిపిస్తున్నాయి / వాళ్లకు వారసత్వం కొలిమి / వాళ్లకు సర్వస్వం కొలిమి / సౌకర్యాలు సంక్షేమ పథకాలు / అంటని అవశేషాలు వాళ్లు' - వృత్తి ఆదరణ కోల్పోయి బతుకు భారమైనా ప్రభుత్వపరమైన సంక్షేమ పథకాలు వాళ్లకు అందడంలేదని సానుభూతితో ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని అధిక్షేపించాడు.

కన్ను చెదిరే రీతిలో బంగారు ఆభరణాలు తయారుచేసే స్వర్ణకారుడు తన ఇంట్లో కూర్చోని ఎంతో ఆదాయాన్ని గడించి సుఖమయ జీవనాన్ని సాగించేవాడు. ప్రపంచీకరణ ప్రభావంతో బంగారు, వెండి వస్తువులూ, ఆభరణాలన్నీ యంత్రాలతో తయారై రెడీమేడ్ గా రావడంతో అతడి పరిస్థితి అధోగతై అత్యుపాత్యకు పాల్పడుతున్న స్థితిని స్త్రీవాద కవయిత్రి మందరపు హైమావతి 'పూలమ్మిన చోట / కట్టలమ్మలైక / బంగారాన్ని కరిగించే యాసిడ్ / ప్రాణాల్ని కరిగించే మృత్యుధాతువై / రుణం తీర్చుకుంటుంది' - అతడి అత్యుపాత్యకు కారణమైందని ఆర్థికతతో అధిక్షేపించింది.

మరో కవి సూదారపు రామచంద్రరావు స్వర్ణకారుడి పట్ల సానుభూతితో 'దయనీయమైన నీ తలరాతను / సువ్వు నమ్మిన వీరబ్రహ్మం మార్చేస్తాడా! / ఈ ప్రపంచీకరణ బారి నుంచి నిన్ను రక్షిస్తాడా!' అంటూ ప్రశ్నిస్తాడు.

ప్రపంచీకరణ, యాంత్రీకరణ ప్రభావాలు జీవనోపాధి వృత్తులైన కుటీర పరిశ్రమలను కోలుకోలేని విధంగా దెబ్బతీశాయి. అందుకే కవులు వారి పట్ల సానుభూతితో ప్రభుత్వ పాలనా యంత్రాంగపు నిర్లక్ష్యాన్ని అధిక్షేపించారు. ప్రభుత్వ కర్తవ్యాన్ని గుర్తుచేశారు.

వ్యాకసర్త : రిటైర్డ్ ప్రొఫెసర్ & తెలుగు
శాఖాధిపతి, సి.ఆర్. కళాశాల, గుంటూరు.

WITH BEST COMPLIMENTS From :

SVISS LABS
P R I V A T E
L I M I T E D

SVISS LABSS PVT LIMITED

(Manufactures of Bulk Drugs/Drugs Intermediates)

An ISO 9001:2015 Certified Company

PAKYALA BHASKAR RAO

MANAGING DIRECTOR

Regd. Off & Fact : Plot No. No.88-89, Phase – II,

SIPCOT Industrial Complex,

Ranipet – 632 403, Tamil Nadu.

Ph. No. 04172-244820,

EPXABX No. : 99655 50092

www.tuv.com
ID 9105036334

Website : www.svissslabss.net
e-Mail : rao@svissslabss.net

పిల్లల కేలింతలు, పిట్టల
అరుపులతో.. అక్కడ సంగీతమూ
నాట్యమూ కలగలిసిన కొత్త కచేరి
నిర్వహిస్తున్నట్టుంది. రంగురంగుల
దుస్తుల్లో అటు ఇటు తిరుగుతూ,
పచ్చని మొక్కలను, వాటిలోని పక్షుల
గూళ్లను ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్న పదేళ్ల
వయసు విద్యార్థులు.. వారిని చూసి
రెక్కలు విప్పి భయంతో ఎగిరి రెండు
మూడు చక్కర్లు కొట్టి, తమకు హాని
కలగదనుకుని తిరిగి వచ్చి రెక్కలు
ముడుచుకుని గూళ్లలో వాలి
అందరినీ ఆసక్తిగా చూస్తున్న పిట్టలు..
ఆ దృశ్యం ఇప్పటివరకూ ఏ
చిత్రకారుడూ వేయని గొప్ప
వర్ణచిత్రంలా ఉంది.

“పిల్లలూ.. గూళ్లను పెరక్కండి!”
చంద్రయ్య ముఖంలో ఆనందమూ,
గొంతులో కాస్త ఆందోళనా
ధ్వనించాయి.

చంద్రయ్యకు డెబ్బై ఏళ్లుంటాయి.
బదున్నర అడుగుల ఎత్తుంటాడు.
కట్టెపాటు మనిషి. ఎప్పుడూ శుభ్రంగా
ఉండే తెల్ల పంచె, గాఢా గుడ్డతో
కుట్టిన బనీనుతో ఉంటాడు. బనీను
జేబు నిండుకూ గింజలు ఉంటాయి.
అక్కడున్న ఎకరా పొలంలో సజ్జలు
వేశాడు. ప్రస్తుతం సజ్జకర్రలు ఏపుగా
పెరిగాయి. కంకులు ఇప్పుడిప్పుడే
వస్తున్నాయి. సజ్జచేసును గువ్వలకు
ఆహారం కోసం వదిలేశాడు.
నాలుగేళ్లుగా అతను ఈ ఎకరం
నేలను గువ్వల కోసమే సాగు
చేస్తున్నాడు. సజ్జకర్రలు చిక్కగా
ఉండడంతో వాటి మధ్య గువ్వలు
గూళ్లు పెట్టుకొనున్నాయి.

గువ్వడు గింజలు

సుంకోజి దేవేంద్రాచారి

“మీరేమీ కంగారు పడకండి..
నేను ముందే మా పిల్లలకు అన్నీ
చెప్పే తీసుకొచ్చాను. ఎవ్వరూ
గూళ్లను పెరకరు.. గూళ్లలో
చేతులు పెట్టి చూడరు. కొమ్మలను
విరచరు” అన్నాడు నవ్వుతూ
రాజశేఖర్.

రాజశేఖర్ అక్కడికి పది కిలోమీటర్ల
దూరంలో ఉండే బద్వేలులోని ప్రాథమిక
పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు. చంద్రయ్య ఎకరం
పొలంలో పక్షుల కోసం పంటలు సాగుచేస్తున్నాడని
తెలిసి, ఐదో తరగతి విద్యార్థులను తీసుకొని వచ్చాడు.
అతను ప్రతి ఏడాది ఐదో తరగతి విద్యార్థులను పిక్నిక్
కోసం తీసుకెళుతుంటాడు. ఈ ఏడాది ఇక్కడికి
వచ్చాడు.

మార్చి నెలలోనే ఎండలు మండుతున్నాయి.
ఉదయం తొమ్మిది గంటలకే సూర్యుడు ప్రతాపం
చూపుతున్నాడు. చుట్టూ ఎక్కడా పంటల్లేవు.
కనుచూపు మేర పొలాలన్నీ బీళ్లుగా ఉన్నాయి.
పొలాల గట్లలో అక్కడొకటి అక్కడొకటి ఉన్న చెట్లు
పచ్చగా తమ ఉనికిని చాటుకుంటున్నాయి. వాటిలో
కొన్ని ఆకులు రాలి మోళ్లుగా కనిపిస్తున్నాయి. కొన్ని
కొత్త చివుర్లు తొడుగుతున్నాయి.

పిల్లల్లో చాలామంది గ్రామీణులే అయినా.. సజ్జ
సాగు వాళ్లెప్పుడూ చూసింది లేదు. నీటి వసతి ఉన్న
వారు వరి, కూరగాయలు, వాణిజ్యపంటలు సాగు
చేస్తున్నారు. నీటి వసతి లేక వర్షాధారంతో సాగు
చేసేవారు వేరుశనగ పండిస్తున్నారు. పిల్లలకు తెలిసిన
పంటలు అవి మాత్రమే.

“సార్.. ఇవి చెరుకులా?” అడిగాడొక పిల్లాడు.

రాజశేఖర్ నవ్వుతూ “కాదురా.. ఇవి సజ్జలు..
సజ్జకర్రలు..” అన్నాడు.

“ఇవి చెరుకులే సార్.. మా ఊర్లో చూసినా..”

వాడికి ఎలా చెప్పాలో రాజశేఖర్ కు అర్థం
కాలేదు.

“బాబూ.. చెరుకులు కూడా ఇట్లే ఉంటాయి.
కానీ రెండింటికీ చాలా తేడా ఉందాది. జాగ్రత్తగా
చూడు.. నువ్వు చూసిన చెరుకులు గుర్తు చేసుకో..
ఇవి నన్నగా ఉన్నాయి. చెరుకులు లావుగా
ఉంటాయి. వీటి ఆకులు కూడా నన్నగా ఉన్నాయి
చూడు.. చెరుకు ఆకులు వెడల్పుగా ఉంటాయి. వీటికి
పైన కంకులు వస్తున్నాయి. అవి ముదిరాయంటే
వాటిలో గింజలు వస్తాయి.. అవే సజ్జలు. చెరుకులైతే
మొదలుకు నరికి చక్కెర ఫ్యాక్టరీకి వేస్తారు. లేదంటే
గానుగ ఆడి బెల్లం తయారు చేస్తారు. సజ్జలు అలా
కాదు.. కంకులు కోసి గింజలు తీసి సంగటి
చేసుకుంటారు. నేనయితే గువ్వలకు వదిలేసినా..”
అన్నాడు చంద్రయ్య.

పిల్లలంతా ఆయన చుట్టూ చేరి శ్రద్ధగా విన్నారు.
చంద్రయ్య వివరించిన తీరు రాజశేఖర్ కు కూడా
బాగా నచ్చింది.

“రాగి సంగటి తెలుసు.. సజ్జ సంగటి ఎప్పుడూ
తినలేదు” అందొక చిన్నారు.

ముప్పై ఏళ్ల వయసుండే రాజశేఖర్ ను ఎగాదిగా
చూసి “మీరే కాదు.. మీ సారూ కూడా సజ్జ సంగటి
తినండదు. మా చిన్నప్పుడు సజ్జ సంగటి ఎక్కువ

వాకాటి పాండురంగ
రావు స్మారక దీపావళి
కథల పోటీలో ద్వితీయ
బహుమతి
పొందిన కథ

తినాం. అది చాలా బలమైన ఆహారం.. దెబ్బ పొట్టాల్సినా నేను రోజుకు ఎనిమిది మైళ్లు నడుస్తాను. రెండు బిందెల నీళ్లు మోసుకొచ్చి గువ్వలకు పోస్తాను.. నా ఒళ్లు ఇంత గట్టిగా ఉండడంతో నేను చిన్నప్పుడు తిన్న తిండే” అన్నాడు నవ్వుతూ చంద్రయ్య.

“అవును.. మా అమ్మానాన్న కూడా చెప్తుంటారు. వాళ్ల చిన్నప్పుడు సజ్జలు, రాగులు ఎక్కువగా పండేవట. వాటినే సంగటి చేసి తినేవాళ్లట” అన్నాడు రాజశేఖర్.

“ఇప్పుడెందుకు పండడం లేదు సార్” అడిగాడొక అబ్బాయి.

“అవి రేలా తక్కువ నాయనా.. డబ్బులోచ్చే పంటలు చానా వచ్చేసిందాయి.. అందరికీ అన్నంతినేదే అలవాటైపోయిందాది. ఈ కాలం పిల్లలెవరూ సజ్జలు, రాగులు తినడం లేదు.. అందుకే ఈ పంటలు కూడా కనుమరుగై పోతాయ్నాయి..” చెప్పాడు చంద్రయ్య.

“అదేం గువ్వ తాతా..” అడిగిందొక విద్యార్థిని పైన ఎగురుతున్న బంగారు రంగు పిచ్చుకను చూపించి.

“అది పిచ్చుకేనమ్మా.. పిచ్చుకల్లో నాలుగైదు రకాలున్నాయిక్కడ.. జీనవాంతులు కూడా ఉండాయి.. పూరేళ్లు, కముజులు ఉండాయి. రకరకాల గువ్వలుండాయి”

“కొన్నే ఉందాయే గువ్వలు..”

“మనమాదిర్లో కాదు పిల్లలూ.. అవి పడ్డన్నే లేసేస్తాయి.. ఆహారం కోసం బయటెళ్లిపోతాయి. బొజ్జల నిండుకూ తినేసి గూళ్లకు వచ్చేస్తాయి”

“ఈ పొలంలో వాటికి ఆహారం లేదా?”

“ఇంకా లేదమ్మా.. కంకులకు ఇప్పుడిప్పుడే గింజలు పడుతున్నాయి. ఇంకో రెండు వారాలు పోతే గింజలు ఏర్పడతాయి. గింజలు వచ్చినాయంటే మళ్ల గువ్వలు ఎక్కడికీ పోవు.. ఈన్నే తింటాయి.. ఈన్నే ఆడుకుంటా, పాడుకుంటా, ఎగురుకుంటా ఉంటాయి” నవ్వుతూ చెప్పాడు చంద్రయ్య.

ఆ మాటలకు పిల్లలు కూడా నవ్వారు.

మాడు బారల దూరంలో సజ్జ కంకిపైన వాలిన గువ్వ ఒకటి “కీక్..కీక్..” అంటూ అరిచింది. అది చూసి ఒక పాప కూడా అదేవిధంగా అరిచేందుకు ప్రయత్నం చేసింది. మిగిలిన పిల్లలు కూడా అదేలా అరిచారు.

రసయిత సరిచయం

స్వస్థలం చిత్తూరు జిల్లా గుడ్డెగిరిపల్లె. ప్రస్తుత నివాసం కడప. తల్లిదండ్రులు ఈశ్వరమ్మ, రెడ్డెప్పాచారి. ఇప్పటివరకు సుమారు పంద కథలు, రెండు పదల కవితలు, ఏడు నవలలు రాశాను. రవీంద్రనాథ్ ఠాగూర్ 150వ జయంతి సందర్భంగా 2010 డిసెంబర్లో కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అహ్మదాబాద్ మేరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ తరపున శాంతినికేతన్ వెల్లి వచ్చాను. గ్రామీణ క్రీడలపై రాసిన కథనాలతో 2006లో ‘మనమంచి ఆటలు’ పుస్తకం వెలువరించాను. భారతీయ భాషాపరిషత్, పెద్దిభొట్ల సుబ్బరామయ్య స్మార్తి పురస్కారంతో పాటు పలు పురస్కారాలు అందుకున్నాను.

ఒకేసారి అంతమంది కీక్..కీక్.. మంటూ అరవడంతో గువ్వ బెదిరిందేమో, అక్కడి నుంచి ఎగిరి దూరంగా వెళ్లి మరో కర్రపైన వాలింది.

“నేను పాట పాడతాంటే ఎగతాళి చేస్తారా.. ఇంక నేను పాడను అంటూ అలిగి వెళ్లింది” అన్నాడొక అబ్బాయి. ఆ మాటలతో అందరూ పకపకా నవ్వారు. అయితే మేమే పాడతాం అంటూ కీక్ కీక్ అంటూ ఆ గువ్వను ఎక్కిరించారు. వీళ్ల అరుపులకు మరికొన్ని గువ్వలు జతకలిశాయి. ఆ ప్రదేశమంతా కీక్ కీక్ అనే ధ్వనితో కాసేపు మార్మోగిపోయింది.

“పిల్లలూ మరీ గట్టిగా అరవకండి.. గువ్వలు భయపడిపోతాయి” అన్నాడు చంద్రయ్య.

పిల్లలందరూ అరుపులు ఆపేశారు.

“అవును తాతా.. మాసార్ చెప్పినాడు.. నాలుగేళ్లుగా గువ్వల కోసమే సజ్జలు వేస్తున్నావట? నిజమేనా?”

“అవునా మనవడా..”

“సజ్జలు మీరు ఇంటికి తీసుకొనిపోరా?”

“లేదు.. ఇవన్నీ గువ్వల కోసమే..”

“ఇన్ని కంకులున్నాయే.. ఇవన్నీ గువ్వలు తినేస్తాయా..?”

“తినేస్తాయి.. రోజుకు కొన్ని కొన్ని.. అన్నీ తినేస్తాయి..”

“గింజలు ఇంటికి తీసుకొని పోకపోతే ఇంట్లో ఎవరూ ఏమనరా?” అడిగాడొక విద్యార్థి. ఆ విద్యార్థికి ఏమి గుర్తుకు వచ్చిందో?

“ఎవరేమంటారు? మనం బతికేదానికి ఎంత తిండి కావాల నాయనా? పూటకు గుప్పెడు గింజలు వండుకుంటే సరిపోదా? మిగిలినదంతా ఏం చేస్తాం? మిగలబెట్టి ఏం చేయాల? మనతో పాటు కొన్ని జీవులు బతికితే ఆ అనందం ఎంత బాగుంటుందో.. మీకు చెప్పినా అర్థం కాదు..”

“మా వీధిలో ఉండే కుక్కపిల్లకు నేను రోజూ అన్నం పెడతాను. అది నన్ను చూడగానే పరిగెత్తతా వస్తాది. నాకూ దాన్ని చూస్తే చానా సంతోషం అయితాది”

“అంతే నాయనా.. ఇది కూడా అంతే.. ఈ పొలంలో పందల పక్షులుంటాయి. అవన్నీ ఈ గింజలు తిని రెండుమాడు నెలలు బతుకుతాయి.. అది నాకెంతో సంతోషమయితాది.. మనం కడుపు నిండా తినడంలో కాదు బాబూ సంతోషం ఉండేది, మన ద్వారా పది జీవులు కడుపు నింపుకుంటే ఆ సంతోషం చాలా బాగుంటుంది” అన్నాడు చంద్రయ్య.

రాజశేఖర్ అవునన్నట్టు తలూపాడు. పిల్లలకు ఏమర్థమయిందో, వాళ్లు కూడా అవునన్నట్టు తలూపారు.

తిరిగి చంద్రయ్య మాటలు కొనసాగించాడు. “మాకు ఒక కొడుకు, కూతురు. మొత్తం ఐదేకరాల చేనుంది. వర్షాకాలంలో వేరుశనగ వేస్తాం. మిగతా రోజుల్లో కూలి పనులకు పోయేవాళ్లం. అట్లే బిడ్డలను చదివించినాం.. ఇద్దరికీ చదువులు అయిపోయాయి. ఉద్యోగాలూ వచ్చేశాయి. పిల్లపాపలతో వేరే ఊళ్లల్లో ఉందారు. ఇంట్లో నేనూ, మా ముసిల్లి ఉండాం.. మా ఇద్దరికీ ఎంతకావాల తిండి.. అందుకనే, ఎకరా నేల గువ్వల కోసం వదిలేసినాం.. ఎండాకాలంలో చుట్టుపక్కలా ఎక్కడా పంటలు ఉండవు. గింజలుండవు.. గువ్వలు తిండి దొరక్క అల్లాడతా ఉంటాయి. అది చూసే మేము ఎండాకాలంలో పంట వచ్చేలా సజ్జలు వేస్తాండాం.

ఇప్పుడు మార్చి నెల కదా.. ఏప్రిల్ కంటా గింజలు వచ్చేస్తాయి.. గువ్వలకు రెండు నెలలు తిండికి భయముండదు”

“ఈ సీజన్ లో వానలు పడవు కదా? పంటకు నీళ్లు?” సందేహం వెలిబుచ్చాడు రాజశేఖర్.

“నిజమే.. ఇది వానలు పడే కాలం కాదు.. నేను కూడా మొదటి సంవత్సరం ఇట్లే అనుకున్నా.. గింజలు నేలలో వేసినా వృథా అవుతాయనుకున్నా మొదట.. మళ్లా ఆలోచన వచ్చింది.. ఏమో.. మనం గింజలు వేస్తే వాన పడుతుందేమో అనిపించింది. ఒకవేళ వాన పడకపోతే కొన్ని గింజలు మట్టిలో కలిసిపోతాయి. చీమలు తింటాయి.. వాన పడితే గింజలు మొలిచి పెద్దయ్యి కంకులొస్తాయి.. కొన్ని వందల గువ్వలకు తిండి ఉంటాది అనుకుని వేసినా.. ఏమయిందో తెలుసా..” అంటూ అందరి ముఖాల్లోకి చూశాడు చంద్రయ్య.

రాజశేఖర్ తో పాటు అందరూ ఆసక్తిగా చంద్రయ్యనే చూస్తున్నారు.. “ఏమయింది?” అన్నారు వెంటనే.

“ఏమయిందా.. పంట వచ్చేటిగా కాస్త వెనకా ముందూ అయినా వానలు వన్నేయి.. కంకులొచ్చి నాయి.. గింజలు ముదిరినాయి.. గువ్వలొచ్చినాయి.. గింజలు తిన్నేయి.. గూళ్లు కట్టుకున్నేయి.. గుడ్లు పెట్టినాయి.. పిల్లలు చేసుకున్నేయి.. ఇప్పటికి నాలుగేళ్లయింది.. ప్రతి సంవత్సరం సజ్జలు వేస్తున్నా.. పంట వచ్చేటిగా వానలు పడతానే ఉండాయి.. ఎందుకు?”

“ఎందుకు?” అన్నారంతా కోరస్ గా.

“ఎందుకంటే.. నేను చేస్తూ ఉండేది మంచి పని కదా..? అందుకు.. నేనేమీ నా స్వార్థం కోసం సజ్జపంట సాగు చేయాలా.. నోరులేని పక్షులు ఆకలితో సచ్చిపోగూడదని సాగు చేసినా. దీన్ని ప్రకృతి కూడా దీవించింది. మనం పది మందికి మంచి చేయాలని భావించామంటే, అన్నీ దానికి అనుకూలంగానే జరుగుతాయి..” అన్నాడు చంద్రయ్య.

“భలే చెప్పారండీ..” అంటూ చప్పట్లు కొట్టాడు రాజశేఖర్. పిల్లలందరూ చప్పట్లు కొట్టారు. వారలా చప్పట్లు కొట్టడంతో చంద్రయ్యకు సిగ్గు

అనిపించింది.. “సరే.. ఇక్కడెందుకులే ఇంక.. ఎండ పెరిగిపోయింది. నీడకు పోదాంపాండి” అంటూ చెట్టు వైపు అడుగులేశాడు చంద్రయ్య. ఆయనను అనుసరించారు అందరూ.

పొలం గట్టున అక్కడక్కడా ఉన్న మూకుళ్ల లోని నీళ్లను తాగుతున్నాయి గువ్వలు. కొన్ని గువ్వలు నీళ్లలో దిగి మునిగి లేచి రెక్కలు విదిలిస్తున్నాయి. పిల్లలను చూసి అవి రివ్వస ఎగిరి సజ్జకర్రలపైనే వాలాయి.

“వీటికి నీళ్లెక్కడివి తాతా?”

“నేనే తెచ్చినా మనవరాలా.. రోజూ పొద్దున్నే ఒక బిందె, సాయంత్రం ఒక బిందె నీళ్లు ఇంటి దగ్గర నుంచి తెస్తా.. పొలం చుట్టూ మూకుళ్లు పెట్టినా.. వాటిలో పోసినామంటే గువ్వలు నీళ్లు తాగతాయి” సమాధానం చెప్పాడు చంద్రయ్య.

“ఇక్కడికి మీ ఊరు ఎంతదూరం?”

అడిగాడొక అబ్బాయి.

“రెండు మైళ్లు..”

“రెండు మైళ్లా..” అంటూ రాజశేఖర్

With Best Compliments From :

G. RAMA LINGAM
PROPRIETOR

Cell : 9440622450
9246374511

**SRI LAXMI NARASIMHA
SWAMY AGENCIES**

**Cement Dealers for : Jaypee, ACC, Ramco, Bharathi,
Maha, Penna, Priya, Sagar, Sri Chakra and Other Cements.**

**H.No. 37-93/15, Madhura Nagar, Neredmet 'X' Road,
Secunderabad - 500 056. Ph : 63047 61339, 63047 42645**

ముఖంలోకి చూశాడా అబ్బాయి.

“మూడు కిలోమీటర్లనుకో..” శిష్యుడి సందేహం అర్థమయి సమాధానం చెప్పాడు రాజశేఖర్.

“అంత దూరం నుంచి నీళ్లు మోసుకోనొస్తావా?” ఆశ్చర్యంగా అడిగిందొక పాప.

“అవునమ్మా.. మనకు తాగేదానికి నీళ్లు లేకపోతే, మనం ఎంత దూరమైనా పోయి తెచ్చుకుంటాం. వీటికి లేకపోతే ఎవరిస్తారు నీళ్లు? చూడండి.. చుట్టూ ఎక్కడో కానీ పచ్చదనం లేదు. నీళ్లులేవు. గువ్వలకు తిండి పెడతాండాం.. నీళ్లివ్వద్దా.. ఎవరింటికన్నా పోయినా మంటే, మనకు అన్నం పెట్టి నీళ్లివ్వకపోతే ఎట్లుంటాది?” నవ్వుతూ అన్నాడు చంద్రయ్య.

“ఎక్కిళ్లాచ్చి సస్తాం” అన్నాడొక పిల్లాడు వెంటనే.

“గువ్వలకు ఎక్కిళ్లు రాకూడదని నీళ్లు పోస్తాందా?” అడిగాడొకడు.

అందరూ పకపకా నవ్వారు.

“ఎక్కిళ్లు రాకూడదని కాదు.. వాటి ప్రాణం పోకూడదని” చెప్పాడు రాజశేఖర్.

అందరూ పొలానికి పది బారల దూరంలో ఉండే మామిడిచెట్టు కిందకు చేరుకున్నారు. చెట్టు కింద అరుగులా రెండు బండలు వేసిందారు. చెరొక బండపైన కూర్చున్నారు రాజశేఖర్,

చంద్రయ్య. పిల్లలందరూ ఎదురుగా కింద కూర్చున్నారు.

“తాతా.. మీకు ఐదెకరాల పొలం ఉందన్నావే.. మిగిలిన పొలంలో కూడా ఏదైనా పంట సాగు చేయొచ్చు కదా?”

“లేదు నాయనా.. ఇది ఎండలకాలం.. నీళ్లు లేకుండా పంటలు సాగు చేయకూడదు. చాలీచాలని నీళ్లుంటే, పంటలకు కూడా ఇబ్బందే.. మనకు దప్పిక అయ్యి నీళ్లు లేకపోతే.. ఎవరినో ఒకరిని అడిగయినా నీళ్లు తాగి దప్పిక తీర్చుకుంటాం. మొక్కలూ.. వాటికేమన్నా నోరుందా.. అవి అడగలేవు.. వాడిపోతాయి. అట్ల వాడిపోయేది నేను చూడలేను. బిడ్డను కనుక్కున్నాక పెద్దయ్యే దాకా పెంచడం తల్లిదండ్రులది ఎంత బాధ్యతే.. గింజను నాటాకా సాకడం కూడా రైతుది అంతే బాధ్యత” బదులిచ్చాడు చంద్రయ్య.

“వానలు పడకుండా సజ్జకరలు ఎండిపోతే?”

“మంచినీ కిసం ఒక్కోసారి బాధలు పడక తప్పదు.. అట్ల ఆ మొక్కలు బాధపడతాయి. వాన పడితే కంకులొచ్చి గువ్వలకు ఆహారంగా మారతాయి. వాటి జీవితం ధన్యమై పోతుంది. వాన రాకుంటే ఎండిపోతాయి. వాటి జీవితం వ్యర్థమైపోతుంది.. ఇక్కడ నా స్వార్థం లేదు కదా మనవడా!”

“గువ్వలకే ఎందుకు తాతా.. పంట కోసుకొచ్చి ఊర్లో ఎవరికైనా ఇవ్వొచ్చు కదా? వాళ్ల ఆకలి

తీరుతుంది”

“ఊర్లో వాళ్లకా.. కడుపు నిండేదానికే అయితే ఏదో ఒక పని దొరుకుతుంది. సంపాదించు కుంటారు. మనుషుల ఆకలి ఈ గింజలతో తీరదు నాయనా. వాళ్ల ఆకలి చాలా పెద్దది. అదే పక్షులయితే.. నీళ్లు లేక తిండి దొరక్క సచ్చిపోతాయి.. ఈ ఎకరా గింజలు మహా అంటే ఇరవై మందికి రెండు నెలలు వస్తాయేమో! అంతే.. సజ్జలు ఇచ్చినా తీసుకునేవాళ్లు లేరు.. అందరికీ బియ్యమే కావాల.. అదే గువ్వలకయితే.. ఈడ దాదాపు వెయ్యికి పైగా ఉంటాయి గువ్వలు.. వాటికి రెండు నెలలకు పైగా వస్తాయి ఇవి.. అన్నింటికన్నా గొప్ప పని ఏదో తెలుసునా? ఆకలితో ఇంటికొచ్చిన మనిషికి పిడికెడు మెతుకులు పెట్టడం.. గోడ మీద వాలిన గువ్వకు గుప్పెడు గింజలు వేయడం. చెమ్మమీదున్న నేలలో చారెడు విత్తనాలు నాటడం.. ఇంతే.. ఈ భూమీద్ద దీన్ని మించింది లేదు..”

“భలే చెప్పారండి” అన్నాడు రాజశేఖర్.

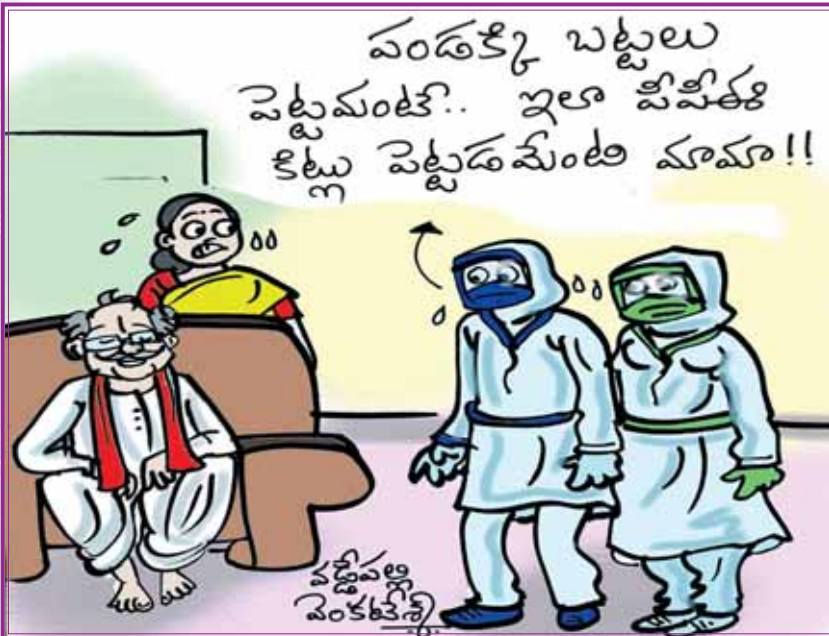
“ఈ చెట్టు ఉంది చూశారా.. మనుషులు ఎంత ఎదిగినా చెట్టులాగా ఉండాల.. ఎండన పడి వస్తే ఇంత నీడ ఇవ్వాల.. ఆకలిగొని వస్తే రెండు పండ్లు ఇవ్వాల. మనం తినే తిండిలో పూటకో గింజ మిగిలించుకొని, నెలకో రెండు నెలలకో గుప్పెడు గింజలు నేలలో వేసినామంటే.. అవి ఎన్నో జీవులకు ఆహారంగా మారతాయి. మనుషులందరూ ఇట్ల చేసినారంటే లోకంలో అన్ని జీవులూ ఆకలిబాధ లేకుండా ఉంటాయి..” అన్నాడు చంద్రయ్య.

రాజశేఖర్ జేబులోని ఫోన్ కు మిస్సెడ్ కాల్ వచ్చింది. చేతిలోకి తీసి చూసి “బద్వేలులో బస్సు బయలుదేరింది.. మనం రోడ్డుపైకి పోవాల” అన్నాడు.

పిల్లలందరూ లేచారు.

“ఇదో పిల్లలూ.. మా పొలం వద్దకు వచ్చి ఉత్తినే పోతే ఎలా.. తలా రెండు చిక్కుడు గింజలు ఇస్తా. ఇంటికి వెళ్లాక.. వచ్చే వానాకాలంలో మీ ఇంటి పెరట్లో నాటండి. అవి పెరిగి కాయలు కాచాక.. మీ వీధిలో వాళ్లందరికీ తలా కొన్ని ఇవ్వండి” అంటూ తన బనీను జేబులో చేయి పెట్టి గుప్పెడు గింజలు బయటకు తీశాడు చంద్రయ్య.

చేతులు చాచిన పిల్లలందరికీ తలా రెండు గింజలు ఇచ్చాడు. రాజశేఖర్ రెండు చేతులు చాచి దోసిలి పట్టాడు. చంద్రయ్య చిరునవ్వుతో ఆ దోసిల్లో గుప్పెడు గింజలు వేశాడు.

రైతులకు, వినియోగదారులకు మరియు మా శ్రేయోభిలాషులకు

బీపావళి

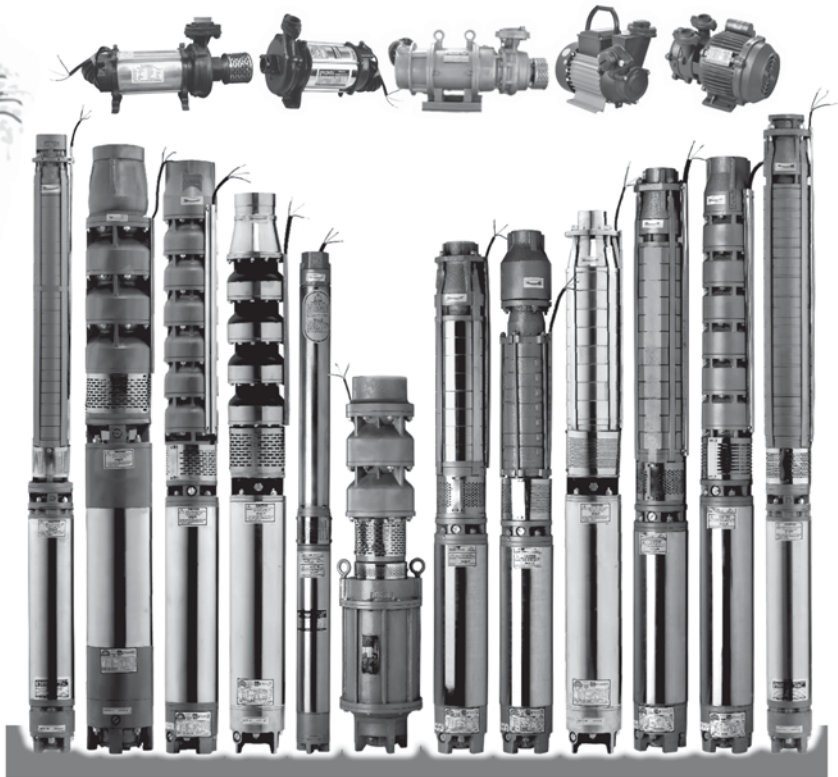
శుభాకాంక్షలు

ఉన్నత శ్రేణి పంపులు-అందుబాటు ధరల్లో...

పద్మా: సనస్తితేదేవి పరబ్రహ్మస్వరూపిణీ
పరమేష్ఠీ జగన్మాత మహాలక్ష్మీ నమోస్తుతే

ఫ్లోవెల్ పంపులు

◆ నాణ్యతలో రాజ్ లేదు ◆ మన్నికలో ఎదురే లేదు ◆ నీటికి ఇక కొదవే లేదు

- ❖ 4" 5" 6" 8" సబ్మెర్సిబుల్ పంపులు
- ❖ సెల్ ఫైమింగ్ మోనోబ్లాక్ పంపులు
- ❖ ISI, ISO, Star లేజరింగ్ కలిగిన పంపులు
- ❖ వర్ణకల్, హరిజాంటల్ ఓపెన్ వెల్ సబ్మెర్సిబుల్ పంపులు
- ❖ రీజనరేటివ్ స్లో స్పీడ్ మోనోబ్లాక్ పంపులు
- ❖ మిని ఓపెన్ వెల్ సబ్మెర్సిబుల్ పంపులు

తయారీదారులు:

ఫ్లోవెల్ పంప్ ఇండస్ట్రీస్

ప్లాట్ నెం. 65, యస్.వి.ఈ-ఆపరేటివ్ ఇండస్ట్రయల్ ఎస్టేట్, బాలానగర్, హైదరాబాద్ - 500 037. ఫోన్ : 91-40-23773205, 1593.
సెల్ : 9849538661, 9701449944 & 9849538662
website : www.flowellpumpshyd.com E-mail : flowellpumps@yahoo.com

కొవిడ్ మహమ్మారి నిరుద్యోగ సమస్యను తీరగతోడింది. ఉపాధి అవకాశాలను అడుగుంటించింది. చాలా ప్రపంచ దేశాల పరిస్థితి కూడా ఇదే. కానీ నిరుద్యోగంతో భారత్ కు ఉన్న చేదు అనుభవాలు వేరు. పేద యువతను పెడదారులలోకి లాగే శక్తులు విజృంభించడం కూడా శరవేగంగా ఆరంభమైంది. యువతరం, నిపుణులు దిక్కుతోచని స్థితిలో పడిపోతున్నారు కూడా. అలాంటి తరుణంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం తక్షణం మేల్కొని ప్రకటించిన ఆత్మనిర్భర భారత్ వారికి భరోసా కల్పిస్తోంది. కరోనా వైరస్ ఆర్థిక వ్యవస్థను చిన్నాభిన్నం చేస్తున్న సమయంలో ఆత్మనిర్భర భారత్ ఉపాధి మార్గాలకు దిబ్బిలా కనిపిస్తున్నది. MSME (మైక్రో, స్మాల్ అండ్ మీడియం ఎంటర్ప్రైజెస్) రంగాలకు ప్రాధాన్యం కల్పించే దిశగా ఆర్థికమంత్రి నిర్మలా సీతారామన్ అడుగు వేసి పారిశ్రామికవేత్తలకు ఎంతో ఊరట కల్పించారు. మధ్య, చిన్న తరగతి పారిశ్రామిక రంగాల పునరుద్ధరణకు బాటలు వేశారు. దీనితో పారిశ్రామికరంగం మందగమనం నుంచి బయటపడేందుకు మంచి అవకాశం లభించింది.

యువత భవితకు బాట... నైపుణ్యానికి పెద్దపీట

కేంద్ర సిబ్బంది వ్యవహారాల శాఖ సహాయ మంత్రి డా॥ జితేంద్రసింగ్ రైల్వే రిక్రూట్మెంట్ బోర్డ్, స్టాఫ్ సెలక్షన్ కమిషన్, ఐబిపీఎస్ ద్వారా ఏటా పరీక్షలు నిర్వహించి మూడు కోట్ల ఖాళీలను భర్తీ చేయనున్నారు. 12 ప్రాంతీయ భాషలలో ఆ అర్హత పరీక్షలు నిర్వహిస్తున్న కారణంగా గ్రామీణ నిరుద్యోగ యువతకు ఉద్యోగవకాశాలు మెరుగుపడనున్నాయి. దేశంలో ఎంపిక చేసిన 117 జిల్లాల నుంచి ఉద్యోగాల్లో వారి ప్రాతినిధ్యానికి కేంద్రం బాటలు వేసింది.

నైపుణ్యం పరిపూర్ణం

కేంద్ర నైపుణ్యాభివృద్ధి మంత్రి డా॥ మహేంద్రనాథ్ పాండే, 'గిరిబ్ కల్యాణ్ రోజ్ గార్

వామరాజు సత్యమూర్తి

ఆంధ్రప్రదేశ్ భాజపా సీనియర్ నాయకులు
విజయవాడ జిల్లా శాఖ అధ్యక్షులు

అభియాన్' ప్రారంభించడం ద్వారా వృత్తి వికాసానికి మార్గాలను సుగమం చేశారు. ప్రధానమంత్రి కౌశల్ వికాస్ యోజన ద్వారా డిజిటల్ టెక్నాలజీని యువతకు అందుబాటులోకి తీసుకు వచ్చారు. ఇప్పటికే 73 లక్షల మందికి నైపుణ్యం పెంచుకునే వీలు కల్పించారు. కౌశల్ వికాస్ యోజన నేటి ఉద్యోగావసరాలకు అనుగుణంగా వృత్తి నైపుణ్యతకు దిశాదర్శనం గావిస్తున్నది. స్కీల్ డెవలప్ మెంట్ మిషన్ లను జిల్లా వ్యాప్తంగా నెలకొల్పటం వలన గ్రామాలలో ఉద్యోగాన్వేషణలో ఉన్న యువతకు ఉద్యోగ భద్రత కలుగుతుంది. దేశంలోని అన్ని ఐటిఐ కేంద్రాలలో రెండు మూడు షిఫ్ట్ల ద్వారా కరోనా జాగ్రత్తలైన భౌతికదూరం, మాస్కుల ధారణల వంటివి ఆచరిస్తూ నైపుణ్యాన్ని మెరుగుపరచుకోవడానికి కేంద్రం అవకాశాలు కల్పిస్తోంది.

ప్రైవేటు రంగంలోని పరిశ్రమలలో కూడా ఆత్మనిర్భర భారత్ పథకంలో భాగంగా వృత్తి నైపుణ్యాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి మార్గాలను అన్వేషిస్తోంది. ఆర్థికరంగంలో మరింత పురోగమనానికి, స్థానిక ఉత్పత్తుల తయారీ పెంపునకు ఈ చర్య దోహదపడుతుంది.

వలస కార్మికులకు భద్రత

పారిశ్రామికవేత్తలు ఎంతో ఉదారతతో,

ఆప్యాయతతో కౌన్సిలింగ్ ద్వారా వలస కార్మికులను అక్కున చేర్చుకోవలసిన అవసరం ఉందని డా॥ మహేంద్రనాథ్ పాండే పిలుపునిచ్చారు. మళ్లీ వారిని వెనుకకు రప్పించి ఉద్యోగ భద్రత కల్పించి కొవిడ్ తరుణంలో వారికి ఆసరాగా ఉండాలి.

స్కీల్ మేనేజ్మెంట్

వెబ్ పోర్టల్ ఆవిష్కరణ ద్వారా స్కీల్ మేనేజ్ మెంట్ సమాచార పద్ధతికి నాంది పలికినందున కార్మికుల డిమాండ్, సప్లైలలో సమతుల్యత లభిస్తుంది. కాలానుగుణంగా పరిశ్రమలలో ఉద్యోగావకాశాల భద్రీకీ, నైపుణ్య శిక్షణ ద్వారా పనిలో నాణ్యత పెరిగే అవకాశాలు మెండుగా ఉంటాయి.

లనుభవం ఓ గీటురాయి

ఉద్యోగాన్వేషకులకు అనుభవం ఓ ప్రశ్నగా మారింది. దీనిని అధిగమించటానికి కేంద్రం 'ఏప్రెంటిషిప్' పద్ధతి ద్వారా నైపుణ్యాలను అందించటానికి పారిశ్రామికవేత్తలకు పిలుపునిచ్చింది. దీనివలన ఉద్యోగాలలో స్థిరపడటానికి అవకాశాలు మెరుగవుతాయి.

స్కీల్ లిఫ్ట్

కేంద్రం, రాష్ట్రాలు సంయుక్తంగా ఆయా ప్రాంతాలలోని వృత్తి నైపుణ్యం కలవారిని గుర్తించి, వారి పేర్లు నమోదు చేయించి ఉద్యోగకాశాలను

ఏకంను అనుభవించండి

పరిష్కార సిద్ధి

ఆటంకాలను నిర్మూలించుటకు

ఉదయం 9.00 గం||ల నుండి 11.00 గం||ల వరకు

సంకల్ప సిద్ధి

కోరికలను నెరవేర్చుకొనుటకు

మధ్యాహ్నం 1.30 గం||ల నుండి 3.30 గం||ల వరకు

ప్రపంచ **పరివర్తన** కొరకు

ప్రవేశము ఉచితము

ఏకం లేదా ది వన్నేస్ ఫీల్డ్,

వరదయ్యపాళెం మండలం, చిత్తూరు జిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్ - 517 541.

తడ రహదారికి దగ్గరగా తిరుపతి వైపుగా.

www.ekam.org 7660041008

ఏకం కార్యక్రమాలను ఈ క్రింది ఛానెళ్లలో చూడండి

సంకార

సంస్కార్ ఛానెల్ (హిందీ)
ప్రతి ఆదివారం

ఉ|| గం. 9.40 నుంచి 10.00 వరకు

TV5

టి.వి.5 ఛానెల్ (తెలుగు)
ప్రతి ఆదివారం

ఉ|| గం. 9.30 నుంచి 10.00 వరకు

JanamTV

జనం టీ.వి. (మలయాళం)
ప్రతి ఆదివారం

ఉ|| గం. 8.00 నుంచి 8.30 వరకు

Space Sponsored by Golden Shelters Pvt. Ltd.

మెరుగుపరచవలసిన అవశ్యకత ఉంది. దీనితో విదేశాల నుండి వచ్చేవారికి స్థానిక ఉద్యోగావకాశాలలో ప్రాధాన్యం తగ్గించవచ్చు. కేంద్ర విదేశ వ్యవహారాల శాఖ కూడా ఈ విషయంపై దృష్టి సారిస్తే న్వదేశీయులకే ఉద్యోగాలను కల్పించవచ్చు. ఇది ఆర్థికంగా దేశాభివృద్ధికి గణనీయంగా ఉపయోగ పడుతుంది.

స్వదేశీ యాప్

కేంద్రం స్వదేశీ యాప్ ను ఆవిష్కరించింది. ఇప్పటికే ఆ యాప్ ద్వారా 20,800 మందిని ప్రత్యేక శిక్షణ ఇప్పించడానికి గుర్తించింది. మున్ముందు వారి నైపుణ్యతలను పరిశ్రమలకు ఉపయోగించనుంది. భవిష్యత్తులో వారిని శిక్షకులుగా తీర్చిదిద్ది వారి అనుభవాలను భావితులకు అందించనుంది. దీనితో నిరుద్యోగ యువతకు మరింత ఉద్యోగ భద్రత కలుగుతుంది.

కొవిడ్ - ఓ సవాల్

ప్రస్తుత కాలంలో ఉద్యోగ భద్రతకు కొవిడ్ ఓ గొడ్డలిపెట్టు. మందగమనం కారణంగా ఎదురైన ఆర్థిక సవాళ్లను అధిగమిస్తూ ముందడుగు వేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఉద్యోగల మైండ్ సెట్ మారాలి. డిజిటల్ టెక్నాలజీ దిశగా ముందడుగు వేయాలి. ఆ దిశలో నైపుణ్యం అవసరం.

స్వయం సమృద్ధ భారత్

‘నైపుణ్యం ఓ శక్తి లాంటిది. అది స్వయం సమృద్ధికి దోహదం చేస్తుంది. ఉద్యోగ భద్రత కల్పిస్తుంది. జీవనానికి ఊతం ఇస్తుంది’ అని ప్రధాని నరేంద్రమోదీ విశ్వ యువ నైపుణ్య దివస్ సందర్భంగా ప్రసంగిస్తూ అన్నారు. స్వయం సమృద్ధ భారత దేశానికి మంత్రం ‘నైపుణ్యం’, ‘మరింత నైపుణ్యం’, ‘నైపుణ్యం పెంపు’. కొవిడ్ ఉపద్రవంలో ఇవే మనకు బాగా ఉపకరిస్తాయి.

స్కిల్ ఇండియా మిషన్

“ఈ మిషన్ స్థాపన జరిగి ఐదు సంవత్సరాల కాలం గడిచింది. జాబ్ మార్కెట్లో నిరుద్యోగ యువతకు ఈ మిషన్ ఓ వరం లాంటిది. ఉత్పాదనను మరింత పెంచుకోవడానికి సహాయ పడుతుంది. నేషనల్ స్కిల్ క్వాలిఫికేషన్ నెట్ వర్క్ లో భాగస్వాములై దేశ స్వయం సమృద్ధి దిశలో యువత ముందంజ వేయాలి. కొవిడ్ కారణాన సవాళ్లను అధిగమించడానికి టెక్నాలజీని ఆకళింపు చేసుకోవాలి” అని ప్రధాని నరేంద్రమోదీ విశ్వ యువ నైపుణ్య దివస్ సందర్భంగానే యువతకు సందేశం అందించారు.

అంకుర వేదిక

ప్రధాని మోదీ వచ్చే డిసెంబర్ 8 నుంచి 10 వరకు హైదరాబాద్ లో జరిగే ఔత్సాహిక పారిశ్రామికవేత్తల సదస్సులో పాల్గొనున్నారు. దీనిని కేంద్ర సహకారంతో డ ఇండస్ ఎంటర్ ప్రెన్యూర్స్ (TIE) నిర్వహించ నుంది. విదేశాల నుండి పాల్గొనే ఆన్ లైన్ సదస్సు అంకుర సంస్థల వ్యవస్థాపకుల

ప్రధాన సమస్యలపై దృష్టి సారించనుంది. ఈ స్టార్ట్ అప్ సదస్సులో పెట్టుబడులు ప్రధాన అంశం కానుంది. 200 మంది పైగా పాల్గొనే ఈ సదస్సు పారిశ్రామిక ప్రగతికి దిశా నిర్దేశం చేయనుంది.

ఉపాధి హామీ పథకం

మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం (ఎం.జి.ఎస్.ఆర్. ఈ.జీ.ఏ) అమలు కరోనా నేపథ్యంలో అవరోధానికి గురైంది. లాక్ డౌన్ సమయంలో వలస కార్మికులు ఎన్నో ఇబ్బందులు ఎదుర్కొన్నారు. నేటికీ ఎదుర్కొంటున్నారు. జీవితాలు అతలాకుతలం అయ్యాయి. స్కిల్ డెవలప్ మెంట్ ద్వారా వలస కార్మికులకు ఆసరా కల్పించాల్సిన అవసరం కనిపిస్తుంది. ఉపాధి హామీ పథకం ముఖ్యంగా వ్యవసాయ కూలీలకు ఎంతో బాసటగా నిలుస్తున్నది. చిన్న, నూతన, మధ్య తరగతి పారిశ్రామికులు స్థానికంగా యువతకు నైపుణ్యాన్ని పెంచుకోవడానికి మార్గాలను అన్వేషించాలి. ఉద్యోగ భద్రతకు ఇది తోడ్పడుతుంది.

ప్లంబింగ్, ఎలక్ట్రికల్, వంటవాళ్లు, బిల్డింగ్ పనులు, కలరింగ్ తదితర పనులలో నాణ్యతా ప్రమాణాలను పెంచటానికి స్థానిక యువతకు తర్ఫీదు ఇవ్వాలి. దీని ద్వారా చిన్న పరిశ్రమలు చిన్నాభిన్నం కాకుండా రక్షించుకోవచ్చు. జపాన్, కొరియా దేశాలు పరిశ్రమలలో స్వయం సమృద్ధికి నైపుణ్యతే కారణం.

ఆత్మనిర్భర్ భారత్

ప్రజల ఉపాధి అవకాశాలకు గండి వడకుండా ఉండాలంటే ‘నైపుణ్యత పెంపే’ తారకమంత్రం. 20 లక్షల కోట్ల ఆత్మనిర్భర్ భారత్ ప్యాకేజీ సద్వినియోగ దిశగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పటిష్టమైన చర్యలు చేపట్టాలి. లాక్ డౌన్ వల్ల దుర్భర జీవనాన్ని సాగిస్తున్న నిరుపేదల సమస్యల పరిష్కారానికి ఈ ప్యాకేజీ అమలుకు ప్రభుత్వ యంత్రాంగం కృషి చేస్తేనే సత్ఫలితాలు వస్తాయి. దీని అమలు పర్యవేక్షణకు క్షేత్ర, స్థానిక స్థాయిలలో అధికారులు యుద్ధ ప్రాతిపదికన చర్యలు చేపట్టాలి. కొవిడ్ నిబంధనలను నీరుగార్చుకుండా వలస కార్మికుల జీవన భద్రతకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలి. ‘అంకుర’, ‘ముద్రాలోను’ పథకాల సద్వినియోగానికి బాటలు వేయాలి. స్వావ లంబన దిశగా భారత్ పయనించాలి.

శ్రీ విజ్ఞాన విహార

ఎడ్యుకేషనల్ సొసైటీ
సత్యనారాయణపురం, విజయవాడ.
రిజిస్టర్డ్ నెం.247/1983

- శ్రీ విలువలతో కూడిన విద్య శ్రీ విద్యలో భారతీయత శ్రీ భారతీయ సంస్కృతి, వైభవ పరిచయం
- శ్రీ మన పరంపర పట్ల భక్తి, శ్రద్ధ శ్రీ దేశభక్తి, సేవాభావం మరియు నైతిక, ఆధ్యాత్మిక శిక్షణ ద్వారా గుణాల నిర్మాణం
- శ్రీ సాధారణ విద్యతో పాటు పంచముఖి యోజన ద్వారా విద్యార్థి సర్వాంగీణ వికాసం
- శ్రీ పోటీ ప్రపంచంలో నిలబడ గలిగేలా బోధనా విషయాలతో పాటు వ్యక్తిత్వ వికాస శిక్షణ
- శ్రీ అఖిల భారత స్థాయిలో 30,000 విద్యాలయాలను నిర్వహిస్తున్న 'విద్యాభారతి' న్యూఢిల్లీతో అనుబంధం.

కృష్ణా జిల్లా లో

నిర్మించబడుతున్న

పాఠశాలలు

ESTD: 1982
శ్రీ విజ్ఞాన విహార ఇం.మీ. పాఠశాల
(Recognised by Govt., of Andhra Pradesh)
సత్యనారాయణపురం, విజయవాడ-11.
ఫోన్: 0866-2533634, 2537844

ESTD: 1985
శ్రీ విజ్ఞాన విహార ఇం.మీ. పాఠశాల
(Affiliated to C.B.S.E., New Delhi.)
వనికేపాడు, విజయవాడ - 8. ఫోన్: 0866-2842298

శ్రీ జయరామ విజ్ఞాన విహార ఇం.మీ. పాఠశాల
(Recognised by Govt., of Andhra Pradesh)
ఉంగుటూరు, కృష్ణాజిల్లా. ఫోన్: 08676-284344

శ్రీ అరవింద ఇంటిగ్రల్ విజ్ఞాన విహార ఇం.మీ. పాఠశాల
(Recognised by Govt., of Andhra Pradesh)
అద్దాడ, పామర్రు, కృష్ణాజిల్లా. ఫోన్: 08674 - 253120

శ్రీ విజ్ఞాన విహార ఇం.మీ. పాఠశాల
(Recognised by Govt., of Andhra Pradesh)
అవనిగడ్డ, కృష్ణాజిల్లా. ఫోన్: 08671 - 273457

సి.హెచ్.ఆనంద రామ సుధాకర్
అధ్యక్షులు

ఎమ్. గోవిందరావు
కార్యదర్శి

ఆర్. వి. హనుమంతరావు
కోశాధికారి

ఉద్ధానం తెల్ల బంగారం..

శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని పలాన పేరు వింటేనే తక్కువ గుర్తొచ్చేది జీడిపప్పు. ప్రపంచ ఖ్యాతినార్జించిన ఇక్కడి పప్పుని తెల్ల బంగారంగా అభివర్ణిస్తారు. నిజమే.. ఇది బంగారంలా విలువైనదే. పలాన జీడిపప్పు పరిశ్రమకు దాదాపు 500 ఏళ్ల చరిత్ర ఉంది. ఈ ప్రాంతవాసుల జీవన, ఆర్థిక, సామాజిక స్థితిగతులను జీడి పరిశ్రమలు అసాధారణ రీతిలో ప్రభావితం చేస్తున్నాయి.

దాదాపు ఐదు శతాబ్దాల కిందట తూర్పు బ్రెజిల్ కు చెందిన జీడిని పోర్చుగీసు వారు భారతదేశంలోని గోవాలో ప్రవేశపెట్టారు. అక్కడ నుండి దేశంలోని ఇతర ప్రాంతాలకు వ్యాపించింది. వాణిజ్య సాగు 1960లో ప్రారంభమైంది. రానురాను ఈ పంట వాణిజ్య పంటల్లోకెల్లా అత్యధిక లాభాలు ఇచ్చే పంటగా గుర్తింపు పొందింది. అంతేకాక, దేశానికి గణనీయమైన విదేశీ మారకద్రవ్యం సంపాదించిపెడుతోంది.

సుమారు యాభై ఏళ్ల కిందట ఒరిస్సాలోని మోరి నుంచి పలానకు వలస వచ్చిన ఆకుల మహాలక్ష్మి, గుజ్జు ముసలయ్యల స్ఫూర్తితో స్థానికులైన తంగుడు బుజ్జి, మల్లా గవరయ్యలు జీడిపప్పు ఉత్పత్తిని ప్రారంభించినట్లు తెలుస్తోంది. అప్పట్లో పెద్ద పెనాలు, మూకుడులు, కుండల ద్వారా కేవలం ముగ్గురు, నలుగురు కార్మికులతోనే పప్పు తయారు చేయడం ప్రారంభించారు. ప్రస్తుతం 207 (పలాన-కాశీబుగ్గ మున్సిపాలిటీ వరిధి) యూనిట్ల వరకు విస్తరించింది. కాలానుగుణంగా

మారిన పద్ధతుల ద్వారా మేలురకం జీడిపప్పు ఉత్పత్తి చేస్తూ అంతర్జాతీయ స్థాయిలో పలాన పేరు తెచ్చుకుంది. జిల్లాలోని ఉద్ధాన ప్రాంతమైన కవిటి, కంచలి, సోంపేట, మందస, వజ్రపుకొత్తూరు తదితర ప్రాంతాలలో 30 వేల హెక్టార్లలో పండే జీడిపంట పలాన పరిశ్రమలకు వస్తుంటుంది. అంతేకాకుండా, జిల్లాలోని ఇతర ప్రాంతాలు, కేరళ, ఒడిశా, తమిళనాడు వంటి రాష్ట్రాల నుంచి కూడా పిక్కు ఇక్కడకు వస్తుంది.

ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల స్థానికంగా పంట ఆశించిన స్థాయిలో దిగుబడి రాకపోతే ఇక్కడి

పరిశ్రమల యజమానులు విదేశీ పిక్కు వైపు చూడడం పరిపాటిగా మారింది. మలేషియా, థాయ్ లాండ్ నుంచి దిగుమతి చేసుకుని వరిశ్రమలు నడుపుతుంటారు. దేవుడు కరుణించి జిల్లాలో జీడిపంట మంచి దిగుబడి వచ్చిందంటే ఆ ఏడాది రైతుకు పండగే. అందుకే ఉద్ధానం ప్రాంత రైతులు ఈ పంటపై ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపుతారు. సముద్రతీర ప్రాంతాల్లోనే ఈ పంట బాగా పండి, మంచి దిగుబడినిస్తుంది.

వర్తకులు ముడిసరుకైన జీడిపిక్కులను ప్రతి ఏటా ఉగాది రోజున పూజ చేసి, కొనుగోళ్లు ప్రారంభిస్తారు.

నాలుగు తరాల నుంచి ఇదే వృత్తి

మా తాతల నుంచి ఇదే వృత్తిలో కొనసాగుతున్నాం. జీడి మా కుటుంబ కష్టాలను తీర్చింది. ఈ పరిశ్రమ వల్ల ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా సుమారు 25 వేల మంది ఉపాధి పొందుతున్నాము. అయితే ప్రస్తుతం కరోనా వల్ల దెబ్బతిన్నాం. నాలుగు నెలలు పనిలేదు. దీనిపైనే ఆధారపడ్డ కార్మిక కుటుంబాలు ఆర్థిక ఇబ్బందులతో కొట్టుమిట్టాడుతున్నాయి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆర్థికసాయం చేయాలి.

- సింహాచలం, అధ్యక్షుడు, క్యాజు లేబర్ అండ్ రైస్ మిల్లుల కార్మిక సంఘం.

రాయితీ ఇవ్వాలి!

ప్రభుత్వం కొత్త యూనిట్లకు అవసరమైన కాజు యంత్రాలకు మాత్రమే సబ్సిడీ మంజూరు చేస్తోంది. పాత యూనిట్లకు ఈ సౌకర్యం లేదు. దీని వల్ల అయా యజమానులు ఆర్థికంగా ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. ఇటువంటి వారికి కూడా సబ్సిడీ అందించాలి.

- కృష్ణమహేష్, కార్యదర్శి, పలాన క్యాజు అసోసియేషన్.

అదే రోజు రైతులూ పూజలు జరిపి, వంటను వ్యాపారులకు విక్రయిస్తారు. గతంలో పిక్కులను రెండు విధాలుగా కాలేవారు. కాలువ్వం పెరిగిపోవడంతో ఆ విధానానికి స్వస్తి పలికారు. కాలువ్వం వల్లనే పలాసలో ఉన్న పరిశ్రమలను ఊరికి దూరంగా ఉన్న ఇంగ్లీషామ్ పారిశ్రామికవాడకు తరలించించారు. ప్రభుత్వం, వాతావరణ కాలువ్వ నివారణ బోర్డు సూచనల మేరకు ప్రస్తుతం బాయిలర్ విధానాన్ని అనుసరిస్తున్నారు. ఈ విధానంలో జీడిపిక్కులను సమస్థాయిలో నీటిలో ఉడకబెట్టి వాటిని ప్రత్యేకమైన కత్తెరతో మహిళలు ఒలుస్తారు. అనంతరం గుండును యథావిధిగా హాట్ హౌస్ లో పెట్టి డ్రై చేస్తారు. ఈ రకంగా తయారైన జీడిపప్పును హాట్ హౌస్ లో 12 గంటల సేపు వేడి చేస్తారు. విద్యుత్ హీటర్ లో విధానంలో అయినా రెండు గంటలు వేడి చేస్తారు. ఈ విధంగా పప్పు డ్రై చేయడం వల్ల తేమ ఆరడంతో పాటు పప్పుపై ఉన్న పలచటి తొక్క సులువుగా ఊడుతుంది. బాయిలర్ విధానంలో లభించిన పప్పు పూర్తి తెలుపు రంగులో మెరుస్తుంది.

ఉడికిన పిక్కులు ఒలిచేందుకు మహిళా కార్మికులకు కిలోకు కొంత కూలి చెల్లిస్తారు. ఈ విధంగా ఆ రోజంతా ఎన్ని కిలోల పిక్కులు ఒలిస్తే అంత కూలి అందుతుంది. సహజంగా ఒక్కో మహిళ ఎనిమిది నుంచి పది కిలోల వరకు పప్పు ఒలుస్తారు. రోజుకు ఓ మహిళా కార్మికురాలు 250 నుంచి 300 రూపాయలు, పురుషుడు 400 నుంచి 500 రూపాయల వరకు ఆదాయాన్ని సంపాదిస్తారు.

నాణ్యమైన జీడిపప్పును ఉత్పత్తి చేయడంలో పలాస ప్రసిద్ధి చెందింది. దీంతో ఇక్కడి పప్పు దేశ, విదేశాలకు ఎగుమతి అవుతోంది. ఏటా సుమారు 15 నుంచి 20 కోట్ల రూపాయలు వరకూ వ్యాపారం

జరుగుతున్నట్టు ఒక అంచనా. ప్రధానంగా లక్నో, కాన్పూరు, జబల్ పూర్, రాయ్ పూర్, చెన్నయ్, భోపాల్, ఇండోర్, కత్నీ, నేపాల్, హైదరాబాద్, ముంబాయి, బెంగళూరు, ఢిల్లీ ప్రాంతాలకే కాకుండా ఇతర దేశాలకు కూడా జీడిపప్పు ఎగుమతి అవుతుంది. వ్యాపారులు, కార్మికులు, రైతుల కుటుంబాలను నిలబెట్టిన ఈ జీడిపప్పును తెల్ల బంగారంగా చెప్పుకుంటారు ఈ ప్రాంతంలో.

జీడిపప్పుకు ఉన్న గిరాకీని దృష్టిలో పెట్టుకుని వ్యాపారులు గ్రేడింగ్ కు అధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తున్నారు. ఎక్కువ మంది పరిశ్రమల యజమానులు 15 నుంచి 20 మంది మహిళా కార్మికుల ద్వారా ఒలిచిన జీడిపప్పును వేరు చేయిస్తారు. ఇలా వేరైన జీడిపప్పునకు ట్రాండ్ ల నిర్ధారణ పూర్తి చేస్తారు. దీనిని ఆకర్షణీయమైన రీతిలో ప్యాకింగ్ చేసి ఎగుమతి చేస్తుంటారు. జింబో, సుప్రీం, వాహ్, బ్రెట్, ఆదర్, రాయల్ పేరిట విక్రయాలు చేస్తున్నారు. ఉత్పత్తి, డిమాండ్ కు అనుగుణంగా ధరలు నిర్ణయిస్తారు.

1950లో జీడిపప్పు పరిశ్రమల (క్యాజూ) అసోసియేషన్ ఆవిర్భవించింది. ఇదే పరిశ్రమ పురోభివృద్ధికి తొలిమెట్టుగా చెప్పుకోవచ్చు. అలాగే, క్యాజూ లేబర్ అసోసియేషన్ 1978లో ఏర్పడింది. ఆరు వేల మంది కార్మికులు సభ్యులుగా ఉన్నారు.

కార్మికులకు కష్టాలు వచ్చినప్పుడు అసోసియేషన్ తో చర్చించి, పరిశ్రమలు నడిచేలా లేబర్ యూనియన్ నాయకులు కృషి చేస్తుంటారు. ప్రత్యక్షంగా, వరోక్షంగా ఉద్యోగ, ఉపాధి అవకాశాలు కల్పిస్తున్న జీడి పరిశ్రమలను ప్రభుత్వం మరింత ప్రోత్సాహించాలని రైతులు, వ్యాపారులు, కార్మికులు కోరుతున్నారు.

రైతులు జీడిపండుతో ఉన్న పిక్కును తీసి వండ్లను తోటల్లో పారబోస్తుంటారు. కొంతమంది మేకలు, గొర్రెలకు పెడుతుంటారు. కానీ, ఇతర ప్రాంతాల్లో ఈ జీడిపండ్ల రసంతో ఓ రకమైన మద్యాన్ని తయారు చేస్తున్నారు. ఇటువంటిదే 'ఫెని'పేరిట గోవాలో లభ్యమవుతున్నది. జీడితోక్క వంటచెరకుగా కూడా వినియోగిస్తున్నారు. జీడిపప్పు పైనున్న పలుచని తొక్కను రంగుల తయారీలో ఉపయోగిస్తున్నారు. సృష్టిలో ఏ పండును పరిశీలించినా పండులో పల గింజ ఉండడం పరిపాటి. కానీ పండు బయట గింజ కలిగి ఉండటం దీని ప్రత్యేకం. సాధారణంగా పండు తిని గింజ పారేస్తారు. కానీ, జీడి మామిడి పండులో గింజ (పిక్కు) తీసి, పండును పెద్దగా పట్టించుకోరు.

గున్న కృష్ణమూర్తి

గిట్టుబాటు ధర కల్పించాలి!

జీడిపప్పు ఇంత పేరు సంపాదించడానికి కారణం.. మంచి ముడిసరుకు అందిస్తున్న రైతులు. కానీ, వీరి కష్టాలు తీరడం లేదు. అప్పుల పాలవుతున్నారు. ప్రభుత్వం ముందుగానే జీడిపంటకు గిట్టుబాటు ధర నిర్ణయించి, ఆ దిశగా చర్యలు తీసుకుంటే రైతుకు మేలు కలుగుతుంది.

రైతు సంఘాలు ఏర్పాటు చేసి, పంట రుణాలు మంజూరు చేయాలి.

- బద్లెడ కృష్ణారావు, జీడిరైతు

నాణ్యతలో మిన్న

కొన్ని దశాబ్దాలుగా 'పలాస జీడిపప్పు' నాణ్యతకు మారుపేరుగా నిలుస్తోంది. ఇక్కడ ప్రతి దశలోనూ ఆరోగ్యకరమైన ప్రమాణాలు పాటిస్తారు. అందుకే ఇది ఖండాంతర కీర్తి గడించింది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు 'బందరు లడ్డు'లా ఓ ప్రత్యేక గుర్తింపునివ్వాలని ఆశిద్దాం.

- భమిడిపాటి గౌరీశంకర్, కాజూ వినియోగదారు

జీడిపప్పు తినని జిహ్వా జిహ్వా కాదు

కోనసీమలో మూలగా ఉండే మోరి జీడిపప్పు పరిశ్రమకు పేరెన్నికగన్న గ్రామం. ఇక్కడి పరిశ్రమకు దాదాపు 150 ఏళ్ల చరిత్ర ఉందని పెద్దలు చెబుతూ ఉంటారు. అలనాడు విజయనగర వీధుల్లో రతనాలు రాశులుగా పోసేవారట. అదేవిధంగా మోరి వీధుల్లో జీడిపప్పు రాశులుగా పోసి విక్రయించేవారట. నేడు అంత రాశులు పోసే స్థాయిలో కాకపోయినా చాలా ఇళ్లలో జీడిపప్పు తయారీని కుటీర పరిశ్రమగా నిర్వహించు కుంటూ వందలాది మంది జీవనం సాగిస్తున్నారు. ఎంతో రుచికరమైన జీడిపప్పు పేరు ప్రస్తావనకు వచ్చేసరికి మోరి గ్రామం స్ఫురణకు రావడం తథ్యం. కొన్ని సినిమాలలో కూడా మోరి జీడిపప్పు గురించి వినిపించింది. దీనికి అంత ఖ్యాతి. గిరాకీ కూడా. నిజానికి ఇది కుటీర పరిశ్రమలో మహారాణి వంటిది.

దెబ్బయ్ ఎనభయ్ ఏళ్ల క్రితం ముప్పర్తి వెంకటరత్నం, ఆకుల నారాయణమూర్తి, గోపరాజు వెంకటచలపతిరావు వంటివారు జీడిపప్పు వ్యాపారం ప్రారంభించి ముమ్మరంగా చేశారు. అప్పుడే వారు అమెరికాకు కూడా ఎగుమతి చేసి 'మోరి' పేరును ప్రపంచ స్థాయిలోకి తీసుకువెళ్లారు. ఇప్పటికీ జీడిపప్పులో ఒక రకానికి 'అమెరికా గుండు' (ఒక యూనిట్ను గుండు అంటారు) అన్న పేరు ఉంది. అయితే జీడిపప్పు వ్యాపారానికి, తయారీకి ఇంత పేరు ఉన్న మోరిలో అసలు జీడిగింజలే వండవు. ఇక్కడి వ్యాపారస్తులు జంగారెడ్డి గూడెం, అశ్వారావుపేట, గోపాలపురం, దేవరపల్లి, నల్లజర్ల, దూబచర్ల, దివ్వకాయలపాడు, రాజమండ్రి, నర్సిపల్లం, సీతారాంపురం, తుని తదితర ప్రాంతాల

నుండి ముడిగింజలు (జీడిపిక్కులు) దిగుమతి చేసుకుంటారు. ఇవి బస్తా రూ. 5000/- నుండి 9000/- వరకు ధర పలుకుతూ ఉంటాయి.

ముడి గింజలను 'డ్రమ్స్'లో కాల్చి పప్పును బయటకు తీస్తారు. అచ్చం బొగ్గుముక్కలా ఉండే ఈ గింజలను పొగగొట్టలా, అరడుగు ఉండే చిన్న కర్రతో మహిళలు నైపుణ్యంతో బద్దలు కొట్టి పప్పు తీస్తారు. కాలిన పిక్కు నుంచి పప్పు తీయడానికి కర్రతో కొడితే, బద్ద, ముక్క ఆఖరికి నూక లేదా ముక్కు కూడా దెబ్బ తినవు. అంత నైపుణ్యం కావాలి. ఇదే ముడిపప్పు. ఈ పప్పును 'హాట్ హాస్'లో సున్నితంగా రోస్ట్ చేసిన తరువాత కొద్దిసేపు కూలింగ్ ఛాంబర్లో ఉంచుతారు. తరువాత గోధుమరంగులో ఉండే పొరను ఒలిపిస్తారు. గతంలో ఈ ఒలుపు పనిని

ప్రధానంగా మహిళలు ఇళ్ల వద్దే చేసుకునేవారు. వారికి ఇది కూడా ఒక ఆదాయ మార్గంగా ఉండేది. తరువాత యంత్రీకరణ ద్వారా ఖర్చు తగ్గించే చర్యలు చేపట్టారు. పొరను ఒలిచిన తరువాత గుండు, బద్ద, ముక్క, నూకలను విభజించే గ్రేడింగ్ యంత్రంలోకి పంపుతారు. ఆపై, బొండుమల్లెల పోగులా ఉండి, నోరూరించే జీడివప్పు సిద్ధమవుతుంది. జీడివప్పు గుండుకు తల మీద ఉండే పక్షి ముక్క వంటి చిన్న భాగాన్నే నూక అంటారు. ఇది మెంతిగింజ పరిమాణంలో ఉంటుంది.

ప్రస్తుత మార్కెట్ డిమాండ్ ప్రకారం గుండు కిలో 620 రూ॥లు, బద్ద 500/- రూ.లు, ముక్క 275/- రూ.లు ధర పలుకుతున్నది. కానీ పెద్ద నగరాలలో ఆ ధర మూడు నాలుగు రెట్లు కూడా అధికంగా ఉండడం చాలామందికి అనుభవం. 80 కేజీల బస్తాను ఉత్పత్తి ప్రక్రియలో ఉంచితే వారి వారి అదృష్టాలను బట్టి 19 నుండి 22 కేజీల తెల్లవప్పు లభిస్తుంది. ఈ మొత్తంలో 9 నుండి 10 కిలోల వరకూ గుళ్లు 7 కేజీల బద్ద, ఒక్కటిన్నర

కేజీల ముక్క, అరకేజీ నూకలు కనిష్ఠ స్థాయిలో వస్తుంటాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో తొలిసారిగా మోరి గ్రామాన్ని 'స్మార్ట్ విలేజ్'గా ప్రకటించడంతో జీడివప్పు పరిశ్రమపై కూడా స్మార్ట్ ముద్ర పడింది. తద్వారా కుటీర పరిశ్రమే అయినా యంత్రీకరణ ద్వారా ఉత్పత్తి వ్యయం తగ్గింపు, ఆన్ లైన్ ట్రేడింగ్ ద్వారా విదేశాలకు ఎగుమతి లావాదేవీలు నిర్వహించే దిశగా జీడివప్పు వ్యాపారస్తులు ముందడుగు వేసారు.

స్మార్ట్ విలేజ్ సిబ్బంది ఈ జీడివప్పు నమూనాలను ఆన్ లైన్ ట్రేడింగ్ విధానంలో అమెరికా, జర్మనీ, చైనా వంటి దేశాలకు పరిచయం చేసే ప్రక్రియకు శ్రీకారం చుట్టారు. మోరి, మోరి పోడు గ్రామాలకు చెందిన దాదాపు 200 కుటుంబాల వారు ప్రత్యక్షంగా తయారీలో ఉండగా, డ్రమ్స్, హాట్ హౌస్ వంటి వాటిలో మార్కెటింగ్ లో వేలాదిమంది ఉపాధి పొందుతున్నారు. పిక్కను కాల్చి పప్పును వెలికి తీసిన తరువాత ఆ తొక్కలు కాఫీ హోటల్స్ లో వంట చెరకుగా ఉపయోగిస్తుంటారు. అదెలాగంటే పిక్కలను ఒక కాక వరకే కాలుస్తారు.

అలాగే పప్పు ఒలిచిన పొట్టును కూడా ఇతర ప్రాంతాల నుండి వచ్చిన వారు కొనుగోలు చేస్తుంటారు. పప్పు ఒలుపు ద్వారా ఎంతోమంది మహిళలు ఇప్పటికీ వరోక్షంగా ఉపాధి పొందుతున్నారు. చిరు వ్యాపారులు, జీడివప్పు తయారు చేసుకుని సమీప పట్టణాలు పాలకొల్లు, భీమవరం, ఏలూరులతో పాటు; విజయవాడ, హైదరాబాద్, రాజమండ్రి, కాకినాడ తదితర నగరాలకు తీసుకువెళ్లి విక్రయిస్తుంటారు.

ఈ ప్రాంతం నుండి జరిగే జీడివప్పు వ్యాపారం సాలుకు రూ.5 కోట్ల 40 లక్షలు ఉంటుందని అంచనా. జీడివప్పుకు బెల్లం జోడించి జీడివప్పు అచ్చులు తయారు చేసి విందులలో, సారెలలో ఉపయోగించడంతో స్థానిక మిఠాయి దుకాణదారులు కూడా అచ్చుల తయారీలో బిజీగా ఉంటారు. బద్ద, ముక్క, నూక కూడా అటు మిఠాయిల తయారీకి, ఇటు ఇళ్లలో చేసుకునే వంటలలోనూ ఉపయోగిస్తారు.

- జవహర్

K.GOVINDA RAO
Proprietor

SRI KRISHNA
PIPE TRADERS

15/186, R.R.Street

Opp. Gopika - Madhav Theatres, **NELLORE - 524 001.**

Ph : 2325103 (S), 2333941(S), 2331506 (R)

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వేటపాలెం కూడా నోరు ఊరించే జీడిపప్పును గుర్తుకు తెస్తుంది. కానీ ఈ పరిశ్రమ కార్మికుల జీవితాలు మసిబారి పోతున్నాయి. పప్పు ఒలిచే క్రమంలో చేతులు నల్లగా మారి, ఆరోగ్య సమస్యలు తలెత్తుతున్నాయి. ఇతర దేశాలకు సైతం ఎగుమతి అయిన జీడిపప్పు, నేడు ఆంధ్రప్రదేశ్‌కు మాత్రమే పరిమితమవుతున్న పరిస్థితి. గతంలో రోజుకి ఐదు నుండి ఆరు వేల కిలోల జీడిపప్పు తయారయ్యేది. కాలక్రమేణా అందులో సగం కూడా తయారు కావటం కష్టంగా మారింది. ప్రభుత్వం తరపున ఆశించిన లీతిలో చేయూత లేకపోవడంతో, పరిశ్రమ ప్రమాదంలో పడింది.

జీడిపప్పుతోనే జీవితం..

జీడిగింజల దిగుబడులపై వచ్చే ఆదాయం తగ్గుదల, పంట దిగుబడి తగ్గుదల, కాలం చెల్లిన చెట్లు కారణంగా, ఇతర వ్యవసాయ విధానంలో అధిక ప్రాధాన్యం, భూముల అమ్మకంతో దేశవ్యాప్త జీడిగింజ ఉత్పత్తి తగ్గింది. విదేశీ జీడిగింజల దిగుమతులపై ఆధారపడి పరిశ్రమ మనుగడ సాగించి, కార్మికులకు ఉపాధి కల్పిస్తున్నది. నూతన సాంకేతిక పరిజ్ఞానంతో యంత్రాలు వచ్చినప్పటికీ కార్మికుని చేతులు కాలనిదే జీడిపప్పు ఉత్పత్తి సాగడం లేదు.

పోటీతత్వం వల్ల గిట్టుబాటు ధర కష్టం

ప్రస్తుతం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రత్యక్ష, పరోక్ష రీతిలో లక్షలాది కార్మికులు దీనితో ఉపాధి పొందుతున్నారు. ఆధునిక యంత్రాల వల్ల తయారీ యూనిట్లు, తయారీలో పెరుగుదల కారణంగా డిమాండ్ కన్నా ఉత్పత్తి పెరిగింది. దీనివల్ల పోటీతత్వం అధికమైంది. గిట్టుబాటు ధర లేక వ్యాపారం మందగించింది. అదేవిధంగా జీడిగింజలు విదేశాల నుండి దిగుమతి అవుతున్నాయి. దీంతో దేశవ్యాప్త గింజకు గిట్టుబాటు ధర లేదు. విదేశీ జీడిపప్పు దిగుమతులపై నియంత్రణ లేకపోవడంతో మన జీడిపప్పు ధరల క్షీణతకు ప్రధాన కారణమైంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు ఇస్తామని ప్రకటించింది. జీడిపప్పు ఉత్పత్తి దారులకు కనీస మార్కెట్ సౌకర్యం కల్పించకుండా, రైతుల పరంగా న్యాయం చేయాలని ప్రయత్నిస్తే, పరిశ్రమల మనుగడకు ప్రమాదం ఏర్పడుతుంది.

సరళీకృత విధానం అవసరం

అలయాల్లో వినియోగానికి, పాఠశాలలు, ఆసుపత్రులు, వసతి గృహాలలో (కోడిగుడ్డు వినియోగంతో పాటు, అంతే పోషకవిలువలు ఉన్న) జీడిపప్పును కొనుగోలు చేసి పరిశ్రమల మనుగడకు దోహదపడాలని కార్మికులు, యజమానులు కోరుతున్నారు. పరిశ్రమ అభివృద్ధికి జీడిపప్పు తయారీ బోర్డ్ ఏర్పాటు చేసి, తద్వారా ఆర్థికంగా ఆదుకోవాలని కోరుతున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సంప్రదించి, జీడిపప్పు దిగుమతులపై ఆంక్షలు విధించేందుకు ఒత్తిడి తేవాలని, కార్మిక ఉపాధిని బట్టి రుణసౌకర్యాలు కల్పించాలని యజమానులు కోరుతున్నారు. వేటపాలెంలో ప్రత్యక్షంగా ఐదువేల మంది, పరోక్షంగా రెండువేల మంది కార్మికులు ఈ వ్యాపారంపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. పి.ఎం.జి.వై, కేంద్ర ప్రభుత్వం అందించే రుణాలు తప్ప, మరే ఇతర ప్రభుత్వ సహకారం లేదు. కనీసం సొసైటీలు కూడా లేకపోవడంతో కార్మికులు, యజమానులు ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు.

కె.వి.ఎస్. నారాయణ

1880లో బకింగ్ హామ్

కాల్వ ద్వారా ఈ ప్రాంతం

నుండి చేనేత వస్త్రాలు చెన్నై పోర్టుకు

తీసుకుని వెళ్లేవారు. అక్కడ నుండి

కలవ పడవల ద్వారా దిగుమతులు

చేసుకొనేవారు. ఈ సందర్భంలో విదేశాల్లో

ఉన్న జీడికాయలు చెన్నై పోర్టులో దిగుమతి

అవ్వటంతో, ఇక్కడి వర్తకులు దానిలోని జీడిపప్పు గురించి తెలుసుకొన్నారు.

వేటపాలెంలో ఎక్కువమంది కార్మికులు ఉండేవారు. వారందరికీ ఉపాధి

కల్పన, ఉదర పోషణార్థం జీడికాయలు దిగుమతి చేసుకుని జీడిపప్పు

తయారుచేసి నాడు తిరిగి చేనేత వస్త్రాలతోబాటు సింగపూర్, రంగూన్

(నేటి మయన్మార్), జపాన్, అమెరికా ఎగుమతి చేసేవారు.

దేశవ్యాప్త అవసరాలకే సరి

కాలం గడిచే కొద్దీ కార్మికులు ఇతర ఉపాధి అవకాశాల వైపు

మరలినందున, జీడిపప్పు తయారీ తగ్గింది. అయితే కార్మిక లభ్యత ఎక్కడ

ఉందో, అక్కడ పరిశ్రమలు ఏర్పాటు చేస్తూ, ఆంధ్రప్రదేశ్ నలుదిక్కులా

వ్యాపింపచేసారు వేటపాలెం వర్తకులు. రైతులు, జీడిగింజల పంటను

తీరప్రాంత భూముల్లో అభివృద్ధి చేశారు.

ఉత్పత్తి తగ్గిన జీడిగింజ

ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో తీరప్రాంత భూముల ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి.

రుచికరంగా ఉంటుంది..
అనుబంధాల్ని పెంచుతుంది...

తెనాలి

డబుల్ హోర్స్

మినపగుళ్ళు

AVAILABLE IN
amazon.in
Flipkart

ఇప్పుడు మీ కోసం
150 రకాల రెస్టిస్
అందిస్తున్నారండోయ్

Scan QR Code for
150 Recipes

Designed by : Vasavi, Tnl. 9106116666

Follow us on
tenalidoublehorse

Follow us on
tnldoublehorse

Customer Care :
+91 8501969798

Mrl. & Mkt. by :

MAHENDRA DALL MILL | MAHARANI DALL MILL | MAHADEVA DALL INDUSTRIES PRIVATE LIMITED

Tenali, Guntur Dt., A.P.

Website : www.tenalidoublehorse.com

E-mail : mahendradallmill9@gmail.com, maharanidallmill@gmail.com

చేదు అనుభవాల పెనంలో అనకాపల్లి బెల్లం మార్కెట్

అనకాపల్లి బెల్లం మార్కెట్ కు ఒకనాడు దేశంలోనే ప్రథమ స్థానం ఉండేది. నేడు కళాకాంతులు కోల్పోయి మొక్కుబడిగా వ్యాపారాలు సాగిస్తోంది. 1990 ప్రాంతాల్లో అనకాపల్లి (విశాఖ జిల్లా, ఏపీ)లో రోజుకు లక్ష బెల్లం దిమ్మలపై లావాదేవీలు జరిగేవి. నేడు కేవలం రోజుకు 20 వేల నుండి 30 వేల బెల్లం దిమ్మల వ్యాపారమే సాగుతోంది. బెల్లం వ్యాపారులు సుమారు 25 మంది, 200 మంది కళాసీలు, 200 మంది కొలగార్లు, వంద మంది బెల్లం దిమ్మలు మోసే మహిళా కూలీలు మాత్రమే నేడిక్కడ ఉపాధి పొందుతున్నారు. గతంలో ఈ మార్కెట్ పై ఆధారపడి ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా పదివేల కుటుంబాలు జీవించాయంటే నమ్మశక్యం కాదు.

స్వాతంత్ర్య సమరయోధులు కోరుకొండ లింగమూర్తితోపాటు కొణతల సుబ్రహ్మణ్యం, దాడి భోగలింగం, కోరుకొండ బుచ్చిరాజు తదితరులు కృష్ణి ఫలితంగా ఏర్పడిన బెల్లం మార్కెట్ ఉమ్మడి ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోనే ఎంతో పేరు ప్రఖ్యాతులు సంపాదించింది. నాణ్యమైన బెల్లానికి చిరునామాగా ఉండేది. మార్కెట్ లో జరిగే వ్యాపారం నుండి దిమ్మకు ఒక పైసా చొప్పున సెన్సు తీసి వరక సంఘం పేరుతో సేవా కార్యక్రమాలను నేటికీ నిర్వహిస్తుండడం విశేషం. అనకాపల్లిలోని గోసా (ప్రసూతి) ఆసుపత్రి, ఎ.ఎం.ఎ.ఎ. ఉన్నత పాఠశాల, ఎ.ఎం.ఎం.ఎ.ఎల్. కళాశాల, రైతులు విశ్రాంతి తీసుకునేందుకు నిర్మించిన రైతు భవనం నేటికీ పేద, మధ్యతరగతి కుటుంబాలవారికి సేవలందిస్తున్నాయి. ఇక్కడ నుండి చత్తీస్ గఢ్, ఒరిస్సా, పశ్చిమబెంగాల్, వరంగల్ తదితర ప్రాంతాలకు బెల్లం రవాణా అవుతోంది.

జలాశయాల నిర్మాణంలో కూడా బెల్లం విస్తృతంగా వాడేవారు. ప్రస్తుతం బెల్లం తయారీలో రసాయనాలు వాడుతున్నారన్న కారణంగా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఆంక్షలు విధించాయి. బెల్లంతో నాటుసారా తయారీ జరుగుతోందని కూడా ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. వీటితోపాటు ధరల్లో నిలకడ లేకపోవడం, లాభసాటి ధరలు లేకపోవడంతో క్రమంగా చెరకు తోటల సాగు నెమ్మదిచి, ఉత్పత్తి ఏడాదికేడాది తగ్గుతూ వస్తోంది. ఎక్కడికక్కడ మార్కెట్ యార్డులు వెలియడంతో దేశంలోనే ప్రథమ స్థానంలో ఉన్న అనకాపల్లి మార్కెట్ నేడు నాల్గవ స్థానానికి పడిపోయింది. ఇప్పటికైనా చెరకు రైతులకు లాభసాటి ధర కల్పించడంతోపాటు రసాయనాలు లేకుండా బెల్లం తయారీపై మెలకువలు నేర్పు స్థానికంగా బెల్లం వినియోగం పెరిగే విధంగా చర్యలు తీసుకొని చెరకు రైతులను ప్రోత్సహించాలి.

విశాఖ జిల్లా రైతులు వరి, చెరకు ప్రధానంగా

పండిస్తారు. తాండవ, గోవాడ, ఏటికొప్పాక సహకార సంఘాలలోని చెరకు కర్మాగారాలు నష్టాల బాటలో పయనిస్తున్నాయి. ఎప్పుడు మూతపడతాయోనన్న భయంతో చెరకు రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. జిల్లాలోని తుమ్మపాల, ప్రక్క (విజయనగరం) జిల్లాలోని భీమసింగి చెరకు ఫ్యాక్టరీలు ఇప్పటికే మూతపడ్డాయి. 2014లో జిల్లాను హుద్ హుద్ తుపాను కుదుపువేసినప్పుడు చక్కెర కర్మాగారాలు బాగా నష్టపోయాయి. 24వేలమంది రైతులు సభ్యులుగా గల ఒక్క గోవాడ సహకార చక్కెర కర్మాగారంలోనే పంచదార తడిసిపోయి కోట్లాది రూపాయల నష్టం జరిగింది. నల్లబెల్లం వాడకంపై 2002లో అప్పటి ప్రభుత్వం ఆంక్షలు విధించడంతో అది తయారీ చేసుకునే రైతులు అప్పుల పాలయ్యారు.

రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు ఇప్పటికైనా శ్రద్ధ తీసుకొని చెరకు రైతులను ఆదుకోవాలి. నూతన వంగడాలను కనుక్కోవడంతోపాటు రైతులకు రాయితీపై మేల్కొన విత్తనాలు అందించాలి. మహాత్మాగాంధీ జాతీయ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకాన్ని వ్యవసాయానికి అనుసంధానం చేయాలి. సహకార చక్కెర కర్మాగారాలు రాష్ట్రంలో సుమారు 21 ఉండగా, వాటిలో సగం కర్మాగారాలు మూతపడి దిశగా నడుస్తున్నాయి.

తూర్పు, పశ్చిమగోదావరి నుండి వ్యాపారులు వచ్చి, స్వంతంగా క్రషర్లను ఏర్పాటుచేసి బెల్లం తయారు చేస్తున్నారు. కిలో, అర కిలో వంతున దిమ్మలను తయారుచేసి ఉత్తరాంధ్ర అంతటా చిల్లర వ్యాపారం చేయడంతో అనకాపల్లి మార్కెట్ కు వచ్చే

బండారు వెంకట రమణమూర్తి

జిల్లా ప్రచార ప్రముఖ్

బెల్లం తగ్గిపోతున్నది. రసాయనాలు వాడని బెల్లం అందుబాటులో ఉంటే పంచదారకు బదులు బెల్లం వినియోగం పెరిగి తద్వారా చెరకు రైతులకు ఆదాయం పెరగడంతోపాటు ప్రజల ఆరోగ్యం కూడా మెరుగవుతుంది. చెరకు సాగు పెరిగితే అటు చక్కెర కర్మాగారాలకు, ఇటు బెల్లం క్రషర్లకు సరిపోయేందుకు కావలసిన చెరకును రైతులు పండించే అవకాశం ఉంది.

బెల్లం తయారీ విధానం

బెల్లం క్రషర్లవద్ద చెరకు టన్నుకు రూ. 2,500 ధర చెల్లిస్తారు. క్రషర్లవద్ద బెల్లం తయారవుతుంది. టన్నుంపావు చెరకు క్రషింగ్ చేస్తే ఒక పాకానికి సరిపడా రసం వస్తుంది. ఒక పాకం బెల్లం పండితే 9 లేదా 10 దిమ్మలు వస్తాయి. ఒక్కో బెల్లం దిమ్మ 13 నుండి 14 కిలోల బరువు తూగుతుంది. బెల్లం

పండే సమయంలో చెరకు రసంలో కలిపే హైడ్రోస్, గరుకు సోడా, నూనె కలిపి ఒక్కో పాకానికి రూ. 300 ఖర్చు అవుతుంది. భూమికి శిస్తు రూ. 10 వేలు ఇవ్వాలి ఉంటుంది. చెరకు క్రషింగ్ చేసేందుకు మగ కూలీకి రూ. 600, ఆడకూలీకి రూ. 300 ఇవ్వాలి. రైతువారీ పెట్టుబడులు, కూలీ ఖర్చులు పోను పాకానికి వెయ్యి రూపాయలు మిగలడం కష్టమవుతోంది. ఈ స్థితిలో చెరకు సాగును రైతులు విడిచి పెడుతున్నారు. ఇతర పంటలవైపు, వుత్తులు, కూలిపనులు, చిరువ్యాపారాల వైపు వారు మొగ్గు చూపుతున్నారు. దీంతో జిల్లా వ్యాప్తంగా చెరకు సాగు గణనీయంగా తగ్గిపోతుంది.

చెరకు పంట సాగుబడి ఏడాదికేడాది తగ్గిపోతూ వస్తోంది. దీనికి కారణాలేమిటి అని వ్యవసాయ శాస్త్రవేత్తలు, ఆ శాఖ అధికారులు, అనకాపల్లిలోని చెరకు పరిశోధనా కేంద్రం అధికారులు క్షేత్రస్థాయిలో పర్యటించి రైతన్నల నుండి సూచనలు, సలహాలు తీసుకోవలసి ఉంది. కానీ అటువంటి ప్రయత్నాలు

చేయడం లేదు. అనకాపల్లిలోని చెరకు పరిశోధనా కేంద్రం సబ్సిడీపై చెరకు విత్తనం అందించాలి. మేలైన చెరకు పంగడాలను అభివృద్ధి చేయాలి. సీంద్రియ పద్ధతిలో బెల్లం తయారీని ప్రోత్సహించి, స్థానిక వినియోగం పెరిగే విధంగా చెరకు సాగులోని మెలకువలను రైతులకు, రైతు సంఘాలకు అవగాహనా కార్యక్రమాలు నిర్వహించాలి. కలుపుతీత, పంటను కోసేందుకు అవసరమైన సాంకేతిక పరికరాలను సబ్సిడీ ధరలకు అందించాలి. చెరకు టన్నుకు గత 20 ఏళ్లుగా రూ. 2,000 నుండి రూ. 2,300 మధ్యనే అందిస్తున్నారు. అదే ఉద్యోగుల జీతాలు, వేతనాలు అయితే రెండు రెట్లకు పైగా పెరిగాయి. బెల్లానికి ధర పెరగనందున దాదాపు 80 శాతం క్రషర్లు మూతపడ్డాయి. ప్రభుత్వాలు చెరకు రైతుల సాధికారతకు కృషి చేయాలి. పరిశ్రమను ఆధునికీకరించాలి.

NANI ELECTRO TECHNICS PVT. LTD.

AN ISO 9001 : 2008 CERTIFIED COMPANY

Manufacturing & Repairs of

Distribution, Power, Furnace and Special type
Transformers Range upto 132 kv class

Managing Director : RAGHAVENDRA RAO SURAPANENI

OFFICE :

HIG - 187, Flat No. 501, 1st Phase,
Near Dhanalakshmi Centre, K.P.H.B.Colony, Kukatpally,
HYDERABAD - 500085
Ph : 040 - 29803692
Email : nanitransformers@gmail.com,
info@nanitransformers.com
website : www.nanitransformers.com

Cell : 98480 93432

Ph : 040-29803692

FACTORY :

Plot No. 39/16 to 20. Sy. No. 177,
Vani Enclave,
Near Coco-Cola Bottling Co.,
Miyapur to IDA Bollaram Road,
AMEENPUR (V),
Patancheru(M), Medak Dt.
Pincode : 502032

పూతరేకు పేరు వినగానే అందరికీ రక్కున
గుర్తిచ్చే పేరు ఆత్మేయపురం. ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని
తూర్పుగోదావరి జిల్లా ఆత్మేయపురం
పూతరేకులకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా మంచి
గుర్తింపు ఉంది. దశాబ్దాల తరబడి ఇక్కడి నుండి
పూతరేకులు విదేశాలకు ఎగుమతి అవుతున్నాయి.
రాష్ట్రంలో ఎవరింట ఏ శుభకార్యం జరిగినా మెనూలో
పూతరేకు ఉండాలిందే.

ఎంతో రుచికరమైన ఈ పూతరేకుల
తయారీ విధానాన్ని పరిశీలిస్తే.. రెండు
దశలుంటాయి. మొదటిది: నానబెట్టిన బియ్యాన్ని
గ్రెండర్ సాయంతో మెత్తటి పిండి ద్రావణంగా

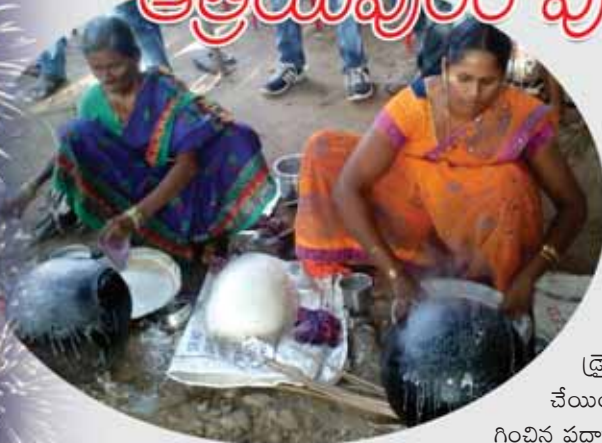
జీడిపప్పు, బాదంపప్పు, కిస్మిస్ వంటి పదార్థాలు
అవసరమవుతాయి. రేకులపై నెయ్యి, డ్రైఫ్రూట్స్
ముక్కలను చల్లుతూ చుట్టలుగా చుడతారు. ఏడాది
పొడవునా వీటికి మంచి డిమాండ్ ఉండటంతో ఈ

దబ్బు, మిరప, ఉసిరికాయ, అల్లం, కొత్తిమీర, దొండ,
క్యారెట్, చిక్కుడు, కాకరకాయ, ములక్కుడ పచ్చళ్లకు
కూడా పెట్టింది పేరు. ఒక్క ఆత్మేయపురమే కాకుండా
మండలంలోని నార్కిడ్ మిల్లి, అంకంపాలెం, ర్యాలి,
ఉచ్చిలి, కట్టుంగ తదితర గ్రామాల్లో కూడా పచ్చళ్లు
తయారుచేసి తెలంగాణ, కర్ణాటక, ఒరిస్సా
రాష్ట్రాలలోని పలు గ్రామాలకు కూడా ఎగుమతి
చేస్తూంటారు.

మండలంలోని స్టేట్ బ్యాంకు, ఐ.డి.బి.ఐ.
బ్యాంకు, ర్యాలి, పలితిండిలలోని ఆంధ్రాబ్యాంకు
శాఖలు పూతరేకుల పరిశ్రమకు రుణసహాయం
అందించి ప్రోత్సహిస్తున్నాయి. 90 ద్వైత్రా
సంఘాలకు చెందిన 900 మంది మహిళలు రూ.
4.30 కోట్ల టర్నోవర్ తో ఈ వ్యాపారం చేస్తున్నారు.
పరోక్షంగా మరొక 500 కుటుంబాలు పూతరేకులు,
పచ్చళ్ల తయారీలో నిమగ్నమై తమ జీవనోపాధిని
సాగిస్తున్నారు.

ఈ ప్రాంతంలో ఎంతో ప్రసిద్ధిచెందిన వాడపల్లి
వెంకటేశ్వరస్వామి ఆలయం, ర్యాలి మోహినీ
కేశవస్వామి ఆలయాల సందర్శనకు వచ్చిన దేశ,
విదేశాల యాత్రికులు నమీవంలోనే ఉన్న
ఆత్మేయపురం గ్రామాన్ని సందర్శించి పూతరేకులు,
పచ్చళ్లు కొనుక్కొని వెళుతుంటారు.

అబ్బ... ఆత్మేయపురం పూతరేకు

ప్రాంతలో చాలామందికి ఇది
ప్రధాన ఉపాధిగా మారింది.
పూతచుట్టల తయారీ కూడా
వినియోగదారుల అభిరుచుల
మేరకే ఉంటుంది. కొందరు
నెయ్యి, పంచదార మాత్రమే
వినియోగించగా, మరికొందరు
డ్రై ఫ్రూట్స్ తో కూడా తయారు
చేయించుకుంటారు. వాటికి ఉపయో
గించిన పదార్థాలను బట్టి ధరలు నిర్ణయిస్తారు.

ఈ ప్రాంతానికి చెందిన ఒక క్షత్రియ మహిళ
పూర్వకాలంలో కుండలో అన్నం వండుతుండగా
జారిన బియ్యపు నీళ్లు కుండపై పేరుకు పోగా ఆమె
ఆ పొరను వేరు చేసి బెల్లంపొడి చల్లుకొని తినగా
రుచికరంగా ఉండటం. అప్పటినుంచి ఈ పూతరేకుల
తయారీ ప్రక్రియ రూపుదిద్దుకుందని చెబుతారు. అలా
మొదలైన ఈ పరిశ్రమ ప్రస్తుతం మూడు పూవులు,
ఆరు కాయలుగా అభివృద్ధి చెంది అతిపెద్ద కుటీర
పరిశ్రమగా విరాజిల్లుతోంది.

ఆత్మేయపురం ఒక్క పూతరేకులకే కాదు.. మజా
మజా మామిడి తాండ్ర, మామిడి, టామాటో, నిమ్మ,

తయారుచేస్తారు. పొయ్యిపై ఒక కుండను
బోర్లించి, వేడి చేసి ఒక గుడ్డను పిండి
ద్రావణంలో ముంచి కుండపై రాయడం ద్వారా
వేడి సెగ వల్ల అతి నున్నితంగా ఉండే
పూతరేకులు తయారవుతాయి. అయితే ఈ
రేకుల తయారీ ఎంతో అనుభవంతోనే సాధ్యం.
ఇది ఒక ప్రత్యేక కళ అని కూడా చెప్పవచ్చు.

ఇక రెండవదశలో ఈ రేకులను
మధురంగా, తినడానికి వీలుగా చుట్టలుగా
చుడతారు. ఇందుకు నెయ్యి, బెల్లం, పంచదార,

వై. బంగారాజు, ఆత్మేయపురం

Best wishes to JAGRITI readers from :

AMRITA LAKSHMI ELECTRONICS

(A unique design house)

Specialists in :

**Design, Manufacture,
Supply and Maintenance of Microprocessor and
Microcontroller based electronic systems for Indian Railways,
Defence research establishments and industry**

Our customers include :

✿ Indian Railways	✿ SDD, Thirumalghiri,
Secunderabad
✿ Andhra Electronics Limited,
Kakinada.	✿ Navnidhi Electronics Ltd,
Mallapur, Hyderabad.
✿ ONGC, Dehradun.	✿ Prasanti Electronics,
Vijayawada.
✿ Tecumshe, Hyderabad.	✿ Hyderabad Batteries Limited,
Hyderabad.

Expertise is available in the fields of analog signal conditioning, digital circuit designing, microcontroller based system designing for any specific application, Voice recording, PC interfacing and energy savers for industrial motors etc.

Contact :

Amrita Lakshmi Electronics

A-28/1/17, Road No-15, IDA, Nacharam, Hyderabad-500 076.
Telefax: +91-40-27158435 | e-mail : nksagar@ymail.com

ఒక వ్యక్తి లేదా కుటుంబం ఇతరులపై ఆధారపడకుండా తమ అవసరాలు తామే తీర్చుకుని, మెరుగైన జీవనం, గౌరవప్రదంగా, ఆత్మాభిమానంలో జీవించాలనుకుంటారో దేశం కూడా అలాగే ఉండాలనే ఆకాంక్షకు కార్యప్రణాళికే ఆత్మనిర్ణర్ భారత్. ఇది నినాదం కాదు, ఒక కల్పిష్టి కార్యప్రణాళిక. సక్రమంగా అమలు జరిపితే ఎన్నో సంవత్సరాలుగా మనం ఆశిస్తున్న స్వావలంబన సాకారం అయ్యే అవకాశం ఉంది. స్వావలంబన సాధించాలని గతంలో ప్రయత్నాలు జరిగాయి. అవి ఆశించిన ఫలితాలు అందించలేక పోయినా విఫలం మాత్రం కాలేదు. ఇప్పుడు ఆత్మనిర్ణర్ ప్యాకేజి దేశాన్ని స్వావలంబనతో పాటు ప్రపంచానికి వస్తు సేవలను అందించే ప్రబల శక్తిగా మారే దిశలో జరుగుతున్న ప్రయత్నం.

లాక్ష్మీదాస్ ఇక్కట్ల నేపథ్యంలో ప్రభుత్వం ఉచితంగా ఎంతో చేస్తుందని చాలా మంది ఆశపడ్డారు. ఆర్థికరంగాన్ని మళ్లీ గాడిలో పెట్టడానికి ఉద్దీపన పేరుతో ఉచితంగా ప్రజలకి ధనసాయం చేయాలని మేధావులు సూచించారు. ప్రభుత్వం అంతకంటే మెరుగైన ఆత్మనిర్భర్ ప్యాకేజీని ప్రకటించింది. అది నచ్చని కొన్ని శక్తులు దానిని విమర్శించాయి. ప్రభుత్వానికి ఆదాయం లేకుండా ఖర్చు పెట్టాలనే ఆర్థిక విధానాన్ని బలపరిచే వారు చాలామంది ఉన్నారు. ఆదాయం లేకుండా ప్రభుత్వం చేసే వ్యయాన్నే లోటు అంటారు. మరి ఈ లోటుకి రొక్కం ఎక్కడిది? అప్పు చేయాలి, అన్నీ అమ్మాలి. అమ్మాలంటే అప్పులు ఉండాలి. వాటిని కొనడానికి కొనుగోలుదారులు ముందుకు రావాలి. సరైన ధర

దిగుమతుల
ఎగుమతుల

చెల్లించాలి. అవన్నీ
తేలికగా జరిగే పనులు
కావని మన
పూర్వానుభవం. ఇక మిగిలింది
అప్పు చేయటం. ప్రభుత్వం అప్పు
చేయటానికి దేశీయంగా కాని
దేశాలలో కాని అవకాశాలు ఉంటాయి.

విదేశాల నుంచి చేసే అప్పు- 'ఎక్కుర్లుల్ డెట్'కు పరిమితులు, షరతులు ఉంటాయి. ఆ అప్పుతో ప్రజలకి ఉచితంగా దబ్బు వితరణ చేసే అవకాశాలు అతి స్వల్పం. ఇక మిగిలింది దేశీయంగా అప్పు చేయటం. అంటే బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థల నుంచి ధారాళంగా అప్పు చేయాలి. అందుకు వడ్డీ కట్టాలి. ఆ అప్పును తీర్చుటానికి భవిష్యత్లో ప్రభుత్వాలు అవస్థలు పడాలి వంటి విషయాలను ప్రక్కన పెడితే, దానివల్ల సమాజానికి ఏమన్నా ఇబ్బంది ఉంటుందా అంటే కచ్చితంగా ఉంటుందనే చెప్పాలి. ప్రభుత్వం అప్పుచేయటంవల్ల సమాజానికి ఇబ్బంది అనగానే ప్రభుత్వంపై పడే వడ్డీ భారం పరోక్షంగా ప్రజలపై వస్తుల రూపంలో పడుతుందని, దాన్ని ప్రజలు భరిస్తారని వాదించేవారు చాలామంది ఉన్నారు. ప్రభుత్వం అప్పుచేసి ప్రజలకి ఉచితంగా ఇచ్చినప్పుడు ప్రజలు తిరిగి ఆ రుణం తీర్చుకోవ దానికి వస్తులు చెల్లిస్తారని వీరి వాదన. అయితే సమాజానికి కలిగే ఇబ్బంది అది ఒక్కటే కాదని గ్రహించాలి. బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థలవద్ద పరిమితమైన నిధులే ఉంటాయి. వాటిని అప్పులిచ్చి, ఆ అప్పును వడ్డీతో సహా వసూలు చేసుకోవటం ఆయా సంస్థల పని. ఆ సంస్థలు తమ వద్ద ఉన్న నిధులని ఎవరికి అప్పుగా ఇస్తాయి అంటే వ్యాపార,

సాయిప్రసాద్

తగ్గాలి!! పెరగగాలి!

వాణిజ్య, పారిశ్రామిక వర్గాలకు అని చెప్పటానికి పెద్ద ఆర్థికవేత్త అవ్వవలసిన పనిలేదు. బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థలు తమ పరిమితి నిధులను ప్రభుత్వానికి ఇవ్వటం వల్ల బ్యాంకులకు, ఆర్థిక సంస్థలకు ఒక రకంగా సౌకర్యమే, కాని దానివల్ల ఆ మేరకు అవి అవసరమైన పారిశ్రామిక, వాణిజ్య వ్యాపార సంస్థలకు అప్పులు ఇవ్వలేవు. ఈ సంస్థలకు, పౌరులకు సంఘటిత, నియంతృత్వ సంస్థల నుంచి అప్పు లభించనప్పుడు సమాజంలో ప్రైవేటు వడ్డీ వ్యాపారుల ఆగడాలు అదుపు తప్పవచ్చు. వస్తుసేవల ఉత్పత్తి తగ్గవచ్చు. ఉత్పత్తి అయిన వాటి ఉత్పత్తి వ్యయం పెరగటంవల్ల ధరలు పెరగవచ్చు, నిరుద్యుగం పేదరికం మరింత పెరగవచ్చు. పోనీ ఇలాంటి అనేక ఇబ్బందులు ఉంటే ప్రభుత్వం అప్పు చేయటం మాని, కరెన్సీ ముద్రించి ప్రజలకు పంచవచ్చు కదా అని ఎవరైనా అమాయకులు, అంతగా ఆర్థిక విషయపరిజ్ఞానం లేనివాళ్లు అంటే ఘర్వాలేదు. కొంతమంది పెద్దలు, మేధావులు, నాయకులు సైతం అలాంటి సూచన చేయటం ఆశ్చర్యాన్ని కలిగిస్తుంది. అలాంటి చర్యలవల్ల ద్రవ్యోల్బణం అమాంతం పెరిగి, ధరలు అదుపు తప్పి, ప్రజల జీవన ప్రమాణాలు పడిపోతాయనే

విషయం ఇటువంటి సలహా ఇచ్చిన పెద్దలకు తెలియదనుకోగలమా? అయినా మన దేశంలో సామాన్య ప్రజల జీవన గతులను అధ్యయనంచేసిన వారు ఎవరైనా మన ప్రజలకు ఉచితంగా డబ్బు ఇవ్వమని సలహా ఇవ్వరు. మన సమాజంలో అధికశాతం మంది ఏదో కష్టపడి పనిచేసి, లేక చిరువ్యాపారం చేసి స్వంతంగా ఆర్జించిన స్వల్ప ఆదాయంతో అయినా సరే అర్థికలితో బ్రతికినా సంతృప్తిగా ఉంటారు కాని ఆత్మాభిమానం పోగొట్టుకోవటానికి ఇష్టపడరు. ఇలాంటి ప్రజల గురించి తపించే మనసున్న ప్రభుత్వం కాబట్టి ఆపద సమయంలో కేవలం తాత్కాలిక ఉచిత ధనపంపిణీ వంటి ప్రజాకర్షణకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వకుండా దేశ దీర్ఘకాల అవసరాలను తీర్చే అత్యనిర్భర ప్యాకేజీని ప్రకటించారు.

ఒకప్పుడు దేశం అనేక రకాల ఉత్పత్తులకు నిలయంగా ఉండేదనే విషయం తెలిసిందే. ప్రతి ప్రాంతంలో ఒక ప్రత్యేకత కలిగిన ఉత్పత్తి అక్కడ ఆకర్షణ. ఉదాహరణకు, శివకాశి. బాణసంచా అంటే శివకాశి గురించి, వజ్రాలంటే నూరత్ గురించి, ఇత్తడి సామాన్లు గురించి జామ్నగర్, రాగి వస్తువులన గానే మధ్యప్రదేశ్, కర్నూలక, రాజస్థాన్, పతంగులు అనగానే జమార్పుర్, బరేలీ, రామ్పుర్, జయపుర్, హండిపుర్ వంటి ప్రాంతాలపేర్లు అలవోకగా గుర్తుకొస్తాయి. వరంగల్ సమీపంలోని పెంబర్తి అంటే కళాత్మకత ఉట్టిపడే అలంకార వస్తువులు గుర్తుకు వస్తాయి. వెండితీగెతో అందమైన బొమ్మలు చేసే మన కరీంనగర్ ప్రాంత కంసాలివారు.. ఇలా చెప్పుకుపోతే దేశంలో ఎన్నో! అవస్తువులు దేశ విదేశీ మార్కెట్లకు తరలి వెళ్లడం, ఎన్నో కుటుంబాలు జీవించటం కనిపిస్తుంది. కాలక్రమంలో ఆ ప్రత్యేకతలు కనుమరుగై పోతున్నాయి. అసలు వస్తు ఉత్పత్తి అనేది తగ్గి, విదేశాల నుంచి ముఖ్యంగా చైనా నుంచి చౌకబారు, నాణ్యత లోపాలున్న, ఆకర్షక వస్తువులను దిగుమతి చేసుకుని వాటిని దేశీయ మార్కెట్లలో అమ్ముకోవటం పెరిగింది. పరిస్థితి ఎంతవరకు వచ్చిందంటే చైనా వస్తువులను ఇప్పటికిప్పుడు నిషేధిస్తే మన దేశంలో లక్షలాది మంది వ్యాపారులు వీధిన పడటం అటుంచి, మన ప్రజలు అను నిత్యం వాడే అనేక వస్తువులు లభించక అల్లాడిపోయే పరిస్థితి. పోనీ మనకి వస్తు ఉత్పత్తి నైపుణ్యం, సామర్థ్యం లేవా అంటే,

అదేం లేదు. నైపుణ్యం ఉన్నవారు చాలామంది ఉన్నారు. కొనుగోలుదారులు ఉన్నారు. అనుభవం కూడా ఉంది. కాబట్టి ప్రయత్నిస్తే మన దేశంలో వస్తు ఉత్పత్తి రంగం తిరిగి వేగంగా వృద్ధి చెందుతుందనే నమ్మకంతోనే మన ప్రభుత్వం ఉత్పత్తిరంగానికి ఊతమిచ్చే చర్యలు చేబట్టింది.

ఎంతోకాలంగా స్వదేశీ స్వావలంబన కోసం ప్రయత్నిస్తున్న, శ్రమిస్తున్న చాలామంది ఆకాంక్ష నెరవేర్చటానికి ఇది ఒక కార్యప్రణాళిక. గతంలో మేకిన్ ఇండియా అన్నా స్వదేశీ అన్నా, దిగుమతి ప్రత్యామ్నాయం అన్నా వాటి లక్ష్యం ఒకటే. అది మనకు అవసరమైన వస్తువులు దేశంలో ఉత్పత్తి చేసి, మన అవసరాలకు పోను మిగిలితే విదేశాలకు ఎగుమతి చేయాలనేది ఆ లక్ష్యం. ఇప్పుడు అత్యనిర్భర ప్యాకేజీ ద్వారా అలాంటి ప్రయోజనాన్నే ఆశిస్తున్నారు. ఆపద సమయంలో తక్షణ అవసరాలపై దృష్టి పెట్టాలి కాని దీర్ఘకాల ప్రయోజనాలతో ప్రణాళికలు, ప్యాకేజీలు ప్రకటించకూడదనే వాదన ఒకటి బలంగా ఉన్నది. అయితే అత్యనిర్భర ప్యాకేజీలో స్వల్పకాలిక తక్షణ అవసరాలకు అందించ వలసిన సాయానికి కూడా ప్రాధాన్యతను ఇచ్చారు. ఒకవైపు తక్షణ సాయం అందిస్తూనే భవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకుని, దీర్ఘకాల ప్రయోజనాలకు తగిన కార్యప్రణాళికను అమలు చేయటంపై దృష్టిపెట్టారు.

సామ్రాజ్యవాద కుతంత్రంలో భాగంగా ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థలపై పట్టు బిగిస్తున్న చైనా దూకుడు స్వభావానికి కళ్లెం వేయాలనే ఆలోచన మొదలైంది. అలాగే చైనా దిగుమతులతో కాలం గడిపే దేశాలు ఇప్పుడు ప్రత్యామ్నాయాలపై దృష్టిసారిస్తున్నాయి. ఇటువంటి సమయంలో మనం కూడా మన ఉత్పత్తి రంగానికి ప్రోత్సాహాన్ని ఇచ్చి మనం ఆకాంక్షిస్తున్న స్వావలంబన సాధించాలనుకోవటాన్ని ఆక్షేపించ వలసిన అవసరం లేదు. ఆపదలప్పుడు చేసిన ప్రయత్నాలు విశేష ఫలితాలు ఇచ్చిన సంఘటనలను ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేసుకోవటం అవసరం.

1970వ దశకంలో గుజరాత్ లోని మోర్బీ ప్రాంతంలో మచుకునా నదికి వచ్చిన వరద వల్ల అక్కడి ప్రజలు తీవ్రమైన నష్టాలను,

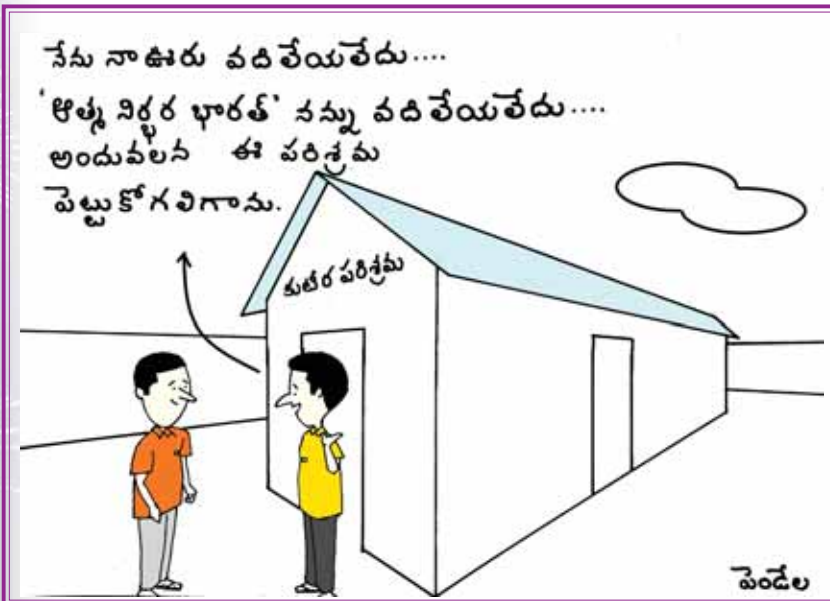

కష్టాలను ఎదుర్కొనవలసి వచ్చింది. వరద బాధితులకి ఇచ్చే స్వల్పకాలిక సహాయాలకు పెద్దగా ప్రాధాన్యత ఇవ్వకుండా వ్యవసాయ రంగానికి తోడుగా మరో రంగాన్ని ఆ ప్రాంతంలో అభివృద్ధి చేయాలని ఆలోచించారు. అత్యంత సంక్లిష్ట సాంకేతికతో కూడిన గడియారాల తయారీని అక్కడ వృద్ధి చేయాలని భావించారు. ఆ ఆలోచనను కొందరు విమర్శించినా పట్టుదలతో ఆ ప్రాంతంవారు అక్కడి సామాన్య వ్యవసాయ కార్మికులను గడియారాల తయారీ నిపుణులుగా తయారు చేశారు. వారిలో చాలామందికి పెద్దగా విద్యాభ్యాసం లేదు. ఆంగ్ల మాధ్యమం అందుబాటులో లేదు. వారిని సమస్యయపరిచి, వారి ఉత్పత్తులను మార్కెటింగ్ చేయటానికి సంస్థలు పుట్టుకొచ్చాయి. వారు ఉత్పత్తి ప్రారంభించిన తరువాత ధరలు అనూహ్యంగా తగ్గాయి. ఇవాళ చాలామందికి తెలిసిన అజంతా క్లాస్స్, సామె ఇండస్ట్రీస్ అక్కడే పురుడు పోసుకున్నాయి. ఇలా ఆ ప్రాంతం వృద్ధి చెందటానికి ఎక్కువ సమయం పట్టలేదు. అలాగే దక్షిణ భారతంలో శివకాశి. కష్టాల వేళ ప్రత్యామ్నాయ మార్గాల అన్వేషణలో వృద్ధి చెందిన ప్రాంతం. వరస అనావృష్టి కరువులతో అలమటించి అవస్థలు వడే రైతులకు ప్రత్యామ్నాయ ఉపాధి కల్పించటంలో ప్రముఖ

పాత్ర పోషించిన అయ్యనాడార్, షణ్ముఖనాడార్ వంటి వారి కృషి మరువలేనిది. అలాగే ఉన్నత విద్యావంతులు లేకపోయినా, ఆంగ్లం మాట్లాడటం పెద్దగా రానివారు తిర్పూర్ ప్రాంతాన్ని దుస్తుల తయారీ కేంద్రంగా ఎలా అభివృద్ధి చేశారో అందరికీ తెలుసు. ఆ శతాబ్దపు తొలి రోజులలో తిర్పూర్ నుంచి వేలాది కోట్ల రూపాయల దుస్తులు ఎగుమతి చేసి కాలేజీ అంటే ఏంటో కూడా తెలియని ఎంతోమంది వందల కోట్ల రూపాయల వ్యాపారం చేసి తరచు విదేశీయానం చేసిన అనేకమంది మన ముందు సజీవ సాక్ష్యాలుగా ఉన్నారు. ఆ ఉత్సాహం, ఆ ప్రేరణ, ఆ కార్యదీక్ష, ఆ విజుగీష ప్రవృత్తి ఎందుకు తగ్గిపోతున్నది, ఎందుకు మనం మన వస్తువులను మనం తయారుచేసుకోలేకపోతున్నాం. ఏదైనా విదేశీ వస్తువు వాడాల్సి వస్తే ఎంతగానో కుమిలిపోయి, దానికి ప్రత్యామ్నాయం కనుగొన్న ఉదాహరణలు కూడా కోకోల్లలు. డీజిల్ ఇంజన్లు దిగుమతి చేసుకోవాల్సి వచ్చినప్పుడు రైతు కుటుంబం నుంచి వచ్చిన పబ్లిక్ సామాజిక వర్గంవారు రివర్స్ ఇంజనీరింగ్ వద్దతిలో అటువంటి ఇంజన్లు నాణ్యమైనవి, తక్కువ ధరకు అందించటంతో ఆగక ఆ ప్రాంతాన్ని ఇంజన్ల ఉత్పత్తి కేంద్రంగా వృద్ధి చేసి అనేక దేశాలకు సైతం ఎగుమతి చేసిన ఉదాహరణను మనం ఎందుకు గుర్తు చేసుకోవట్లేదా? వస్త్రాల తయారీకి అవసరమైన ఒక యంత్రాన్ని విదేశాల నుంచి దిగుమతి చేసుకోవాల్సి వస్తే ఎంతో బాధపడి

అంతగా ఆర్థిక స్థోమత లేకపోయినా, పెద్దగా సాయం చేయకపోయినా, ఆంగ్లం మాట్లాడలేకపోయినా, ఎటువంటి ప్రోత్సాహం లేకపోయినా, కేవలం నా దేశంలోని ఉత్పత్తిదారులు హెచ్చు ధరకు విదేశీ యంత్రాన్ని కొని వాడాల్సిన అగత్యం ఉండకూడదని, ప్రత్యామ్నాయ యంత్రాన్ని, మెరుగైన పనితీరు కలిగిన నాణ్యమైన యంత్రాన్ని విదేశ యంత్ర ధరలో కేవలం అయిదోవంతు ధరకు తయారుచేసి, అందించిన దక్షిణ భారతదేశానికి చెందిన సుందరం వంటి వ్యక్తులు స్ఫూర్తిగా నిలిచారు.

ఒక తల్లి పప్పు రుట్టే కష్టాన్ని బాల్యం నుంచి చూసి తల్లిడిల్లిపోయిన ఒక వ్యక్తి విద్యార్హతలు లేకపోయినా వెట్రిగ్రెండర్ను ఆవిష్కరించి దేశంలో నూతన ఒరవడి సృష్టించలేదు. ఇలాంటి సామర్థ్యం గల యువకులు అనేకమంది ఉన్నారు. వారికి ఒక లక్ష్యాన్ని చూపి ఆ దిశగా పనిచేయించగలిగే ఓపిక సమాజానికి నాయకత్వం వహించేవారికి ఉండాలి. ఇలాంటి అంశాలపై అవగాహన ఉంది కాబట్టి మన ఉత్పత్తి రంగాన్ని ఉత్తేజపరచటానికి వోకల్ ఫర్ లోకల్, మేకిన్ ఇండియా వంటి వాటిని ప్రవేశపెట్టి దానికితోడు ఆత్మనిర్భర్ భారత్తో ఆర్థికరంగాన్ని గాడిన పెట్టటానికి మన దేశంలో మనకు అవసరమైన వస్తు సేవలు మనమే ఉత్పత్తి చేసుకునే విధంగా ప్రోత్సహించటమే కాక తగిన సహకారం అందించే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది. మన దేశంలో కొన్ని సామాజిక వర్గాలు కొన్ని వస్తువుల ఉత్పత్తిలో విశేషమైన నైపుణ్యం కలిగి వాటి ద్వారా తమ జీవనం ఆనందంగా గడిపేవారు క్రమేపీ అదంతా కనుమరుగై పోతుంటే ప్రభుత్వపరంగా వాటిని కాపాడటానికి ఇతోధిక సాయం అందించటం జరుగుతున్నది. ఇంత పెద్ద దేశం, అధిక జనాభా, పరిమితమైన వనరులు, సమాజంలో పేరుకుపోయిన వికారాలు వంటి అనేక కారణాల వల్ల ప్రభుత్వం అందించే సాయం సరిపోవట్లేదు. అంత మాత్రం చేత, ప్రయత్నమే చేయట్లేదని నిందలు వేయటం సరైనది కాదు. ఆత్మనిర్భర్ ప్యాకేజీలో ఏ వర్గాలకి ఎటువంటి సాయం అందిస్తారు, అప్పులు ఏ వర్గాలవారికి, ఏ రూపంలో, ఎంత వడ్డీకి, ఎంత మేరకు ఇస్తున్నారు, పేద వర్గాలకి ఉపాధి కోల్పోయినవారికి ఉపాధి కల్పించటానికి ఎంత కేటాయించారు, నిరుపేదలకు నేరుగా ఆహార ధాన్యాలు వంటివి ఏ మేరకు అందించారు, ఎంతమంది నిరుపేదల నిత్యావసరాలను తీర్చుకోవటానికి నేరుగా వారి ఖాతాలో ఎంత సొమ్ము

సామాన్య జనసముదాయాన్ని జీవనసమరానికి
సంసిద్ధం చేయని విద్య,
సౌశీల్య శక్తిని, ఉదారభావనను,
సింహవిక్రమాన్ని వెలికి తీయని విద్య
- విద్య అనిపించుకుంటుందా?
వ్యక్తిని తన కాళ్లమీద తాను నిలబడేలా చేసేదే
నిజమైన విద్య

- స్వామి వివేకానంద

బీపావళి శుభాకాంక్షలతో...

శ్రీ వివేకానంద్ ఎడ్యుకేషనల్ అకాడమి
చిత్తూరు

ఎ. వేణుగోపాల్ నాయుడు
డైరెక్టర్

వేశారు, విదేశీ వస్తువుల వినియోగం తగ్గించటానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకున్నారు, ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసే వస్తు సేవల విషయంలో ఎటువంటి మార్పులు తీసుకు వచ్చారు, ఆ మార్పులవల్ల ఎటువంటి ప్రయోజనం మన ఉత్పత్తిదారులకి చేకూరింది, చెల్లింపుల విషయంలో జరుగుతున్న జాప్యం తగ్గించటానికి ఎటువంటి చర్యలు చేబట్టారు, పాలనావరమైన సంస్కరణలకు అమలు జరవటంవల్ల ఎటువంటి ప్రయోజనం చేకూరింది, ఇతరత్రా విధానవరమైన సంస్కరణలు, చట్టాలలో మార్పులవల్ల ఆత్మనిర్భర్ భారత్ కు ఎటువంటి తోడ్పాటు లభిస్తుంది, మౌళిక సదుపాయాల విషయంలో జరుగుతున్న ప్రయత్నం మన స్వావలంబనకు ఎలా ఉపయోగపడుతుంది- తదితర అంశాలు అధ్యయనం చేయకుండా, అవగాహన పెంచుకో కుండా ప్రకటించిన ప్యాకేజీని అవహేళన చేయటం, అసత్యాలు ప్రచారం చేయటం కొందరు చేస్తున్నారు. కనీస గణితం కూడా రాకుండా ఈ ప్యాకేజీని అవహేళన చేస్తున్నవారు ఉన్నారు. వారికి మేధావులు వత్తాసు పలకడం ఆశ్చర్యం. ఈ ప్యాకేజీలో ఇన్ని రకాల అంశాలు పెట్టుబడులు ప్రతి వ్యక్తికి 10 లక్షల రూపాయలు ఇవ్వవచ్చని కొంతమంది ప్రచారం చేయటం, దానికి సామాజిక మాధ్యమాలలో ఆదరణ లభించటమూ ఆశ్చర్యమే. 130 కోట్ల జనాభాకి ప్రతి ఒక్కరికి వెయ్యి రూపాయలు ఇవ్వాలంటే $130 \times 1000 = 1,30,000$ కోట్లు కావాలి. లక్ష రూపాయలు ఇవ్వాలంటే ఎంత అవుతుందో లెక్క వేసుకునే ఓపిక ఎందుకు లేదో అర్థం కాదు.

ప్రజలకి ఉచితంగా డబ్బు ఇస్తే ఏం చేస్తారు? ఎక్కువమంది వస్తు-సేవలకు ఖర్చు చేస్తారు. అందరూ వస్తు-సేవలు కొనాలంటే మార్కెట్లో అవి అందుబాటులో ఉండాలి. వస్తు-సేవలు అందుబాటులో లేకుండా కొనుగోలుదారులు పెరిగితే ధరలు పెరుగుతాయి. ధరలు పెరిగితే ద్రవ్యోల్బణం పెరగటంవల్ల కలిగే దుష్పరిణామాలను నమాజం ఎదుర్కోవాలి. దాని బదులు వస్తు-సేవల ఉత్పత్తికి సహేతుకంగా సాయం చేయటంవల్ల ఉత్పత్తి కోసం ఉపాధి అవకాశాలు పెరుగుతాయి. అవకాశాలూ, ఆదాయాలూ

ఇంతకీ ఈ ఆత్మనిర్భర్ ప్యాకేజీ ఏ వర్గాలకు ఉపయోగపడుతుంది? మొదటి విడత ప్రకటనల విలువ రూ. 5,94,550 కోట్లు. ఇందులో చిన్న, మధ్యతరహా పరిశ్రమలకు, సూక్ష్మసంస్థలకు రుణాలు, బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థలను పటిష్ఠపరచటం, కాంట్రాక్టర్లకు, రియల్ ఎస్టేట్ సంస్థలకు, వేతన జీవులకు వెసులుబాటు, విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలకు ఆర్థిక సాయం వంటివి ఉన్నాయి.

పెరుగుతాయి. పెరిగిన ఆదాయంతో అందరూ వస్తుసేవలు కొనటంవల్ల చేసిన ఉత్పత్తి ఖర్చు అవుతుంది. జీవన ప్రమాణాలు మెరుగై, ఆర్థిక వ్యవస్థ గాడిన పడుతుంది. ఆత్మనిర్భర్ ద్వారా అలాంటి పరిస్థితి తీసుకురావాలనే ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

ఆత్మనిర్భర్ భారత్ ముఖ్యంగా భూమి, కార్మికశక్తి, నిధులు, చట్టాలపై ప్రభుత్వ దృష్టి నిలిపేట్టుగా రూపొందించారు. ఉన్న భూమిని సక్రమంగా వినియోగించుకోవడం, కార్మికుల కౌశలానికి పదునుపెట్టి ఆ శక్తిని ఉపయోగించి వస్తుసేవలు ఉత్పత్తి చేయటం, అందుకు తగిన అవసరమైన నిధులు సమకూర్చటం, చట్టాలు, నిబంధనలలో తగిన మార్పులు చేసి ఉత్పత్తి అయిన వస్తుసేవల వినిమయానికి అవకాశాలు కల్పించటం వంటి చర్యలతో పారిశ్రామిక, వ్యాపార వాణిజ్యసంస్థలు ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలకు పరిష్కారాలు చూపటం జరుగుతున్నది.

మనం స్వావలంబన సాధించే క్రమంలో స్థానిక ఉత్పత్తిదారులకు మెరుగైన అవకాశాలు కల్పించాలనే లక్ష్యంతో సంస్కరణలు అమలుచేయడం, చిన్న, సూక్ష్మ, మధ్యతరగతి సంస్థలకు ప్రాధాన్యత కల్పించారు. దీనివల్ల తక్కువ పెట్టుబడితో ఎక్కువ మందికి ఉపాధి అవకాశాలు లభించటం, దిగుమతులు తగ్గటం వాణిజ్యలోటు తగ్గటం, ఆర్థిక కార్యకలాపాలు ఊపందుకోవటం వంటి ప్రయోజనాలకు అవకాశం ఉంది. పరిశ్రమలకే ప్రాధాన్యం ఇవ్వకుండా, గ్రామాలలోని రైతులకు ఉపయోగపడే విధంగా వ్యవసాయం, పాడి పరిశ్రమ, వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలు, పశుసంరక్షణ వంటి రంగాలను కూడా ఈ ప్యాకేజీలో చేర్చడంవల్ల అన్ని రంగాలలో స్వావలంబన సాధించాలనే లక్ష్యం సుస్పష్టం. చిన్న, సూక్ష్మ సంస్థలకు, వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాలకు పూచీకత్తు లేకుండా అప్పులు

ఇవ్వమని చెప్పటంవల్ల బ్యాంకులలో మొండి బాకీలు పెరుగుతాయని కొందరు ఈ ప్యాకేజీని వ్యతిరేకిస్తున్నారు. అయితే అందుబాటులో ఉన్న గణాంకాల ప్రకారం ఇటువంటి వర్గాలకు గతంలో పూచీకత్తు లేకుండా ఇచ్చిన రుణాలలో అధికశాతం తిరిగి వచ్చాయి.

ఇంతకీ ఈ ఆత్మనిర్భర్ ప్యాకేజీ ఏ వర్గాలకు ఉపయోగపడుతుంది? మొదటి విడత ప్రకటనల విలువ రూ. 5,94,550 కోట్లు. ఇందులో చిన్న, మధ్యతరహా పరిశ్రమలకు, సూక్ష్మసంస్థలకు రుణాలు, బ్యాంకులు, ఆర్థిక సంస్థలను పటిష్ఠపరచటం, కాంట్రాక్టర్లకు, రియల్ ఎస్టేట్ సంస్థలకు, వేతన జీవులకు వెసులుబాటు, విద్యుత్ పంపిణీ సంస్థలకు ఆర్థిక సాయం వంటివి ఉన్నాయి. రెండవ విడత ప్రకటన విలువ రూ. 3,10,000 కోట్లు. దీంట్లో వలస కార్మికులకు, సన్నకార రైతులకు నగదుబదిలీ, పేదల సంక్షేమం, వీధి వ్యాపారులకు పూచీకత్తులేని రుణాలు తదితర అంశాలు ఉన్నాయి. మూడవ విడత ప్రకటన విలువ రూ. 1,50,000 కోట్లు. వ్యవసాయం, పాడిపరిశ్రమ, పశుసంవర్ధక వ్యవసాయ అనుబంధ రంగాల అభివృద్ధికి సంబంధించిన అంశాలు ఇందులో ఉన్నాయి. నాలుగవ విడుత ప్రకటనలో 8 కీలక అంశాలు, రంగాలకు సంబంధించి తీసుకునే చర్యలు, ఇస్తున్న రాయితీలు, ప్రోత్సాహకాలు తదితర అంశాలున్నాయి. వీటిలో బొగ్గు, ఖనిజాలు, రక్షణ ఉత్పత్తులు, విమానయానం, సాంఘిక, మౌలిక వసతులు, విద్యుత్రంగం, అంతరిక్షం, అణు ఇంధనం వంటి కీలక రంగాలు ఉన్నాయి. ఈ ప్యాకేజీని పరికించినవారు ఎవరైనా ఇందులో సమగ్రతను సాధించటానికి జరిగిన కృషి గురించి మాట్లాడకుండా ఉండలేరు.

వ్యాసకర్త : ఆర్థికరంగ విశ్లేషకులు

25⁺
Years of Excellence

4000⁺
SUCCESSFUL DOCTORS

3000⁺
STUDENTS STUDYING

Pioneers in MBBS & PG ABROAD

REPUTED & EXPERIENCED UNIVERSITIES	QUALITY EDUCATION	CLINICAL EXPOSURE	ACCOMMODATION	PG OPPORTUNITIES	RECOGNITIONS	PERSONALIZED ASSISTANCE	BEST E-LEARNING PROGRAMS

Govt. Universities

☎ 9705054444
🌐 www.neombbs.com

కొంతభాగం అల్లుతారు. కొంత వదిలేస్తారు. అల్లకుండా వదిలేసిన భాగాలతో అల్లినదేమిటో తెలుస్తుంది, లేను పనిలో. అత్యంత సున్నితమైన అల్లిక కళ ఇది. గ్రామీణ ప్రాంత మహిళలు ఇంటి పనులు పూర్తయిన తరువాత తీరిక వేళలలో ఒక ఇంటి అరుగు మీదకు చేరి లేస్ అల్లుతూ కనిపిస్తారు. వారు లోకాభిరామాయణం మాట్లాడుతూనే ఉంటారు. తమకే కళ్లు ఉన్నట్టు చేతివేళ్లు మాత్రం అద్భుతమైన ఆకృతులను తీర్చిదిద్దుతూ ఉంటాయి. తద్వారా ఆ మహిళలు కొంతమేర ఆర్జించుకుంటారు.

దాదాపు 160 సంవత్సరాల క్రితం వ్యాపార నిమిత్తం భారతదేశం వచ్చిన 'ఐర్లాండ్' వాసులు ఈ ప్రాంత మహిళలకు లేస్ అల్లిక పని నేర్పారు. ఇక్కడివారు అల్లిన లేసు ఉత్పత్తులను విదేశాలకు ఎగుమతి చేసేవారు. ఇది క్రమంగా తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో కుటీర పరిశ్రమగా రూపాంతరం

పండడమే కాక, సాలీనా, 50 నుంచి 75 కోట్ల వరకూ టర్నోవర్ వెళ్లింది.

లేసు ఉత్పత్తులకు ప్రధాన కేంద్రం పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా నరసాపురం సమీపంలోని సీతారాంపురం. డిఆర్డిఎ పర్యవేక్షణలో దేశంలోనే మొదటిగా లేసు పార్కును ఇక్కడ నెలకొల్పి పరిశ్రమ ప్రోత్సాహం కోసం ప్రభుత్వం నడుం బిగించింది.

వేలి కొసల విన్యాసం - లేస్

చెందింది. స్వాతంత్ర్యం వచ్చాక ప్రభుత్వం హస్తకళా పరిశ్రమగా గుర్తించి ప్రత్యేక రాయితీలు కల్పించడంతో పరిశ్రమ వృద్ధి చెంది ఈ ప్రాంత మహిళల నైపుణ్యం అంతర్జాతీయ గుర్తింపు పొందింది. వ్యాపారులకు డాలర్లు వంట

లేసు అల్లే మహిళలతో క్షస్తర్లు ఏర్పాటు చేసి, లేసు అల్లికతో పాటు టైలరింగ్, ప్యాషన్ డిజైనింగ్, ఎంబ్రాయిడరీ, కలంకారి వంటి అంశాలలో శిక్షణ ఇస్తుండడంతో దాదాపు తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో 3 లక్షలమంది మహిళలు సభ్యులుగా చేరారు. అయితే చైనా ఈ పరిశ్రమను బాగా అభివృద్ధి చేసి ప్రపంచ వ్యాప్తంగా ఎగుమతులు ప్రారంభించడంతో భారత లేసు పరిశ్రమ కొంత వెనుకడుగు వేసిన మాట వాస్తవం. ఇప్పటికీ జిల్లాలలో ఉత్పత్తి అయిన లేసు వస్తువులకు, ఉత్తర భారతదేశంలో గిరాకీ ఉండడంతో పరిశ్రమ మనుగడ సాగిస్తున్నది.

లేసు అల్లే మహిళను ఆర్టిజాన్ అని వ్యవహరిస్తుంటారు. వీరికి వ్యాపారులు ఏజెంట్లు ద్వారా దారం సరఫరా చేసి, ఏ డిజైన్తో అల్లాలో కూడా సూచనలు ఇస్తారు. ఆర్టిజాన్స్ నైపుణ్యాన్ని బట్టి అల్లికలు ఉంటాయి. లేసుతో పువ్వులు, టేబుల్ క్లాత్స్, కర్టెన్స్, పిల్లలకవర్స్, డ్రెస్ మెటేరియల్స్ కూడా తయారు చేస్తుంటారు. వీటివల్ల ఆర్టిజాన్స్ పెద్దగా ఆదాయం లేకపోయినా తమ తమ కాలక్షేపం కోసం ఈ పని చేస్తూ 1 కేజీ దారం అల్లడం ద్వారా దాదాపు

రోజుకి 60 రూపాయల నుండి 100 రూపాయలు సంపాదిస్తుంటారు. నారింజ, ఆకుపచ్చ, ఎరుపు, తెలుపు రంగులు గల దారాలతో హ్యాండ్ పర్స్, మెట్రెల్ ఫోన్ కవర్లు, టీవీలు, ఫ్రిజ్లపై చేసుకోనే వస్త్రాలకు ప్రస్తుతం మార్కెట్లో గిరాకీ ఉంది. అలాగే బాలికలు ధరించే స్కర్ట్స్, డ్రెస్స్, అప్పుర్గార్మెంట్స్ కూడా ఉత్తర భారతదేశంలో మంచి డిమాండ్ ఉంది. ఇప్పటికే భారతీయ లేసు ఉత్పత్తుల పట్ల మక్కువతో యు.కె., యు.ఎస్.ఎ., ఫ్రాన్స్, ఆస్ట్రేలియా తదితర దేశాలు భారత లేసు ఉత్పత్తులకే ప్రాముఖ్యమిచ్చి దిగుమతి ఆర్డర్లు ఇస్తుండడంతో పరిశ్రమ క్షేమంగా ఉంది.

2004వ సంవత్సరంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ ప్రాంతంలో లేసు పరిశ్రమకు పూర్వవైభవం తేవాలనే ఆశయంతో "అంబేద్కర్ హస్త వికాస్ యోజన" (AHUY) పథకం ద్వారా జిల్లా గ్రామీణ అభివృద్ధి సంస్థల (DRDA) ద్వారా తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలలో 56 లేసు పార్కులు నిర్మించింది. వాటి ద్వారా స్కీల్ డెవలప్ మెంట్ కు అవకాశం కల్పించి ఆర్టిజాన్స్ ను ప్రోత్సహిస్తున్నారు. వారికి నూతన పోకడలపై శిక్షణ ఇవ్వడం వంటి కార్యక్రమాలు చేయాలనే ఆశయంతో లేస్ పార్క్ భవనాలు నిర్మించారు. కుట్టు, లేసు మిషన్లు మంజూరు చేశారు. కానీ వాటి నిర్వాహణ సక్రమంగా లేకపోవడంతో ఈ లేస్ పార్కులు ఆశించిన ఫలితాలు ఇవ్వడం లేదు. ఈ లేస్ పార్క్లను సక్రమంగా నిర్వహించి మహిళాసాధికారతకు కృషి చేయాలనీ, తమకు తగిన ప్రోత్సాహం అందించాలనీ మహిళలు ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారు.

- లాల్

ఈ బీపావళి సందర్భంగా లక్ష్మీదేవి
మీ ఇంట్లో చేరి మీ జీవితంలో ఎప్పటికీ
వెలుగులు విరజిమ్మాలని కోరుకుంటూ..

నెల్లూరు జిల్లా ప్రజలకు

బీపావళి శుభాకాంక్షలు..

గుండ్లపల్లి భరత్ కుమార్

Ex. మునిసిపల్ వైస్ చైర్మన్, కావలి.

నెల్లూరు జిల్లా అధ్యక్షులు, భారతీయ జనతా పార్టీ, ఆంధ్రప్రదేశ్.

వాకాటి పాండురంగరావు స్మారక
దీపావళి కథల పోటీలో
విశిష్ట బహుమతి పొందిన కథ

‘ఏవోయ్, ఇంకో మూడునెలలవరకు ఆఫీసుకి వెళ్లేపని లేదు.’ నిద్ర లేస్తూనే శ్రీవారు అన్నమాటలకి నా ముఖంలో చిరునవ్వు విరిసింది.

‘మాయరోగం వచ్చింది మరి. మా నాన్నవాళ్ల చిన్నతనంలో వచ్చిన బొంబాయి ఫ్లూ కన్నా ఈ కరోనా పెద్ద మహమ్మారిగానే ఉంది. పోన్లే కొన్నాళ్లు పొద్దున్నే పరుగెత్తే హడావుడి తగ్గిందిలే’ మా అత్తగారు అన్నారు.

‘విస్సు, ఆఫీసులేదంటే అమ్మ ముఖంచూడరా, ఎలా వెలిగిపోతోందో’ మావాడితో శ్రీవారు హాస్యంగా అన్నారు.

‘దానికి నువ్వొక్కడివే కారణం అనుకుంటున్నావా డాడీ, నేను, రాశి కూడా ఇంట్లోనే ఉంటాము. వర్క్ ఫ్రమ్ హోం. అందుకే అమ్మకంత సంతోషం’ సాఫ్ట్వేర్లో పనిచేస్తున్న మా అబ్బాయి అన్నాడు.

‘లేకపోతే అంతా పొద్దున్నగా వెళ్లిపోతే ఈ లంకంత విల్లాలో నేను, అత్తయ్యగారు, కుక్క డాలియే ఉంటాము. శనాదివారాలు వస్తే పిల్లలేమో బయటకి టేబింగ్, మీకేమో తగిలించుకున్న ఆ కార్యదర్శి పదవితో విల్లా కార్యవర్గ సమావేశాలతోనే సరిపోతుంది. నా గురించి మీరేవరైనా పట్టించుకుంటున్నారా?’ అలకగా ముఖం పెడుతూ అన్నాను.

‘అత్తయ్య, మీ బాధను అర్థం చేసుకొని కరోనా మమ్మల్నందరిని ఇంట్లోనే ఉంచినందుకొండి’ రాశి నవ్వుతూ అంది.

* * *

‘ఏవోయ్, కాఫీ’ శ్రీవారు దంతధావనం చేయగానే రోజులాగే గట్టికేక పెట్టారు. మా అత్తగారికి, ఆయనకు చెరో గ్లాసు కాఫీ పట్టుకొని హాలులోకి వస్తూంటే మా చిన్నది శాలిని సింగపూర్ నుంచి మాట్లాడుతూ కనిపించింది. ‘వర్క్ ఫ్రమ్ హోం’తో చాలా అలసిపోతున్నాం’ అంటోంది.

‘ఏమి ఫరవాలేదు. కాస్త ఇప్పుడైనా మీ ఆయనకు మంచి భోజనాన్ని ఇంట్లో వండిపెట్టు. పెళ్లయిన ఈ ఏడాది నుంచి బయట తెప్పించుకు తినడమే కదా’ అంటూ మా అత్తగారు మనవరాలితో ముచ్చట్లు మొదలు పెట్టింది.

ఇక ముద్దుల మనవరాలితో ఓ అరగంట వరకు మాట్లాడితే కానీ టాబ్లెట్ ఎవరికీ ఇవ్వడన్న విషయం నాకు ముందే తెలుసు కాబట్టి నెమ్మదిగా వంటింట్లోకి నడిచాను.

మా వాడు, రాశి అర్ధరాత్రి వరకు ఆఫీసు పనులలోనే ఉంటారు. అందుకే నిద్రలేవడం ఎప్పుడు ఆలస్యమే. మా అత్తగారు మొదట్లో బాగా సబుకున్నేది కానీ ఇప్పుడు మనవరాలి ఉద్యోగం అలాగే ఉండటంతో అర్థం చేసుకొని ఏమి

మాట్లాడటం లేదు.

మొదట్లో నేను కొంచెం అయోమయంలో పడ్డమాట వాస్తవమే కానీ! కూతురే పదింటికి కానీ నిద్రలేవదు. ఇక కోడలిని ఏమనగలను? తరాలు మారుతున్నాయి, వాళ్లను బట్టి నడుచుకోవాల్సి అని నాకు నేనే సర్ది చెప్పుకున్నాను.

‘ఏమిటింకా వనమ్మాయిలు రాలేదు’ అనుకుంటూ ఫోన్ నొక్కాను.

‘ఇళ్లలోకి వనికిపోవద్దని మా బస్తీపెద్దలు చెప్పిండ్లు. రానమ్మ’ ఖరాకండిగా అంది. సింక్ నిండా బోలెడు అంట్లు, నానబెట్టిన బట్టలు చూస్తుంటే నా గుండె ఒక్కసారిగా గుభేలుమంటుండగా రెండో పనమ్మాయికి ఫోన్ చేసాను.

‘అమ్మ, గేటు దగ్గరే ఉన్నాను. సెక్యూరిటీ వాళ్లు నన్ను లోపలికిరానివ్వడం లేదు’ అంది.

అమ్మయ్య, అప్పటికి నాకాస్త ఊపిరి వచ్చిందని పించింది.

‘అక్కడే ఉండు. మన సారే సైక్లరీ కదా. ఇప్పుడే ఫోన్ చేసి చెబుతారు’ అని వాయువేగంతో పేపర్ చదువుతున్న శ్రీవారి చేతికి సెల్ ఇచ్చి ‘సెక్యూరిటీతో ఒక్కసారి అర్జంటుగా మాట్లాడండి’ అన్నాను.

‘దేనికి’ విస్మయంగా అన్నారాయన.

‘మారెమ్మ గేటుదగ్గరే నిలబడి ఉందిట. లోపలికి రానివ్వడంలేదుట. కొంచెం చెప్పండి’

‘ఓహో అదా! కరోనా ముందు జాగ్రత చర్యగా పనివాళ్లని ఎవ్వరిని కూడా రానివ్వకూడదని అసోసియేషన్ సమావేశంలో తీర్మానించాం. హైరానా పడకుండా నెమ్మదిగా చేసుకో’ చల్లగా చెప్పారాయన.

‘ఇద్దెక్కడి గోలండి బాబు’ నీరసంగా పక్కనే సోఫాలో కూలబడ్డాను. ఆయన సెక్యూరిటీవాళ్లతో మాట్లాడుతూ ఎవరోచ్చినా వెన్నక్కి పంపిచేయమని అదేశాలిస్తుంటే నిజం చెప్పద్దు! నాకాళ్లు మండి పోయింది.

ఇంతలో రాశి అప్పుడే నిద్ర లేచివస్తూ మా సంభాషణ వింటూ వంటింట్లోకి వెళ్లింది. నేను శ్రీవారి వంక చురచురా చూస్తూ లోపలికి నడిచాను.

పాలు కలుపుకుంటూ, ‘కంగారుపడకండి

ఆనందతొండవం

కే. వాసివేదత్తరమణ

అత్యున్నత, నాకు మధ్యాహ్నం వరకు కాల్స్ లేవు. నేను కడుగుతాను' అంది. పాపం అన్నట్లుగా బాగానే తోమేసింది. నేను కూడా ఎండ పోతోందని బట్టలు ఉతికి ఆరేసాను.

'అవును, మరి వంటావిడ కూడా రాదా? ఆవిడ చేసేది మన ఒక్కటే కదా!' కోపంగా అడిగాను.

'రూల్స్ ఆర్ రూల్స్ ఫర్ అల్' కళ్లజోడులోంచి సీరియస్ గా చూస్తూ అన్నారు.

నెత్తినోరు మూసుకుని మారుమాట్లాడకుండా త్వరగా అయిపోతుందని అటుకుల ఉప్పా చేసి అత్యున్నతగారికి, శ్రీవారికి ముందు టిఫిన్ పెట్టేసాను. ఆయననలే షుగర్ పేషెంట్. ఆవిడేమో బిపి పేషెంట్. ఎవరు ఎప్పుడు దేనికి కళ్లు తిరిగివడి పోతారో అన్న భయం నాకు. వాళ్లిద్దరు మందులు వేసుకోవడం అయ్యాక రెండోమారు కాఫీకూడా ఇచ్చేసాక వంటింట్లోకి వెళ్లగానే రాశి టిఫిన్ ప్లేటును నాకందించింది.

ట్రైవంక చూస్తే వదకొండుగంటలు దాటుతోంది. అమ్మో, అన్నం మెత్తగా వండాలి. మా అత్తగారు యిట్టే పూజ చేసుకుని అట్టే భోజనానికి సిద్ధం అయిపోతుంది. ఆవిడ టేబుల్ మీద వెండికంచం, మంచినీళ్లు పెట్టుకునే సమయానికి అన్నం పెట్టేయాలి అనుకుంటూ మళ్లీ పనిలోకి వడ్డాను. అందరి భోజనాలు అయ్యేటప్పటికి

మధ్యాహ్నం రెండు దాటిపోయింది, మళ్లీ సింక్ నిండా తిన్న కంచాలు, మజ్జిగ గ్లాసులు, గిన్నెలు. మళ్లీ నా గుండే గుభేలుమంది.

కానీ ఈసారి అపద్ధంధవిగా రాశి రాలేదు. తను మళ్లీ టీ కోసమని సాయంత్రమే కిందకు వచ్చింది. సాయంత్రం పకోడీలు, రాత్రికి చపాతీలు, మసాలా కూర, పడుకునే ముందు వేడిపాలు. ఆ రోజంతా నా పని మూడు కూరలు, ఆరు టిఫిన్లు లాగా నడిచింది.

రాత్రి అలసటగా పక్క మీద వాలి కళ్లుమూతలు పడుతుండగా -

'ఏంటోయ్, ఇవాళ మధ్యాహ్నం పడుకోలేదు. బొంగరంలా అలా తిరుగుతూనే ఉన్నావు. పకోడీలు అయితే భలే కరకరగా వచ్చాయి' మెచ్చుకోలుగా అన్నారు శ్రీవారు. ఇంక మాటలాడే ఓపికలేక అలాగే ఊ ఊ అంటూ మత్తుగా నిద్రలోకి జారిపోయాను.

ఇక పనివాళ్లు రారని అర్థమయ్యింది. కాబట్టి

తల్లితోడుగా ఇన్నేక్షగా నాతోనే ఉంది కాబట్టి పనివాళ్లతో ఏదో నడిపించేశాను. కాని యాభై అయిదు ఏళ్లు దాటుతుంటే ఇప్పుడు నా శరీరం నాకసలు సహకరించడమే లేదు.

కాఫీ కూడా కలిపేసి నాలుగు కప్పులు ఓవెన్లో పెట్టేసి పేపర్ కోసం చూస్తే నాకు కనిపించలేదు.

'ఇవాళ్టి నుంచి మానిపించేసాను' ముఖం కడుక్కుని హాల్లోకి వస్తూ అన్నారు శ్రీవారు.

'ఎందుకు' ఆశ్చర్యంగా అన్నాను.

'అదేంటి జమునా అలా అంటావు, వాడే చేతులతో వేస్తాడో?' అన్నారు.

'మరి సంచిలోంచి పాలు తీసుకుంటున్నాం కదా' వెంటనే అన్నాను.

'అబ్బ! నీకెలా చెప్పాలో తెలియడం లేదు! నీకు తెలియడం లేదు కాని కరోనా ఇప్పుడు సామాజిక వ్యాప్తిలో ఉంది. త్వరలో పెద్ద అలలా అందరిని ముంచేస్తుంది'.

'అంటే' అన్నాను.

'ముందు కాఫీ తెచ్చుకో. వివరంగా చెబుతాను' అన్నారు.

'ఓవెన్లో రెడిగా పెట్టాను' అని చెప్పడం మరిచి నేనే వెళ్లి తీసుకువచ్చి ఇద్దరికీ అందించాను.

'అంటే ఏమిట్రా' మా అత్తగారికి ఇలాంటి విషయాల మీద లోకజ్ఞానం సంపాదించు కోవడమంటే చాలా ఇష్టం.

ఆయన చెబుతూ ఉన్నారు. ఆవిడ వింటూ ఉన్నారు. నేను వండిపెడుతూ ఉన్నాను, మా వాడు, రాశి ఇల్లు తుడుస్తూనే ఉన్నారు. ఇలా చూస్తూండగానే మూడునెలలు గడిచిపోయాయి. కాని నాలో తొలినాటి రోజుల్లో పొంగిపొరలిన ఉత్సాహం రోజురోజుకీ సన్నగిల్లుతూ వస్తోంది.

టీవీలలో కరోనా వార్తలు వింటూ ఉంటే మనసులో ఏదో తెలియని భయం కలుగుతోంది. టీవీ, సెల్ అంటే రోజురోజుకీ విరక్తి పెరిగి పోతోంది. నడకకు వెళ్లడానికి లేదు. ఇరుగు పొరుగుని పలకరించడానికి లేదు. తెల్లారి లేచినప్పటినుంచి పని, పని. నిన్నుమాతో ఎక్కడికైనా పారిపోవాలనిపిస్తోంది. కాని ఇప్పుడు ఆ అవకాశం లేదుగా, ఎక్కడికి కదలడానికి లేదు, ఎవరింటికి వెళ్లడానికి లేదు.

'ఏమే అక్కా ఎలా ఉన్నావు?' మా చెల్లాయి

నిద్ర లేస్తూనే టిఫిన్, వంట చేసేసి రెడిగా పెట్టేసాను. అప్పటికి అమ్మయ్య అనిపించింది. నాకు ముందునుంచి వంట చేయడమే చాల సులువుగాను, అదే, ఇంట్లో పైపని చేయమంటే ప్రాణాలు పోయిన్నట్లుగాను అనిపిస్తుంది. మా అత్తగారు

చెన్నై నుంచి ఫోన్ చేసింది.

‘నాలుగు వంటలు, ఎనిమిది పళ్లాలు, పదహారు బట్టలు ఆరేసుకోవడంలాగా ఉందే’ నీరసంగా అన్నాను.

‘అదేంటి! కోడలు ఇంట్లోనే ఉందిగా’ ఆరాగా అంది.

‘ఇల్లేమో పెద్దది కదే. పైనాకింద అంతా ఊడ్చుకుంటూ రావాలి. అఫీసు పనులతో వాళ్లు అలిసిపోతున్నారు. బయటినుంచి ఏదైనా తిండి తెప్పించుకోవడానికి వీలు లేదు. రోజు అన్నం, కూర తినాలంటే వాళ్లకి విసుగు వస్తోంది. ఏదైనా వెర్రిచీ చేసుకుందామా అంటే ఎండమండిపోతూ ఉంది’ అన్నాను.

‘హైదరాబాదు వాళ్లే అలా అంటే, చెన్నై ఉక్కు గురించి నేనికేమి చెప్పాలే’ అంటూ గట్టిగా నవ్వేసింది.

‘అమ్మో ఇప్పుడు అన్ని పట్నాలకంటే హైదరాబాద్ ఎండలకు బాబులా ఉంది. మన చిన్నతనాలలో ఇంత చెమట అసలేప్పుడూ పట్టదే కాదు. ఇప్పుడు నముద్రతీరాల దగ్గరగా ఉన్నట్టుగా ఊటలు ధారగా కారిపోతున్నాయి.’

అది ఇంకా ఏదో చెప్పబోతుంటే ‘ఉండు, పొయ్యి మీద ఏదో మాడిపోయిన వాసన వస్తోంది. మళ్ళీ చేస్తాను’ అంటూ కంగారుగా ఫోన్ పెట్టేసి వంటింట్లోకి వెళ్లి చూస్తే గట్టంతా పాలు ఒలకబోసిన శ్రీవారు బిక్కిముఖంవేసి చుట్టూ చూస్తున్నారు.

‘ఇప్పుడే అంతా శుభ్రంగా కడుక్కుని ఇవతలికి వచ్చాను. ఇంతలోనే మీకేమి కావలసి వచ్చింది?’ కోపంగా అరిచేసాను.

‘ఫోన్ మాట్లాడుతున్నావు కదా! కాఫీ కలుపుకుందామని నేనే కొంచెం డికాఫ్ వేసి పొయ్యి మీద పెట్టాను. పంచదార డబ్బా కనపడ లేదు. వెతికేలోపు గిన్నె మాడింది. కంగారుగా గిన్నె కింద పెడుతుంటే చేయిజారి పాలగిన్నెకు తగిలి పాలన్నీ ఒలికిపోయాయి’ చిన్నపిల్లాడిలా సంజాయిషీని కథలా చెబుతుంటే కోపం చప్పున చల్లారిపోయింది, కాని ఉక్రోశం తగ్గలేదు.

మా అరుపులకి రాశి కిందకు వచ్చి అంతా తుడిచి శుభ్రం చేసి పళ్లరసం సీసాను ఫ్రిజ్లోంచి తీసుకుని గ్లాస్ లో పోసుకుంటూ-

‘మీరు తాగుతారా అత్తయ్య’ అంది. వద్దన్నట్టుగా తలూపాను.

‘అమ్మనో, పక్కవాళ్లనో అడగటమన్నది ఇప్పటి తరానికి అవసరమే లేదు. జై యూట్యూబ్, జై నెట్ అంతే. ఇంట్లో సరకులు లేనిపక్షంలో కూడా క్షణాల్లో ఆర్డర్ పెట్టి మరి తెప్పించేసుకుంటారు. సెల్లు చూసుకుంటూ ఆ ఛానల్లో ఎలాచెబితే అలా మనకన్నా బ్రహ్మాండంగా పిండివంటలు చేసేస్తున్నారు’

‘ముందు పాలు మరిగాక అప్పుడు డికాఫ్ వేసి కలుపుకోవాలని కూడా నీకు తెలియదుట్రా వెరినాగన్న’ మా అత్తగారు కొడుకు వంక ఆపేక్షగా చూస్తూ బోసినోటితో నవ్వింది. శ్రీవారు నా వంక చూస్తూ బుర్ర గోక్కున్నారు.

‘మీరు చిన్నతనం నుంచి నేర్పనేలేదు కద బామ్మ’ రాశి వెళ్లిపోతూ నవ్వుతూ అంది. మా అత్తగారికి చర్చమని చురుగ్గా ఏదో అనబోయింది కాని నావంక చూసి చప్పున ఆగిపోయింది.

* * *

‘యేవే జమున, ఈ మధ్యన శాలిని రోజుకో రకం వంటచేసి ఫోన్లో మనకి చూపిస్తోంది కదా. మరి వండేటప్పుడు నన్ను సలహాలు అడగడే. దానికనలు వంటేరారు కదా. దాని మొగుడిచేత చేయిస్తేసి అదే చేసానంటూ మనముందు గొప్పలు కొడుతోందా’ మా అత్తగారు ఒక రోజు పొద్దున్నే మనవరాలి మీద ధర్మసందేహాన్ని లేవనెత్తింది.

నేను గట్టిగా నవ్వాను.

‘అమ్మనో, పక్కవాళ్లనో అడగటమన్నది ఇప్పటి తరానికి అవసరమే లేదు. జై యూట్యూబ్, జై నెట్ అంతే. ఇంట్లో సరకులు లేనిపక్షంలో కూడా క్షణాల్లో ఆర్డర్ పెట్టి మరి తెప్పించేసుకుంటారు. సెల్లు చూసుకుంటూ ఛానల్లో ఎలా చెబితే అలా మనకన్నా బ్రహ్మాండంగా పిండివంటలు చేసేస్తున్నారు’ అన్నాను.

ఆశ్చర్యపోతూ ‘అదా సంగతి! తెలివిగా బాగానే

చేసేస్తోంది అనుకున్నాను. కాలం ఎంతలా మారి పోయింది?’ అన్నారు అత్తగారు.

‘అమ్మ! ఇప్పటి పిల్లలు డబ్బిచ్చి అనారోగ్యాన్ని కొనుక్కుంటున్నారనుకో’ శ్రీవారు వెటకారంగా అన్నారు. ఆయన వంక చురుగ్గా చూసి, ‘అదేంటి అలా అంటారు. ఇంట్లోనే వండుకోవ డానికి కొందరికి వీలు ఉండదు. నేను ఇంట్లోనే ఉండబట్టి మీకే లోటులేకుండా సమయానికన్నీ అమర్చి పెడుతున్నాను. కాబట్టి మీకిప్పటివరకు ఇబ్బందులేవీ తెలియలేదు. అదే ఇద్దరూ ఉద్యోగస్థులైతే వాళ్లకు వెసులుబాటేది? పైగా ఇప్పుడందరివి విడికాపురాలే. వాళ్లకు ఎవరి సాయమూ ఉండదు. అఫీసు పనులతో రాత్రుళ్లు లేటుగా పడుకోవడం, పొద్దున్నే తయారయి మళ్ళీ అఫీసులకు పరుగెత్తేయడంతో వాళ్ల జీవితాలే రేసుగుర్రాల్లా మారిపోయాయి.

‘అంతేలే! రోజులు మారిపోయాయి. ఇప్పుడు లక్షల్లో నంపాదనలు మరి. అవన్నీ ఎలా ఖర్చుకావాలి?’ మా అత్తగారు అంది.

సంభాషణ వింటున్న మావాడు, రాశి నా వంక అభినందనగా చూసారు.

* * *

‘ఈ మధ్యన నడుం కిందగుంటలో సస్సపోటులా వస్తోంది. కాలు కూడా లాగేస్తోంది’ అని నేను తరచుగా అంటుంటే మావాడు మందులు తెచ్చిచ్చాడు. కాని వేసుకున్నా తగ్గడం లేదు.

ఇంకో నాలుగురోజులు గడిచేటప్పటికి అడుగు పడటం కష్టం అయిపోయింది. కాళ్లు ఇక సహక రించక మొరాయిన్నేటప్పటికి వారంరోజులు విశ్రాంతి అవసరం వచ్చింది. నాకు నా నెప్పి బాధకన్నా వీళ్లందరికీ ఇబ్బందన్న బాధ ఎక్కువయి పోయింది.

మర్నాడు రాశి అంట్లు కడిగేసుకొని కాఫీ తాగేసి, నాకులా ఇడ్డీలు రెండురకాల వచ్చుళ్లవంటివి చేయకుండా చిన్న మూకుడులో ఉప్పా చేసి అందరికి పేపర్ ప్లేట్ లో పెట్టేసింది.

‘ఈవేళ్ళి నుంచి రోజు మెషిన్ల బట్టలు వేయద్దు. రెండురోజులకోసారి చాలు. అవి ఆరిపోయాక ఎవరివి వాళ్లు మడతలు వేసుకోవాలి’ అని ఒక తీర్మానం పాసుచేసింది.

‘అదేంటి! అదెలా కుదురుతుంది. పాచి బట్టలను ఇంట్లో ఎలా ఉంచుతాము?’ మా అత్తగారు గోణుక్కుంది. కాని నాకు ఒంట్లో బాగాలేదని అవిడే సర్దుకుపోయింది. స్నానం చేసాక చీర మటుకు అవిడే పిండేసుకుని తాడుమీద ఆరేసుకునేది. వారం రోజుల

ప్రతి పథకం భారతాన్ని మెడలో పచ్చల పతకంలా...

ప్రతి పదం దేశ ఆత్మ గౌరవ ఉజ్జ్వల కేతనంలా...

తాను యోచిస్తూ...

స్వచ్ఛభారత్ అభియాన్ వెలుగుల గుమ్మియై,

సుకన్యా సమృద్ధి యోజన కాకరపువ్వై,

స్టార్ట్ అప్ ఇండియా చిచ్చుబుడ్డియై,

జన్ ధన్ యోజన భూ చక్రమై,

గ్రామ్ సడక్ యోజన విష్ణుచక్రమై,

సమగ్ర బాలల సంరక్షణ యోజన వెలుగుల దివ్యై,

గ్రామీణ ఉపాధి పథకం యోజన తారాజువ్యై

ఈ దీపావళిని ప్రజాభీష్ట పథకాలతో

ఆనంద రవళిగా మార్చాలని

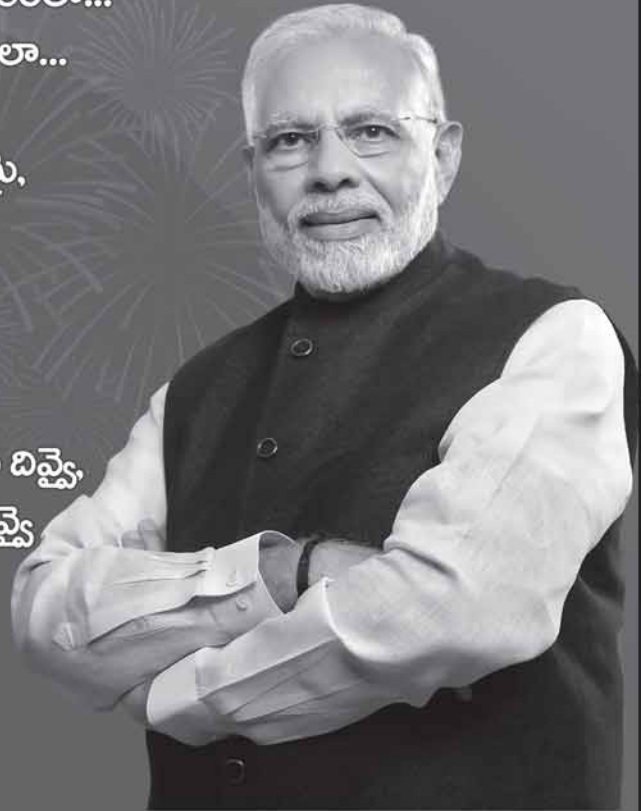
నరేంద్ర మోదీ గారి నాయకత్వంలో

మనమంతా కాంతిదివ్వెలమై

దేశానికంతా వెలుగుపూలు పంచాలని

ఆరోగ్య ఆనందాల దీపతోరణాలతో

మీ లోగిలి అంతా నిండాలని ఆకాంక్షిస్తూ, అభిలాషిస్తూ...

హిందూ బంధువులందరికీ

దీపావళి శుభాకాంక్షలతో..

పీ సరళ కేతినేని

MANAGING DIRECTOR

Newway Texknits Industry Pvt Ltd.

మహిళా మోర్చా రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి, భాజపా, తెలంగాణ.

పాటు మావారికి బట్టలు మెషిన్లో వేసి ఆరేయడం, పొద్దున్నే పాలు కాచి పెట్టడం అప్పచెప్పి, గదులు ఉడవటం, తడిబట్ట పెట్టడం మా అబ్బాయికి అప్పచెప్పి వాళ్లిద్దరికి చెరో ట్రైంటేబుల్ ఇచ్చేసింది. ఒక రోజు చిక్కుడు, మరో రోజు గోంగూర కట్టలు ఇలా చేతితో వలిచేవన్నీ మా అత్తగారు ముందు, నా ముందు నిద్రలేవగానే పెట్టేసింది.

‘అమ్మ, ఇది రాశి ట్రైం మేనేజ్మెంట్’ అంటూ ఇల్లు ఊడుస్తూ మావాడు ముసిముసి నవ్వులు నవ్వాడు. ఆ మాటవిని సందులోకిందా మీదా పడుతూ బట్టలు ఆరేస్తున్న శ్రీవారు నావంక కొరకొర చూసారు. చెవులకు హెడ్ ఫోన్లు పెట్టుకుని పాటను హమ్ చేస్తూ హాయిగా వంట చేస్తున్న రాశిని చూస్తూ చపాతీ పిండి కలుపుతున్న నేను, ఆలుగడ్డ తొక్కలు వలుస్తున్న మా అత్తగారు ఒకరి ముఖాలు ఒకరం చూసుకున్నాం.

ఆ రోజునుంచి నేను లేవలేకపోతే ఇల్లు

అయిపోతోంది’ చిరాగ్గా అన్నారు.

‘ముందు మీ కళ్లజోడు, సెల్లు తీసుకుని బయటకురండి’ చిన్నగా నవ్వుతూ అన్నాను.

టీఫిన్ తిన్నాకా చిన్న డబ్బాలో పళ్లు కూడా కోసినవి పెట్టి లంచ్ బాక్స్ తో సహా అన్నీ చేతికి అందించాను.

బయటికి వెళ్లిపోతూ, ‘అయ్యో, నా సెల్ గదిలోనే మరిచాను’ అన్నారు.

‘నేను తెచ్చిస్తాను. ఈలోగా మీరు కారు తీయండి’ అన్నాను.

ఇంతలో మా అత్తగారు ‘శానిటైజర్ సీసా కూడా ఇవ్వు’ అంటూ నాకు గురుతు చేసింది. అవి పట్టుకుని కారు దగ్గరకెళ్లి ఇచ్చి వీడ్కోలు చెప్పి పంపించి నేను మా అత్తగారు కాసేపు ఇంటిముందు మొక్కలలోని ఎండిన ఆకులు తీస్తూ కబుర్లు చెప్పుకుని, కరివేపాకు కోసుకుని లోపలికి వచ్చాం.

‘వీడు ఆఫీసుకు వెళితేనే బావుంటాడు జమునా.

ఈ మూడునెలలు పాపం బాగా నలిగిపోయాడు’.

‘ఇంట్లో ఉండటంవల్ల మీ అబ్బాయికి ఏ ఇబ్బంది

బట్టలు ఆరేయడం దాక ఇంట్లో పనిచేస్తూండటం చూసి ఆవిడ కక్కలేక మింగలేక బాధపడుతూనే ఉంది. ఈవాళ నేనన్నీ వినయంగా అందిస్తుంటే కొడుకు దర్జాగా ఉద్యోగానికి వెళ్లేటప్పటికి ఆ బాధంతా ఇగిరిపోయి ఆవిడ ముఖం పుచ్చపూవులా కళకళలాడిపోతూ ఉంది.

‘మీరు స్నానం చేయండి. నేను పిల్లలకు దోసెలు వేయాలి’ అంటూ వంటింట్లోకి వెళ్లి ఒక్కసారిగా ఆశ్చర్యపోయాను.

అక్కడ మావాడు దోసెలు వేస్తున్నాడు రాశి పక్కనేకూర్చుని కబుర్లు చెబుతూ తింటోంది.

‘అదేమిటా నేను వస్తూనే ఉన్నానుగా. నువ్వు వేయడం ఏమిటి?’ ముందుకు వచ్చి మావాడి చేతిలో అట్లకాడ అందుకోబోయాను.

‘అమ్మ! అవతల రాశికి ట్రైం అయిపోతోంది. నువ్వు కూడా తినేసేయి. నేను ఇంట్లోనే ఉంటాను. తరువాత తింటాను.’

‘అలా అయితే మనిద్దరం కలిసి తరువాత తిందామలే’ అంటున్న నన్ను బలవంతంగా కుర్చీలో కూర్చోబెట్టి ‘వేడిగా తినేసేయి. అందరు తిన్నాక ఏ పదింటికొ ఆఖరున ఎప్పుడు తింటావు’ అంటూ నా చేతిలో ఫ్లేట్ పెట్టాడు.

‘అత్తయ్య, కొబ్బరి చట్నీ చాలా బావుంది. చపాతి పిండి కలిపి పెట్టాను. కాబాలి సెనగలు నానబెట్టాను. సాయంత్రం రోటీలు నేనే చేస్తాను’ రాశి చేయి కడుక్కుంటూ అంది.

‘అలాగే కాని. నువ్వు జాగ్రత్తగా వెళ్లాలి. కాబో వస్తుందా?’ అన్నారు.

‘కొన్నాళ్లు వాడను. నా కార్లోనే వెళతాను’ అంది.

‘అది మంచిదే. మాస్క్ మటుకు తీయకు’ అన్నాను.

మేము మాట్లాడుతూ ఉండగానే మావాడు రాశికి టీఫిన్ బాక్స్, డ్రై ఫ్రూట్స్ అన్నీ పెట్టి తన చేతికి అందించాడు.

‘బామ్మ, వెళ్తోస్తాను’ కారు తాళాలు తీసుకుంటూ మా అత్తగారితో అంది రాశి.

నవ్వుతు తుళ్లుతూ వెళుతున్న వాళ్లవంక మురిపెంగా చూస్తూ అట్టుముక్కు తుంపి నోట్లో పెట్టు కున్నాను. ఇండాక మా అత్తగారి ముఖం కళకళలాడినట్టు ఇప్పుడు నాముఖంలో కూడా సంతోషపు మెరుపు మెరిసి, పెదవులపై చిరునవ్వు విరిసి, మనసంతా సంతృప్తితో కూడిన ఆనంద తాండవం చేస్తోంది.

ఆవిడకు తెలిసిన ప్రపంచంలో, మగాడేప్పుడు ఇంటికి యజమాని.

మగాడు బయటికి వెళ్ల కష్టపడి డబ్బు సంపాదించి తెస్తే, ఆడది

ఇంటిని అంటిపెట్టుకుని ఒద్దికగా కాపురం చేసుకుంటూ

మొగుడుకి, పిల్లలికి వండి పెడుతూ ఓర్పుగా, పొదుపుగా

సంసారాన్ని నడిపించాలి.

గడవదేమానన్న పిచ్చి భ్రమలు నాలో హఠాత్తుగా తొలగిపోయాయి. సాయంత్రం ఆరవగానే ఏదో ఒక ఛానెల్లో వస్తున్న ఆధ్యాత్మిక ఉపన్యాసాలో, అమ్మవారి స్తోత్రాలో, ప్రవచనాలో చూస్తూ, మధ్య మధ్యలో పాత సినిమాలు కూడా చూస్తూ చాలా రోజులు నేను, మా అత్తగారు హాయిగా గడిపేసాం. రాశి పని విధానానికి అందరం అలవాటుపడిపోయాం.

* * *

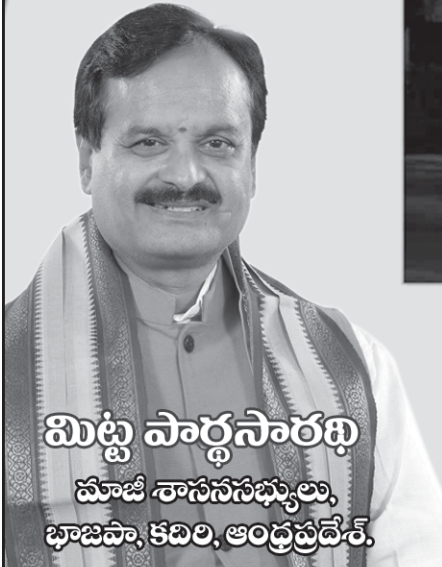
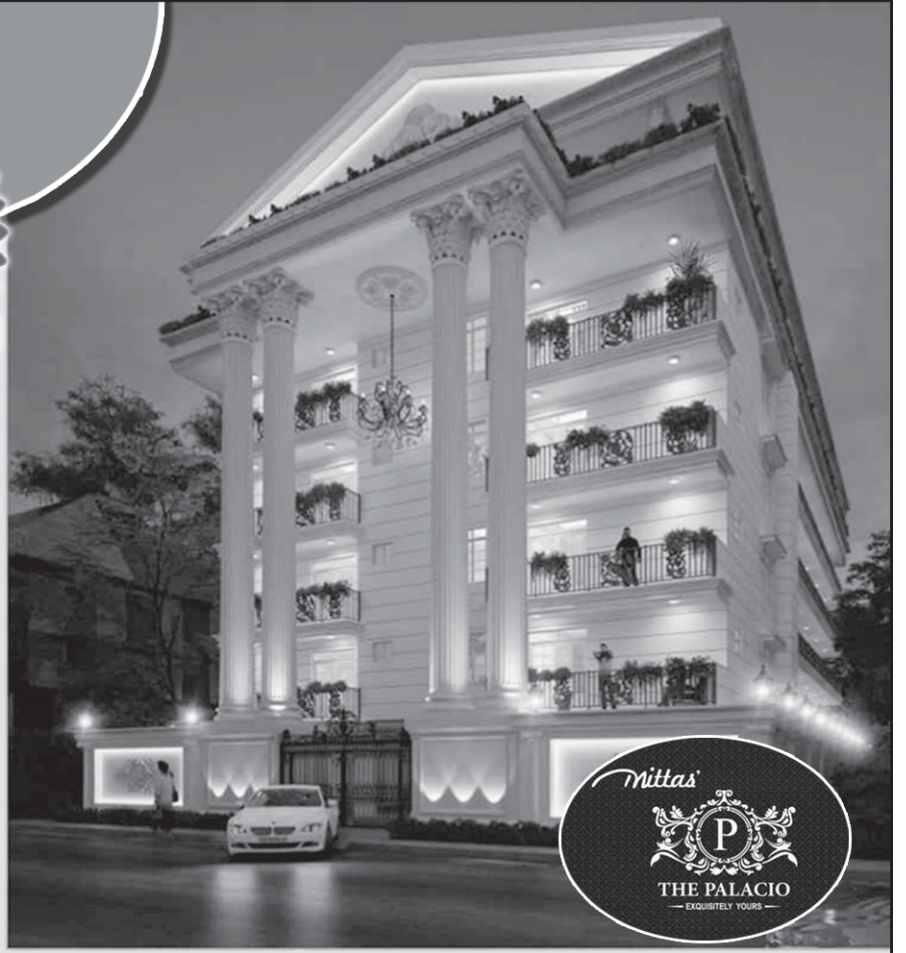
‘జమునా’, శ్రీవారి గావుకేకకు వంటింట్లోంచి కంగారుగా వచ్చాను. అప్పటికే స్నానం చేసిన శ్రీవారు బెల్ట్ కోసమని కిందా మీదా వెతికేసు కుంటున్నారు.

బెల్టు చేతికి అందించి జేబురుమాలు, సాక్సులు అలమారలోంచి తీసి మంచం మీద పెట్టాను.

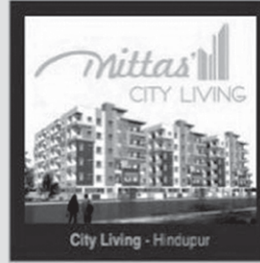
‘టీఫిన్ రెడీగా ఉందా లేదా! అవతల ట్రైం

లేదులెండి. కాని ఏదైనా పనిచేయమని చెబితేనే తెగ కోపం వచ్చేస్తుంది. అందుకే కన్నుబిన్ను మంటూ ఉన్నారు. అదే ఏదైనా పెత్తనం చేయమంటే మటుకు అందరికంటా ముందుంటారు. ఇంకో ఏడాదిలో ఆయన పదవీ విరమణ ఉంది. అప్పుడు ఇంకెలా ఉంటారో?’ చిరుకోపంగా అన్నాను.

ఏది ఏమైనా కొడుకు వెళుతుంటే ఆవిడ ముఖంలో గొప్ప సంతృప్తి కనిపించింది. దానికి కారణం ఏమిటో కూడా నాకు బాగా తెలుసు. ఆవిడకు తెలిసిన ప్రపంచంలో, మగాడేప్పుడు ఇంటికి యజమాని. మగాడు బయటికి వెళ్లి కష్టపడి డబ్బు సంపాదించి తెస్తే, ఆడది ఇంటిని అంటిపెట్టుకుని ఒద్దికగా కాపురం చేసుకుంటూ మొగుడుకి, పిల్లలికి వండి పెడుతూ ఓర్పుగా, పొదుపుగా సంసారాన్ని నడిపించాలి. ఆవిడకు తెలిసిన ప్రధానమైన సంసారసూత్రం అది ఒక్కటే. కాని ఈ నెలరోజుల నుంచి కొడుకు కాఫీ కలుపుకోవడం దగ్గర్నుంచి,

మిట్ట పార్థసారథి
మాజీ శాసనసభ్యులు,
భాజపా, కవిల, ఆంధ్రప్రదేశ్.

మిట్టాస్ డెవలపర్స్ బెంగళూరు, కవిల

త్వరలో ఆధునిక లిఫ్టరైంబ్ హోమ్స్
బెంగళూరు, మైసూరు, హిందూపురం, కవిల,
అనంతపురం, మదనపల్లిలో ప్రారంభం.
24 గంటల డాక్టర్, నర్స్ సహాయకులతో అన్ని అధునాతన సదుపాయాలతో.

వివరాలకు : 9532399999

శివరానంద్ పిల్లల మిషన్ ప్రసూత ఆసుపత్రి

ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి వెనుక, కలీంగర్. ఫోన్: 0878-2264853, 6451853

లీ - ఎంబర్డ్ మెంట్ సాకర్లం కలదు

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు, పెన్షనీదారులు వారి కుటుంబ సభ్యులు ఇట్టి అవకాశాన్ని వినియోగించుకోగలరు

పిల్లల ఆసుపత్రిలోని సదుపాయాలు

- ★ 24 గం|| అత్యవసర సేవలు
- ★ నియోనేటల్ ఇంటెన్సివ్ కేర్ యూనిట్ (NICU)
- ★ పీడియాట్రిక్ ఇంటెన్సివ్ కేర్ యూనిట్
- ★ అత్యంతాధునాతనమైన ఇంక్యుబేటర్లు మరియు ఫోటో థెరపీ పరికరాలు

అన్ని రకముల వ్యాక్సిన్లు ఇవ్వబడును.

మా ధ్యేయం: తల్లి పిల్లల క్షేమం

డా॥ ఎడవల్లి విజయేంద్రరెడ్డి

ఎం.డి.(పిడియాట్రిక్స్)

పిల్లల ప్రత్యేక వైద్య నిపుణులు

డా॥ ఎడవల్లి శైలజ

ఎం.డి. (OBG)

స్త్రీల ప్రత్యేక వైద్య నిపుణులు

మొత్తాల్లో ఆసుపత్రిలోని సదుపాయాలు

- ★ 24 గం|| అత్యవసర సేవలు
- ★ అధునాతనమైన ఆపరేషన్ థియేటర్
- ★ సంతాన సాఫల్యప్రత్యేక చికిత్స (INFERTILITY MANAGEMENT)
- ★ ప్రసూతి మరియు గర్భకోశ సంబంధ వ్యాధులకు చికిత్స
- ★ లాప్రోస్కోపి ద్వారా శస్త్ర చికిత్స చేయబడును
- ★ A/C రూంల సౌకర్యం కలదు.

కొయ్యకు కొత్త వసంతం.. మట్టిముద్దతో మాయాజాలం

కొయ్యలకు కొత్త వసంతాలు అద్దగలరు వారు. అడవి చెట్టుకొమ్మ వారి వేళ్ల స్పర్శతో అందాల బొమ్మగా మారిపోతుంది. మట్టిముద్ద మనసుదోచే ప్రతిమ అవుతుంది. అరచేతిలో ఒదిగే బొమ్మలోనూ ఇంద్రధనుస్సులను విరబూయిస్తారు. ఇదంతా బొమ్మల బ్రహ్మల ప్రతిభ. అవి చిన్నారల కళ్లల్లో సంతోష సాగరాలను సృష్టిస్తాయి. ఇళ్లకి శోభనిస్తాయి. బొమ్మలెరుగని బాల్యం ఎక్కడైనా ఉంటుందా! చిన్నారులు లేని వాకిలి ఉంటుందా! చెక్కముక్కలతో చెక్కిన బొమ్మలు బాలల మనసుల నిండా ఆలోచనలను చిగురింపజేస్తాయి. తనొచ్చిన ఈ లోకం, తను ఎదుగుతున్న ఈ ప్రపంచం ఎంత అందమైనదో, ఎంత వైవిధ్యభరితమైందో ప్రతి బొమ్మ మౌనంగా ప్రతి చిన్నారికి బోధిస్తుంది. అలాంటి బొమ్మల సృష్టికర్తలకు ఇక్కడ లోటులేదు. చిట్టిచేతుల్లో కనిపించే ఈ బొమ్మలతో ప్రపంచ వ్యాప్తంగా రూ. 7 లక్షల కోట్ల వాణిజ్యం జరుగుతోంది. ఇంత సృజన ఉన్నా, ఇంత కళా నేపథ్యం ఉన్నా అందులో మన దేశం వాటా పరిమితం. అందుకే స్థానిక కళావైభవం గురించి విశ్వానికి చాటాలని భారత ప్రధాని సరోంద్ర మోదీ ఆశిస్తున్నారు. మన కళాకారుల జీవితం పంచవన్నెలతో అందంగా సాగాలని కోరుతున్నారు. భారతావనిని ఆటబొమ్మల కొలువుగా తీర్చిదిద్దడాం! దేశీయ నైపుణ్యాన్ని ప్రపంచానికి చూపుదాం అంటూ సాక్షాత్తు ప్రధాని ఇచ్చిన పిలుపు కళాకారులలో కొత్త కాంతిని తెచ్చింది. ఈ ఆగస్టు మాసంలో ఇచ్చిన 68వ మన్ కీ బాత్ ప్రసంగంలో మోదీ అద్భుతమైన రంగుల ప్రపంచాన్ని చూపించారు ఆ కళాకారులకి. బొమ్మల కోసం మనమంతా ఏకమవుదాం అంటూ ఆయన ఇచ్చిన పిలుపు తమ జీవితం రంగు వెలిసిపోకుండా చేసేదేనని వారు నమ్ముతున్నారు.

కళల కాణాచి భారత్. బొమ్మల నిర్మాణం, ఔన్నత్యం ఇక్కడ తెలియకుండా ఉంటుందా! పురాణకాలం నుంచి బొమ్మల ప్రస్తావన కనిపిస్తుంది. కశ్మీరం నుంచి కన్యాకుమారి వరకు; అస్సాం నుంచి అహ్మదాబాద్ వరకు బొమ్మల నిర్మాణం కనిపిస్తుంది. వారణాసి బొమ్మలకు రెండు వందల ఏళ్ల చరిత్ర ఉంది. అక్కడ ఐదు వందల రకాల బొమ్మలుంటాయి. వారణాసి కర్రబొమ్మలయితే, రాజస్థాన్ వారివి మట్టిబొమ్మలు. గాలారీ పుతల్గా పిలిచే బెంగాలీ కళాకారుల బొమ్మలూ మట్టివే. బెంగాలీల కులదేవత దుర్గా ప్రతిమలు చేయడంలో వారు సిద్ధహస్తులు. గుజరాత్లో ధింగా, ధింగ్ గుడ్డబొమ్మలకు కూడా ఎంతో ఖ్యాతి ఉంది. పంజాబ్లో చేసే మట్టిబొమ్మలు వాళ్ల సంస్కృతిని ప్రతిబింబిస్తూ ఉంటాయి. మధ్యప్రదేశ్ లక్కబొమ్మలు, మహారాష్ట్రల బతుకలి, సావంతవాడి బొమ్మలు ఎంతో ప్రసిద్ధి. బతుకలి బొమ్మలు 12వ శతాబ్దం నుంచి ఉన్నాయి. ఇవి కూడా కొయ్యబొమ్మలే. కర్ణాటక వారి చనాపట్న బొమ్మలు ముద్దుగాలుపుతూ ఉంటాయి. ఇవి కర్రతోనే చేస్తారు. తమిళనాడులో చొప్పు సామన్ పేరుతో చేసే బొమ్మలూ చెక్కతో మలిచేవే. తంజావూరు వీటలతో పాటు చెక్క బొమ్మలకూ ప్రసిద్ధి.

ధుబ్రి (అస్సాం) కూడా బొమ్మల ఆవాసమే. టెర్రాకోటా బొమ్మల చిరునామా అదే. తెలుగు రాష్ట్రాల బొమ్మల నిర్మాణమూ ఓ అద్భుతమే. కొండపల్లి, ఏటికొప్పాక, నిర్మల్ బొమ్మలకు అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి ఉంది. ఏటికొప్పాక బొమ్మల పరిశ్రమకు కొత్త జీవితం ఇచ్చిన సీమి రాజును మన్ కీ బాత్లో ప్రధాని ప్రత్యేకంగా ప్రశంసించడం ఆ పరిశ్రమకు పెద్ద ఊరట. భయపెట్టే డ్రాగన్ బొమ్మతో ప్రసిద్ధి చెందిన పొరుగు చైనా మన బొమ్మల పరిశ్రమనూ కాటేసింది. ఈ నేపథ్యంలో ప్రధాని పిలుపు ఇచ్చారు. పర్యావరణానికి, పసివాళ్ల ఆరోగ్యానికి ఎంత మాత్రం చేటు చేయని బొమ్మలు మనవి. పసర్లు, బెరళ్ల నుంచి తీసే రంగులే వీటికి పూస్తారు. కారుచౌకగా దొరికినా చైనా బొమ్మలు పిల్లల ఆరోగ్యం మీద దుష్ప్రభావం చూపిస్తున్నాయి. దీనిని ఎంత త్వరగా గుర్తిస్తే అంత మంచిది.

హస్తకళా ప్రావీణ్యానికి సాక్షి.. లేపాక్షి

చేతివృత్తుల వారికి కళాదృష్టి ఉన్నంతగా, తమ ఉత్పత్తులతో వాణిజ్యం నిర్వహించే నేర్పు సాధారణంగా ఉండదు. ఆ కళాకృతులను మార్కెటింగ్ చేయకుంటే కళాకారులకు గిట్టుబాటు కాదు. ఆ ఉత్పత్తుల విక్రయానికి భరోసా ఉండదు. కళకు గుర్తింపు కూడా రాదు. ఇలాంటి ఇరకాటం నుంచి కళాకారులను తప్పించడానికి, కళాకృతులకు ప్రచారం కల్పించి నాలుగు దిక్కులా అమ్మకాలు జరపడానికి ఏర్పాటు చేసినదే లేపాక్షి. దీనిని 1982లో స్థాపించారు. హస్తకళాకృతుల మార్కెటింగ్, చేతివృత్తుల వారి సంక్షేమం చూడడమే దీని ప్రధాన లక్ష్యం. హస్తకళలకు వినుతికెక్కిన లేపాక్షి అనంతపురం జిల్లాలో ఉంది. లేపాక్షి బసవయ్యగా విఖ్యాతి పొందిన అద్భుత రాతి శిల్పం ఇక్కడి ప్రత్యేకత. లేపాక్షి రాతిశిల్పాలకు ప్రసిద్ధి. అందుకే ఆ పేరే ఈ కళాకృతుల విక్రయ సముదాయానికి పెట్టారు.

తెలుగు రాష్ట్రాలు సహా దేశంలో మొత్తం 16 చోట్ల లేపాక్షి షోరూమ్లు ఉన్నాయి. హస్తకళలను ప్రోత్సహించడంతో పాటు వ్యాపారాన్ని విస్తరించేందుకు ఎగ్జిబిషన్లు, షోరూమ్లు తోర్పుడుతున్నాయి. ఎక్స్‌పోలు, క్రాఫ్ట్ బజార్లు, ఇతర రాష్ట్రాల హస్తకళల అభివృద్ధి సంస్థల తోడ్పాటుతో ఇది ముందంజ వేస్తున్నది. కామన్ ఫెసిలిటీ సెంటర్లను ఏటికొప్పాక, కొండపల్లి, లక్ష్మిగారిపల్లెలలో నెలకొల్పారు. టెక్నికల్ వర్క్ షాపుల నిర్వహణ ద్వారా చేతివృత్తుల వారికి చేయూతను అందిస్తున్నారు. బ్రోచర్లు, యాడ్ ఫిల్మ్లు, వెబ్ సైట్, ప్రింట్, ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాల ద్వారా ప్రచారం చేస్తున్నారు.

లేపాక్షి అంటే తెలుగు ప్రాంతం నాలుగు చెరగుల నుంచి వచ్చిన హస్తకళా ఉత్పత్తుల

వేదిక. తెలుగు రాష్ట్రాలలోని ఏ ప్రాంతంలో తయారైన వస్తువైనా ఇక్కడ లభ్యమవుతుంది. సంగీత వాద్య పరికరాలు, వర్ణచిత్రాలు, ఆభరణాలు, దేవతా మూర్తులు ఉంటాయి. అంతేకాదు, చీరలు, శాలువాలు, కార్పెట్లు, తుండ్లు, అంగవస్త్రాలు వంటి పలురకాల వస్త్రాలను ఇందులో చూడవచ్చు.

కొండపల్లి, ఏటికొప్పాక బొమ్మలు, అనంత పురానికి చెందిన తోలుబొమ్మల సమూహాలు, చిత్తూరు జిల్లాలో తయారు చేసే టెరాకోట బొమ్మలు, ఉడ్ కార్వింగ్, కలంకారి పెయింటింగ్, శ్వేతార్క గణపతి విగ్రహాలు, రాగిపాత్రలు, అల్లికలు, తూర్పు గోదావరి వెదురు, శ్వేతపక్షులు, తాటి ఆకు వస్తువులు, రాతితో మలచిన గుంటూరు చెక్కడాలు, కడప శ్రీగంధం, మెటల్, మచిలీపట్నంలోని గోల్డ్ కవరింగ్ జ్యుయెలరీ, నెల్లూరు వుడెన్ కట్టెరీ, సిక్కోలు ఆదివాసీ చిత్రాలు, బుడితి బ్రాన్ వేర్, విజయనగరం బొబ్బిలి వీణలు, ప.గో. జిల్లా సర్పాపురం లేన్, చేతికర్రలు ప్రసిద్ధి గాంచాయి.

లేపాక్షి ఆధ్వర్యంలో 2,03,500 మంది చేతివృత్తుల వారు రూ. 70 కోట్ల విలువైన వస్తువులను ఏటా తయారుచేస్తున్నారు. నాల్గవ అఖిల భారతీయ హ్యాండ్‌లూమ్ సర్వే ప్రకారం దేశంలో 31.45 లక్షల గృహాలు చేనేతకు అంకితమయ్యాయి. ఆంధ్రప్రదేశ్ హస్తకళల అభివృద్ధి సంస్థను కూడా 1982లోనే ప్రారంభించారు. కాలగర్భంలో కలసిపోకుండా జాగ్రత్త వహిస్తూ, ఎంతో విలువైన హస్తకళలను గుర్తించి దీని ద్వారా ప్రోత్సహిస్తున్నారు. దేశ, విదేశాలలో కూడా మన హస్తకళాకృతులతో ప్రదర్శనలు నిర్వహిస్తూ, ప్రజలకు చేరువ చేస్తున్నారు. ప్రస్తుత కొవిడ్ సమయంలో చేతివృత్తుల వారి శ్రమ, ప్రతిభ అక్కరకు రాకుండా ఉండిపోతున్నాయి. సాధారణంగా జనవరి నుండి జూన్ వరకు చేనేత, హస్తకళల మేళాలు, ఎగ్జిబిషన్లు దేశవ్యాప్తంగా జరుగుతుంటాయి. ఢిల్లీ పాత దస్తకర్, బాబా కరకీసింగ్

మార్గ్ ఈ ప్రదర్శనలతో కళకళలాడుతాయి. భౌతకదూరం నిబంధన, ప్రకృతి వైపరీత్యాల వల్ల సందడి కరువై లక్షలాది చేనేత, హస్తకళ కార్మికుల జీవనం దుర్లభంగా మారింది.

కోట్ల రూపాయలు విలువ చేసే ట్రైబల్ కో ఆపరేటివ్ మార్కెటింగ్ డెవలప్‌మెంట్ ఫెడరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా ఉత్పత్తులు లాక్‌డౌన్ కారణంగా గోదాములలో మూలుగుతున్నాయి. గుడ్డిలో మెల్ల అన్నట్టు స్వయం సహాయ బృందాలు, చేతి వృత్తులవారు కొవిడ్ కాలానికి అవసరమయ్యే విధంగా వస్తువులు (మాస్కులు) తయారుచేస్తున్నారు. నేషనల్ రూరల్ లైవ్‌హుడ్ మిషన్ సహకారం అందిస్తోంది. ప్రపంచ బ్యాంక్ అంచనాల ప్రకారం ఏప్రిల్ 11, 2020 నాటికి 20 వేల స్వయం సహాయ బృందాలు 27 రాష్ట్రాలలో 19 మిలియన్లు పైగా మాస్కులు తయారుచేశాయి. వయసు పైబడిన హస్త కళాకారులకు అడ్డికంగా చేయూతను అందిస్తున్నారు. ఈ కళనే సమ్మృక్తుల వారికి మరింత వైపుజ్యం అందించేందుకు కేంద్ర జొలిశాఖ ఇతోధికంగా సహకరిస్తున్నది.

కళనూ, కళాకారుడినీ ఏ జాతి విస్మరించ లేదు. ఎంతో పురాతన సంస్కృతికీ, కళాత్మప్టకూ ఆలవాల మైన ఈ దేశానికి అలాంటి మర్యాద విధాయకం కూడా. అందుకే భారత ప్రభుత్వం జాతీయ హస్తకళల దినోత్సవాన్ని ఆగస్టు 7న జరుపుతున్నది. హస్తకళా కారుల వైపుజ్యాన్ని గుర్తించి వారిని ఆరోజున తగిన రీతిని సత్కరించడం ఆసవాదిగా వస్తున్నది. స్వదేశీ ఉద్యమం 1905లో ప్రారంభమైనది. దేశీయ పరిశ్రమలకు ఇదొక పునరుజ్జీవన ఘట్టం. అది భారతీయులకు స్ఫూర్తిని ఇస్తూనే ఉంటుంది. బెంగాల్ విభజన వ్యతిరేకోద్యమం లేదా వందేమాతరం ఉద్యమంలోనే స్వదేశీ ఆలోచనకు ప్రాణ ప్రతిష్ఠ జరిగింది. ఆ ఉద్యమం ఆరంభమైన రోజే - 7 ఆగస్ట్.

- డి.కె. వర్మ

With Best Compliments from :

BALAJI CONSTRUCTIONS

ENGINEERS & CONTRACTORS

(ISO 9001 : 2008 Certified Organisation)

Managing Partner : **Y. PATTABHI**

Flat No. B1, Jyothi Bhopal Apartments, Opp: Country Club Road
Begumpet, Hyderabad - 500 016.

Ph : (O) 040-40122274, Cell : 97043 22700, 93478 19063
Email : ypattabhi@yahoo.co.in | info@balajiconstructions.org
www.balajiconstructions.org

లక్కబొమ్మల పేటిక... ఏటికొప్పాక

సింధు నాగరికత కాలానికే కళ, దాని తాత్వికత మీద భారతీయులలో ఆరాధన ఉంది. మధ్యయుగాల నాటికే హస్తకళలు, చిత్రకళ ఉన్నత శిఖరాలకు చేరిన సంగతి అర్థమవుతుంది. మన కళారీతి, దానికి నిర్దేశించుకున్న సమున్నత లక్షణం, ఆపాదించుకున్న జైన్వత్వం భారతదేశానికి ప్రతిష్ఠను సంతరించిపెట్టాయి. మన పూర్వీకుల కళాత్మత్వం ఇవన్నీ ఎత్తిన పతాకాలు. కళ భౌతిక సుఖానికో, వ్యక్తిగత ప్రయోజనానికో కాదని మన కళా నేపథ్యం చెబుతుంది. భారతీయత చుట్టూనే మన ప్రతి కళారూపం పరిభ్రమిస్తూ ఉంటుంది. తాతల నాటి నుంచి వస్తున్న హస్తకళను ఎన్ని కష్టాలు ఎదురైనా వదలలేని అనురాగం మన కళాకారులలో ఇప్పటికీ కనిపించేది ఇందుకే. ఎన్ని తరాలు గడచినా సంప్రదాయ కళాకృతుల మీద గౌరవం, ప్రేమ వెల్లివిరుస్తూనే ఉన్నాయి. ఇక్కట్ల మధ్య ఆ కళనే జీవితంగా చేసుకున్న కళాకారులూ కోకొల్లలు. ఏటికొప్పాక లక్కబొమ్మలనూ, చరిత్రనూ చూసినా అదే నిజమనిపిస్తుంది. విశాఖపట్నం జిల్లా, ఎలమంచిలి మండలం, వరాహ నది ఒడ్డున పచ్చని పొలాల మధ్య ఉండే పల్లె-ఏటికొప్పాక. తెలుగునాట కొండపల్లి తర్వాత అంతటి ఖ్యాతినిార్జించిన ఏటికొప్పాక బొమ్మ హృదయాన్ని దోచే రమణీయమైన కళారూపం.

జీవించే కళను నేర్పింది భారతీయమైన జ్ఞానం. అందుకే నిత్య జీవితమూ కళాత్మకంగా సాగించే లక్షణం వచ్చింది భారతీయులకి. దాని నుంచే ఏటికొప్పాక కళాశైలి జనించింది. దక్షిణాదిన బహమనీల కాలంలో, సుమారు 600 ఏళ్ల క్రితమే ఈ లక్కబొమ్మల తయారీ విశాఖపట్నం జిల్లాలోనే నక్కపల్లి గ్రామంలో పుట్టింది. ఆ గ్రామాన్ని పూర్వం లక్కపల్లి అని పిలిచేవారనీ అదే క్రమంగా నక్కపల్లిగా మారిందనీ చెబుతారు. అక్కడి ప్రజలు రోజువారీ జీవితంలో ఉపయోగించే కుంచం, అడ్డ, తవ్వ, మానే లేదా సేరు, సోల వంటి కొలమానాలు అడవిలో లభించే అంకుడు కర్రతో రూపొందించుకుంటూ ఉండేవారు. క్రీస్తుశకం 1810 నాటికి శుభకార్యాలలో వినియోగించే పసుపు పాత్రలు, కుంకుమ భరిణెలు, సారె సామగ్రి అదే కర్రతో తయారుచేయించుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది. కానీ ఆనాడు ఈ వస్తువులకు రంగులు ఉండేవి కావు. ఏటికొప్పాక, నక్కపల్లి మధ్య దూరం సుమారు 11 కిలోమీటర్లు. ఈ రెండు పల్లెల మధ్య బంధుత్వం ఏర్పడింది. క్రమంగా నక్కపల్లి కళానైపుణ్యం ఏటికొప్పాకకు

With Best Compliments from :

GOKUL & CO.

Distributors for : **TIDE WATER OIL CO. (I) LTD.,**

Plot No : 3, Phase II, Auto Nagar, **Nellore** - 524 004

Ph : 0861 - 2366037, 2366048.

e-mail : gokulco@yahoo.co.in

Branch Office :

6-11-E-20, MRSM Complex, NH-7,

Bypass Road, Ananthapur.

వచ్చి స్థిరపడిందని పూర్వీకులు చెబుతారు. కళాప్రక్రియ నిరంతరం నవ్యతను సంతరించుకోకపోతే సృజనాత్మకత ఊరుకోదు. ఏటికొప్పాక గృహోపకరణాల తయారీ కాలక్రమంలో బొమ్మల తయారీకి దారి తీసింది. అవి జనం దగ్గరకు చేరాయి. పిల్లల ఆట వస్తువులు తయారయ్యాయి. జాతరలు, తీర్థాలు (తిరునాళ్లు), ఉత్సవాల్లో దేవుడి ఊరేగింపులకు రథాలు అవసరమయ్యేవి. వాటికి రంగులద్దడం ప్రారంభమైంది. జాతరల్లో ఏటికొప్పాక బొమ్మల కొలువుండేది. ఈ హస్తకళకు రంగులు తోడవడంతో గిరాకీ పెరిగింది.

మద్రాసు నుంచి లక్క

అప్పటి ఏటికొప్పాక జమీందారు సి.వి. పద్మనాభరాజు లక్కబొమ్మల మీద ఆసక్తితో 1906లో మద్రాసు నుంచి రంగుల లక్క తెప్పించి ఇచ్చేవారు. అప్పట్లో పది కుటుంబాలు ఉపాధి పొందుతుండేవి. 1911లో సి.వి.ఎస్ నరసింహరాజు, సి.వి.సూర్యనారాయణరాజు కళాకారులను ఆదరించారు. 1948 తర్వాత కళాకారులే స్వయంగా పరిశ్రమకు అవసరమైన ముడిసరుకు సేకరించుకోవడం ప్రారంభించారు. కళాకారుల సంఖ్య పెరిగింది. కానీ ఎందరు చెక్కినా ఆ బొమ్మలే. పైగా చెక్కు చెదరకుండా ఉంటాయి. దీనితో ఆదరణ తగ్గి, ఆదాయం పడిపోయింది. కొందరు వృత్తిని కూడా వదులుకున్నారు. ఇదంతా నూటయాభయే ఏళ్లలో జరిగిన పరిణామం.

ముప్పు గ్రహించిన రాజు

బొమ్మల పరిశ్రమకు ముంచుకొస్తున్న ముప్పును గ్రహించిన సూర్యనారాయణరాజు కళాకారులను సమైక్యపరిచి, చర్చించి 1982లో కో ఆపరేటివ్ సొసైటీని ఏర్పాటు చేశారు. 1985 వరకు ఈ సొసైటీ తయారీదార్ల నుంచి బొమ్మలను కొనుగోలు చేసి, విక్రయించేది. అనంతరం ఏర్పడిన సంక్షోభం వల్ల మళ్లీ బొమ్మల తయారీ నిలిచిపోయే ప్రమాదం ఏర్పడింది. ఏటికొప్పాక సుగర్ ఫ్యాక్టరీ అప్పటి చైర్మన్ చింతలపాటి చిట్టిరాజు ఇక్కడి పరిస్థితిని అలిండియా క్రాఫ్ట్ కౌన్సిల్ దృష్టికి తీసుకువెళ్లారు. కౌన్సిల్ హామీ మేరకు బొమ్మల తయారీ పునఃప్రారంభమైంది.

1989 ఫిబ్రవరిలో ఢిల్లీలో జరిగిన ఎగ్జిబిషన్ లో లక్కబొమ్మలు హాట్ కేకుల్లా అమ్ముడుపోవడంతో డిమాండ్ పెరిగింది. ఇదే ఏడాది చిట్టిరాజు ఆధ్వర్యంలో ఏటికొప్పాకలో పద్యావతి అసోసియేషన్ అవిర్భవించింది. మొదట నలుగురు కళాకారులతో ప్రారంభమైన ఈ సంస్థ సభ్యులను పెంచుకుంది. నెలకొకసారి సమావేశమై బొమ్మలకు గిట్టుబాటు ధరను నిర్ణయించుకునేవారు. విదేశీ ఎగుమతులపై దృష్టిపెట్టారు.

మళ్లీ నిరాశ

1991లో లండన్ లో జరిగిన ఎగ్జిబిషన్ కు 30 రకాల బొమ్మలు వంపించారు. బొమ్మలకు అధికంగా రసాయనాలు పూయడం వల్ల ఆరోగ్యానికి హాని కలుగుతుందని అక్కడి వ్యాపారులు భావించడంతో గోడకు కొట్టిన బంతిలా అన్నీ తిరిగొచ్చాయి. కళాకారులు డీలా పడ్డారు. కొందరు బతుకుతెరువు కోసం వలసపోయిన చిత్రం పునరావృతమైంది. బొమ్మల పరిశ్రమ ఉనికి ప్రశ్నార్థకమైంది.

ఏటికొప్పాక బొమ్మల పరిశ్రమకు పూర్వవైభవం తెచ్చిపెట్టాలని చింతలపాటి వెంకటపతిరాజు పరిశ్రమ బాధ్యతను తన భుజాలపై వేసుకున్నారు. తన పూర్వీకుల హయాంలో ఆబాలగోపాలన్నీ అలరించిన 'బొమ్మ' తిరిగి అదే స్థాయిలో ఉండాలన్న పట్టుదలతో ప్రకృతి సిద్ధంగా

లభించే రంగుల కోసం పరిశోధనలు చేశారు. నిజానికి లక్కబొమ్మల తయారీ గురించి ఆయనకు ఎటువంటి అనుభవమూ లేదు, చదువూ లేదు. కేవలం పరిశ్రమపై భక్తిభావమే వెంకటపతిరాజును ముందుకు నడిపించింది. భారత హస్తకళల సంస్థ, దస్తకార్ ఇండియా సహకారం పొందారు.

ఎర్రచందనం, బ్రాహ్మీ, మేడారు మొక్క, మంజిష్ఠ, అడవి పసుపు, కత బెరడు, కరక, తెల్లబద్ది బెరడు, కరక్కాయ, నీలిమందు మొక్క, ఉసిరి, తొగరు మొక్క వంటి వన మూలికలను వెంకటపతిరాజు తూర్పు కనుమల్లో సేకరించి, రంగులు తయారు చేయడం మొదలెట్టారు. మొదట్లో ప్రయత్నం విఫలమైనా నిరుత్సాహపడక పట్టువదలని విక్రమార్కుడిలా రాత్రింబవళ్లు పరిశోధనలు చేశారు. చివరకు విజయం వరించడంతో ఆ రంగులను లక్కలో మిళితం చేయడం నేర్చుకున్నారు. ఇదంతా ఓ నోట్స్ రాసి, గ్రామంలో కళాకారులకు నేర్పించారు. ఇప్పటికీ ఆయనే రంగులను సొసైటీకి అందజేస్తుండడం విశేషం.

కొంగొత్త ఆవిష్కరణలు

పాత పద్ధతులు, పాత ఆకారాలకు సృస్టివలీకైన వెంకటపతిరాజు ఆధునిక కాలానికి అవసరమైన ఆవిష్కరణలు చేశారు. అడవి నుంచి సేకరించిన అంకుడు కర్రతోనే కొత్త వస్తువులు చెక్కించారు. విద్యార్థులకు అవసరమైన వస్తువులు, కార్పొరేట్ అవసరాలకు తగ్గ ఉత్పత్తులు, చిన్న పిల్లల బొమ్మలు, కుర్తూ, చొక్కా గుండీలు, చిన్నారలు ఆడుకునే మోటార్ బైక్లు, కాటా, వివిధ రకాల పండ్లు, పక్షులు, జంతువులు, జలచరాలు, గృహాలంకరణ వస్తువులు, వధూవరులు, చిన్న, పెద్ద బొంగరాలు, వ్యాయామ పరికరాలు- ఇలా ఒక్కటేమిటి... తన కంటికి కనిపించిన ప్రతి వస్తువును కళానైపుణ్యంతో బొమ్మగా మలిచేటట్టు చేయడం ప్రారంభించారు.

ఉత్తేజపలించిన ఢిల్లీ ప్రదర్శన

1993 ఢిల్లీలో జరిగిన బొమ్మల ప్రదర్శనలో రెండురోజుల్లో 38,000 బొమ్మలు అమ్ముడు పోవడంతో ఏటికొప్పాక ఉబ్బితబ్బిబ్బియింది. ఈ ఉత్తేజంతో విదేశాలకు బొమ్మల ఎగుమతి ప్రారంభించింది. ఏటికొప్పాకలో సుమారు 250 కుటుంబాలు లక్కబొమ్మలపై ప్రత్యక్షంగా, పరోక్షంగా ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. గతంలో ఈ వృత్తిని వీడి వెళ్లిన వారు తిరిగొచ్చారు. చుట్టుపక్కలున్న కైలాసపట్నం, మేడివాడ, తూర్పు గోదావరి జిల్లా కొట్లాం పల్లెలకూ ఈ వృత్తి విస్తరించింది.

ప్రధాని మోదీ ప్రశంసల జల్లు

ప్రపంచ మార్కెట్ ను శాసిస్తున్న చైనా బొమ్మల పరిశ్రమను తట్టుకుని నిలిచిన ఏటికొప్పాక బొమ్మల పరిశ్రమపై ప్రధానమంత్రి నరేంద్ర మోదీ ప్రశంసల జల్లు కురిపించారు. ఆగస్టు 30 నాటి మన్ కీ బాత్ కార్యక్రమంలో మోదీ ఏటికొప్పాక బొమ్మల పరిశ్రమను ప్రస్తావించారు. దీంతో అందరి దృష్టి ఏటికొప్పాకపై పడింది. ఇప్పటి వరకు ఉన్న ముడిసరుకు లభ్యత సమస్య, సర్కారు నిబంధనల సమస్య త్వరితగతిన తీరినట్లయితే వామనావతారంలా ఉన్న ఏటికొప్పాక లక్కబొమ్మల పరిశ్రమ త్రివిక్రమ రూపం సంతరించుకోవడం ఖాయం!

- జి. కృష్ణమూర్తి

చీకటిపై వెలుగు విజయమే
దీపావళి పండుగ
దుష్టశక్తులను పారద్రోలి
కొంగ్రాత్త జీవితానికి
స్వాగతం పలికే వెలుగుల రోజే
దీపావళి పండుగ

మీకు, మీ కుటుంబ సభ్యులకు
దీపావళి
శుభాకాంక్షలు..

సి. ఆదినారాయణ రెడ్డి
మాజీ మంత్రివర్యులు
రాష్ట్ర ఉపాధ్యక్షులు, భాజపా, ఆంధ్రప్రదేశ్

‘మోదీ మాటతో పునరంకితమవుతున్నాను’

పడిలేస్తున్న ఏటికొప్పాక లక్కబొమ్మల పరిశ్రమ స్థిరంగా ఉండాలంటే పూర్తిస్థాయి హస్తకళ శిక్షణాలయం అవసరం. దీనివల్ల అదరణతోపాటు కొత్త తరానికి జీవనోపాధి లభిస్తుంది. నైపుణ్యం పెరుగుతుంది. ప్రపంచ పటంలో భారతీయత సత్తాచాటుకోవచ్చు. శిక్షణాలయంలో దృశ్య, శ్రవణ బోధన ఉండాలి. పరిశోధనలు, ప్రయోగాలకు అనుగుణంగా ఆ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి. సరికొత్త డిజైన్లపై అవగాహన కల్పించేలా ఉండాలి. స్థానికంగా లభించే వనరులు పరిశ్రమకు ఎలా ఉపయోగపడతాయో వివరించే శిక్షకులు అవసరం. నేడు చైనా బొమ్మల వైపు వినియోగదారుడు చూస్తున్నాడంటే దానిక్కారణం చౌకధర! కానీ, ఆ బొమ్మ ఆరోగ్యానికి హానికరం. ఆరోగ్యానికి భంగం కలిగించని బొమ్మలను ఏటికొప్పాక అందిస్తోంది.

ఇప్పటికే మేం ‘సృజన’ పేరిట ఏడాదికి ఒకసారి వర్క్ షాప్ ను నిర్వహించుకుంటున్నాం. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు స్పందించి శిక్షణ కేంద్రాన్ని స్థాపిస్తే విద్యార్థులు, యువతీయువకులు చేరి ఈ కళను నేర్చుకోవడానికి సిద్ధంగా ఉన్నారు. ఇతర దేశాలతో పోటీ పడేలా ఇతర రాష్ట్రాల, దేశాల హస్తకళాకారులతో అభిప్రాయాలు పంచుకుని, కొత్త

మోదీ పలకరింపుతో మోదం

మా పనిని గుర్తించి, మమ్మల్ని పలకరించిన ప్రధాని మోదీకి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియచేసుకుంటున్నాను. పరిశ్రమ అన్నాక కష్ట నష్టాలు ఉంటాయి. కానీ మాకు కూడా బ్యాంకుల నుంచి రుణాలు అందాలి. అయిదు తరాల నుంచి ఈ వృత్తిలోనే కొనసాగుతున్నాం. ఇప్పుడు వ్యాపారం బాగున్నా, భవిష్యత్తును దృష్టిలో ఉంచుకుంటే ఇది సరిపోదు. కొత్త తరం ఇందులోకి రావాలంటే, ప్రభుత్వ సహకారం ఎంతో కావాలి. ప్రస్తుతం నాకు రోజుకు 500 రూపాయల వరకు ఆదాయం సమకూరుతోంది.

- డిమిలి రమణబాబు

నాది మూడోతరం

నేను సుమారు 20 ఏళ్ల నుంచి ఈ పరిశ్రమలో ఉన్నాను. మా వంశంలో నాది మూడోతరం. నేటి కాలాని కనుగుణమైన ఆకృతులు నేర్చుకుని, తయారు చేస్తున్నాను. దేవతామూర్తులు, బొంగరాలు వంటివి తయారుచేస్తుంటాను. రోజుకు 4 నుంచి 5 వందల రూపాయల వరకు ఆదాయం వస్తుండడంతో వేరే పనికి వెళ్లడం లేదు. ప్రభుత్వాలు స్పందించి, శిక్షణ కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేస్తే మాలాంటి వారికి మరింత ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది. సొసైటీ భవనంలోనే పనులు చేస్తుంటాను.

- పెద్దపాటి నాగేశ్వర ఆచారి

విషయాలు తెలుసుకుంటున్నాను. మన భారతీయ కళలను తర్వాత తరానికి పరిచయం చేయాలంటే ప్రభుత్వాల సహకారం అవసరం. కులవృత్తులను గౌరవించే సంప్రదాయం పటిష్టం కావాలి. అలాగే, అటవీ శాఖ వారి చేయూత ఉండాలి. ఇండియన్ ఇనిస్టిట్యూట్ ఆఫ్ టాక్సికాలజీ సర్టిఫికెట్ కోసం దరఖాస్తు చేశాం. ఏడాదిన్నర అయినా మంజూరు కాలేదు. జాప్యం జరుగుతోంది. దీని ప్రభావం పరిశ్రమపై పడుతోంది. దేశవ్యాప్తంగా ఉన్న పర్యాటక ప్రదేశాల్లో ఏటికొప్పాక బొమ్మలనూ విక్రయించే ఏర్పాటు చేయాలి. కొన్నిచోట్ల చైనా బొమ్మలనూ, ఏటికొప్పాక బొమ్మలనూ కలిపి విక్రయిస్తున్నారు. దీనితో దేశీయ బొమ్మల అమ్మకాలు నిలిచిపోతున్నాయి. అయితే వివిధ చోట్ల జరిగిన ప్రదర్శనల్లో ఈ బొమ్మలు విక్రయించడంతో కళాకారులు ఆర్థికంగా నిలుదొక్కుతున్నారు. ప్రభుత్వ రుణాలు అందాయి. వీటితో సరికొత్త ఆలోచనల గురించి ఆసక్తి పెరిగింది. బొమ్మల విక్రయాలు 2007లో మందగించడంతో సంతోషంగా ఉన్న కళాకారులు కొంత డీలా పడ్డారు. ఇప్పుడు ఆన్లైన్ అమ్మకాలు జరుగుతున్నాయి. అయితే, దీనివల్ల నకిలీలు తయారవుతున్నాయి. దీనిని నివారించాలి. ప్రధాన మంత్రి నరేంద్ర మోదీజీ నాతో మాట్లాడడంతో కొండంత ధైర్యం వచ్చింది. నాలుగైదు తరాల నుంచి ఇక్కడి కళాకారులకు కూడుపెడుతున్న లక్కబొమ్మల పరిశ్రమను ఎలాగైనా నిలుపుకోవాలని దృఢ నిశ్చయానికి వచ్చాను.

- చింతలపాటి వెంకటపతిరాజు

రంగులు అద్దుతుంటా...

నేను ఇంటి దగ్గరే పనిచేస్తుంటాను. చెక్కిన బొమ్మలకు రంగులు అద్దుతుంటాను. ఏకాగ్రతతో చేయాల్సిన పని ఇది. పొరపాటున రంగు ఎక్కువైతే తయారుచేసిన బొమ్మ అందం కోల్పోతుంది. ఇంటిపనులు చేసుకున్నాక రంగులు వేస్తూ ఉపాధి పొందుతున్నాను. ఈ ఆదాయంతోనే కుటుంబాన్ని పోషించుకుంటున్నాను. రోజుకు సుమారు 4 వందల రూపాయలు సంపాదిస్తున్నాను. మమ్మల్ని గుర్తించిన నరేంద్ర మోదీ గారికి ధన్యవాదాలు.

- లక్ష్మోజీ ప్రభావతి

రుణాలు మంజూరు చేయాలి

అడవి నుంచి తెచ్చిన అంకుడు కర్రతో ఇంటి దగ్గరే బొమ్మలు చెక్కుతూ ఉంటాను. కుటుంబ సభ్యులు కూడా సహకరిస్తుంటారు. ఉదయం నుంచి సాయంత్రం వరకు పనిచేస్తుంటాను. ప్రభుత్వం వారు రుణాలు మంజూరు చేస్తే మాబోటి వారికి ఎంతో సాయం చేసినట్టు అవుతుంది. నరేంద్ర మోదీ గారు మమ్మల్ని పలకరించారు గనుక కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల నుంచి సాయం అందుతుందని అనుకుంటున్నాం. రోజుకు నాకు 4 వందల రూపాయల వరకూ ఆదాయం వస్తుంది.

- బూడిద శ్రీదేవి

భారత దేశం కళలకు, సంస్కృతికి పుట్టినిల్లు. ఈ రోజులలో సూక్ష్మ కళాఖండాలకు ప్రత్యేకమైన ఆదరణ ఉంది. బొమ్మలు అనే మాట వినగానే మనకు కొండపల్లి బొమ్మలు గుర్తుకు

వస్తాయి. యంత్రం వాడకుండా, చేతులతో తీర్చిదిద్దుతారు. ఎలాంటి అచ్చు కాని, పోత కాని లేకుండా ప్రతి బొమ్మను తీర్చిదిద్దటం ఈ కళ ప్రత్యేకత. పర్యావరణ అనుకూలమైన కూరగాయలు, ఆకులు, చింతగింజల పొడితో చేసిన రంగులే ఉపయోగిస్తారు. ఈ కొండపల్లిని ఆనుకొని సుమారు 15 చదరపు కిలో మీటర్ల దూరంలో విస్తరించి ఉన్న అటవీప్రాంతంలో లభ్యమయ్యే 'పొనికి' చెక్కతో ఇవి చెక్కుతారు.

కొండపల్లి విజయవాడకు సమీపంలో విజయవాడ -భీద్రాచలం హైవేలో ఉంది.

ఈ కళాకారులు ఆర్యక్షత్రియ వంశీకులు. కొండపల్లి అనవేమారెడ్డి ఏలుబడిలో ఉండేది. ఇప్పటికీ కొండపై కోట అవశేషాలు దర్శనమిస్తాయి. రాజులు కనుమరుగయ్యారు. కానీ, కళలను కళాకారులు వారసత్వంగా ఒక తరం నుండి మరొక తరానికి అందిస్తూనే ఉన్నారు. ఈ హస్త కళలను ఆధారం చేసుకొని 200 కుటుంబాలు జీవిస్తున్నాయి. సుమారు రూ. 60 నుండి 70 లక్షల వ్యాపారం సంవత్సర కాలంలో జరుగుతుంది.

కొంత కాలం వరకు సహకార సంఘం ఉండేది. ప్రస్తుతం పని చేయడంలేదు.

రంగులద్దుకున్న జాబిలమ్మ.

'రేపటి తరం మాట చెప్పలేం!'

దశావతారాలు, పల్లకి, నాగలి పట్టిన రైతు, మంగళవాద్యాలు.. కొండపల్లి కళాత్మక శైలికి అద్భుత నిదర్శనాలు. కోట మార్గంలోనే బొమ్మల దుకాణాలు కొలువుదీరాయి. ఆర్య క్షత్రియ అనే ఒక వర్గం ప్రధానంగా ఈ బొమ్మలు చెక్కుతారు. వీరు రాజస్థాన్ నుండి 16వ శతాబ్దంలో కొండపల్లికి వలస వచ్చారు. వీరిది సంప్రదాయకంగా చేతివృత్తి. గత 400 సంవత్సరాలుగా ఈ వంశీకులే బొమ్మల తయారీలో ఉన్నారు. స్థానికంగా లభించే సాండ్ రే కలప లేదా తెల్ల పొనికి కర్రతో బొమ్మలు మలుస్తారు. ముందు

కొయ్యలకు వేపనూనె పూసి, చిన్నమంటతో వెచ్చ పరిచి తేమను తొలగిస్తారు. వెలిసిపోకుండా చిరకాలం ఉండే బొమ్మల వర్ణాలు కూడా స్థానికంగా లభించే కరక్కాయ, మోడుగ పువ్వుల సారంతో వారు తయారు చేసుకునేవే. మేక వెంట్రుకలతో తయారు చేసిన కుంచెతోనే రంగులు అద్దుతారు. తుమ్మబంక, చింతగింజల ముద్ద కూడా ఈ బొమ్మల కోసం వినియోగిస్తారు. భారతదేశంలో కనిపించే చాలా బొమ్మల మాదిరిగానే కొండపల్లి బొమ్మలు కూడా భారతీయ సౌరభాలనే వెదజల్లుతూ ఉంటాయి. మన

1983లో నాటి ముఖ్యమంత్రి యన్.టి.రామారావు వీరిని గుర్తించి 60 కుటుంబాలతో కొండపల్లి బొమ్మల కాలనీ ఏర్పాటు చేసారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వారు లేపాక్షి హస్త కళల ప్రదర్శన ద్వారా వీరికి ప్రోత్సాహం అందిస్తున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం నేషనల్ డిజైనింగ్ ఇనిస్టిట్యూట్ ద్వారా స్వల్పకాలిక శిక్షణ కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు. బొమ్మలకు ఆదరణ ఉన్నప్పటికీ కళాకారుల జీవనప్రమాణాలు ఆశాజనకంగా ఏమీ లేవు.

కళాకారుల ఆవేదన అంతా ఈ కళను

నేటి సాఫ్ట్‌వేర్ యుగంలో భావితరాలకు ఎలా అందించాలనే! కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు యువతీ, యువకులకు శిక్షణ కార్యక్రమాలు మెరుగైన సౌకర్యాలతో చేపడితే ప్రత్యక్షంగా లేదా పరోక్షంగా నిరుద్యోగ సమస్యను ఈ వృత్తి తీరుస్తుందని ఆశాభావం వ్యక్తం చేస్తున్నవారు ఉన్నారు. పటిష్టమైన శిక్షణ వలన అంతర్జాతీయంగా ఎగుమతి చేసే అవకాశాలు పుష్కలంగా ఉన్నాయని కళాకారులు అభిప్రాయపడుతున్నారు.

ఈ కళ పట్ల, దాని కొనసాగింపు పట్ల, పోషణ పట్ల కళాకారులే తపన పడితే చాలదు.

ప్రజలు కూడా వీటిపట్ల నిబద్ధతతో ఉండాలి. వివాహాలు, పుట్టిన రోజులు వంటి శుభసందర్భాలలో చైనా బొమ్మలు, వస్తువులకు బదులు కొండపల్లి బొమ్మలను కానుకగా ఇచ్చే సంప్రదాయం బలపడాలి. కార్పొరేట్ కంపెనీలు అందించే బహుమతులలో కూడా కొండపల్లి బొమ్మలనే ఉపయోగిస్తే వారి ఆదాయం కోట్లలో పెరుగుతుంది. ఆత్మ నిర్భర భారత్‌తో కొండపల్లి బొమ్మల పరిశ్రమ ఇంకా అభివృద్ధి చెందాలని ఆశిద్దాం!

కొండపల్లి బొమ్మ

పురాణ పురుషులు, ఘట్టాలు, వివాహ ఘట్టం, మంగళవాద్యాలు కొండపల్లి శైలి బొమ్మలలో కూడా కనిపిస్తాయి. గ్రామీణ జీవితాన్ని కూడా ఈ బొమ్మలు ప్రతిబింబిస్తూ ఉంటాయి.

ఉదయగిరి సూర్యప్రకాశరావు, శేషారావు, రమణ ప్రసాద్‌కుమార్ సోదరులు వంశపారం పర్యంగా బొమ్మల తయారీలో నిమగ్నమైనారు. కానీ రేపటితరం మాత్రం బొమ్మల తయారీ వృత్తిని స్వీకరించేది లేనదీ అర్థం కావడం లేదని అంటున్నారు వీరు.

రమణప్రసాద్ కుమార్‌తో జాగృతి జరిపిన ముఖాముఖీలోని కొన్ని భాగాలు.

సూర్యుని ఉన్న ఎడారి ప్రాంతం నుంచి ఈ కొండపల్లికి మీరు తరలి వచ్చారని సమాచారం. అదెప్పుడు జరిగింది?

మా పూర్వికులది రాజస్థాన్. 400 సంవత్సరాల క్రితం కొండపల్లికి వలస వచ్చారు.

ఎన్ని కుటుంబాలు వలస వచ్చాయి? ఇప్పుడు ఎన్ని కుటుంబాలు ఈ వృత్తిలో ఉన్నాయి?

అప్పుడు 250 కుటుంబాలు వలస వచ్చాయని

మా పెద్దలు చెబుతూ ఉండేవారు. కానీ వరిస్థితులు మారిపోతూ ఉంటాయి. అభిరుచులు మారిపోతూ ఉంటాయి. ప్రవృత్తులు కూడా మారతాయి కదా! ప్రస్తుతం 80 కుటుంబాలు మాత్రం మిగిలి ఉన్నాయి.

ఈ కుటుంబాలన్నీ కూడా బొమ్మల పనిలోనే ఉన్నాయా?

లేదు. ప్రస్తుతం చూస్తే కేవలం 10 కుటుంబాల వారే ఈ బొమ్మల తయారీలో ఉన్నారు.

హార్వ సూపర్ స్పెషాలిటీ హాస్పిటల్

క్రిటికల్ కేర్, సంతానలేమి మరియు మలీయ ప్రమాదకరమైన కాన్పుల చికిత్స కేంద్రం

3/1403, హోమన్ పేట, ప్రొద్దుటూరు - 516 360 కడప జిల్లా.

డా॥కాల్వ విజయ నాగేంద్ర

M.B.B.S., M.D., FICM

క్రిటికల్ కేర్ ఫిజిషియన్

& దయాబెటాలజిస్ట్

ఫెలోషిప్ ఇంటెన్సివ్ కేర్ మెడిసిన్

Ex. రిజిస్ట్రార్ కేర్ హాస్పిటల్, హైదరాబాద్

డా॥ పి.నమిత

M.B.B.S., M.S., (OBG)

ప్రీ వ్యాధుల నిపుణురాలు

సంతాన సాఫల్య నిపుణురాలు

ల్యాప్రోస్కోపిక్ సర్జన్

Ex. రెసిడెంట్ ఎయిమ్స్, న్యూఢిల్లీ

Ex. రిజిస్ట్రార్ ఫెర్టైలైజేషన్ హాస్పిటల్, హైదరాబాద్

**24 Hr. EMERGENCY
RESPONSE TEAM!**

సదుపాయాలు

★ కాన్పులు, సిజేరియన్లు, సంతాన సాఫల్యము, ల్యాప్రోస్కోపి, గర్భకోశ వ్యాధుల చికిత్స చేయబడును.

★ ప్రమాదకరమైన కాన్పులు, పులిచినాపులు లేకుండా కాన్పులు చేయబడును.

★ హై బి.పి., స్పృహ తప్పిపోవడం, షుగర్ ఎక్కువ అవుట, బ్లరములు, మూర్చ, పక్షధాతము.

కాలేయము చెడిపోవుట, గుండె ఊపిరితిత్తుల వ్యాధులు, అర్ధ రక్తముల పాయిజన్స్కు చికిత్స చేయబడును.

ఫోన్ : 08564-256644, సెల్ : 7207308261.

అలా వలస వచ్చినవారు మాత్రమే నేటికీ బొమ్మలు చేస్తున్నారా? లేకపోతే ఇతరులలోను ఈ వృత్తిని స్వీకరించినవారు ఉన్నారా?

విశ్వబ్రాహ్మణులు ఉన్నారు. వారిలో 60 కుటుంబాలుంటాయి. వారు ఈ వృత్తినే కొనసాగిస్తున్నారు.

బొమ్మల వార్షిక వ్యాపారం మొత్తం ఎంత?

సంవత్సరానికి కోటి రూపాయలుంటుంది.

కొండపల్లి బొమ్మ అనే కాదు, కొయ్య బొమ్మలను తీర్చిదిద్దాలంటే ప్రత్యేకమైన కొయ్య కావాలి. ఏ చెట్టుది మీరు తీసుకుంటారు?

తెల్ల పొనికి కర్ర అంటారు. అదే ఉపయోగిస్తారు. ఇది ఈ ప్రాంతంలో దొరుకుతుంది. కానీ ఇప్పుడు ఈ కర్ర సేకరణ కొంచెం సమస్యగా మారింది. ఆ చెట్టు కర్రను తెచ్చుకునే అవకాశం ఈ కుటుంబాల వారికి కల్పించాలి.

సాండర్స్ చెట్టు జీవనం ఎన్ని సంవత్సరాలు? అందులో ప్రధానంగా ఏ భాగం ఉపయోగ పడుతుంది?

సాండర్స్ చెట్టు 10 సంవత్సరాలు బతుకుతుంది. బొమ్మ తయారీకి మాను భాగమే ఉపయోగ పడుతుంది.

అటవీశాఖ బొమ్మలకు అవసరమయ్యే చెట్ల పెంపును ప్రోత్సహిస్తున్నదా?

కొండపల్లిలో నహజంగానే సాండర్స్ వృక్షాలున్నాయి. వీటిని ఇంకా విస్తరించాలి. అటవీశాఖ ప్రోత్సాహం కూడా బాగానే ఉంది.

బాగా ప్రాచుర్యం పొందినవి ఏవి?

మీ దృష్టికి వచ్చే ఉంటుంది- దశావతారాల బొమ్మల సముదాయం చాలా ఇళ్లలో కనిపిస్తుంది. ఇదే అని కాదు, ఎవరు బొమ్మల కొలుపు పెట్టినా మా కొండపల్లి బొమ్మలు అందులో ఉంటాయి. అంబారీతో ఉన్న ఏనుగు, ఐరావతం, కృష్ణార్జున రథం, చేతివృత్తుల బొమ్మలు కూడా ఎంతో ప్రసిద్ధి చెందాయి. వల్లకి, పెల్లి వేడుక కూడా బాగా అకట్టుకుంటూ ఉంటాయి.

బొమ్మల తయారీకి ఏ పదార్థాలను వినియోగిస్తారు?

కరక్కాయ, మోదుగపువ్వు, చింతగింజలు, తుమ్మజిగురు, వాటర్ కలర్స్, వెజిటబుల్ రంగులు, కొన్ని రకాల పొడర్లు... అన్నీ సహజ సిద్ధమైనవి ఉపయోగించేందుకే ప్రాధాన్యం ఇస్తారు.

బొమ్మల ధరలు ఎలా ఉన్నాయి? (రేంజీ)

రూ. 10/- నుండి రూ. 10,000/-లు పైబడే, నేడు లావాదేవీలు అధిక భాగం ఫోన్ పే, డెబిట్/క్రెడిట్ కార్డుల ద్వారానే జరుగుతున్నాయి.

తయారీలో సహకార భాగస్వామ్యం ఎలా ఉంటుంది?

వడ్డంగులు మా సూచనల మేరకు బొమ్మలు తయారు చేస్తే, మా ఇంట్లోనే ఆడవాళ్లు రంగులు అద్దే పని చూసుకుంటారు.

కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల సహకారం ఎలా ఉంది?

డెవలప్ మెంట్ కమిషనర్ ఆఫ్ హ్యాండ్ క్రాఫ్ట్ విజయవాడ వారు నైపుణ్యం పెంచుకోవడానికి శిక్షణ ఇస్తారు. బీమా, గుర్తింపు కార్డులందించడంలో కూడా వారు సహకరిస్తున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం లేపాక్షి ద్వారా మా బొమ్మలు కొనుగోలు చేస్తుంది. ఇతర రాష్ట్రాల్లో, జాతీయ స్థాయిలో ఏర్పాటు చేసే వస్తు ప్రదర్శనలలో పాల్గొంటున్నాం. కేంద్రం, డిజైన్

సెంటర్ బెంగళూరు వారు కూడా వృత్తి నైపుణ్యాన్ని పెంచేందుకు తమ వంతు సాయం అందిస్తున్నారు. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నైపుణ్యం ఉన్న హస్తకళాకారులను బాగానే ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

మీరు సరే, మీ తరువాతి తరం కూడా ఈ వృత్తిలో కొనుసాగాలని అనుకుంటున్నదా?

రానున్న తరాలు ఈ వృత్తిలో కొనసాగటం ప్రశ్నార్థకమే? నేటి తరం వేరే ఉద్యోగాలపై దృష్టి సారిస్తున్నారు.

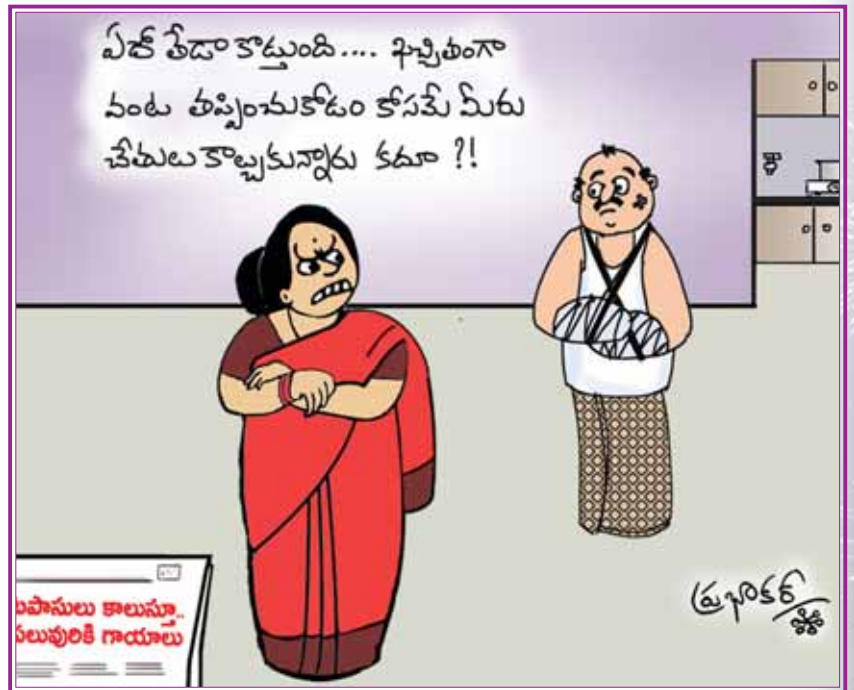
కొవిడ్ నేపథ్యంలో అమ్మకాలకు గండి పడినట్టేనా?

గత ఆరు నెలలుగా మందగమనమే.

దండు కృష్ణవర్మ

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

తెలంగాణ పేరు చెప్పగానే నిర్మల్ కొయ్యబొమ్మలు, వర్ణచిత్రాలు గుర్తుకు వస్తాయి. ఇది నాలుగు శతాబ్దాలుగా వర్ణిస్తున్న కళ అయినా దీని మూలాలు కాకతీయుల కాలం నాటివని అంటారు. నఖాషి కళాకారుల సృష్టి అదంతా. వీరు 17వ శతాబ్దంలో రాజస్థాన్ నుంచి వలస వచ్చారు. పొనికి అనే తేలిక పాటి కర్రతో బొమ్మలు తయారుచేస్తారు. దీనినే తెల్ల సాండర్స్ కర్ర అని కూడా అంటారు. ఇక్కడ తయారుచేసే బొమ్మలు, వర్ణచిత్రాలలో భారతీయ, మొగల్ కళాకారులు ఉంటాయి.

జీవం ఉట్టిపడేలా..

కళాకృతులను బాగా ఇష్టపడే నిమ్మనాయుడు (నీమా నాయక్) అనే స్థానిక పాలకుడు ఎనభయ్యే మంది కళాకారులను తీసుకువచ్చాడు. ఈ శైలిలో కనిపించే బొమ్మలు, చిత్రాలు అజంతా, ఎల్లోరా గుహల కుడ్యచిత్రాలలోని అంశాలను పోలి ఉంటాయి. నఖాషి కళాకారులు మొదట నిజాంకు అవసరమైన ఫిరంగులు నిర్మల్ పట్టణంలో తయారు చేసేవారు. ఈ సంస్థానం భారత సమాఖ్యలో విలీనమైన తరువాత యుద్ధ పరికరాల తయారీ ఆగిపోయి, బొమ్మలు మాత్రం తయారవుతున్నాయి.

ఎంతో ప్రత్యేకం

జీవం ఉట్టిపడేలా, రంగులు ఆకట్టుకునేలా ఉండటమే నిర్మల్ కొయ్యబొమ్మకున్న ప్రత్యేకత. ఈ బొమ్మలకు ప్రపంచవ్యాప్తంగా పేరుంది. శుభకార్యాలలో కానుకలుగా, బంధుమిత్రులకు జ్ఞాపికలుగా వీటిని ఇస్తూ ఉంటారు. నిజామాబాద్, బానర, ఆదిలాబాద్ ఉమ్మడి జిల్లా వైపు ఎవరు వచ్చినా, ముందుగా నిర్మల్ కొయ్యబొమ్మల గురించే ఆరా

తీస్తుంటారు. పాఠ్యపుస్తకాల్లోనూ ఏళ్లుగా ఈ కొయ్యబొమ్మల గొప్పతనం చెబుతూనే ఉన్నారు.

ఇక్కడి కళాకారులు తయారుచేసిన బొమ్మలు సహజత్వం ఉట్టిపడేలా ఉండటం వల్ల మనదేశంలోనే కాదు, అంతర్జాతీయంగా కూడా ఖ్యాతిని గడించాయి. వనమాలికలు, నహజమైన రంగులను ఉపయోగించి వీటిని తయారుచేస్తారు. పొనికి కర్రను సేకరించి చిన్న చిన్న ముక్కలు చేసి, చింతగింజల పిండితో తయారుచేసిన జిగురుతో ఆ ముక్కలను అతికిస్తూ బొమ్మకు రూపమిస్తారు. ఆ తరువాత వాటిని ఎండలో ఆరబెట్టి రంగులు వేస్తారు. అడవుల్లో దొరికే ఆకు పసర్లు, సహజ వర్ణాలు ఉపయోగించి బంగారు వర్ణాన్ని కూడా తయారుచేస్తారు. పక్షులు, జంతువులు, కూరగాయలు, ద్రాక్షపండ్లు, లవంగాలు, యాలకులు, అగ్గిపెట్టె మొదలైనవి ఈ బొమ్మల్లో ప్రత్యేకం. లవంగాలు, యాలకులు, తమలపాకుల బొమ్మలను చూస్తే నిజమైనవేనన్నట్టు ఉంటాయి.

రాసం శ్రీధర్

సీనియర్ జర్నలిస్ట్

ముని కోపం వల్ల శిలారూపం దాల్చిన గంధర్వ కన్య, శ్రీకృష్ణుడు అర్జునునికి చేసే గీతా బోధ, దేవతా చిత్రాలు ఈ కళాకారుల చతురతకు అద్దం పడతాయి.

హైదరాబాద్ లోని లేపాక్షి ఎంపోరియం ద్వారా అమెరికా, రష్యా, అరేబియా, మలేషియా, ఇరాన్, దుబాయ్, స్విట్జర్లాండ్, సింగపూర్ తదితర దేశాలకు నిర్మల్ బొమ్మలను ఎగుమతి చేస్తున్నారు. ప్రముఖ ఆన్ లైన్ వ్యాపార సంస్థ అమెజాన్ వీరి ఉత్పత్తులను అమ్మేందుకు సిద్ధమైంది.

ప్రస్తుతం రాష్ట్ర స్వయం సహాయక సంఘాలలో నమోదు చేసుకున్న 60 కుటుంబాల వారు ఈ బొమ్మలను తయారుచేస్తున్నారు. నెలకు 3 నుంచి 4 లక్షల రూపాయల మేరకు ఆదాయం లభిస్తోంది. ఇక్కడి బొమ్మలకు, వర్ణచిత్రాలకు ఉపయోగించే ద్యూకో రంగులే వాటికి అంత గుర్తింపును తెస్తున్నాయి. వర్ణచిత్రాలలో ఎనామిల్ రంగులు కూడా ఉపయోగిస్తారు. పొనికి లేదా వైట్ సాండర్స్ చెక్క మీద వేసే వర్ణచిత్రాలు ప్రపంచ ఖ్యాతి తెచ్చుకున్నాయి.

వండుగలు, పెల్లిళ్ల సీజన్ లో, సెలవు దినాలలో నిర్మల్ లోని కొయ్యబొమ్మల విక్రయ కేంద్రం సందర్శకులు, కొనుగోలుదారులతో కళకళలాడుతుంది. సాధారణ రోజుల్లోనూ చెప్పుకోదగ్గ స్థాయిలో విక్రయాలు జరుగుతాయి. కొయ్యబొమ్మకు మంచి సీజన్ అంటే మార్చి నుంచే మొదలవుతుంది.

దాదాపు జూన్, జూలై వరకూ ఈ సీజన్ కొనసాగుతుంది. అయితే, సరిగ్గా అదే సమయంలో ఈ ఏడాది కరోనా మహమ్మారి వచ్చింది. కరోనాతో కొయ్యబొమ్మకూ కష్టకాలం మొదలైంది. అన్ని పరిశ్రమల లాగే ఈ చిన్నపాటి పరిశ్రమపైనా లాక్ డౌన్ ప్రభావం పడింది. దీంతో బొమ్మల విక్రయాలు చాలావరకు తగ్గిపోయాయి. అన్ లాక్ ప్రక్రియ ప్రారంభమైనా విక్రయాలు పెద్దగా పెరగడం లేదు. దీంతో బొమ్మల తయారీనే నమ్ముకున్న నఖాషి కుటుంబాలు తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నాయి.

కర్త లేక, ఊతం కరువైంది

తెలంగాణ ప్రాంత కళాత్మకతకు అద్దం పట్టే నిర్మల్ కొయ్యబొమ్మల పరిశ్రమ ప్రస్తుతం గడ్డు పరిస్థితిలో ఎదుర్కొంటున్నది. ఈ బొమ్మ తయారీకి ఉపయోగించే పొనికి కర్రకు కరువొచ్చింది. అంటే అసలు పరిశ్రమ మనుగడకే ముప్పు సమీపిస్తున్నదని గమనించాలి. నిర్మల్ బొమ్మల తయారీలో ముడిసరుకు పొనికి చెట్టు, ఉమ్మడి అదిలాబాద్ జిల్లాలో ఈ కర్ర విరివిగా దొరికేది. చెట్లు నరికివేతతో వీటి లభ్యత కుంచించుకుపోతున్నది. పైగా కొట్టేసిన చెట్ల స్థానంలో తిరిగి పొనికి మొక్కల పెంపకం గురించి శ్రద్ధ కనిపించడం లేదు. ప్రస్తుతం అటవీశాఖ కలప డిపోల ద్వారానే కళాకారులు పొనికి కర్రను సేకరించుకుంటున్నారు. కర్రతో పాటు బొమ్మల తయారీలో ఉపయోగపడే చింతగింజల పొడి కూడా అరకొరగానే లభ్యమవుతున్నది. ఈ డిపోల నుంచి పొనికి కర్ర క్యుబిక్ మీటర్ ఒక్కంటికి రూ. 10,000 పెట్టి కళాకారుల సహకార సంఘం కొనుగోలు చేస్తున్నది. ఒకప్పుడు ఈ కొయ్య సమృద్ధిగా లభించడంతో పులి, ఏనుగు, ఒంటె వంటి పెద్ద వన్యమృగాల బొమ్మలు కూడా కళాకారులు తయారు చేసేవారు. ఎత్తయిన కొంగల బొమ్మలను కూడా అప్పుడు చెక్కేవారు. నిజానికి పెద్ద పరిమాణంలో కనిపించే ఈ బొమ్మలకే ఎక్కువ గిరాకీ. కానీ కొయ్య తగినంతగా అందుబాటులో లేకపోవడం వల్ల పక్షులు, చిరుజంతువులు, పళ్ళు, పూల వంటి చిన్న చిన్న బొమ్మలకే వారు పరిమితం కావలసి వస్తున్నది. ఇలాంటి సమస్యల వల్లనే కావచ్చు, ప్రస్తుతం 40 నుంచి 50 నకాషి కళాకారుల కుటుంబాలు మాత్రమే ఈ వృత్తిని ఆశ్రయించుకుని ఉన్నాయి. వీరే ఒక సహకార సంఘంగా ఏర్పడి, అందులో ఏర్పాటు చేసుకున్న విక్రయకేంద్రంలోనే బొమ్మలను అమ్ముతున్నారు.

(‘సాక్షి’ సౌజన్యంతో)

నకిలీ నగ.. అయినా ధగ ధగ

బందరు అనగానే భోజన ప్రియులకు రక్కున గుర్తిచ్చేది తొక్కుడు లడ్డూలు. అలానే బందరు అనగానే మధ్యతరగతి మహిళలకు గుర్తిచ్చేది చిలకలపూడి బంగారు ఆభరణాలు. వేలు, లక్షలు ఖర్చుపెట్టి బంగారు నగలు చేయించుకోలేని వారందరికీ చిలకలపూడి రోల్డ్ గోల్డ్ ఆభరణాలే అసలు సినలు అలంకార వస్తువులు. బాగా డబ్బున్న వాళ్లు పెళ్లిళ్లు, పేరంటాలలో బంగారు ఆభరణాలు ధరించినా వ్రయాణాల సమయంలోనూ, చిన్న చిన్న వేడుకలకు వేసుకునేది ఈ ఇమిటేషన్ జ్యూయలరీనే! చిలకలపూడి రోల్డ్ గోల్డ్ రంగానిది 150 సంవత్సరాల చరిత్ర. రాగి, ఇనుము లోహాలను కరిగించి, కావలసిన ఆభరణాలను అచ్చుల సాయంతో చేసి, ఆ తర్వాత గోల్డ్ కవరింగ్ చేస్తారు. చేతివృత్తిగా ఈ రోల్డ్ గోల్డ్ నగల తయారీని మచిలీపట్నంలో తొలుత విశ్వబ్రాహ్మణులు మొదలు పెట్టారు. కానీ తర్వాత వృత్తి నైపుణ్యంతోపాటు పెట్టుబడి పెట్టగలిగే సత్తా ఉండటంతో కాపు సామాజిక వర్గం కూడా ఈ రంగంలోకి అడుగుపెట్టిందని ఇందులో ఆరు దశాబ్దాల అనుభవం ఉన్న సుధా గోల్డ్ సాధు గాంధీ తెలిపారు. దాదాపు ఆరేడు దశాబ్దాల పాటు ఆ సామాజిక వర్గమే రోల్డ్ గోల్డ్ నగల వ్యాపారాన్ని నిర్వహించింది. పొరుగు రాష్ట్రాలకు, ఇతర దేశాలకు సైతం తమ వస్తువులను ఎగుమతి చేయడం మొదలైన తర్వాత తమదైన మాట చాతుర్యం, కష్టపడే మనస్తత్వం ఉన్న ఇతర సామాజిక వర్గాల వారూ ఈ రంగంలోకి అడుగు పెట్టారు. దాంతో రోల్డ్ గోల్డ్ రంగం అనేది అందరిదీ అనే భావన ఏర్పడింది.

With Best Compliments from :

BHAGYANAGAR

HATCHERIES PVT. LTD.

D.No. 3-1-4, Lingoiguda,
Saroornagar, **HYDERABAD - 35.**

Ph : 040-24033225, Fax : 040-24034341

SEETHARAMA RAJU POULTRY FARMS

(Producers of : **QUALITY EGGS**)

D.No. 3-1-4, Lingoiguda,
Saroornagar, **HYDERABAD - 35.**

Ph : 040-24033225, 24034064

ఓ

మోస్తరు వ్యాపారం చేసే మధ్య తరగతి కుటుంబం మొత్తం రోల్డ్ గోల్డ్ కవరింగ్ పనిలోనే మునిగిపోయేది. వివిధ రకాలైన ముడి ఆభరణాలను కొనుగోలు చేసి, వాటికి గోల్డ్ కోటింగ్ చేయడం మగవారు చేస్తే, ఇళ్లలోని మహిళలు ఆ ఆభరణాలకు అవసరం మేరకు రంగురాళ్లను పొదిగి, అందంగా ప్యాకింగ్ చేస్తుంటారు. వీటిని పొరుగు ఊళ్లకు, రాష్ట్రాలకు తీసుకెళ్లి అక్కడి షాపులకు హోల్ సేల్ గా విక్రయించడం కుటుంబంలోని పురుషుల పని. అయితే... ఈ వృత్తిలో డబ్బులు గడించిన వాళ్లు కంపెనీలను ఏర్పాటు చేసి, వర్తల్లను తమ వద్దకు పిలిపించుకుని చేయించడం, లేదా ఇళ్లకు వస్తువులను పంపించడం మొదలుపెట్టారు. ఆ రకంగా చిలకలపూడి ప్రాంతంలోని ప్రతి ఇల్లు రోల్డ్ గోల్డ్ కవరింగ్ చేసే వ్యక్తులతో నిండిపోగా, మచిలీపట్నంలోని ఆరేడు వార్డులలోని మహిళలకు, యువకులకు ఇదే ప్రధాన వృత్తిగా నిలిచింది. గోల్డ్ కవరింగ్ ఆభరణాలను తొలి రోజులలో స్వదేశీ గోల్డ్, భారత్ గోల్డ్, ఆంధ్ర గోల్డ్, రాజా గోల్డ్, ఉమా గోల్డ్ వంటి పది వన్నెండు ప్రధానమైన కంపెనీలు తయారు చేస్తుండేవి, క్రమేణా అంజతా గోల్డ్, రవీంద్ర గోల్డ్, నేషనల్ గోల్డ్, శ్రీ గోల్డ్, ఫ్యాన్సీ గోల్డ్, శ్యామ్ గోల్డ్, గోపీ గోల్డ్ వంటి కంపెనీలు ఆ రంగంలోకి అడుగు పెట్టి తమ సత్తాను చాటాయి. 1970, 80లలో రోల్డ్ గోల్డ్ కంపెనీలది స్వర్ణయుగం. మచిలీపట్నంకు చెందిన అనేక కంపెనీలు ఆంధ్రప్రదేశ్ తో పాటు, చుట్టుపక్కల రాష్ట్రాలలోని ప్రధాన నగరాలలో రోల్డ్ గోల్డ్ నగల విక్రయ కేంద్రాలను ఏర్పాటు చేశాయి. ఒక్కో సంస్థకు పది నుండి పాతిక

అంకెం జితేంద్రకుమార్

ది మచిలీపట్నం ఇమిటేషన్ జ్యూయలరీ పార్క్ మెంబర్స్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్, కార్యదర్శి.

వరకూ దుకాణాలు ఉండేవి. ఇక వ్యవస్థీకృతంగా ఈ వ్యాపారం చేయలేని వారు తామే స్వయంగా వస్తువులను సరఫరా చేసి, డబ్బులు వసూలుకు వెళు తుండేవారు. విశేషం ఏమంటే... ఇదే రంగంలోని వ్యాపారస్తుల కుమారులు, ఈ తరానికి చెందిన వారు విద్యను అభ్యసించిన వారు కావడంతో అన్లైన్ లో నరుకులను సరఫరా చేస్తున్నారు. సరికొత్త అవకాశాలను అందిపుచ్చుకుని విదేశాలకూ సరఫరా చేస్తున్నారు.

అవ్వవస్థీకృతంగా ఉన్న రోల్డ్ గోల్డ్ వ్యాపారు లంతా కలిసి 2007వ సంవత్సరంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల విధివిధానాలకు అనుగుణంగా, మైక్రో స్మాల్, మీడియం ఎంటర్ ప్రెన్యూర్స్ (ఎం.ఎస్. ఎమ్.ఇ.) సహకారంతో మచిలీపట్నంలోని పోతేపల్లిలో యాభై ఎకరాలలో క్లస్టర్ ఏర్పాటు చేశారు. అందులో ఇవాళ 250 రోల్డ్ గోల్డ్ యూనిట్లు ఉన్నాయి. అతి తక్కువ సమయంలోనే ఇది ప్రధానమంత్రి ఇన్ స్టిట్యూట్ క్లస్టర్ గా గుర్తింపు పొందింది. ఈ యూనిట్లలో రోజుకు ఐదు వేల మంది పనిచేస్తుంటారు. అందులో నిరక్షరాస్యులు, స్త్రీలే ఎక్కువ. ఈ యూనిట్ల మీద ఆధారపడి వరోక్షంగా మరో 30 వేలమంది బతుకుతూ ఉంటారు. మచిలీపట్నం చుట్టుపక్కల ఉన్న పెడన, పామర్రు, అవనిగడ్డకు వస్తువులను తీసుకెళ్లి ఇంటి దగ్గరే పనిచేయడం వీరికి అలవాటు. రోజుకు ఈ యూనిట్ల ద్వారా యాభై లక్షల రూపాయల విలువైన వస్తువులు తయారవుతాయి. ఆ రకంగా యేడాదికి సుమారు 120 కోట్ల రూపాయల టర్నోవర్ ఈ 250 యూనిట్ల ద్వారా జరుగుతోంది. ఇది కాకుండా బందరులోని ఇతర ప్రాంతాలలో మరో 250 యూనిట్లు ఉన్నాయి. వాటి టర్నోవర్ కూడా కలుపుకుంటే... అది రెండువందల యాభై కోట్ల రూపాయలకు చేరుతుంది.

నేతల సహకారంతో మరింత అభివృద్ధి

మచిలీపట్నంలో ప్రధాన రంగంగా నిలిచిన రోల్డ్ గోల్డ్ సంస్థలకు సాయం అందించడంతో పాటు, దానిపై ఆధారపడిన వారి జీవన ప్రమాణాలను పెంచడం కోసం స్థానిక రాజకీయ నాయకులు తమ వంతు సహకారం అందిస్తూనే వస్తున్నారు. ప్రధానంగా ఒకప్పటి పార్లమెంట్ సభ్యులు బాడిగ రామకృష్ణ తన హయాంలో మచిలీపట్నం నుండి వివిధ నగరాలకు కొత్త రైల్వే ఏర్పాటు చేసిన తర్వాత పొరుగు నగరాల నుండి బందరు వచ్చి తమకు

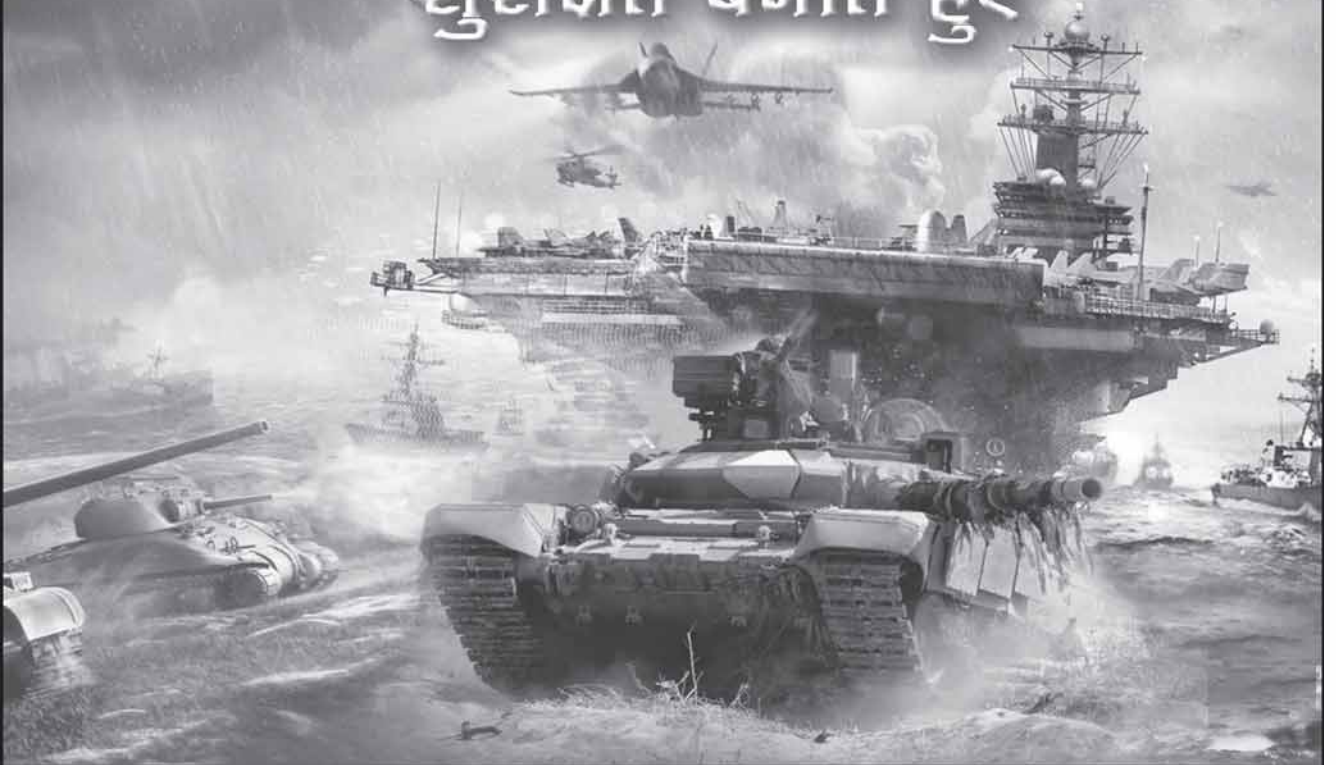

అవ్వవస్థీకృతంగా ఉన్న రోల్డ్ గోల్డ్ వ్యాపారు లంతా కలిసి 2007వ సంవత్సరంలో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల విధివిధానాలకు అనుగుణంగా, మైక్రో స్మాల్, మీడియం ఎంటర్ ప్రెన్యూర్స్ సహకారంతో మచిలీపట్నంలోని పోతేపల్లిలో యాభై ఎకరాలలో క్లస్టర్ ఏర్పాటు చేశారు. అందులో 250 రోల్డ్ గోల్డ్ యూనిట్లు ఉన్నాయి. తక్కువ సమయంలోనే ఇది ప్రధానమంత్రి ఇన్ స్టిట్యూట్ క్లస్టర్ గా గుర్తింపు పొందింది.

కావలసిన రోల్డ్ గోల్డ్ నగలను కొనుగోలు చేయడమనేది బాగా పెరిగింది. ఈ కారణంగా చిలకలపూడి ప్రధాన మార్గంలోనూ, పాండురంగ స్వామి దేవాలయం సమీపంలోనే ఇవాళ 70కు పైగా రోల్డ్ గోల్డ్ నగల విక్రయ దుకాణాలు వెలిశాయి. అదే విధంగా రాజ్యసభ సభ్యుడిగా ఉన్న చిరంజీవి తన పదవీ విరమణకు ముందు ఎం.పి. లాడ్స్ నుండి ఐదు కోట్ల రూపాయలను మచిలీపట్నం అభివృద్ధికి కేటాయిస్తే, అందులో కోటి రూపాయలు పోలేపల్లిలోని జ్యూయలరీ పార్క్ అభివృద్ధికి వినియోగించారు. ఈ క్లస్టర్ లోని యూనిట్ సభ్యుల మధ్య సమన్వయం కోసం, మరింతగా వారి వ్యాపారం అభివృద్ధి చెందడానికి 'ది మచిలీపట్నం ఇమిటేషన్ జ్యూయలరీ పార్క్ మెంబర్స్ వెల్ఫేర్ అసోసియేషన్' ఏర్పాటు చేశారు. రోల్డ్ గోల్డ్ కంపెనీలకు బ్యాంకు రుణాలు అందించడం, చౌకగా ముడి వదార్థాలను, అవసరమైన మేరకు రసాయనాలను సరఫరా చేయడం, ఎగుమతుల్లో సహకారం అందించడం ఈ అసోసియేషన్ చేస్తోంది. అసోసియేషన్ చొరవ కారణంగా విద్యుత్ వినియోగ రాయితీని ఇక్కడి యూనిట్లు పొందాయి. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఎం.ఎస్.ఎమ్.ఇ. ద్వారా ఇచ్చే సహకారాన్ని యూనిట్ల యాజమానులకు తెలియచేసి, వారి అభివృద్ధికి ఇతోధిక సేవ చేయడంలోనూ అసోసియేషన్ ముందుంది.

భారత ఇలెక్ట్రానిక్స్
BHARAT ELECTRONICS
QUALITY, TECHNOLOGY, INNOVATION

భూమి, సముద్ర మరియు ఆకాశాన్ని సुरక్షితం చేస్తున్నట్లు

భారత ఇలెక్ట్రానిక్స్ లి. (బీఐఎల్), భారతీయ రక్షా ఇలెక్ట్రానిక్స్ కంపనీ నే ఉత్పాదన మరియు ప్రణాళికల
కీ విస్తృత శ్రేణి తో సహా దేశీయ రక్షా బలాలకు సుసజ్జితం చేయడానికి మరియు సేనలకు అవసరమైన
మిషన్లలో సహకారం చేయడానికి కలక్షన్ చేయబడింది. బహు-ఉత్పాదక, బహు-యూనిట్ కంపనీ, బీఐఎల్ నే అనేక
సమీప ప్రక్రియలలో విశ్వ-స్థాయి గుణాలను సాధించడం, అవసరమైన అనుగుణ్యతలకు అనుగుణ్యంగా
ప్రదానం చేయడానికి విశేషజ్ఞానం ఉంది.

భారత ఇలెక్ట్రానిక్స్
రెసిస్టివ్ మోడల్
రెసిస్టివ్ మోడల్

తక్షణ బలవంత
ప్రణాళిక

హైలైట్ ప్రణాళిక

హైలైట్ ప్రణాళిక

మౌలిక సౌకర్యం మరియు రక్షణ సిస్టమ్

సాంకేతికత

రక్షణ

ఇలెక్ట్రానిక్స్

సాంకేతికత

సాంకేతికత

భారత ఇలెక్ట్రానిక్స్ లిమిటెడ్

(రక్షా మంత్రిత్వ శాఖ ద్వారా భారత ప్రభుత్వం)

పంజాబ్, కార్యాలయ-ఆంధ్రా రోడ్, నాగవర, బెంగళూరు-560 045, భారత్

టెలిఫోన్ నం.-18-00 425 0433

సీఆర్ఐఎన్ నం.- L32309KA1954GOI000787

www.bel-india.in

రాష్ట్ర రక్షా బలాలకు సహకారం చేస్తున్నట్లు

దేవతామూర్తుల అభరణాలకు నెలవు

సుమారు 150 సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగిన ఈ రోల్డ్ గోల్డ్ రంగంలోనూ ఒడిదుడుకులు లేకపోలేదు. ఇవాళ కేవలం మచిలీపట్నంలోనే కాకుండా ఇలాంటి గోల్డ్ కవరింగ్ వస్తువులను ఉత్పత్తి చేసే సంస్థలు పలు రాష్ట్రాలలో మొదలయ్యాయి. కలకత్తాలో చేతి గాజులు, ముంబైలో గొలుసులు, అహ్మదాబాద్ లో నల్లపూసలు విశేషంగా తయారవుతున్నాయి. అలానే ఆగ్రా, తమిళనాడులోనూ ఈ తరహా నగలను తయారు చేస్తున్నారు. దాంతో ఇక్కడి నగల విక్రయాలు వరాయి రాష్ట్రాలలో చాలా వరకూ తగ్గిపోయాయి. గతంలో వివిధ నగరాలలో పెట్టిన బ్రాంచ్ లనూ మూసేసుకోవాల్సిన పరిస్థితి వచ్చింది. ఇక ప్రయాణ ఖర్చులు పెరగడం, లాభాలు తగ్గడంతో స్వయంగా వరాయి ప్రాంతాలకు వస్తువులను సరఫరా చేసే వారు నైతం ఇప్పుడు ఇంటిముందు దుకాణాలు తెరిచి విక్రయించడంతో సరిపెట్టుకుంటున్నారు. ఇదే సమయంలో ప్రతి దశలోనూ చేతిపని అవసరం లేకుండా, యంత్రాలు వచ్చేశాయి. బంగారు పూత విషయంలోనూ కొత్త పుంతలు తొక్కుడంతో వాటిపై జనాలకు మోజు పెరిగిపోయింది. ఈ రకంగా రోజురోజుకీ కొత్త నమన్యలు

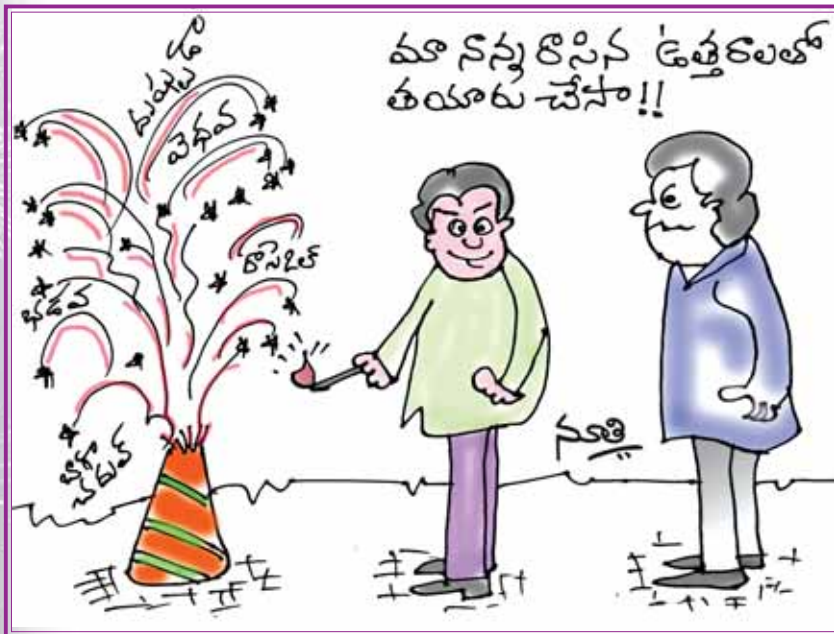
ఎదుర్కోవలసి వస్తోంది. అయితే... తరతరాలుగా వీరికి ఉన్న అనుభవం దృష్ట్యా ఇప్పటికీ టీవీ, సినీ రంగానికి రోల్డ్ గోల్డ్ ఆభరణాలను బందరు వర్తకులే ఎక్కువగా నరఫరా చేస్తున్నారు. అదే విధంగా దేవాలయాలలో కొలువున్న అమ్మవార్లకి నగలను, కిరీటాలను తయారు చేయడంలోనూ కొన్ని సంస్థలు నైపుణ్యం సంపాదించుకుని దిగ్విజయంగా ఈ వ్యాపారం సాగిస్తున్నాయి. రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలకు చెందిన దేవాలయ నిర్వాహకులు పనికట్టుకుని బందరు వచ్చి ఈ ఆభరణాలు కొనుగోలు చేస్తుండటం విశేషం. అయితే... కరోనా కష్టకాలంలో తమ వ్యాపారానికి తీవ్ర నష్టం కలిగిందని జ్యూయలరీ పార్క్ మెంబర్స్ అసోసియేషన్ చెబుతోంది. సహజంగా పెళ్లిళ్లు, పండగలు, ఇతర వేడుకల సమయంలో రోల్డ్ గోల్డ్ వస్తువులను విశేషంగా కొనుగోలు చేస్తారని, అవేవీ గతంలో లాగా జరగకపోవడం, మూడు నాలుగు నెలల పాటు ఉన్న లాక్ డౌన్ కొంతమేర ఈ పరిశ్రమను కుదేలు

చేసిందని వారంటున్నారు. కేంద్ర ప్రభుత్వం రుణాలపై వడ్డీ చెల్లింపులో ఆరు నెలలు మారటోరియం విధించడం మంచి నిర్ణయమే అని, అయితే తమకు జరిగిన నష్టానికి అది మాత్రమే పరిష్కారం కాదని చెబుతున్నారు. ఏడాది పాటు వడ్డీని మాఫీ చేస్తే ఆర్థికంగా కొంత వెనుసుబాటు కలుగుతుందని కోరుతున్నారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వివిధ రంగాలకు చెందిన కార్మికులకు (ఆటో డ్రైవర్లు, చేనేత పనివారు, రజకులు, దర్జీలకు) ఆర్థిక సాయం అందిస్తోందని, కానీ రోల్డ్ గోల్డ్ కార్మికులను చిన్న చూపు చూస్తోందని అసోసియేషన్ చెబుతోంది. ఈ రంగంలో పనిచేసే కార్మికులకు తమ అసోసియేషన్ ద్వారా చేతనైనంత సాయం కొంతకాలం వరకూ చేయగలిగామని తెలిపింది. యూనిట్లు మూసి వేసిన కారణంగా నిరక్షరాస్యులు చాలామంది వేరే పనుల్లోకి వెళ్లిపోయారని, వారిని తిరిగి ఈ పనిలో పెట్టుకోవడం సులభంగా జరిగేది కాదని అంటోంది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రోల్డ్ గోల్డ్ పని చేస్తున్న కార్మికుల కుటుంబాలకు ఏడాదికి రూ. 24 వేల రూపాయలను ఇస్తే వారి ఆర్థికస్థితి మెరుగై ఇదే రంగంలో కొనసాగుతారని తెలిపింది.

చైనా వస్తువులతో ముప్పు

ఇటీవల చైనా వస్తువుల నుండి కూడా తమకు ముప్పు ఏర్పడిందని ఈ రంగంలోని కొందరు చెబుతున్నారు. చౌక కారణంగా ఆ దేశ ముడి సరుకులను కొనుగోలు చేయవలసి వస్తున్నదని, ఆ దేశ యావలను నియంత్రించినట్టే, దిగుమతి మీద కూడా నియంత్రణ పెడితే మంచిదని కోరుతున్నారు. ప్రజలలో స్వదేశీ వస్తువులను వాడాలనే అవగాహన పెంచడంతో పాటు, స్థానికంగా తయారైన రోల్డ్ గోల్డ్ వస్తువుల ఎగుమతిపై కేంద్ర ప్రభుత్వం దృష్టిపెడితే తమకు మేలు జరుగుతుందని చెబుతున్నారు.

సకల జనావళికి దీపావళి శుభాకాంక్షలు

నరేంద్రమోడీ గారి పాలనలో
ప్రతి రోజు దీపావళి పండుగే

- 🔥 స్వచ్ఛభారత్ అభియాన్ ద్వారా 9 కోట్లకు పైగా శౌచాలయాలు
- 🔥 ప్రధాన మంత్రి ఆవాస యోజనాద్వారా పేదలందరికీ ఇళ్ళు
- 🔥 సంపూర్ణ విద్యుద్దీకరణ, నిరంతర విద్యుత్ సరఫరా
- 🔥 32 కోట్లకు పైగా జనధన్ బ్యాంకు ఖాతాలు
- 🔥 పేద మహిళలకు ఉచిత గ్యాస్ కనెక్షన్లు
- 🔥 త్రిపురే తలాక్ రద్దు ద్వారా ముస్లిం మహిళలకు సాధికారత
- 🔥 ముద్రా యోజనా ద్వారా యువతకు, వ్యాపారస్థులకు చేయూత.
- 🔥 పెద్దనోట్ల రద్దు ద్వారా నల్లదబ్బు, దొంగనోట్ల చలామణి కట్టడి
- 🔥 "ఒకే దేశం - ఒకే పన్ను" జి.ఎస్.టి. ద్వారా సులభతర వ్యాపారం
- 🔥 ప్రధానమంత్రి కిసాన్ సమ్మాన్ నిధి ద్వారా ప్రతి రైతుకు నేరుగా 6000/-
- 🔥 నూతన వ్యవసాయ చట్టాల ద్వారా రైతులకు సంపూర్ణ స్వేచ్ఛ.
- 🔥 ఆయుష్మాన్ భారత్ ద్వారా 50 కోట్ల మందికి ఆరోగ్య భద్రత
- 🔥 అగ్రవర్గ పేదలకు (EWS) 10% రిజర్వేషన్లు
- 🔥 అయోధ్యలో త్వరితగతిన భవ్య రామ మందిర నిర్మాణం
- 🔥 సర్దికల్ ఫ్రెక్స్ ద్వారా ఉగ్రవాద నిర్మూలన, శత్రుసేనలకు హెచ్చరిక
- 🔥 రఫేల్ యుద్ధ విమానాల కొనుగోలు ద్వారా వాయుసేన శతృదుర్బేధ్యం
- 🔥 50 సం.ల నుండి పెండింగ్లో ఉన్న క్షిపణి ప్రయోగాలు విజయవంతం
- 🔥 భారత సరిహద్దు చూస్తేనే శతృదేశాలకు వణుకుపుట్టేలా రక్షణ వ్యవస్థ.
- 🔥 ఆర్థిక 370 & అధికరణ 35 ఎ రద్దు ద్వారా జమ్మూ -కాశ్మీర్ భారత్ లో పూర్తిగా విలీనం.
- 🔥 నూతన 'జాతీయ విద్యా విధానం' ద్వారా భవిష్య భారత నిర్మాణానికి పునాది.
- 🔥 అత్త నిర్ధార భారత్ ద్వారా 20 లక్షలకోట్ల ప్రత్యేక ప్యాకేజీతో
- 🔥 వ్యవసాయ, వాణిజ్య, పారిశ్రామిక, ఉపాధి రంగాలకు చేయూత
- 🔥 సూక్ష్మ చిన్న మధ్యతరహా పరిశ్రమ (MSME)లకు ప్రత్యేక ఆర్థిక చేయూత
- 🔥 స్కీల్ ఇండియా ద్వారా యువతకు నైపుణ్య శిక్షణ, ఉపాధి కల్పన

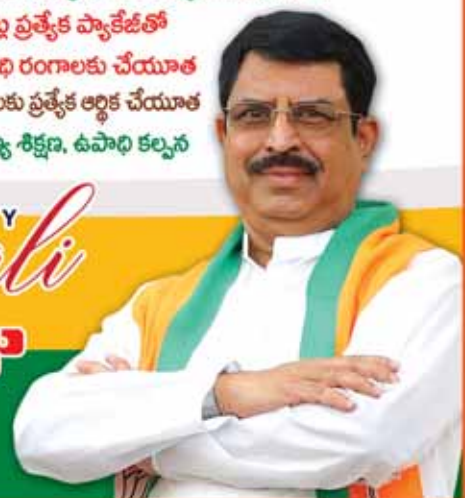
కరోనా నరకాసుర
వధాయజ్ఞంలో
భౌతిక దూరం పాటిస్తూ...
మాస్క్ ధరిస్తూ...
శుభ్రమైన చేతులతో...
"కరోనా వ్యాప్తి నిర్మూలన,
అవినీతి, అక్రమాలు,
తీవ్రవాదంపై జరుగుతున్న
సంగ్రామంలో
అభినవ శ్రీ కృష్ణుడు
నరేంద్ర మోడీ గారికి
సహకరిద్దాం..."
కరోనాని దేశాన్నిండి
తరిమేద్దాం...

HAPPY
Diwali

మీ... సత్యమూర్తి వామరాజు

జజెపి రాష్ట్ర కోశాధికారి & హెడ్ క్వార్టర్స్ ఇన్ చార్జి, ఆంధ్రప్రదేశ్

మన బుడితి.. విశ్వఖ్యాతి

శాస్త్రవిజ్ఞానానికి మూలం లోహశాస్త్రం. అందులో భారతీయులది అపారమైన విజ్ఞానం. పూర్వం నుండి ప్రతిగృహంలో వాడే ఇత్తడి, రాగి పాత్రలనుండి ఆలయాల్లో పూజలందుకుంటున్న దేవతామూర్తుల వరకు ఇత్తడి, కంచు, పంచలోహాల పవిత్రత మనందరికీ తెలిసినదే. ఈ కళను వాడుకభాషలో కంచరం పని అన్నా, ఇత్తడి పని అన్నా దేశానికి వన్నెతెచ్చిన అద్భుత కళా నైపుణ్యం ఇందులో ఇమిడి ఉంది. ఇటువంటి అద్భుత కళకి ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పొందూరు, మాకివలస, పార్వతీపురం, బుడితి, లక్ష్మీనర్సపేట వంటి కొద్ది గ్రామాలు ఎంతో ప్రసిద్ధి. శతాబ్దాలుగా ఎన్ని ఇబ్బందులు ఎదురైనా ప్రభుత్వ సహకారం అందకపోయినా 'కళే మా జీవితం' అన్నట్లుగా జీవిస్తున్న కుటుంబాలు అక్కడ ఎన్నో.

శ్రీకాకుళం జిల్లా, సారవకోట మండలం, బుడితి గ్రామంలో మానసిక ఉల్లాసాన్ని ఇచ్చే ప్రవృత్తిగా స్వీకరించారు. రాష్ట్రానికే కాకుండా యావత్తు దేశానికి కీర్తినార్జించే రీతిలో పనిచేస్తున్నారు ఈ గ్రామప్రజలు. సుమారుగా 200 సంవత్సరాలనుండి ఆ గ్రామంలో ఈ హస్తకళ కొనసాగుతోంది. ఈ పరిశ్రమ ఖ్యాతి బెల్జియం వరకు చేరింది. ఒకప్పుడు నాల్గువందల కుటుంబాలు ఉండేవి. నెలకి కొన్నిచేల టన్నుల ముడిసరుకు వినియోగించేవారు. కాలక్రమంలో వచ్చిన మార్పుల కారణంగా జీవనం కరువై, గుండె చెరువై పదల్లేక, పదల్లేక కొత్త తరాలవారు అనాదిగా వస్తున్న వృత్తిని విడిచిన కారణంగా నేడు కేవలం 30 నుండి 35 కుటుంబాలే ఆ పనిలో ఉన్నాయి. 6 అంగుళాల నుండి 26 అంగుళాల పరిమాణం వరకు ఉండే ఇక్కడి ఇత్తడి బుట్టలు విదేశాలకు ఎగుమతి అయ్యేవి.

With Best Compliments From :

**Satish kumar
Rahul Jhaveri**

H. VITHALDAS *Jewellers*

**“Vithaldas Chambers” # 6-3-1090/2, Raj Bhavan Road,
Somajiguda, Hyderabad - 500 082. T.S.
Ph : 040-66103079, Cell : 8309116023,
Email - vithaldasjewellers@gmail.com**

With Best Compliments From :

VITHALDAS *Jewellers Private Limited*

“Vithaldas Chambers”

6-3-1090/2, Raj Bhavan Road, Somajiguda, Hyderabad - 500 082. T.S.

Ph : +9140-66101654, +9140-66104642,

Cell : 7893969900, 9133338151, 9133330147, 91333330149.

Email - vithaldas.co@gmail.com

హరప్పా, సింధు నాగరికతలో లభ్యమైన కంచు అద్దం ఎన్ని వేల సంవత్సరాలైనా మెరుగు, వన్నె తగ్గలేదని చరిత్రలో చదువుకున్నాం. అటువంటి కంచు అద్దాలకు బుడితి ఖ్యాతి గడించింది. ఇత్తడి లోహ మిశ్రమం వేరు. వన్నెతగ్గని కంచు అద్దం లోహ మిశ్రమం వేరు. ఇక్కడే భారతీయ లోహశాస్త్ర ప్రావీణ్యం అర్థం చేసుకోవాలి. క్రమం తప్పకుండా అభిషేకాలు జరిగే పంచలోహ దేవతామూర్తుల తయారీ చాలా శ్రమతో కూడుకున్న ప్రక్రియ. అంతటి కష్టమైన పని అలవోకగా చేసేస్తారు బుడితి కళాకారులు. కళ కళ కోసమేకాదు. పోషణకు కూడా. కాలం మారింది, మనం వాడే లోహం మారింది. ఇత్తడి, కంచు స్థానాలని అల్ప్యా మినియం, స్టెయిన్ లెస్ స్టీల్ ఆక్రమించాయి. నిత్యజీవనంలో భాగమైన నాటి ఇత్తడి, కంచు పాత్రలు ప్రస్తుతం అలంకారప్రాయంగా డబ్బున్న వాళ్లు మాత్రమే వాళ్ల హోదాకు గుర్తుగా వాడుకుంటున్నారు. అందుకే సనాతన కళను కొత్తపుంతులు తొక్కిస్తూ జీవనం సాగిస్తున్నారు ప్రస్తుత తరంవారు.

బుడితిలో కింతాడ అప్పారావు నేతృత్వంలో ఈ వృత్తిలో మిగిలిన కుటుంబాల వాళ్లు 1954 నుండి ఒక సొసైటీగా ఏర్పడ్డారు. ఈ సహకార సంఘం చాలా ఏళ్లు నడిచింది. వలస వెళ్లిన వాళ్లు వెళ్లగా మిగిలిన 30-35 కుటుంబాల వాళ్ల కోసం తన బృహత్తర ప్రయత్నంతో ప్రభుత్వ అధికారులతో మాట్లాడి ఆయన కాలనీ ఏర్పాటు చేసారు. మా అందరి అభ్యున్నతికీ అప్పారావు

కారణం. వారికి మేమంతా రుణపడి ఉన్నాం అంటారు అద్దాల రామకృష్ణ-సూర్యకళ దంపతులు. అప్పారావు 85 సంవత్సరాల వయసులో కూడా వారి ఇద్దరి కుమారుల సహకారంతో దేవాలయాలకు, దేవతా మూర్తులకు కావలసిన అలంకారాలు, ధ్వజస్తంభానికి ఇత్తడి తొడుగులు అత్యంత

అప్పారావు, కృష్ణ దంపతులు

నైపుణ్యంగా తీర్చిదిద్దు తున్నారు. తరతరాలుగా వస్తున్న ఈ కళ నాతో ప్రారంభం కాలేదు. నాతో అంతమూ కాకూడదు అంటూ, 'ఇద్దరి కుమారులని ఈ వృత్తిలోనే ఉంచి ఈ వయస్సులో కూడా మార్గనిర్దేశం చేస్తూ... ఎంతో ఆనందంతో నా వంతుగా కళని కాపాడుతున్నాను' అన్న ఒకింత గర్వం ఆ మోములోకనిపిస్తూ ఉంటుంది. దేశంలో ఎక్కడ ఏ హస్తకళా ప్రదర్శన జరిగినా అందులో బుడితి హస్తకళ నైపుణ్యం బుట్టలుగా, లోహపుష్పాలుగా, ప్రతిబింబించే దర్పణాలుగా దర్శనమివ్వాలిందే. ఎన్నో అవార్డులు, రివార్డులు, నన్యనాలు, గౌరవ పురస్కారాలు... అవన్నీ వ్యక్తిగతమైనవే అయినా యావత్తు కళా నైపుణ్యానికి దక్కిన గౌరవంగా భావించే ఆ కళాకారుల సంస్కారానికి శత సహస్ర వందనాలు.

నేను ఈ వస్తువు చేసాను. వీటివలన నాకు గౌరవం వచ్చింది అని కాకుండా మా గ్రామంలో ఇంతటి అద్భుతమైన కళాఖండాలు తయారవు తున్నాయి. వీటివలన మా గ్రామానికి ఆపైన మాకు గౌరవం దక్కుతుంది అని భావోద్వేగంతో చెబుతు న్నారు అద్దాల రామకృష్ణ. ఆయన సహధర్మచారిణి సూర్యకళ. కుటుంబ బాధ్యతలే కాదు, భర్త కళా

నైపుణ్యాన్ని గుర్తించి అందుకు తమ సాయశక్తుల సహకారాన్ని అందిస్తున్నారు. స్థానికంగా ఈ కళను, కళాకారులను పోషిస్తూ అండదండలు అందిస్తున్న పైడితెట్టి వ్యాపార వంశస్తులకు కూడా ఈ కీర్తిలో కింతిలే భాగం ఉంది. మాజీ ఆర్మీ గవర్నర్ రంగరాజన్ ద్వారా సన్మానం, మాజీ గవర్నర్ నరసింహన్ చేతులమీదుగా అవార్డు, మాజీ ప్రధాని ఇందిరాగాంధీ చేతుల మీదుగా ఈ కళాకారులు గౌరవం పొందారు. ఎంతో మంది సినిమా కళాకారులు, జిల్లా అధికారులు, విదేశీ రాయబారులు వాళ్లవాళ్ల అభిరుచులకు తగ్గట్టు అలంకార వస్తువులు కావచ్చు, పాత్రలు కావచ్చు, దేవతామూర్తులు కావచ్చు, తయారుచేయించుకొని వెళుతూ ఉంటారు.

తామున్న గ్రామానికి కాకుండా యావత్తు దేశానికి కీర్తినార్పించే బుడితి హస్తకళా నైపుణ్యం ఎందరో కళాకారులు వృత్తే పరమావధిగా భావించి వాళ్ల జీవితాలను అంకితం చేస్తే వచ్చిన యోగఫలం. ఒక్కొక్క కళాకారుడు తమ పనిలో నిమగ్నమై చేస్తూ ఉంటే ఒక్కో రుషిలాగా కనిపిస్తుంటాడు. శరీరమంతా బొగ్గు మసితో నిండిపోతే అందులోనుండి అద్భుత కళాఖండం 'బురదలో నుండి పద్మం వికసించి నట్లు'గా ఉద్భవిస్తుంది. ఇలాంటి కళాకారులు ఎందరో!! అందులో ఒక అద్దాల రామకృష్ణ. ఒక గురు గురాంజీ. వీరు పద్మ పురస్కారాలకు అర్హులు కారా? నిజానికి ఆ పురస్కారాలకే గౌరవాన్ని తెచ్చిపెడతారు. అందరం ఆలోచిద్దాం! సనాతన భారతీయ కళను, ఆధునికతను ఆహ్వానిద్దాం!

చివ్వాడ బాలమురళి
సరస్వతీపేట

UR GROUND ENGINEERING PRIVATE LIMITED

GEO-TECHNICAL SOLUTION PROVIDERS

Specialists Consultants and Contractors for Design and Installation of :

Micro piles, Soil Anchors, Rock Anchors, Shoring of deep excavations, Slope Stabilization, underpinning of the existing structures, Foundation in difficult conditions, soil improvement using grouting, Reinforced earth walls, Guniting, Shot-creting, Strengthening of existing structures, concrete repairs etc.

Our Esteemed Clients include :

Larsen & Toubro (Chennai, Hyderabad, Mumbai), Manjeera Constructions (Hyderabad), Embassy Group (Bengaluru), Shanta Shriram Constructions (Hyderabad), Mantri Developers (Hyderabad, Bengaluru), Mangalore Refineries (Mangalore), Dix Engineering (Mangalore), KNRCL (Hyderabad), Yashoda Hospitals (Hyderabad), Live Hospitals (Hyderabad), Ascendas IT park (Chennai, Hyderabad), Saket Engineers (Hyderabad), Brigade Group (Kerala, Bengaluru), Kalyani Developers (Bengaluru), Synergy Group (Bengaluru), ITC Hotels (Andhra Pradesh), Thiruvath Builders (Kerala), Kottaraka Govt.Hospital (Kerala).

Consultants we work with :

Engineer India Ltd (New Delhi), Synergy Property Developers and Consultants (Bengaluru), Design Tree Consultants (Bengaluru), Potential Semac (Hyderabad, Bengaluru), Buro Engineers (Chennai), L&T EDR, Alex Jacob (Chennai), Satya Vani Consultants (Hyderabad), ASA Consultants (Hyderabad), Continental Consultants (Hyderabad), Ecalbre (Chennai), Mahimtura Consultants (Mumbai), Sterling Consultants (Mumbai).

Please contact for any Geotechnical / foundation related problems at

Regd Office :

Datta Sai Complex, Flat No.109-B,
R.T.C. Cross Road Chikkadapally, Hyd-20
Ph:040-27618108/9346238108
utracyobi88@gmail.com

Chennai Office:

172, Lamech Street, Janaki Nagar,
Valasaravakkam
Chennai - 600 087.
044 - 24523522

Bengaluru Office:

12, 3rd Floor, 19th Cross ,
Sampangi Ram Nagar,
Bengaluru - 560027.
Ph: 9346238108

BHARAT GEOSYSTEMS PVT. LTD.

LEADING SPECIALISTS IN GROUND IMPROVEMENT TECHNOLOGY

Specialist Consultants and Contractors for :

Site Investigation, Design Proposal, Execution of Ground Improvement, Geosynthetic Applications, Instrumentation and Monitoring, Ground Improvement techniques in Construction of Roads and Railways, Bridges and Industrial Foundation, Reclamation works, Ports and Harbour construction, Reinforced Soil Structures, Soil exploration, Geotechnical Investigation, Preliminary and detailed Design implementation of Ground Improvement Works, Final Reporting, Deep Boreholes, laboratory tests, Field tests, Pressure meter tests, Dutch cone penetration test, Standard Penetration test, Dynamic Probing Test, Piezocone Test, Prefabricated Vertical Drain, Geotextiles.

Our esteemed clients include :

East Coast Constructions and Industries Ltd (Chennai), Tracks and Towers Infra Pvt Ltd (Hyderabad), KK Abraham, Railway Contractors (Kerala), Simon Mathew Railway Contractors (Kerala), Reliance Infrastructure Limited (Mumbai), Gayathri Projects Ltd (Hyderabad), AFCONS (Cochin), Kaveri Pet and Polymers (Kerala), Malabar Mountain Infra Developers (Calicut), SP Singla Constructions (Panchakula, Haryana), HPCL, PJR Projects (Visakhapatnam), Kakinada Sea Ports (Andhra Pradesh), JP Constructions (Kakinada), KSS Petron (Gurgaon), Beggara Infrastructure and Developers (Kerala), HES Infra (Rajahmundry), NTPC, Ganesh Constructions (Visakhapatnam), RL Constructions (Silchar), The ULCC Society (Kozhikode, Kerala), Ircon International Ltd (Mangalore), BSC-C&C (Hyderabad), Nayak Infrastructure (Guwahati), Ramky International (Hyderabad), Vijay Nirman Company (Bihar), EKK & Co (Kerala), Tribeni Constructions (Kolkata), SC Constructions (Guwahati), ARSS Infrastructure (Bhubaneswar), Sohams Foundation Engineering (Mumbai), RS Development and Constructions (Erode, TN), Babul Nath, Railway Contractor (Assam).

Please contact for any Ground Improvement Techniques at

Regd office :

8/2, New No.17, Malaviya Avenue,
Thiruvannamiyur, Chennai 600041.
Ph:044-24523522/9346238108/9940098355

Hyderabad Office :

310, Third floor, Sri Datta Sai Commercial Complex,
RTC cross Roads, Chikkadapally, Hyderabad – 20.
Ph: 040-27618108/9346238108.

ఓలేటి నారాయణకుమార్

పెరవలి, భీమవరం విభాగ్ గోసేవా ప్రముఖ్

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా, పెరవలి మండలంలోని గ్రామం అజ్జరం. ఒక ప్రాచీన భారతీయ లోహకళని ఇది కాపాడుతున్నది. జిల్లా కేంద్రం ఏలూరుకి 80 కిలోమీటర్ల దూరంలో పచ్చటి పొలాల మధ్య, చక్కటి వాతావరణంలో ఉంది గ్రామం. ఇత్తడి, కంచు వస్తువుల తయారీలో అజ్జరం ఖ్యాతి అపారం.

1940 నుంచే ఈ వస్తువుల తయారీ కుటీర పరిశ్రమగా మొదలైంది. ఈ గ్రామవాసి బొప్పే మల్లయ్య దీనికి ఆద్యుడు. ఇది బాగా అభివృద్ధి చెంది ఒకప్పుడు సుమారు 600 మంది కార్మికులు ఆధారపడి జీవించేవారు. ప్రస్తుతం సుమారు 25 మంది యజమానుల వద్ద 350 మంది వరకు కార్మికులు ఉన్నారు. పూర్వం ముడిసరుకు, అంటే ఇత్తడిరేకులు, రాగి, తగరం రేకులు చెన్నై, ముంబైల నుండి తెచ్చి, ఇక్కడి రోలింగ్ మిల్లులలో అవసరమైన మార్పులు చేర్పులు చేసేవారు. ప్రస్తుతం ఉత్తరప్రదేశ్ లోని జగదెరి, చెన్నై, హైదరాబాద్ ల నుంచి ముడిసరుకు తీసుకుని వస్తున్నారు. అజ్జరం గ్రామంలో ప్రముఖంగా బొప్పే కోటిలింగం S.M. foundries పేరుతో కంచుగంటలు తయారుచేస్తున్నారు. ఇవి ఓంకార నాదాన్ని ధ్వనిస్తూ మానసిక ప్రశాంతతను కలుగజేస్తాయి. చినజీయర్ స్వామి స్వయంగా ఈ గ్రామానికి వచ్చి ఆయన ఆశ్రమాల కోసం చాలా గంటలు తీసుకెళ్లడం విశేషం. కోటిలింగం అర కిలో నుంచి టన్నువరకు వివిధ పరిమాణాలలో గంటలు తయారుచేస్తూ విదేశాలకు కూడా ఎగుమతి చేస్తున్నారు. మన దేశంలోనే కాకుండా విదేశాల్లోని చాలా దేవాలయాల్లో కోటిలింగం నిర్మించిన గంటల గణగణలు మోగుతున్నాయి. చేతిగంటలే కాక, మోటారుతో మోగే గంటలు కూడా తయారు చేస్తున్నారు.

కంచు కంచాలు, పాత్రలు, చెంబులు, గ్లాసులు కూడా తయారు చేస్తున్నారు. ఆయన సోదరులు బొప్పే సత్తిలింగం విజయ ఇండస్ట్రీస్ పేరుతో కర్ణాటకాలో ఉపయోగించే ఇత్తడి బేరింగ్ లు, బుష్ లు పెద్ద స్థాయిలో తయారుచేస్తూ ఖ్యాతి గాంచారు. ఆయన సర్పంచ్ గా పనిచేసిన కాలంలో గ్రామంలోని ఇత్తడి పరిశ్రమ అభివృద్ధికి ఎంతో కృషి చేశారు. సత్తిలింగం అల్లుళ్లు సిద్దాని శంకరం, తమ్మా కోటిలింగం ఇత్తడి పళ్లాలు, ఇడ్డిపాత్రలు, స్కూలు బాక్సులు, ఇస్టీ పెట్టెలు తయారు చేస్తున్నారు. చెరుకు ఫ్యాక్టరీలో ఉపయోగించే క్రషర్ బేరింగ్ లు, పళ్లచక్రాలు ఇక్కడ తయారువుతున్నాయి. ప్రస్తుతం ఈ గ్రామంలో ఇత్తడి బిందెలు, బకెట్లు, కళాయిలు, దబరాలు, గుండిగలు, గరగలు, ప్రవిదలు, పూలసజ్జలు, ఇత్తడిపళ్లాలు, పాలవెల్లులు, పూజాసామగ్రి, మూకుళ్లు, గంజారు దాకలు

పెద్ద స్థాయిలో తయారు చేసి ఎగుమతి చేస్తున్నారు. ఈ జిల్లాలోని అన్ని ముఖ్య పట్టణాల్లో 'అజ్జరం వారి ఇత్తడి షాపు' అనే పేర్లతో ఈ ఊరి వస్తువులను రిటైల్ మార్కెట్లో అమ్ముకుంటూ చాలామంది జీవిస్తున్నారు.

ఇక్కడ తయారు చేసిన వస్తువులు, పాత్రలు అమెరికా, ఐరోపా, సింగపూర్, శ్రీలంక, ఆస్ట్రేలియా, కెనడా వంటి దేశాలకూ ఎగుమతి చేస్తున్నారు. ఏలూరి

ఓంకారం వినిపిస్తున్న అజ్జరం

బావన్నాచార్యులు, ఏలూరి రత్నయ్య, ముమ్మిడివరం నర్సయ్య గర్గుడిలో ఉంచే మకరతోరణాలు తయారుచేస్తున్నారు. గతంలో ఇవి చేతితో తయారు చేసేవారు. ఇటీవల యంత్రాలతో చేస్తున్న కారణంగా కార్మికుల సంఖ్య తగ్గింది.

సుమారు 15 ఏండ్ల క్రితం ఇత్తడి ఫ్యాన్సీ సామాన్లు తీసుకువచ్చి ఒక కొత్త తరహా వ్యాపారాన్ని ప్రోత్సహించి అభివృద్ధి చేశారు. సబ్బెళ్ల సత్యనారాయణరెడ్డి, అడ్డాల సత్యనారాయణ, అడ్డాల అన్నవరం, చక్కా నారాయణ, రాఘవులు, చక్కా బాలాజీ, రత్నాలు, సత్తి శంకర్ రెడ్డి, అద్దేపల్లి ప్రసాద్, పునుకేశ్వరరావు, పోతాబత్తుల ప్రభాకర్, శ్రీనివాస్, కొవ్వూరు వెంకటరెడ్డి తదితరులు అజ్జరంలో ఇత్తడి పరిశ్రమలు నడుపుతున్న వారిలో ప్రముఖులు. వీరందరూ ప్రభుత్వ పరంగా ఎటువంటి ఆర్థిక సాయం లేకుండా స్వయం కృషితో పైకి వచ్చినవారే.

FASTEST GROWING LEADER 2019-20

ఎంతో మందికి ఉపాధి కల్పిస్తూ..
తనదైన పట్టుదల కృషితో వ్యాపార రంగంలో
అగ్రగామిగ దూసుకెళ్తున్న
త్రిపుర కన్స్ట్రక్షన్స్ అధినేత
శ్రీ పసుపులేటి సుధాకర్ గారు
ఆసియా వన్ ఫాస్టెస్ట్ గ్రోయింగ్ లీడర్ గా
ఎన్నికైన శుభసందర్భంగా
ఆయనకు దీపావళి శుభాకాంక్షలు..

అత్యధికంగా వ్యవసాయ యోగ్య భూమి, పెద్ద సంఖ్యలో యువత, సూక్ష్మ కుటీర పరిశ్రమలు విరివిగా ఉన్న భారతదేశానికి ప్రపంచంలో ప్రత్యేక స్థానం ఉంది.

ప్రతిభావంతులైన భారతీయ యువత నేడు ఆఫ్రికా, గల్ఫ్ దేశాలు

మొదలుకొని యూరప్, అమెరికాల

వరకు వ్యాపించి తమ సత్తా

చాటుకుంటున్నారు. మన యువత

ఆయా దేశాలలో విజ్ఞాన

సంబంధమైన సంపాదన

రంగాలన్నిటిలో ప్రముఖ పాత్ర

పోషిస్తున్నది.

ప్రధానమంత్రి వృత్తి నైపుణ్య వికాస యోజన

వృత్తి నైపుణ్య వికాస యోజన కింద కోటి మందికి నైపుణ్య శిక్షణ ఇవ్వాలనే లక్ష్యంతో జూలై 1, 2020 నుండి మార్చి 31, 2020 వరకు 92 లక్షల మందిని అనేక అంశాలలో నిపుణులుగా తయారుచేశారు. ఇదొక భగీరథ ప్రయత్నమే. ఈ యోజనలోనే వలస కార్మికులకు నైపుణ్యం కోసం శిక్షణ ఇవ్వడం, పునరావాస కల్పనతో బాటు ఉద్యోగవాకాశాలు

నిపుణులే ఆత్మనిర్భర భారత్

పెంచడం, నాల్గవ పారిశ్రామిక విప్లవానికి అనుగుణంగా డిమాండును అనుసరించి నైపుణ్య, పరిశ్రమల వికాసం కోసం కూడా లక్ష్యాలు నిర్దేశించుకోవడం స్వాగతించదగినవి.

జూలై 15, 2015న స్కిల్ ఇండియా కార్యక్రమం ప్రారంభమైంది. ఈ యోజనలో 2020 సంవత్సరం వరకు దేశంలోని 40 కోట్లమంది యువతకు శిక్షణతో నైపుణ్య వికాసానికి అవకాశం కల్పించారు. అన్ని పట్టణాలు, గ్రామాలలో వృత్తి నైపుణ్య వికాస కార్యక్రమం విజయవంతం చేసేందుకు అనేక ప్రణాళికలు రూపొందించారు.

'స్కిల్ ఇండియా' - ప్రత్యేకతలు

యువతను వృత్తి, ఉపాధిలలో నిపుణులను చేసే ఉద్దేశంతో 'జాతీయ స్కిల్ డెవలప్ మెంట్ మిషన్'లో భాగంగా 'జాతీయ వృత్తి నైపుణ్య సంస్థ' ద్వారా జాతీయ కౌశల్ వికాస మంత్రిత్వ శాఖ ఆధ్వర్యంలో అనేక నూతన ప్రయోగాలు జరుగుతున్నాయి. ఉదాహరణకు -

1. యువతలో నైపుణ్యం (స్కిల్స్) పెంచినట్లయితే ఉపాధి లభ్యత సులభ మవుతుంది. స్వంతంగా వ్యాపారాలు ప్రారంభించగలుగుతారు కూడా.
2. వడ్డంగం, చెప్పులు కుట్టడం, కమ్మరం,

నర్సింగ్ వంటి పరంపరాగత వృత్తులకు శిక్షణతో బాటు తగిన మార్గదర్శనం కూడా లభిస్తుంది.

3. రియల్ ఎస్టేట్, రవాణా, నిర్మాణం, ఆభరణాల తయారీ, బ్యాంకింగ్, పర్యాటకం వంటి అనేక రంగాలలో నైపుణ్యం అవసరమున్న చోట ప్రాధాన్యం ఇస్తారు.

4. ఈ శిక్షణ అంతర్జాతీయ స్థాయిలో ఉంటుంది. దీనితో మన యువత అమెరికా, జపాన్, జర్మనీ, రష్యా, పశ్చిమ ఆసియా దేశాల అవసరాలకు కూడా ఉపయోగపడగలుగుతుంది.

5. 'గ్రామీణ భారత కౌశల్ (నైపుణ్యం)' ఇందులో భాగమే. భాష, కమ్యూనికేషన్ స్కిల్స్, మేనేజ్ మెంట్ మొదలైన వాటిలో కూడా శిక్షణ ఇస్తారు.

చైనాను దాటిపోతాం

తయారీ (మాన్యుఫాక్చరింగ్) రంగంలో వచ్చిన వేగం మేరకు 2019 సంవత్సరంలో చైనా తన వాటాను 28%గా నిలుపుకొన్నది. భారత్ 3% దగ్గరే ఉన్నది. మన నైపుణ్య వికాసం, సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని అభివృద్ధి పరచే ప్రయత్నాల ద్వారా ఆ వాటా మూడు, నాలుగు ఏళ్లలో 12 నుండి 15 శాతం, 5,6 ఏళ్లలో 20 నుండి 25 శాతానికి పెరగగలదు. ప్రస్తుతం మన దేశంలోని ఉత్పత్తి రంగంలో విదేశీ బహుళ జాతి కంపెనీలు చాలా వరకు విడి భాగాలను బయట నుండి తెచ్చి తమ ఉత్పత్తులను ఇక్కడ రూపొందిస్తున్నాయి. సరైన నైపుణ్య వికాసం ద్వారా ఈ ఉపకరణాల ఉత్పత్తిని మన దేశంలోనే చేసుకొనే అవకాశం ఉంది. ఇవాళ చైనా కంపెనీల మొబైల్ ఫోన్ల నుండి; యూరప్, అమెరికా, కొరియా కంపెనీల టీవీ, రెఫ్రిజిరేటర్లు; మెట్రోరైలు, పాస్ బుక్ ప్రింటర్, ఏటీఎం, వోల్టా బస్లు, బీయండబ్బు కార్ల వరకు వాటి విడి భాగాలను బయట నుండి తీసుకొని వచ్చి మన దేశంలో అసలు వస్తువుకు ఆకృతి ఇస్తున్నారు. 'మేక్ ఫర్ వరల్డ్' ఉద్యమంలో మనం మేడ్ బై భారత్ గా నిలిచేందుకు అన్ని రకాల నైపుణ్యాలను, సాంకేతిక ప్రగతిని సాధించవలసి ఉన్నది.

జపాన్ స్వదేశీ భావనతో

మేడ్ బై భారత్ ప్రాధాన్యం

ప్రపంచ జనాభాలో 1.6 శాతమే ఉన్నప్పటికీ

రత నిర్మాతలు

గాఢమైన స్వదేశీ భావన, తమ కాళ్లపై తాము నిలబడాలన్న (స్వావలంబన) తపన కారణంగా మూడు దశాబ్దాలుగా జపాన్ ప్రపంచ తయారీ (మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్)లో నిరంతరంగా 7 నుండి 12 శాతం వాటాను నిలబెట్టుకొంటున్నది. అక్కడ 4% మాత్రమే విదేశీ కార్లు అమ్ముడుపోతాయి. 96% స్వదేశీ (మేడ్ బై జపాన్) కార్లు అమ్ముడవుతాయి. భారత్‌లో నేడు 13% మాత్రమే స్వదేశీ (మేడ్ బై భారత్- టాటా, మహేంద్ర) కార్లు, మిగతా 87% విదేశీ కంపెనీల కార్లు అమ్ముడవుతున్నాయి. ఈ విదేశీ కంపెనీలు విడి భాగాలన్నిటినీ బయట దేశాల నుండి తీసుకొని వచ్చి ఇక్కడ కార్లను తయారు చేస్తున్నాయి. జపాన్‌లో ఆహార వదార్థాలు మొదలుకొని, టీవీ, మొబైల్ ఫోన్లు వంటి వస్తువులు, సేవలు చౌకగా ఉన్నా, అధిక ధరలు ఉన్నా, అలాగే

వాటి నాణ్యతలో ఎంత తేడా ఉన్నా కేవలం ఆ దేశంలో తయారైన (మేడ్ బై జపాన్)వే అమ్ముడవుతాయి.

నేడు భారత్‌లో శీతల పానీయాలు, వాషింగ్ సబ్బులు, టూత్ పేస్టులు, పొడర్లు, చెప్పుల పాలిష్, మొబైల్ ఫోన్, టీవీ, ప్రిజ్ వంటి అనేక వస్తువుల ఉత్పత్తి క్షమతపై విదేశీ కంపెనీలు 70-100% ఆధిపత్యం కలిగి ఉన్నాయి. అధికశాతం వస్తువులను నామమాత్రంగా మన దేశంలోనే తయారుచేసి వాటిపై మేడ్ ఇన్ ఇండియా అని ముద్ర వేస్తున్నారు. ఈ విదేశీ కంపెనీలు మేక్ ఇన్ ఇండియా పేరుతో అన్ని విడి భాగాలను, సామగ్రిని బయట నుండి తెచ్చి ఇక్కడ పరికరాలు, యంత్రాలు, వస్తువులు తయారుచేస్తున్నారు. వాటి లాభం విదేశాలకు వెళుతుంది. ఈ విధంగా విడి భాగాలు విదేశాలలో తయారుకావడం వల్ల మొత్తం ఉపాధి అవకాశాలు, ఆదాయం పెరుగుదల విదేశాలలోనే జరుగుతున్నది. 1980 ప్రారంభంలో దిగుమతులు, విదేశీ పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించే విధానాలు ప్రవేశపెట్టక

ప్రాఫెసర్ భగవతీ ప్రకాష్

వైస్ ఛాన్సలర్, గౌతమబుద్ధ విశ్వవిద్యాలయం, నొయిడా

ముందు దేశంలో టీవీ, ప్రిజ్, శీతల పానీయాలు, సిమెంటు, కొన్ని రకాల వాహనాలు మొదలైన 100 శాతం వస్తువులు పూర్తిగా స్వదేశీ లేదా మేడ్ బై భారత్ కోవకు చెందినవే. ప్రపంచీకరణలో అంతర్జాగంగా దిగుమతులలో ఉదారతను ప్రదర్శించి విదేశీ పెట్టుబడులను ప్రోత్సహించడం వల్ల భారతదేశంలోని

Happy Diwali

M/S PREMIER EXPLOSIVES LTD

పరిశ్రమలు కంటుబడుతూ లేదా మూతబడుతూ పోయాయి. దాని ఫలితంగా విదేశీ కంపెనీలు భారతీయ పరిశ్రమలను హస్తగతం చేసుకొన్నాయి. కనుక తమ కాళ్లపై తాము నిలబడాలి (స్వవలంబన) అనే దానికి మొదటి మంత్రం 'స్వదేశీ భావన', అందులో కూడా 'మేడ్ ఇన్ ఇండియా' కాకుండా 'మేడ్ బై భారత్' సాధించాలి.

గ్రామ వికాసం, సాగు, ఆహారపదార్థాల సంరక్షణ, తయారీ 'స్కిల్'

భారతదేశంలో 74 శాతం ప్రజలు గ్రామాలలో నివసిస్తున్నారు. అందులో 50 శాతం వ్యవసాయంపై ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. కానీ కేవలం వ్యవసాయం ఆధారంగా వచ్చే ఆదాయం వారి జీవనానికి సరిపోదు. అందువలన సమగ్ర వికాసానికి గ్రామ వికాసం పట్ల శ్రద్ధ చూపించాలి. ఈ పనిలో భాగంగా ఆయా గ్రామాలలో, మండలాలలో ఏ రకమైన పంటలు పండుతాయి? అక్కడ సహజ వనరులు ఏ మేరకు లభిస్తాయి? పంటల దిగుబడి ఏ విధంగా ఉంటుంది? అక్కడ చదువుకొన్న యువత ఎంతమంది? అక్కడ పశుసంపద ఎంత? వంటి విషయాలపై అవగాహన పెంచుకోవాలి. ఆ తర్వాత అక్కడ కుటీర, సూక్ష్మ పరిశ్రమలను ప్రారంభించడం గురించి యోజన

భారత్ లో స్వదేశీ, స్థానీయ (మేడ్ బై భారత్) ఉత్పత్తులను ప్రారంభించడానికి కావలసిన సాంకేతికతని లేదా ఉత్పత్తి నైపుణ్యాన్ని వేగంగా ముందుకు తీసుకెళ్లాలి. స్వదేశీ భావనతో తమ కాళ్లపై తాము నిలబడేటట్లు చేయడానికి తగిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, నైపుణ్య వికాసాన్ని ప్రోత్సహించి వృత్తి, ఉపాధి పెంపు, ఆదాయం పెరుగుదల, డిమాండ్ వృద్ధి, ఉత్పాదనలో వృద్ధి, ఉపాధి సృష్టి వంటి వాటి నిరంతర వికాస చక్రాన్ని కదిలిస్తుండాలి.

చేయాలి. ఆయా గ్రామాలలో పంటల నుండి తినడానికి ఉపయోగపడే ఏ ఏ రకాల పదార్థాలు తయారుచేయవచ్చో ప్రణాళిక వేసి అందుకు తగ్గట్టు

అక్కడి యువతను శిక్షణ ద్వారా ప్రోత్సహించాలి. ఉదాహరణకు గ్రామంలో పండే ఆలుగడ్డలతో చిప్స్, వసుపుతో అనేక Anticeptic Products, టమోటాతో పచ్చళ్లు, సూప్ వంటి పదార్థాలు, గోధుమలతో బ్రెడ్, గోధుమపిండి, రవ్వ వంటివి తయారు చేయవచ్చు. ఇలాంటి తినే వస్తువుల తయారీకై సాంకేతిక పరిజ్ఞానానికి పెట్టుబడి అవసరం లేదు. దీనినే జీరో టెక్నాలజీ ఇండస్ట్రీ లేదా లో-టెక్నాలజీ ఇండస్ట్రీ అంటారు. ఇదంతా చేయడం ఒక ఎత్తు అయితే, ఈ పదార్థాల మార్కెటింగ్ కు ప్రణాళికను అమలుచేయడం మరొక ఎత్తు. అందుకు 4, 5 గ్రామాలను కలిపి క్లస్టర్లుగా ఏర్పాటుచేయాలి. అలాగే ఫార్మర్స్ ప్రొడ్యూసింగ్ ఆర్గనైజేషన్ (FPO) ఏర్పాటు జరగాలి. వీటి సాయంతో తయారు చేసిన ఆహారపదార్థాలను తగిన రీతిలో చెడిపోకుండా నిల్వ ఉంచాలి. అలాగే వీటిని ఆ క్లస్టర్, మండలం దాటి వెళ్లేటట్లు మార్కెటింగ్ వ్యవస్థ ఏర్పాటు కావాలి. అప్పుడే గ్రామాల ఆదాయం పెరుగుతుంది. గ్రామాల సమగ్ర వికాసం సాధ్యమవుతుంది.

లభ్యవృద్ధి చక్రానికి ఇరుసు

భారత్ లో స్వదేశీ, స్థానీయ (మేడ్ బై భారత్) ఉత్పత్తులను ప్రారంభించడానికి కావలసిన సాంకేతికతని లేదా ఉత్పత్తి నైపుణ్యాన్ని వేగంగా ముందుకు తీసుకెళ్లాలి. స్వదేశీ భావనతో తమ కాళ్లపై తాము నిలబడేటట్లు చేయడానికి తగిన సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, నైపుణ్య వికాసాన్ని ప్రోత్సహించి వృత్తి, ఉపాధి పెంపు, ఆదాయం పెరుగుదల, డిమాండ్ వృద్ధి, ఉత్పాదనలో వృద్ధి, ఉపాధి సృష్టి వంటి వాటి నిరంతర వికాస చక్రాన్ని కదిలిస్తుండాలి.

అప్పుడే నిరంతరంగా జరిగే సమగ్ర వికాసానికి నైపుణ్య వికాసం కీలకం కాగలదు. మనం దీనిద్వారా ప్రపంచానికి విస్తృత స్థాయిలో నాణ్యమైన ఉత్పత్తి అందించగలం.

వ్యాసకర్త : స్వదేశీ జాగరణ మంత్రి అఖిల భారత సభ్యులు

శ్రీ దత్తాత్రేయ ఎంటర్ ప్రైజెస్

డిస్ట్రిబ్యూటర్స్ మరియు హోల్సెల్ స్టాకిస్ట్ ఫర్

నాణ్యమైన సిమెంట్స్, టిఎమ్టి స్టీల్, ఎ.ఎ.సి బ్లాక్స్, బిర్లావెల్ వాల్కేర్ పుట్టి
పతంజలి, గో దర్బార్, శ్రీశ్రీ, ఓరిట మహాభక్తి అగర్బత్తి

శ్రీ దత్తాత్రేయ స్వదేశీ & నేచురల్స్ స్వదేశీ మరియు నేచురల్స్ ఆర్గానిక్స్ ఉత్పత్తుల కేంద్రం

ప్రధాన కార్యాలయం చిరునామా

37-93/93, మధురానగర్, రోడ్ నెం. 3,
నెరేడ్మెట్ x రోడ్
మల్కాజ్గిరి - 500056, సికింద్రాబాద్
9440622460, 61, 66,

శాఖ:

మహబూబ్ నగర్,
తెలంగాణ.

ఫోన్ : 9030996103,
9030996104

శ్రీ దత్తాత్రేయ స్వదేశీ గోశాల

(మన దేశీయ ఆవుల సమృద్ధి కేంద్రం)
గో ఉత్పత్తులు, గో ఆధారిత వ్యవసాయం

శ్రీ దత్తాత్రేయ ఆనంద కుటుంబాలు

సర్వె నెం. 322, 323, 328, సాలిపేట గ్రామం, షాబాద్ మండలం, రంగారెడ్డి జిల్లా

H.O. నెరేడ్మెట్ క్రాస్ రోడ్. ఫోన్ : 9440622460. 9030998899, 8181998899

ఈ మెయిల్ - sridattahyd@gmail.com

కుటీర పరిశ్రమకి కల్పవృక్షం

‘కొడుకును నమ్మడం కంటే పెరటిలో

ఉన్న కొబ్బరిచెట్టును నమ్ముకోవడం మేలు’ అనే సామెత కోనసీమ ప్రాంతంలో వినిపిస్తూ ఉంటుంది. కొబ్బరిచెట్టు కల్పవృక్షంలా రైతులను ఆదుకుంటోంది. రాష్ట్రంలో సాగువుతున్న కొబ్బరి పంటలో సింహభాగం ఉభయ గోదావరి జిల్లాలదే. పచ్చి కొబ్బరి, ఎండు కొబ్బరి, కొబ్బరి నూనెలుగా వినియోగించడానికి మాత్రమే ఇది పరిమితమవడంతో రైతాంగం కొంతమేర నష్టపోయిన మాట వాస్తవం.

సెంట్రల్ షుడ్ టెక్నాలజీ రీసెర్చ్ ఇనిస్టిట్యూట్, మైసూర్; క్వాయర్ బోర్డ్ రాజమండ్రి, కోచి (కేరళ); సెంట్రల్ ఫ్లాంటేషన్ గ్రాఫ్ రీసెర్చ్ ఇనిస్టిట్యూట్, కాసరగడ్ (కేరళ); కోకోనట్ డెవలప్ మెంట్ బోర్డు, సికింద్రాబాద్, కోచి (కేరళ) తదితర సంస్థలు రైతాంగానికి కొబ్బరి ఉపయోగాలపై అవగాహన కల్పించడంతో అధునాతన విధానాలను అవలంబిస్తూ

ఆదాయ వనరులను పెంపొందించు కుంటున్నారు.

కొబ్బరిబొండాం నీళ్లతో నీరా డ్రింక్, కొబ్బరి షేక్, కొబ్బరి వెనీగర్, నాలూడి కోకో, కొబ్బరి సాస్, కొబ్బరి లెమనేడ్లు తయారుచేయవచ్చు. ఈ ఉత్పత్తులకు అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో మంచి డిమాండ్ ఉంది. పచ్చి కొబ్బరితో కొబ్బరి వర్షిన్ నూనె, కొబ్బరిపాలు, తురుము, పాలపొడి, కొబ్బరి సిరప్, కొబ్బరి తేనెలు తయారుచేయవచ్చు. కొబ్బరి నూనె ఆడగా వచ్చిన పదార్థాన్ని పశువుల మేతగా కూడా ఉపయోగించవచ్చు. ఎండు కొబ్బరితో కొబ్బరి బర్నీ, కొబ్బరి కుకీస్, కొబ్బరి చట్నీ పొడి, కొబ్బరి చిప్స్, కొబ్బరి నూనె, కొబ్బరి కేక్లను తయారు చేయవచ్చు. కొబ్బరి ఆకులతో కొబ్బరి చాపలు, ఈనెలతో చీపుర్లు, అలంకార వస్తువులు, వ్యర్థాలతో వర్మికంపోస్టులను తయారుచేయవచ్చు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో గృహాలపై కప్పులకు, చలువ పందిళ్ల నిర్మాణంలో కూడా కొబ్బరి ఆకులను విరివిగా

ఉపయోగిస్తూంటారు. ఈనెల పరిశ్రమ ద్వారా వేలాదిమంది ఉపాధి పొందుతున్నారు. కొబ్బరికాయలు ఒలిచిన తరువాత వచ్చే దొక్కల నుండి కొబ్బరి పీచును ఉత్పత్తి చేయవచ్చు. ఈ పీచుతో తయారైన వస్తువులకు జర్మనీ, బ్రిటన్, నెదర్లాండ్స్, కువైట్, టర్కీ వంటి దేశాలలో మంచి గిరాకీ ఉంది. కుషన్స్ తయారీలోనూ, దొక్కతాడు ఉత్పత్తిలోనూ ఈ పీచు ప్రధాన పాత్ర పోషిస్తుంది. గడిచిన ఆర్థిక సంవత్సరంలో క్వాయర్ బోర్డ్ 100 కోట్ల మేర పీచును ఎగుమతి చేయడం విశేషం. పీచు ఫ్యాక్టరీలో వ్యర్థంగా మిగిలే ‘కొబ్బరి పొట్టు’ (క్వాయర్ పిల్)కు మంచి డిమాండ్ ఉంది. దీనితో తయారైన ఇటుకలు ప్రాచుర్యం పొందగా ఈ పొట్టుతో సేంద్రీయ ఎరువులను కూడా తయారు చేయవచ్చు. అలాగే కొబ్బరి పెంకులతో చార్కోల్ యాక్టివేటెడ్, కార్బన్, షెల్ పౌడర్ ను తయారు చేయవచ్చు.

కొబ్బరిచెట్టు ఏదైనా కారణంతో చనిపోతే కాండం భాగాన్ని చెక్కలుగా కోయించి పెంకుటీల్లుకు నరంబీలుగా, భవన నిర్మాణంలో అరవలు కట్టడంలోనూ వినియోగిస్తూంటారు. కొబ్బరి దొక్కలు, దొలకలు పల్లెటూళ్లలో ఎక్కువగా వంటచెరకుగా కూడా వినియోగిస్తుంటారు. ఈ విధంగా బహుళ ప్రయోజనాలు గల ఈ వృక్షాన్ని కల్పవృక్షం అనడంలో సందేహంలేదు.

- జవహర్ లాల్

దుర్గా టెన్స్ట్యూబ్ బేబీ సెంటర్

దుర్గా నర్సింగ్ హోమ్

అంజయ్యరోడ్, ఒంగోలు - 523 002, ఆంధ్రప్రదేశ్.

ఫోన్ : 08592 - 282869, 233666, 9398 866788

E-mail : durganursinghome@yahoo.com

రాష్ట్ర ప్రభుత్వ గుర్తింపు పొందిన హాస్పిటల్

ప్రసూతి వైద్య విభాగము

డా॥ యం.శైలజ M.D. (Ob & Gynaec)

డా॥ కె.భవాని M.B.B.S., D.G.O

టెన్స్ ట్యూబ్ బేబీ సెంటర్

డా॥ యం.శైలజ M.D. (Ob & Gynaec)

కంటి వైద్య విభాగము

డా॥ జె.దుర్గా ప్రసాద్

M.B.B.S., D.O.

డా॥ జి.సీతారామాంజనేయులు

M.B.B.S., D.O

డా॥ సుమయఖాన్

M.B.B.S., D.O

మరియు జనరల్, పిల్లల,
రెటీనా & లాసిక్ వైద్యం

కంటి వైద్య విభాగము నందు

☆ రాష్ట్ర ప్రభుత్వ మరియు లిటైర్డ్ ఉద్యోగులు వారిపై ఆధారపడిన వారికి EHS ద్వారా క్యాష్‌లెస్ సౌకర్యం కలదు.

అన్ని వైద్య విభాగములందు

☆ ప్రముఖ హెల్త్ ఇన్సూరెన్స్ కంపెనీల కార్డు హోల్డర్లకు క్యాష్‌లెస్ సదుపాయం కలదు.

వివరములకు మేనేజ్‌మెంట్ రూము నందు సంప్రదించండి.

ఫోన్ : 08592-233666. సెల్ : 9908834545, 7032322233.

డాక్టర్ రామినేని ఫౌండేషన్ పురస్కారాలు - 2020

Dr. Jayamma Choudhary Rastogi
1929 - 2006

Visantha Purusokaram
Dr. G R Chintala
Chairman
NABARD

Pratyekha Purusokaram
Sri Sona Sood
Actress Producer & Humourist

Visantha Purusokaram
Smt. Suma Kanakala
TV Anchor, Artist, Actress & Producer

Visantha Purusokaram
Sri Sudhakar Vemuri
Bansurkar, Judges & Writers

Visantha Purusokaram
Sri Bandamudi Srinivas
Founder & Managing Trustee
Chandrababu Naidu Trust - Tiruch

డా॥ రామినేని అయ్యన్న చౌదరి 1929 అక్టోబర్ 12వ తేదీన ఆంధ్రప్రదేశ్ లోని గుంటూరు జిల్లా బ్రాహ్మణ కోడూరులోని రైతు కుటుంబంలో జన్మించారు. శ్రీమతి కన్యాకుమారి, శ్రీ వీరయ్య చౌదరి ఆయన తల్లిదండ్రులు. తండ్రి వీరయ్య చౌదరికి వ్యవసాయంతో పాటు కళారంగంలోనూ చక్కని ప్రవేశం ఉంది.

గుంటూరు జిల్లాలో విద్యాభ్యాసం పూర్తయిన తర్వాత రామినేని అయ్యన్న చౌదరి బెనారస్ హిందూ విశ్వవిద్యాలయంలో గణిత శాస్త్రంలో ఎం.ఎస్.సి. చేశారు. 1955 వరకూ గుంటూరు జిల్లా పాలసరులోనూ, కృష్ణాజిల్లా మొవ్వ గ్రామంలోనూ ఉపాధ్యాయునిగా పనిచేశారు. అనంతరం ఆయన ఉన్నత చదువుల కోసం అమెరికా వెళ్ళారు. అక్కడ మిస్సెసోటా విశ్వ విద్యాలయంలో ఎకనామిక్స్ తో పాటు సైనాస్లోనూ మాస్టర్స్ డిగ్రీ చేసి అపైన ఎకనామిక్స్ లో డాక్టరేట్ డిగ్రీని పొందారు. చదువుకోడానికి కావలసిన ధనాన్ని సమకూర్చుకోవడానికి పార్ట్ టైమ్ జాబ్ ను డా॥ రామినేని అయ్యన్న చౌదరి చేశారు. ఆ తర్వాత 1963-73 సంవత్సరాల మధ్యకాలంలో యాషిలాండ్ లోని నార్త్రలాండ్ కాలేజీలోనూ, సిన్సినాటిలోని జేవియర్ యూనివర్సిటీలోనూ ప్రొఫెసర్ గా పనిచేశారు. సాంఘిక, సాంస్కృతిక, వ్యాపార రంగాల్లో కృషి చేయడం కోసం ఆయన స్వచ్ఛంద ఉద్యోగ విరమణ చేశారు.

శ్రీమతి సుగుణను 1966లో డా॥ రామినేని అయ్యన్న చౌదరి వివాహం చేసుకున్నారు. వీరి ఆరుగురు పిల్లలకు భారతీయ సంస్కృతి, నాగరికతలు ప్రతిబింబించేలా 'ధర్మప్రదాకర్, కారదాచేవి, సత్యవాది, బ్రహ్మసంపద, వేదాధ్యక్ష, హరిశ్చంద్ర' అనే పేర్లు పెట్టారు. పాశ్చాత్య సంస్కృతికి దూరంగా ఆయనే స్వయంగా వీరందరికీ విద్యాబుద్ధులు నేర్పి తన వ్యాపార సంస్థల నిర్వహణకు తగిన రీతిలో శిక్షణ ఇచ్చారు.

మిస్సెసోటా యూనివర్సిటీలో చదువుకుంటున్నప్పుడే 1958లో డా॥ రామినేని అయ్యన్న చౌదరి 'హిందూ అసోసియేషన్ ఆఫ్ మిస్సెసోటా' పేరుతో ఓ సంస్థను స్థాపించి, హిందూ సంస్కృతి, నాగరికతలను వృద్ధి చేయడంతోపాటు భారతీయ పండగలను, సామాజిక కార్యక్రమాలను నిర్వహించారు.

ఇటీవల ప్రభుత్వం చేపట్టిన స్మార్ట్ విలెజ్ పథకం క్రింద డాక్టర్ రామినేని ఫౌండేషన్ బ్రాహ్మణ కోడూరు గ్రామాన్ని దత్తత తీసుకుంది. స్వచ్ఛభారత్ మిషన్ లో భాగంగా 263 మరుగుదొడ్లను బ్రాహ్మణ కోడూరులో డాక్టర్ రామినేని ఫౌండేషన్ నిర్మించింది.

డాక్టర్ రామినేని ఫౌండేషన్ కార్యకలాపాలు

ప్రధాన పురస్కారాలు

డా॥ రామినేని అయ్యన్న చౌదరి 70వ పుట్టినరోజును పురస్కరించుకుని ఆయన మరియు ఆయన సంతానం 1999 అక్టోబర్ 12వ తేదీన 'డాక్టర్ రామినేని ఫౌండేషన్'ను భారతదేశంలో ప్రారంభించారు. అప్పటి నుండి ఈ సంస్థ తరపున కళ, విజ్ఞాన, మానవీయ శాస్త్రాలలో పేర్నికగన్న ప్రముఖులను విశిష్ట, విశేష పురస్కారాలతో సత్కరిస్తున్నారు.

దురదృష్టవశాత్తు డా॥ రామినేని అయ్యన్న చౌదరి అనన్యత కారణంగా 2000వ సంవత్సరం ఏప్రిల్ 24న పరమపదించారు. ఆయన భౌతికంగా దూరమైనా ఆయన కుమారులు తండ్రి మార్గాన్నే అనుసరిస్తూ పురస్కారాలను, సామాజిక సేవా కార్యక్రమాలను కొనసాగిస్తున్నారు.

డాక్టర్ రామినేని ఫౌండేషన్ 'పురస్కారాలు' పేరుతో ఈ కార్యక్రమాన్ని 1999 నుండి ఈ సంవత్సరం వరకూ అప్రతిహతంగా నిర్వహించింది.

గుంటూరు జిల్లాపరిషత్ విద్యార్థులు, ప్రధానోపాధ్యాయులకు పురస్కారాలు

గ్రామీణ ప్రాంత విద్యార్థులను ప్రోత్సహించేందుకు, వారు ఉన్నత లక్ష్యాలను ఏర్పరుచుకుని ముందుకు సాగాలనే ఆలోచనతో డాక్టర్ రామినేని ఫౌండేషన్ విద్యార్థులకు ప్రతిభా పురస్కారాలను (మెరిట్ అవార్డ్స్) అందిస్తోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ పదవ తరగతి పబ్లిక్ ఎగ్జామినేషన్స్ లో గుంటూరు జిల్లాలోని, జిల్లాపరిషత్ మరియు ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాలలకు చెందిన 356 పాఠశాలల్లో చదువుకుని అత్యధిక మార్కులు పొందిన మండల స్థాయి విద్యార్థులకు మొత్తం 500 మందికి ప్రతి సంవత్సరం ఈ పురస్కారాలను అందిస్తోంది.

దీనితో పాటు ప్రతి సంవత్సరం గుంటూరు జిల్లాలోని 356 జిల్లా పరిషత్ మరియు ప్రభుత్వ ఉన్నత పాఠశాలల్లో పదవ తరగతిలో అధిక విద్యార్థులచే ఉత్తీర్ణతను సాధించిన ప్రధానోపాధ్యాయులకు డాక్టర్ రామినేని ఫౌండేషన్ గురు పురస్కారాలను అందిస్తోంది.

పీ.సంకర్ నాగభూషణం
కార్యదర్శి - డాక్టర్ రామినేని ఫౌండేషన్
ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర కార్యదర్శి - బి.జి.పి.
+91 98481 27605

డామినేని ధర్మప్రదాకర్
చైర్మన్ - డాక్టర్ రామినేని ఫౌండేషన్
+91 98499 96690

కళాజ్యోతి యాడ్

Vidmed

Vidmed Telemedicine App

Based on advanced technology

www.vidmed.co.in

India's Fastest Growing Telemedicine Platform Simplifying Healthcare To Everyone To Everywhere

We simplify healthcare delivery your hospitals can provide care when and where it is needed.

Consult Doctor online from any where

DHANUSH LMS

e-LEARNING MANAGEMENT SYSTEM

Helping Organizations to Meet Unique Training Processes & Workflows Fully Customizable, Complete, Superior Online Learning Management Tool for

Schools | Colleges | Training Institutes Universities | Distant education centers

Inspired by

Aatma Nirbhar Bharat

Powered by

Dhanush
INFOTECH

We make IT the way you want IT

Meetings Made Easy

THE MOST EFFICIENT VIDEO CONFERENCE TOOL!!!

www.dhanushsamvaad.com

An easy to use State-of-the-art Collaborative Video Conferencing tool that keeps people connecting anytime, anywhere

Most Suitable conducting virtual Meetings or Trainings for

Corporates | Social Organizations Political Parties | Educational Institutes

Toll Free Number : 1800 572 3055

Divine Message

“A nation in India must be a union of those whose hearts beat to the same spiritual tune.”

“Ethics cannot be derived from the mere sanction of any personage, however great and divine he may have been. Such an explanation of the authority of ethics appeals no more the highest of the world’s thinkers; they want something more than human sanction for ethical and moral codes to be binding, they want some eternal principle of truth as the sanction of ethics. And where is that eternal sanction to be found except in the only infinite Reality that exists in you in me and in all, in the Self, in the Soul?... you and I are really one. This is the dicte of Indian philosophy. This oneness is the rationale of all ethics and all spirituality.”

- Swami Vivekananda

With Pranams :

M/S. GANESH INVESTMENTS

ivth floor, GANESH TOWERS, No. 152, Luz Church Road,

Mylapore, CHENNAI - 600 004

Ph : 24660339, 24985670

With Best Compliments from :

PRATHIMA INFRASTRUCTURE LIMITED

(Formerly known as Prathima Estates Limited)

Infrastructure Planners and Developers

Regd. Office :

“Prathima” Jubilee Hills, Plot No.213, Road No.1,

Filmnagar, Hyderabad - 500 096

meet the **REAL** estate

R.V. Nirmaan
Private Limited

we build lasting relationships not just homes.

Gated Community Villa Project at:

- **R. V. SOMWRITA**

RERA NO- P02400000002
Work in progress

} KISMATPUR
Near TSPA Junction

2BHK & 3 BHK (Deluxe) Flats available in Gated Community Projects at:

- **R.V.AKSHOBHYA**

RERA NO-P02400000016
Work in progress

} BANDLAGUDA JAGIR

- **SILPA'S R.V. DHARMISTA**

Flats are ready to occupy
Occupancy certificate obtained from GHMC

} Miyapur

- **R.V. AADVIK (AVYUKTHA BLOCK)**

Construction work in Progress

} Near Suchitra Circle
JEEDIMETLA (Village)

Contact : 7207059744, Cell : 8885548844, 9246503274

OFFICE :

R.V.Nirmaan Private Limited

Address: 8-2-268/1/16/B/1, Sriniketan Colony, Road No-3, Banjara Hills, Hyderabad-34.

Phone : 040-23547487 / 6052 | E-mail : rvnpl123@gmail.com | Website : www.rvnirmaan.com.

From

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad - 500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

Date of Publication Every Monday : **09.11.2020**

Date of Posting : **10.11.2020**

Postal Regn. No. HSE/1052/2018-2020

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 01

PRE-APPROVED BUSINESS LOAN

PRE-APPROVED BUSINESS LOAN FOR OUR ELIGIBLE SME CURRENT ACCOUNT CUSTOMERS

- COLLATERAL FREE LOAN UP TO ₹10 LAKHS
- DROPLINE OVERDRAFT FACILITY WITH 5-YEAR REPAYMENT
- DIGITAL SANCTION PROCESS THROUGH YONO
- COMPETITIVE INTEREST RATE LINKED TO EBLR

T&C apply

Visit: bank.sbi

Follow us on

శ్రీ గుండా ప్రకాశరావు B.Sc
చైర్మన్, భవితశ్రీ గ్రూప్స్
మేయర్-గ్రేటర్ వరంగల్ మున్సిపల్ కార్పొరేషన్

మా కష్టమర్లకు,
ఏజెంట్ మిత్రులకు
మరియు శ్రేయోభిలాషులకు
దీపావళి పర్వదిన శుభాకాంక్షలు

శ్రీ తాచిపల్లి శ్రీనివాస్
మేనేజింగ్ డైరెక్టర్, భవితశ్రీ గ్రూప్స్
కాశీశ్వర ముక్తిశ్వర స్వామి దేవస్థానం పాలకుమండలి సభ్యులు
ప్రెసిడెంట్, వరంగల్ చిట్ ఫండ్స్ అసోసియేషన్

భవితశ్రీ చిట్ ఫండ్స్

భవితశ్రీ చిట్స్ తో శ్రీకారం-బంగారు భవిష్యత్ కు సాకారం

భువనసూక్తం డెవలపర్స్

భవితశ్రీ హౌలిడే రిసార్ట్స్

ప్రకృతి ఆరాధకులకు విడిది

జీడికల్ (గ్రా), ఆలేర్ (మ), యాదాద్రి జిల్లా & శ్రీ కాశీశ్వర ముక్తిశ్వర స్వామి దేవస్థానం, కాశీశ్వరం, భూపాలపల్లి జిల్లా

**Corporate Office : Usha Building, Jubli hills Road 36, 2nd Floor, Opp : Police Station
Peddamma Temple, Jubli Hills Hyd Cell : 7680099854**

Central Office : 3-2-162, 3rd Floor, G.V.S.R. Plaza, Raganna Darwaja, Hanamkonda

From

JAGRITI Telugu Weekly

Jagriti Bhavan, H.No.3-4-228/4/1,

Lingampally, Kachiguda, Hyderabad - 500027

email : jagritiweekly@gmail.com, web : jagritiweekly.com

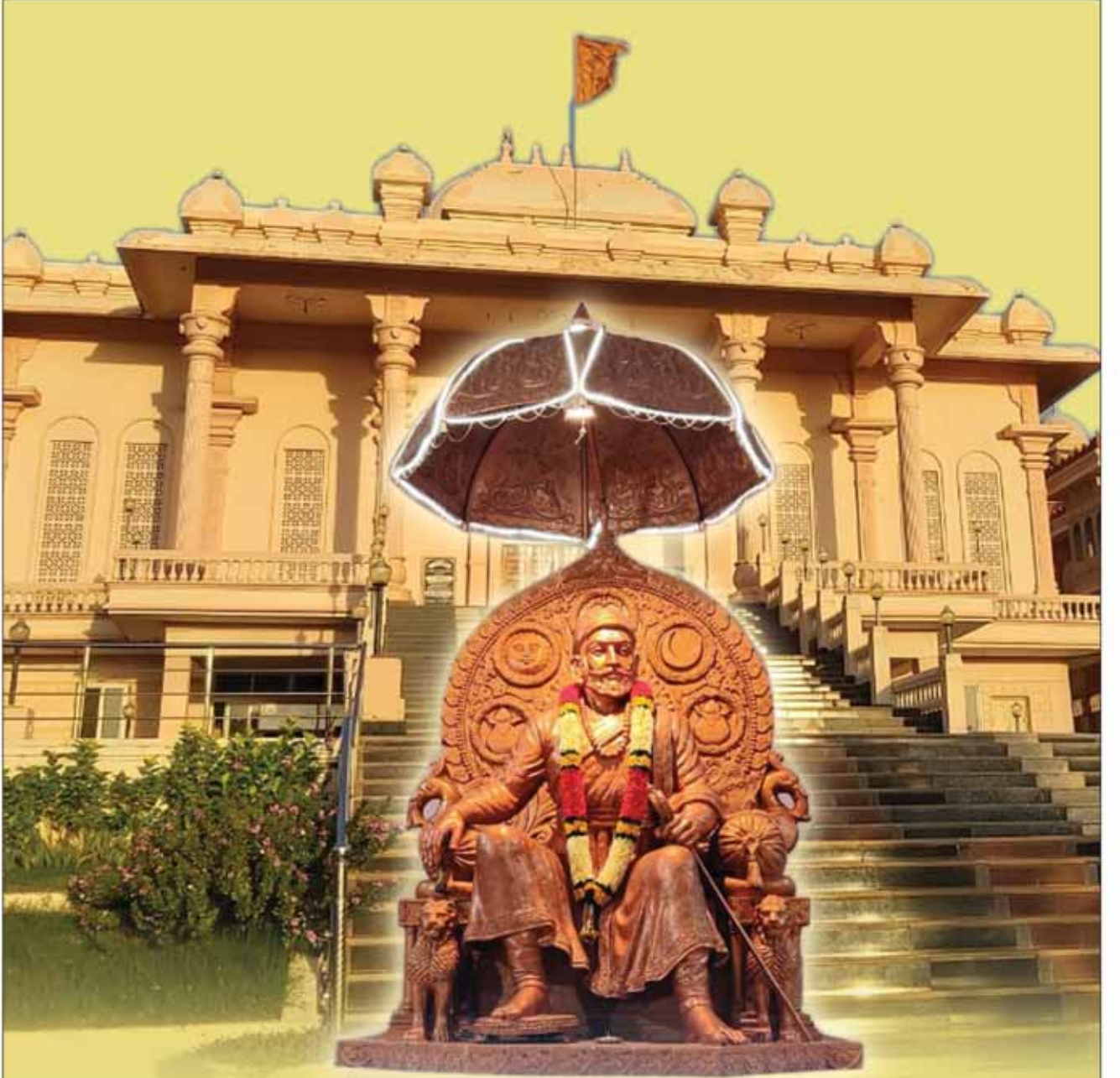
Date of Publication Every Monday : 09.11.2020

Date of Posting : 10.11.2020

Postal Regn. No. HSE/1052/2018-2020

RNI Regd. No. 3270/57

Volume : 73 Issue : 01

శ్రీ శివాజీ స్పూర్తి కేంద్రం

Sri Sivaji Spoorthi Kendram (A.P)

శ్రీశైలం - ఆంధ్రప్రదేశ్